

Osiągnięcia naukowe wykładowców Wyższego Instytutu Teologicznego w Częstochowie

Obchodzony w 2016 r. jubileusz 50-lecia istnienia Wyższego Instytutu Teologicznego w Częstochowie skłania do refleksji nad wieloma aspektami działalności tej uczelni, i to zarówno tych, które miały miejsce w przeszłości, jak i tych współczesnych. Jest to też okazja do wyciągnięcia właściwych wniosków z dotychczasowej kondycji naukowej uczelni, na którą składa się wiele czynników. Jednym z nich, mającym istotne znaczenie w postrzeganiu miejscowych standardów akademickich, jest niewątpliwie poziom intelektualny kadry wykładowców. Idąc za znakomitą myślą papieża Jana Pawła II, któremu częstochowski Instytut był *bliski sercu*¹, trzeba stwierdzić, że wykładowca ma donosić i odpowiedzialną misję do realizacji, gdyż winien kształtować charakter, sumienia i duchowość swoich studentów, uwzględniając przy tym fakt, że „kultura nauczania nie może sprowadzać się po prostu do przekazywania *suchych wiadomości*. Powinna stawać się formą poznania, zdolnością osądzania rzeczywistości i historii, *mądrością* uzdalniającą wykładowcę i ucznia do możliwości formułowania sądów wartościujących w odniesieniu do religijnych, historycznych, społecznych, ekonomicznych i artystycznych zjawisk przeszłości i teraźniejszości”².

W tak zarysowanym kontekście działalność wykładowców Wyższego Instytutu Teologicznego nabiera szczególnego wyrazu, i by go uchwycić, zarówno od strony konkretnych przedsięwzięć, jak i kompleksowo, trzeba wpieryw przyjrzeć się bliżej osiągnięciom naukowym poszczególnych pracowników (prześledzić kariery naukowe, scharakteryzować dorobek intelektualny i wykazać pozauczelniane zaangażowanie w naukę), a następnie omówić ich wkład w rozwój uczelni (obsada personalna, prowadzenie zajęć i wyniki nauczania). Zarysowana w ten sposób perspektywa badawcza wymusza podjęcie solidnych studiów historycznych, które pozwoliły-

¹ *List Ojca Świętego Jana Pawła II, w: Instytut Teologiczny w służbie diecezji częstochowskiej*, red. S. Grzybek, Częstochowa 1991, 7.

² Z. LICHNIAK, *Rekolekcje kulturalne*, Warszawa 1987, 80.

by zrekonstruować obraz zespołu dydaktycznego Instytutu na przestrzeni dziejów. W niniejszym opracowaniu natomiast podjęto próbę ukazania jedynie osiągnięć naukowych aktualnie pracujących wykładowców, mając przy tym na uwadze, że niektóre aspekty ich działalności (m.in. obsada personalna czy wyniki nauczania) przedstawiła już w swoich wynikach badań dr Beata Stypułkowska, zamieszczając je w danym numerze „Veritati et Caritati” (prace: *Wykładowcy Wyższego Instytutu Teologicznego w Częstochowie i Wykaz prac magisterskich napisanych na seminariach naukowych w Wyższym Instytucie Teologicznym w Częstochowie i obronionych w latach 1981-2016*). Mimo to, w jednym przypadku postanowiono odstępować od tej reguły, włączając w strukturę opisu dokonań naukowych wykazy magisteriów promowanych przez wykładowców. Zdecydowano się na ten zabieg, ponieważ dzięki temu będzie można pełniej ująć obraz aktywności naukowej pojedynczego pracownika uczelni.

W nowy rok akademicki 2016/2017 Wyższy Instytut Teologiczny wszedł z 32. zatrudnionymi wykładowcami. Trzech z nich zasiadało we władzach uczelni, zajmując stanowiska: dyrektora (ks. dr hab. Marian Duda), wicedyrektora (ks. dr Mikołaj Węgrzyn) i ekonoma (mgr Jolanta Śmigiera). Do grona profesorów stałych, oprócz wymienionych wyżej dyrektora i wicedyrektora, należało jeszcze sześciu wykładowców (ks. dr Roman Ceglarek, ks. dr Włodzimierz Cyran, ks. dr Jacek Kapuściński, ks. dr Jan Kocłęga, ks. dr hab. Arkadiusz Olczyk i ks. dr Marian Szymonik). Pozostałą grupę stanowili tzw. profesorowie współpracujący, w skład których, wraz z ekonomem mgr. Jolantą Śmigierą, wchodziło ogółem dwudziestu czterech wykładowców (ks. mgr Bogdan Blajer, bp dr hab. Antoni Długosz, ks. dr Krzysztof Dziub, ks. dr Stanisław Gasiński, ks. dr Stanisław Jasionek, ks. dr Sebastian Kępa, ks. dr Wiesław Korpeta, ks. dr Andrzej Kuliberda, ks. dr Łukasz Laskowski, ks. dr hab. Paweł Maciaszek, ks. dr Jacek Marciniak, ks. dr Jacek Molka, mgr Barbara Nalewajka, ks. dr Paweł Otręba, dr Beata Stypułkowska, ks. dr Adam Szwedzik, ks. dr Mariusz Terka, dr Wanda Terlecka, ks. prof. dr hab. Stanisław Urbański, mgr Bogdan Wąchała, ks. mgr-lic. Michał Wieczorek, ks. dr Zdzisław Wójcik i ks. dr Zdzisław Zgrzebny)³. Utworzona w ten sposób kadra dydaktyczna umożliwiła właściwą realizację założeń programowych przewidzianych dla wyższych studiów teologicznych. Wszyscy ci wykładowcy prowadzili zajęcia z dyscyplin, co do których posiadali wymagane kwalifikacje naukowe. Bez wątplenia świadczą o tym ich drogi karier naukowych, które zostały ukazane

³ <http://www.wit-czestochowa.pl/162,Plan-zajec-w-roku-akademickim-201617-oraz-Kalendarium>, [15. 12. 2016].

w zamieszczonych poniżej notach biograficznych. Ich dopełnienie stanowi sporządzona bibliografia podmiotowa, zawierająca dorobek piśmienniczy każdego z nich, sklasyfikowany umownie według konkretnych działów: pozycje książkowe, artykuły naukowe i popularnonaukowe, hasła leksyko-graficzne, recenzje i inne utwory działalności pisarskiej. Do osiągnięć tych dodano jeszcze zestawienia wypromowanych magisteriów w Wyższym Instytucie Teologicznym w Częstochowie, przynależność do towarzystw naukowych oraz czynny udział w konferencjach i sympozjach. W tym miejscu zaznaczyć należy, że przyjęta w takiej formie kompozycja opisu dokonań naukowych wykładowców nie jest dziełem nowatorskim, gdyż została w dużej mierze oparta na rozwiązaniach, które zastosował ks. prof. dr hab. Jan Związek w publikacji pt. *Księga Jubileuszowa 10-lecia Instytutu Filozoficzno-Historycznego Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie*⁴.

Na koniec należy jeszcze nadmienić, iż niniejsze opracowanie powstało na podstawie specjalnie przygotowanej ankiety, którą rozesłano do wszystkich wykładowców Wyższego Instytutu Teologicznego w Częstochowie. Wielka szkoda, że odpowiedziało na nią tylko 20. z nich (62,5% ogółu). Poza tym w wyjątkowy sposób potraktowano obszerny dorobek naukowy ks. prof. dr hab. Stanisława Urbańskiego, który ze względów metodologicznych nie znalazł się w tym opracowaniu, lecz został omówiony w osobnym artykule zatytułowanym: *Ks. Prof. Stanisław Urbański – twórca polskiej szkoły duchowości*. Przy całym tym zamiśle doskwiera jednakże brak charakterystyki osiągnięć naukowych całego zespołu dydaktycznego, liczącego bądź co bądź 32. pracowników. Taka sytuacja bowiem utrudnia uchwycenie właściwego potencjału intelektualnego uczelni, a tym samym nie pozwala na skonfrontowanie go z predyspozycjami innych ośrodków naukowych w Polsce, prowadzących działalność w podobnych warunkach i na zbliżonym poziomie. Nie chodzi tu bynajmniej o znajdujące się w pobliżu takie centra uniwersyteckie jak Katowice, Kraków czy Opole, lecz przede wszystkim o istniejące w sąsiedztwie pozostałe uczelnie teologiczne (Bielsko-Biała, Kalisz, Kielce, Konin, Łódź, Radom, Sandomierz i Tarnów). Uzyskane w ten sposób studium porównawcze mogłoby nasunąć wiele interesujących wniosków, skądinąd przydatnych choćby do samooceny. Oprócz tego, wyniki takich badań pozwoliłyby ukazać stan kultury umysłowej występującej w wyższych uczelniach teologicznych i mającej przecież bezpośrednie przełożenie na jakość formacji religijnej wiernych w Kościele polskim.

⁴ *Księga Jubileuszowa 10-lecia Instytutu Filozoficzno-Historycznego Wyższej szkoły pedagogicznej w Częstochowie*, red. J. Związek, Częstochowa 2001.

Ks. dr Roman Ceglarek

Urodził się 20 sierpnia 1970 r. w Krzepicach. Po ukończeniu Liceum Ogólnokształcącego im. Władysława Broniewskiego w Krzepicach (matura w 1989 r.) wstąpił do Częstochowskiego Wyższego Seminarium Duchownego w Krakowie, które od 1991 zostało przeniesione do Częstochowy. Studia te uwieńczył tytułem magistra teologii uzyskanym na Wydziale Teologicznym Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie (24 lutego 1995 r.), przedstawiając pracę pt. *Akcja Katolicka w diecezji częstochowskiej (1925-1939)* napisaną na seminarium naukowym u ks. prof. dr. hab. Jana Związka. Po święceniach kapłańskich, które przyjął 4 czerwca 1995 r., został skierowany do pracy duszpasterskiej. W 1999 r. rozpoczął studia specjalistyczne z katechetyki na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Od 2002 r. kontynuował je na Uniwersytecie we Fryburgu (Szwajcaria). W dniu 23 czerwca 2006 r. uzyskał stopień doktora nauk teologicznych w zakresie katechetyki na podstawie dysertacji pt. *Katechizacja w diecezji częstochowskiej w okresie pasterskiej posługi biskupa Teodora Kubiny (1926-1951)*, napisanej pod kierunkiem ks. prof. dr. hab. Romana Murawskiego SDB (recenzenci: bp dr hab. Antoni Długosz, ks. dr hab. Kazimierz Misiaszek SDB). W 2007 r. zlecono mu obowiązki wykładowcy katechetyki i kierownika praktyk katechetycznych w Wyższym Seminarium Duchownym Archidiecezji Częstochowskiej oraz Wyższym Instytucie Teologicznym w Częstochowie. Od 2009 r. został wykładowcą katechetyki w częstochowskiej Sekcji Licencjackiej Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Oprócz tego prowadził także ćwiczenia z katechetyki w Wyższym Seminarium Duchownym Archidiecezji Częstochowskiej (od 2010 r.) i wykłady z katechetyki w Wyższym Seminarium Duchownym Diecezji Sosnowieckiej w Częstochowie (od 2013 r.). W roku 2016 został dyrektorem Podypłomowego Studium Katechezy Przedszkolnej przy Wyższym Instytucie Teologicznym w Częstochowie. Ponadto pełnił obowiązki wikariusza biskupiego do Spraw Przekazu Wiary, Nauczania i Wychowania Katolickiego oraz dyrektora Referatu Katechetycznego Kurii Metropolitalnej w Częstochowie, a także wchodził w skład Rady Kapłańskiej i Kolegium Konsultorów.

I. Bibliografia

PUBLIKACJE KSIĄŻKOWE

1. *Biuletyn Katechetyczny*, t. 1, Częstochowa 2015;
2. *Biuletyn Katechetyczny*, t. 2, Częstochowa 2016;
3. *Boży Baranek. Pamiątka pierwszej Komunii Świętej*, Częstochowa 2016;
4. *Być człowiekiem sumienia. Interdyscyplinarny namysł nad fenomenem sumienia*, Częstochowa 2015 [współredaktor];
5. *Droga krzyżowa i różaniec. Rozważania dla dzieci i młodzieży*, Częstochowa 2011 [współautor];
6. *Dzienniczek kandydata do bierzmowania. Mocni Duchem*, Częstochowa 2015;
7. *Dziennik praktyk katechetycznych Wyższego Seminarium Duchownego Archidiecezji Częstochowskiej*, Częstochowa 2011;
8. *Dziennik praktyk pedagogicznych Wyższego Instytutu Teologicznego w Częstochowie*, Częstochowa 2012;
9. *Dziennik spotkań formacyjnych. Bierzmowanie*, Częstochowa 2015;
10. *Homilie i kazania na uroczystość Pierwszej Komunii Świętej, Biały Tydzień oraz rocznicę Pierwszej Komunii Świętej*, Warszawa 2014 [współautor];
11. *Instrukcja duszpastersko-katechetyczna w sprawie przygotowania do przyjęcia sakramentu bierzmowania w Archidiecezji Częstochowskiej (Projekt)*, Częstochowa 2015;
12. *Katechizacja w diecezji częstochowskiej w okresie pasterskiej posługi biskupa Teodora Kubiny (1926-1951)*, Częstochowa 2008;
13. *Kazania na Pierwszą Komunię Świętą, Biały Tydzień oraz rocznicę*, Warszawa 2014 [współautor];
14. *Materiały katechizmowe i liturgiczne. Bierzmowanie. Mocni Duchem*, Częstochowa 2015;
15. *Modlę się do Ciebie, Jezu. Pamiątka I Komunii Świętej*, Częstochowa 2006 [współautor];
16. *Msze Święte z udziałem dzieci. Propozycje homilii wraz z wprowadzeniem do Mszy, aktem pokuty, słowem do rodziców, modlitwą wiernych, Rok A, maj – czerwiec*, Warszawa 2014 [współautor];
17. *Pierwsza Komunia święta – materiały dla katechetów i duszpasterzy*, Częstochowa 2009 [współautor];

18. *Przypatrzcie się powołaniu naszemu (Konspekty katechez)*, Częstochowa 2007;
19. *Rozbudzić pamięć chrztu. Chrzest w historii, teologii i katechezie*, Częstochowa 2016 [współredaktor];
20. *Rozważania na nabożeństwa dróg krzyżowych oraz rekolekcje wielkopostne dla dzieci*, Warszawa 2014 [współautor];
21. *Słowa Jezusa prowadzą do nieba. Kazania dla dzieci. Rok A*, Częstochowa 2004 [współautor];
22. *Słowa Jezusa prowadzą do nieba. Kazania dla dzieci. Rok B*, Częstochowa 2005 [współautor];
23. *Słowa Jezusa prowadzą do nieba. Kazania dla dzieci. Rok C*, Częstochowa 2006. [współautor];
24. *Słowa Jezusa prowadzą do nieba. Kazania wakacyjne dla dzieci. Rok A B C*, Częstochowa 2007 [współautor];
25. *Św. Paweł wielki nauczyciel prawdy o Chrystusie (Konspekty katechez)*, Częstochowa 2008;
26. *Vielfältige Aspekte des Glaubens*, Jestetten 2014 [współredaktor];
27. *Wartość patriotyzmu w edukacji szkolnej (wybrane zagadnienia)*, Kraków 2011;
28. *Wybrane zagadnienia edukacji ekologicznej. Refleksje wokół encykliki Laudato Si*, Kraków 2016 [współredaktor];
29. *Zapraszam Cię na Ucztę...*, Częstochowa 2003 [współautor];
30. *Zarząd Diecezjalnego Koła Księży Prefektów w Częstochowie (1929-1949)*, Częstochowa 2015 [współautor].

ARTYKUŁY NAUKOWE

1. *Credo in den Lehrplänen der römisch-katholischen Religion an den Volksschulen in Polen nach dem Inkrafttreten des Gesetzes über die Schulordnung vom 11. März 1932 J.*, w: *Vielfältige Aspekte des Glaubens*, red. R. Ceglarek – J. Kapuściński – A. Olczyk, Jestetten 2014, s. 131-154;
2. *Działalność Adeli Stefanowicz w Instytucie Katolickim w Częstochowie w latach 1945-1947*, „Rocznik Wydziału Pedagogicznego Akademii Ignatianum w Krakowie” (2011), s. 151-182;
3. *Education to work as an essential component of the Roman Catholic religious education programme in vocational schools in Poland after The May Coup d'État*, w: *Praca wsparciem w osiągnięciu dojrzałości ludzkiej i religijnej. Program i streszczenia*, opr. M. Mól-

- ka, Kraków 2015, s. 92-93;
4. *Erziehung zum Glauben als Aufgabe der alten Familienmitglieder*, w: *Vielfältige Aspekte des Glaubens*, red. R. Ceglarek – J. Kapuściński – A. Olczyk, Jestetten 2014, s. 155-173;
 5. *Formacja pastoralna alumnów w Częstochowskim Seminarium Duchownym w Krakowie w latach 1926-1991*, „Warszawskie Studia Pastoralne” 9 (2014) nr 3, s. 225-250;
 6. *Formacja pastoralna alumnów w Wyższym Seminarium Duchownym Archidiecezji Częstochowskiej w latach 1991-2013*, „Veritati et Caritati” 4 (2015), s. 333-346;
 7. *Formacja sumienia małego dziecka w rodzinie chrześcijańskiej*, w: *Prawne, administracyjne i etyczne aspekty wychowania w rodzinie*, red. S. Bębas – E. Jasiuk, Radom 2011, s. 523-533;
 8. *Formy organizacyjne pracy młodzieży na katechezie*, „Roczniki Pastoralno-Katechetyczne” 4 (2012), s. 227-245;
 9. *Il compito dei genitori nell’annuncio della Parola di Dio secondo l’Esortazione Apostolica Verbum Domini di Benedetto XVI*, „Studia Pastoralne” (2013) nr 9, s. 271-277;
 10. *Jak przygotować szkolne rekolekcje?*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 83 (2009) nr 1-2, s. 136-146;
 11. *Katecheza dla osób starszych w Kościele*, „Ateneum Kapłańskie” 157 (2011) z. 1, s. 60-71;
 12. *Katecheza młodzieży w służbie wychowaniu do szacunku do osób starszych według podręczników z serii Drogi świadków Chrystusa*, „Studia Katechetyczne” 10 (2014), s. 213-229;
 13. *Katecheza parafialna młodzieży szkół ponadgimnazjalnych w archidiecezji częstochowskiej w świetle Wskazań Duszpasterskich z 2005 r.*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 84 (2010) nr 1-3, s. 139-158;
 14. *Katechizm Religii Katolickiej ks. Jana Tomaszewskiego i ks. Franciszka Gryglewicza w posłudze katechetycznej w diecezji częstochowskiej*, „Veritati et Caritati” 1 (2013), s. 227-239;
 15. *Koło Księża Prefektów w Wieluniu*, „Rocznik Wieluński” 14 (2014), s. 327-337;
 16. *Koncepcja teoretycznego i praktycznego przygotowania dzieci do pierwszej spowiedzi i Komunii św. w ujęciu bpa Antoniego Długosza*, w: *Wielopłaszczyznowe wsparcie człowieka we współczesnej pedagogii. Księga jubileuszowa dedykowana Księdzu Biskupowi Antoniemu Długoszowi*, red. N. Piłkuła, Kraków 2011, s. 77-114;

17. *Krucjata Eucharystyczna w Polsce Ludowej w latach 1945-1949 na przykładzie diecezji częstochowskiej*, „Nasza Przeszłość” 119 (2013), s. 335-370;
18. *Miejsce i rola ludzi starszych w rodzinie w nauczaniu papieskim w XXI wieku*, „Studia nad Rodziną” 15 (2015) nr 1, s. 49-65;
19. *Nauczanie katechetyczne w średniowiecznej Europie przed chrztem Polski*, w: *Chrzest w historii, teologii i katechezie*, red. R. Ceglarek – M. Borda, Częstochowa 2016, s. 19-39;
20. *Pastorale und katechetische Implikationen des geänderten „Kerncurriculum der Katechese der katholischen Kirche in Polen” im Bereich der Vorbereitung der Kinder auf die Erstbeichte und –Komunion*, „Seminare” 35 (2014) nr 1, s. 11-28;
21. *Początki usuwania nauki religii ze szkół w diecezji częstochowskiej w okresie Polski Ludowej*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 39 (2011), s. 61-72;
22. *Pozytywne aspekty starości. Relacja w świetle personalizmu o inspiracji chrześcijańskiej*, w: *Starzejemy się w dobrym stylu*, red. K. Jagielska – A. Mirczak, Kraków – Świętłochowice 2015, s. 107-134 [współautor];
23. *Programy i podręczniki do nauczania religii na poziomie gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym w archidiecezji częstochowskiej – stan aktualny*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 40 (2012), s. 93-114;
24. *Programy i podręczniki do nauczania religii w przedszkolu i szkole podstawowej w archidiecezji częstochowskiej – stan aktualny*, w: *Być w sercu Kościoła. Księga Jubileuszowa z okazji 25-lecia pracy naukowej Dyrektora Wyższego Instytutu Teologicznego w Częstochowie Ks. dr. hab. Mariana Dudy*, red. S. Jasionek, Częstochowa 2014, s. 159-178;
25. *Przygotowanie do pierwszej spowiedzi i Komunii św. w archidiecezji częstochowskiej – aktualne propozycje duszpasterskie i katechetyczne*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 82 (2008) nr 5-6, s. 91-100;
26. *Przygotowanie do pierwszej spowiedzi i Komunii św. w diecezji częstochowskiej w latach 1925-1990*, w: *Mojemu Kościołowi wszystko! Księga Jubileuszowa ku czci Ks. Arcybiskupa Stanisława Nowaka Metropolity Częstochowskiego z okazji 25. rocznicy sakry biskupiej i posługi pasterskiej w Kościele Częstochowskim*, red. S. Jasionek, Częstochowa 2009, s. 123-153;
27. *Przygotowanie do sakramentu bierzmowania w archidiecezji czę-*

- stochowskiej w myśl Wskazań duszpasterskich z 1996 r.*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 82 (2008) nr 11-12, s. 133-144;
28. *Reforma programowa w nauczaniu religii*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 85 (2011) nr 4-6, s. 44-56;
29. *Teoretyczne założenia metody przeżyciowo-czynnej w dydaktyce ks. Józefa Wojtukiewicza na tle ruchu pedagogicznego w Europie przełomu XIX i XX w.* „Rocznik Wydziału Pedagogicznego Wyższej Szkoły Filozoficzno-Pedagogicznej Ignatianum w Krakowie” 2010, s. 143-165;
30. *Typologia i dobór metod biblijnych w katechezie*. „Polonia Sacra” 14 (2010) nr 27, s. 47-58;
31. *Udział katechety w przekazywaniu wiary w świetle Instrumentum laboris XIII Zwyczajnego Zgromadzenia Ogólnego Synodu Biskupów*, „Roczniki Pastoralno-Katechetyczne” 5 (2013), s. 143-154;
32. *Wskazania katechetyczne w dokumentach papieskich w pierwszej połowie XX wieku*, „Studia Theologica Varsaviensia” 52 (2014) nr 2, s. 225-247;
33. *Wychowanie do pracy istotnym komponentem programu nauki religii rzymskokatolickiej w szkołach zawodowych w Polsce po przewrocie majowym*, w: *Praca wsparciem w osiągnięciu dojrzałości ludzkiej i religijnej. Program i streszczenia*, opr. M. Mółka, Kraków 2015, s. 26-27;
34. *Wychowanie do wolontariatu chrześcijańskiego w katechezie na podstawie podręczników z serii Drogi świadków Chrystusa*, w: *Z teorii i praktyki pracy socjalnej*, red. M. Banach – J. Matejek, Levoča 2012, s. 83-101;
35. *Wychowanie obywatelsko-państwowe w programach nauki religii dla szkół średnich w II Rzeczypospolitej w świetle reformy jędrzejewiczowskiej*, w: *Wartość patriotyzmu w edukacji szkolnej (wybrane zagadnienia)*, red. R. Ceglarek, Kraków 2011, s. 33-52;
36. *Wychowanie prospołeczne w Szkolnych Kołach Caritas w świetle materiałów praktycznych do realizacji Programu zajęć wychowawczych i formacji charytatywnej w gimnazjum*, w: *Pracownik socjalny wobec wyzwań współczesności*, red. T.W. Gierat – E. Kucharska – A. Grudziński, Kraków 2012, s. 303-313;
37. *Wychowanie religijne dziecka w wieku przedszkolnym w rodzinie i parafii w świetle znowelizowanej «Podstawy programowej kate-*

- chezy Kościoła katolickiego w Polsce», „Studia nad Rodziną” 15 (2011) nr 1-2, s. 71-88;*
38. *Wychowanie religijne w rodzinie, w: Rodzina podmiotem wychowania i kreatorem komunikacji społecznej, red. N. Pikula, Kraków 2010, s. 183-195;*
 39. *Wychowanie sumienia dziecka w rodzinie, w: Być człowiekiem sumienia. Interdyscyplinarny namysł nad fenomenem sumienia, red. R. Ceglarek – M. Sztaba, Częstochowa 2015, s. 229-240;*
 40. *Zagadnienie pracy w programach nauki religii w szkołach średnich i zawodowych w latach trzydziestych XX wieku na tle wychowania państwowego, „Seminare” 36 (2015), s. 41-52.*

ARTYKUŁY POPULARNONAUKOWE

1. *VI Archidiecezjalny Konkurs Plastyczny „Mam wyobraźnię miłości”, „Biuletyn Edukacyjny” 2016, nr 3, s. 75-78.*
2. *Instrukcja dla katechety – opiekuna praktyk pedagogiczno-katechetycznych, w: Dziennik praktyk katechetycznych Wyższego Seminarium Duchownego Archidiecezji Częstochowskiej, Częstochowa 2011, s. 10-13;*
3. *„Jam rycerz Boga, to ma chwała”. Propozycje katechez dla szkół podstawowych, gimnazjalnych i średnich o I Biskupie Diecezji Częstochowskiej Ks. dr. Teodorze Kubinie, „Biuletyn Katechetyczny” [wydanie specjalne], (2001) nr 3, s. 11-18;*
4. *Jezus jest naszym Królem, w: Katecheza dzieci, red. M. Zajac, Lublin 2009, s. 95-97;*
5. *Katecheza na niedzielę: „Człowiek duchowy”, „Biuletyn Wspólnoty Przenajświętszej Trójcy” (2016) nr 58, s. 13-16;*
6. *Katecheza na niedzielę: „Doświadczyc tajemnicy Boga”, „Biuletyn Wspólnoty Przenajświętszej Trójcy” (2014) nr 37, s. 11-13;*
7. *Katecheza na niedzielę: „Dwa obrazy”, „Biuletyn Wspólnoty Przenajświętszej Trójcy” (2014) nr 34, s. 8-11;*
8. *Katecheza na niedzielę: „Jego Krew była jak deszcz”, „Biuletyn Wspólnoty Przenajświętszej Trójcy” (2014) nr 36, s. 8-11;*
9. *Katecheza na niedzielę: „Krzyż mówi”, „Biuletyn Wspólnoty Przenajświętszej Trójcy” (2015) nr 44, s. 3-7;*
10. *Katecheza na niedzielę: „Kto pod kim dołki kopie ten sam w nie wpada”, „Biuletyn Wspólnoty Przenajświętszej Trójcy” (2013) nr 30, s. 10-13;*

11. *Katecheza na niedzielę: „Logos w Betlejem”*, „Biuletyn Wspólnoty Przenajświętszej Trójcy” (2016) nr 54, s. 3-5;
12. *Katecheza na niedzielę: „Mistrz wygładza każdy kamień”*, „Biuletyn Wspólnoty Przenajświętszej Trójcy” (2015) nr 42, s. 3-6;
13. *Katecheza na niedzielę: „Może to wystarczy”*, „Biuletyn Wspólnoty Przenajświętszej Trójcy” (2015) nr 43, s. 5-7;
14. *Katecheza na niedzielę: „Na skrzydłach Zmartwychwstałego”*, „Biuletyn Wspólnoty Przenajświętszej Trójcy” (2014) nr 35, s. 11-12;
15. *Katecheza na niedzielę: „Najlepszy czas i najlepsze miejsce”*, „Biuletyn Wspólnoty Przenajświętszej Trójcy” (2014) nr 32, s. 5-6;
16. *Katecheza na niedzielę: „Nie czas pracy, ale jej jakość”*, „Biuletyn Wspólnoty Przenajświętszej Trójcy” (2014) nr 39, s. 7-9;
17. *Katecheza na niedzielę: „Nie jesteśmy zanikającym wspomnieniem”*, „Biuletyn Wspólnoty Przenajświętszej Trójcy” (2014) nr 38, s. 4-6;
18. *Katecheza na niedzielę: „Podziwiali Go”*, „Biuletyn Wspólnoty Przenajświętszej Trójcy” (2014) nr 40, s. 8-10;
19. *Katecheza na niedzielę: „Pokruszone żądło śmierci”*, „Biuletyn Wspólnoty Przenajświętszej Trójcy” (2015) nr 46 (dodatek), s. 1-4;
20. *Katecheza na niedzielę: „Prawdziwe oblicze Boga”*, „Biuletyn Wspólnoty Przenajświętszej Trójcy” (2015) nr 47, s. 10-13;
21. *Katecheza na niedzielę: „Rów Mariański”*, „Biuletyn Wspólnoty Przenajświętszej Trójcy”, (2016) nr 58, s. 17-20;
22. *Katecheza na niedzielę: „Tylko jeden”*, „Biuletyn Wspólnoty Przenajświętszej Trójcy” (2014) nr 41, s. 10-12;
23. *Katecheza na niedzielę: „W ramionach Boga Ojca”*, „Biuletyn Wspólnoty Przenajświętszej Trójcy” (2016) nr 57, s. 14-16;
24. *Katecheza na niedzielę: „W tym czasie...”*, „Biuletyn Wspólnoty Przenajświętszej Trójcy” (2015) nr 53, s. 4-6;
25. *Katecheza na niedzielę: „Wody rzeki chrzcielnej”*, „Biuletyn Wspólnoty Przenajświętszej Trójcy” (2014) nr 33, s. 5-8;
26. *Korzeń urszulińskiej winnicy*, „Serviam. Biuletyn Urszulanek U.R.” (2014) nr 1, s. 17-18;
27. *Obowiązki opiekuna praktyki*, w: *Dziennik praktyk pedagogicznych Wyższego Instytutu Teologicznego w Częstochowie*, Częstochowa 2012, s. 8-9;
28. *Podwyższenie krzyża w domu chrześcijańskim*, w: *Chcę pod krzyżem stać przy Tobie. Vademecum misyjne*, red. A. Kuliberda –

- J. Kuliberda, Częstochowa 2010, s. 60-61;
29. *Programy i podręcznik do nauki religii dla dzieci sześcioletnich (zestawienie) w archidiecezji częstochowskiej w roku szkolnym 2016/17*, „Biuletyn Katechetyczny” (2016) t. 2, s. 47-48;
 30. *Programy i podręczniki do katechizacji obowiązujące w archidiecezji częstochowskiej w roku szkolnym 2015/16*, „Biuletyn Katechetyczny” (2015) t. 1, s. 35-51;
 31. *Programy i podręczniki do katechizacji obowiązujące w archidiecezji częstochowskiej w roku szkolnym 2016/17*, „Biuletyn Katechetyczny” (2016) t. 2, s. 49-66;
 32. *Regulamin praktyk katechetycznych Wyższego Seminarium Duchownego Archidiecezji Częstochowskiej*, w: *Dziennik praktyk katechetycznych Wyższego Seminarium Duchownego Archidiecezji Częstochowskiej*, opr. R. Ceglarek, Częstochowa 2011, s. 4-9;
 33. *Stan katechezy w archidiecezji częstochowskiej w roku szkolnym 2014/15*, „Biuletyn Katechetyczny” (2015) t. 1, s. 8-14;
 34. *Wartość wyrzeczenia*, „Katecheta” 41 (1997) nr 1, s. 33-41;
 35. *Wytyczne w sprawie praktyk pedagogicznych*, w: *Dziennik praktyk pedagogicznych Wyższego Instytutu Teologicznego w Częstochowie*, Częstochowa 2012, s. 4-7.

INNE

1. *Droga krzyżowa dla dzieci*, w: *Chcę pod krzyżem stać przy Tobie. Vademecum misyjne*, red. A. Kuliberda – J. Kuliberda, Częstochowa 2010, s. 67-71;
2. *Droga krzyżowa dla dzieci. Ze świętymi na drodze krzyżowej*, w: *Dla Jego bolesnej męki. Homilie, kazania i rozważania pasyjne na Wielki Post oraz Triduum Paschalne*, red. A. Kuliberda – A. Polak, Częstochowa 2014, s. 271-277;
3. *Droga krzyżowa dla młodzieży*, w: *Chcę pod krzyżem stać przy Tobie. Vademecum misyjne*, red. A. Kuliberda – J. Kuliberda, Częstochowa 2010, s. 71-74;
4. *Einführung*, w: *Vielfältige Aspekte des Glaubens*, red. R. Ceglarek – J. Kapuściński – A. Olczyk, Jestetten 2014, s. 9-14;
5. *Homilia (IV Niedziela Wielkanocna – Rok C)*, „Biuletyn Wspólnoty Przenajświętszej Trójcy” (2013) nr 24, s. 5-6;
6. *Homilia (XII Niedziela Zwykła – Rok C)*, „Biuletyn Wspólnoty Przenajświętszej Trójcy” (2013) nr 26, s. 9-11;
7. *Homilia (XXIV Niedziela Zwykła – Rok C)*, „Biuletyn Wspólnoty

- Przenajświętszej Trójcy” (2013) nr 28, s. 11-14;
8. *Homilia (XXIX Niedziela Zwykła – Rok C)*, „Biuletyn Wspólnoty Przenajświętszej Trójcy” (2013) nr 29, s. 7-9;
 9. *Homilia (XXXII Niedziela Zwykła B)*, „Biuletyn Wspólnoty Przenajświętszej Trójcy” (2012) nr 20, s. 7-8;
 10. *Przedmowa*, w: *Św. Paweł wielki nauczyciel prawdy o Chrystusie*, Częstochowa 2008, s. 7-8;
 11. *Rozważania na nabożeństwo drogi krzyżowej dla dzieci. Droga do śmierci, drogą do zwycięstwa*, w: *Z biblioteki «Duc In altum». Kazania i homilie okolicznościowe*, t. 11, Warszawa 2014, s. 91-98;
 12. *Rozważania na nabożeństwo drogi krzyżowej dla dzieci. Droga do śmierci, drogą do zwycięstwa*, w: *Rozważania na nabożeństwa dróg krzyżowych oraz rekolekcje wielkopostne dla dzieci*, red. R. Ceglarek i in., Warszawa 2014, s. 55-66;
 13. *Sprawozdanie z konferencji naukowej nt. „Młodzi. Z Janem Pawłem II ku przyszłości”*, Częstochowa, 7.11.2016 r., „Veritati et Caritati” 5 (2015), s. 445-447;
 14. *Sprawozdanie z konferencji naukowej pt. „Bł. ks. Jerzy Popiełuszko – dojrzały chrześcijanin i uczciwy obywatel”*, Częstochowa, 16.04.2016 r., „Veritati et Caritati” 6 (2016) s. 492-496.
 15. *Sprawozdanie z sympozjum katechetycznego nt. „Wspominać chrzest – to znaczy na nowo zaczynać od Chrystusa”*, Częstochowa, 24.10.2015 r., „Veritati et Caritati” 5 (2015), s. 441-444;
 16. *Wprowadzenie*, w: *Wartość patriotyzmu w edukacji szkolnej (wybrane zagadnienia)*, red. R. Ceglarek, Kraków 2011, s. 3-6;
 17. *Wstęp*, w: *Być człowiekiem sumienia. Interdyscyplinarny namysł nad fenomenem sumienia*, red. R. Ceglarek – M. Sztaba, Częstochowa 2015, s. 11-13 (współautor);
 18. *Wstęp*, w: *Chrzest w historii, teologii i katechezie*, red. R. Ceglarek – M. Borda, Częstochowa 2016, s. 13-16 [współautor];
 19. *Wstęp*, w: *Wybrane zagadnienia edukacji ekologicznej. Refleksje wokół encykliki Laudato Si*, red. M. Borda – R. Ceglarek, Kraków 2016, s. 9-11 [współautor];
 20. *Wstęp*, w: *Zarząd Diecezjalnego Koła Księży Prefektów w Częstochowie (1929-1949)*, Częstochowa 2015, s. 9-13 [współautor].

II. Promowane magisteria

1. Borecka Katarzyna, *Działalność Koła Księży Prefektów w Częstochowie w latach 1945-1949*, Częstochowa 2015;

2. Janus Elżbieta, *Organizacja pracy katechetycznej w parafii Kielczygłów w latach 1945-1990*, Częstochowa 2015;
3. Filipczyk Iwona, *Działalność Szkolnych Kół Caritas w szkołach podstawowych w archidiecezji częstochowskiej*, Częstochowa 2014;
4. Gonera Marcin, *Wymiar katechetyczny i społeczny pielgrzymki Benedykta XVI do Polski na podstawie „Gazety Wyborczej”, „Naszego Dziennika” i „Rzeczpospolitej”*, Częstochowa 2015;
5. Pawłowicz Sebastian, *Działalność Krucjaty Eucharystycznej w szkołach powszechnych w diecezji częstochowskiej w latach 1925-1939*, Częstochowa 2015;
6. Pidgoradeckij Vitalij, *Powstanie i działalność Instytutu Katolickiego w Częstochowie w latach 1945-1947*, Częstochowa 2014;
7. Zadworny Karol, *Mass media w katechezie*, Częstochowa 2016.

III. Przynależność do towarzystw naukowych

1. Stowarzyszenie Katechetyków Polskich;
2. Wieluńskie Towarzystwo Naukowe.

IV. Udział w sesjach naukowych

1. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – Konferencja Przedmiotowo-Metodyczna – 3 października 2007 r. Referat: *Metody dramowe w pracy katechetycznej w szkole podstawowej*;
2. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – Konferencja Przedmiotowo-Metodyczna – 10 października 2007 r. Referat: *Metody dramowe w pracy katechetycznej w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej*”;
3. Parafia Nawiedzenia NMP w Wieluniu – Konferencja Przedmiotowo-Metodyczna – 15 października 2007 r. Referat: *Metody dramowe w pracy katechetycznej w szkole podstawowej*;
4. Parafia św. Lamberta w Radomsku – Konferencja Przedmiotowo-Metodyczna – 29 października 2007 r. Referat: *Jak przygotować szkolne rekolekcje?*;
5. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – Konferencja Przedmiotowo-Metodyczna – 5 grudnia 2007 r. Referat: *Jak przygotować szkolne rekolekcje?*;
6. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – Konferencja Przed-

- miotowo-Metodyczna – 12 grudnia 2007 r. Referat: *Jak przygotować szkolne rekolekcje w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej?*;
7. Katolicki Uniwersytet Lubelski – Ogólnopolskie Sympozjum Katechetyczne: *Katecheza dzieci* – 21 listopada 2009 r. Referat: *Msza św. z udziałem dzieci - animacja liturgii z zastosowaniem wskazań Dyrektorium o Mszy św. z udziałem dzieci*;
 8. Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Częstochowie – Konferencja naukowa – 2 grudnia 2009 r. Referat: *Rola słowa Bożego w kształtowaniu postaw religijnych na katechezie. Kryteria biblijne dla refleksji moralnej na katechezie w świetle najnowszego dokumentu Papieskiej Komisji Biblijnej „Biblia a moralność”*;
 9. Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Częstochowie – Konferencja naukowa – 22 kwietnia 2010 r. Referat: *Nauczać i wychowywać przez wartości – kształtowanie postaw religijnych na katechezie*;
 10. Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Częstochowie – Międzynarodowa Konferencja Naukowa: *Rodzina – Wychowanie – Komunikacja społeczna* – 31 maja 2010 r. Referat: *Wychowanie do świata wartości*;
 11. Wyższa Szkoła Filozoficzno-Pedagogiczna «Ignatianum» w Krakowie – Sympozjum poświęcone J.E. Ks. Bp. prof. dr. hab. Antoniemu Długoszowi z okazji 70. rocznicy urodzin i 35. lecia pracy naukowej – 15 kwietnia 2011 r. Referat: *Koncepcja teoretycznego i praktycznego przygotowania dzieci do pierwszej spowiedzi i Komunii Świętej w ujęciu bpa Antoniego Długosza*;
 12. Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Częstochowie – Konferencja naukowa: *Katecheza sakramentalna w świetle nowej Podstawy programowej* – 26 października 2013 r. Referat: *Przygotowanie do pierwszej spowiedzi i Komunii św. w świetle znowelizowanej Podstawy programowej katechezy Kościoła katolickiego w Polsce*;
 13. Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Częstochowie – Konferencja naukowa: *Katecheza sakramentalna w świetle nowej Podstawy programowej* – 22 marca 2014 r. Referat: *Wskazania nowej Podstawy programowej katechezy Kościoła katolickiego w Polsce w zakresie przygotowania dzieci do pierwszej spowiedzi i Komunii św.*;
 14. Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Często-

- chowcie – Konferencja naukowa: *Jan Paweł II jako wzór osobowy w katechezie* – 18 kwietnia 2014 r. Referat: *Hagiografia w katechezie*;
15. Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie - Międzynarodowa Konferencja Naukowa: *Uniwersalizm pracy ludzkiej – współczesne konotacje* – 30 maja 2014 r. Referat: *Praca w programach nauki religii w szkołach średnich i zawodowych w latach trzydziestych XX wieku na tle wychowania państwowego* – referat wygłoszony w podczas;
 16. Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Częstochowie – Konferencja naukowa: *Jan Paweł II jako wzór osobowy w katechezie* – 25 października 2014 r. Referat: *Hagiografia w katechezie*;
 17. Wyższe Seminarium Duchowne Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie – Sympozjum Katechetyczne: *Formowanie sumienia na katechezie* – 29 listopada 2014 r. Referat: *Rola katechetów w kształtowaniu sumienia małego dziecka*;
 18. Parafia św. Piotra i Pawła w Zawierciu – Warsztaty Katechetyczne – 19 stycznia 2015 r. Referat: *Lectio divina jako osobiste spotkanie z Bogiem i jako metoda katechetyczna*;
 19. Parafia Nawiedzenia NMP w Wieluniu – Warsztaty Katechetyczne – 16 lutego 2015 r. Referat: *Lectio divina jako osobiste spotkanie z Bogiem i jako metoda katechetyczna*;
 20. Parafia św. Lamberta w Radomsku – Warsztaty Katechetyczne – 23 lutego 2015 r. Referat: *Lectio divina jako osobiste spotkanie z Bogiem i jako metoda katechetyczna*;
 21. Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie – Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie – Ogólnopolska Konferencja Naukowa: *Interesariusze pomocy społecznej* – 19 marca 2015 r. Referat: *Miejsce i rola ludzi starszych w rodzinie w nauczaniu papieskim w XXI wieku*;
 22. Samorządowy Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Częstochowie – Konferencja Przedmiotowo-Metodyczna – 24 marca 2015 r. Referat: *Metody biblijne w teorii i praktyce katechetycznej*;
 23. Akademia «Ignatianium» w Krakowie - Międzynarodowa Konferencja Naukowa: *Praca wsparciem w osiągnięciu dojrzałości ludzkiej i religijnej* – 9-10 kwietnia 2015 r. Referat: *Wychowanie do pracy istotnym komponentem programu nauki religii rzymskokatolickiej w szkołach zawodowych w Polsce po przewrocie majowym*;
 24. Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Częstochowie - Wideokonferencja – 29 kwietnia 2015 r. Referat: *Re-*

- gulacje prawne w katechezie – podstawowe dokumenty regulujące kwestię nauczania religii w przedszkolu i szkole;*
25. Wyższe Seminarium Duchowne Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie – Konferencja Przedmiotowo-Metodyczna – 20 maja 2015 r. Referat: *Katecheza parafialna przygotowująca dzieci do pierwszej spowiedzi i Komunii św.;*
 26. Wyższe Seminarium Duchowne Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie – Konferencja Duszpastersko-Katechetyczna – 16 czerwca 2015 Referat: *Poszukiwanie optymalnego modelu rekolekcji szkolnych – doświadczenia ogólnopolskie i diecezjalne;*
 27. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – Katechetyczne Wykłady Akademickie: *Katecheza w pierwszym tysiącleciu chrześcijaństwa* – 13 października 2015 r. Referat: *Początek katechezy Kościoła;*
 28. Wyższe Seminarium Duchowne Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie – Sympozjum Katechetyczne: *Wspominać chrzest – to na nowo zaczynać od Chrystusa* – 24 października 2015 r. Referat: *Nauczanie katechetyczne w średniowiecznej Europie przed chrztem Polski;*
 29. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – Katechetyczne Wykłady Akademickie: *Katecheza w pierwszym tysiącleciu chrześcijaństwa* – 16 listopada 2015 r. Referat: *Katecheza apostołska;*
 30. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – Katechetyczne Wykłady Akademickie: *Katecheza w pierwszym tysiącleciu chrześcijaństwa* – 1 grudnia 2015 r. Referat: *Przepowiadanie katechetyczne i kształtowanie się katechumenatu w II wieku;*
 31. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – Katechetyczne Wykłady Akademickie: *Katecheza w pierwszym tysiącleciu chrześcijaństwa* – 11 stycznia 2016 r. Referat: *Miejsce katechezy w przygotowaniu do chrztu do końca III wieku;*
 32. Parafia św. Lamberta w Radomsku – Konferencja Przedmiotowo-Metodyczna – 12 kwietnia 2016 r. Referat: *Katecheza chrzcielna w procesie wtajemniczenia chrześcijańskiego czasów apostołskich;*
 33. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – Katechetyczne Wykłady Akademickie: *Katecheza w pierwszym tysiącleciu chrześcijaństwa* – 14 kwietnia 2016 r. Referat: *Złoty wiek katechezy;*
 34. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – Katechetyczne Wykłady Akademickie: *Katecheza w pierwszym tysiącleciu chrześcijaństwa* – 9 maja 2016 r. Referat: *Nauczanie katechetyczne w okresie katechumenatu w IV i V wieku;*

35. Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie - II Międzynarodowa Konferencja Naukowa: *Uniwersalizm pracy ludzkiej. Perspektywy rozwoju kariery zawodowej* – 3 czerwca 2016 r. Referat: *Założenia pracy wychowawczej prefekta szkolnego w gimnazjach i liceach w latach trzydziestych XX wieku w świetle obowiązujących programów nauczania religii rzymskokatolickiej*;
36. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – Katechetyczne Wykłady Akademickie: *Katecheza w pierwszym tysiącleciu chrześcijaństwa* – 6 czerwca 2016 r. Referat: *Nauczanie katechetyczne w okresie wczesnego średniowiecza*;
37. Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie – I Kongres Teologii Praktycznej: *Polska krajem misyjnym?* – 19-21 września 2016 r. Referat: *Osoby starsze w strategii katechetycznej Kościoła*;
38. Grekokatolickie Seminarium Duchowne im. św. Jozafata w Ivano-Frankivsku – Konferencja Katechetyczna – 26 października 2016 r. Referat: *Katecheza w okresie wczesnego średniowiecza*.

Ks. dr Włodzimierz Cyran

Urodził się 6 lipca 1965 r. w Częstochowie. Po ukończeniu szkoły podstawowej i średniej wstąpił do Częstochowskiego Wyższego Seminarium Duchownego w Krakowie. Święcenia kapłańskie otrzymał 3 czerwca 1990 r. z rąk bp. Stanisława Nowaka. Także w 1990 r. uzyskał w Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie tytuł magistra teologii na podstawie pracy pt. *Pneumatologiczne aspekty tekstu Dz 10, 34-48* (promotor: ks. dr Stanisław Chłąd). Następnie kontynuował studia w zakresie biblistyki, czego efektem było zdobycie w 1993 r. stopnia licencjata teologii w Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. Przedstawił wówczas pracę pt. *Wspólnota chrześcijan świątynią Boga żywego (według 2 Kor 6, 11-7,4)*, napisaną pod kierunkiem ks. doc. dr hab. Stanisława Chłąda. W latach 1993-1997 studiował teologię biblijną w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, gdzie w 1997 r. otrzymał stopień doktora teologii na podstawie rozprawy zatytułowanej *Kultyczny wymiar posługi apostoelskiej według 2 Kor 1-7* (promotor: o. prof. dr hab. Hugolin Langkammer). Od tegoż roku podjął wykłady z Pisma Świętego w Wyższym Seminarium Duchownym Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie. Ponadto w 1998 r. zostały mu zlecone zajęcia z Pisma Świętego w Instytucie Teologicznym w Częstochowie, gdzie wykładał poza tym teologię biblijną oraz historię i geografę biblijną. Prowadził także wykłady w Archidiecezjalnym Kolegium Teologicznym, Studium Duchowości Chrześcijańskiej, Studium Sztuki Sakralnej, Wyższym Seminarium Duchownym Diecezji Sosnowieckiej w Częstochowie i częstochowskiej Sekcji Licencjackiej Eklezjologiczno-Mariologicznej Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.

I. Bibliografia

PUBLIKACJE KSIĄŻKOWE

1. *Aktualizacja Biblii w życiu osobistym i małej grupie. Jak Bóg mówi do nas dzisiaj przez Pismo Święte?*, Częstochowa 2011;
2. *Charyzmaty Ducha Świętego I: Słowo mądrości i słowo poznania*, Częstochowa 2012;
3. *Charyzmaty Ducha Świętego II: Charyzmaty rozeznawania duchów i interpretowania prorocत्व*, Częstochowa 2012;

4. *Charyzmaty Ducha Świętego III: Charyzmat wiary*, Częstochowa 2012;
5. „*Co mówi Duch do Kościołów*”. *Dar proroctwa w Kościele. Część I: Charyzmat proroctwa (Powiew Ducha 1)*, Częstochowa 2002;
6. „*Co mówi Duch do Kościołów*”. *Prorok, prorokowanie i proroctwo wczoraj i dziś*, Częstochowa 2012;
7. *Examen de conscience. A la base du Catéchisme de l’Eglise Catholique*, tłum. J. Furzon – W. Woźniak, Częstochowa 2006;
8. *Examination of conscience based on the Catechism of the Catholic Church*, Częstochowa 2010;
9. *Išlaisvinimo malda ir egzorcizmas. Iš lenku kalbos verte Leonija Malakauskienė*, Vilnius 2007;
10. *Kroczcie Jego śladami po drodze krzyżowej*, Częstochowa 2004;
11. *Kroki do wolności od złych duchów. Przewodnik duchowy dla osób zniewolonych lub dręczonych*, Częstochowa 2013;
12. *Modlitwa o uwolnienie a egzorcyzm*, Częstochowa 2002;
13. *Modlitwa wstawiennicza*, Częstochowa 2002;
14. „*Módlcie się, abyście nie ulegli pokusie*”. *Pierwsze etapy rozwoju życia duchowego*, Częstochowa 2002;
15. *Mystagogia liturgiczna. Eucharystia*, Częstochowa 2000;
16. *Posłuszeństwo*, Częstochowa 2012;
17. *Powołanie. Pojęcie, rozeznanie i kierownictwo duchowe*, wyd. II, Częstochowa 2003;
18. *Rachunek sumienia na podstawie Katechizmu Kościoła Katolickiego*, Częstochowa 2003;
19. *Śłużba jednania. Kapłańsko-liturgiczny charakter apostołskiej posługi św. Pawła według 2 Kor 1-7*, Lublin 1999;
20. *Spoczynek w Duchu Świętym. Refleksja teologiczna i świadectwa*, Częstochowa 2010;
21. *Uzdrowianie wewnętrzne. Przewodnik pracy nad wykorzeniem wad głównych i uwalniania od siedmiu duchów*, wyd. II, Częstochowa 2016;
22. *Wielkich dzieł Boga nie zapominajcie. Świadectwa o cudach*, Częstochowa 2010 [współredaktor];
23. *Wierzcie w Ewangelię*, Częstochowa 2003;
24. *Wprowadzenie w życie duchowe na podstawie «Twierdzy wewnętrznej» św. Teresy od Jezusa (cztery pierwsze mieszkania)*, Częstochowa 2001;
25. *Wspólnota Przymierza Rodzin „Mamre”*, Częstochowa 2001;

26. *Wywiady z egzorcystą. Satanizm u nastolatków*, Częstochowa 2006 [współautor];
27. *Wzrastamy na drodze krzyżowej*, Częstochowa 2005.

ARTYKUŁY NAUKOWE

1. „*Biada mi, gdybym nie głosił Ewangelii*”. Wykład inauguracyjny ks. dra Włodzimierza Cyrana na rozpoczęcie roku akademickiego 2008/2009 w Instytucie Teologicznym w Częstochowie dn. 11.X.2008 r., w: *Siedmiodniowe rekolekcje formacyjno-warsztatowe. Stopień IV: Szczepan. Szkoła ewangelizacji i świadectwa, Szkoła modlitwy, Odnowa Kościoła, Osiem błogosławieństw, Rady ewangeliczne*, Częstochowa 2009, s. 239-248;
2. *Chrześcijańska konieczność separacji od niewierzących (Pawłowy midrasz 2Kor 6,14nn na temat Pwt 22,10)*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 23-24 (1997), s. 109-125;
3. „*Duch Święty zstąpi na Ciebie*”. *Więź Maryi z Duchem Świętym według św. Łukasza*, w: *Duch Święty a Maryja. Materiały z Sympozjum zorganizowanego przez Katedrę Mariologii KUL oraz Oddział PTT w Częstochowie, Częstochowa 22-23 maja 1998 roku*, Częstochowa 1999, s. 11-29;
4. *Główne tematy mowy Piotra w Dz 10,34-43*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 19-20 (1991-1992), s. 23-36;
5. *Jak Bóg mówi do nas dzisiaj przez Pismo św. Zasady aktualizacji Biblii w życiu osobistym i na katechezie*, w: *Słowo Boże w życiu i misji Kościoła (Materiały z sympozjum)*, red. K. Rak – M. Szczerba, Częstochowa 2011, s. 70-97;
6. *Ksiądz kanonik doc. dr hab. Stanisław Chłąd (1946-1993)*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 21-22 (1993-1994), s. 337-341;
7. *Ksiądz kanonik doc. dr hab. Stanisław Chłąd (1946-1993). Wspomnienia*, „Collectanea Theologica” 65 (1995) nr 1, s. 169-181;
8. *Namaszczenie Jezusa Duchem Świętym i mocą (Dz 10,38)*, „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 42 (1995) nr 1, s. 95-101;
9. „*Nauka krzyża*” (1 Kor 1-2). *Wykład biblijny*, w: *Chcę pod krzyżem stać przy Tobie. Vademecum misyjne*, Częstochowa 2010, s. 14-24;
10. *Rola Ducha Świętego w dziele ewangelizacji (na podstawie Dz 10,44-48)*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 21-22 (1993-1994), s. 15-36;

11. *Silacz biblijny. Ks. docent dr hab. Stanisław Chład (1946-1993)*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 26 (1998), s. 236-243;
12. *Spoczynek w Duchu Świętym, w: Duch Święty w naszej codzienności*, red. K. Guzowski – G. Barth, Lublin 2010, s. 257-275;
13. *Teologia ewangelizacji według św. Pawła na podstawie 1 Tes.*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 26 (1998), s. 89-102;
14. *Wezwanie do wspólnoty z Apostołem (2 Kor 6, 11-13; 7, 2-4)*, „Roczniki Teologiczne” 45 (1998) nr 1, s. 123-134;
15. *Wprowadzenie teologiczne, w: Wielkich dzieł Boga nie zapominajcie. Świadectwa o cudach*, red. B. Puchała – W. Cyran, Częstochowa 2006, s. 7-15.

INNE

1. *„Abyście i wy mieli wspólnotę z nami” (1 J 1,3). Konspekty do zgłębiania Pisma Świętego*, Częstochowa 2005 [konspekt rekolekcyjny];
2. *Droga przez pustynię. Podręcznik dziesięciodniowych rekolekcji czwartego stopnia według Księgi Liczb*, Częstochowa 2016 [konspekt rekolekcyjny];
3. *„Ja będę ich Bogiem, a oni będą moim ludem”. Podręcznik dziesięciodniowych rekolekcji uzdrowienia wewnętrznego według Księgi Wyjścia*, Częstochowa 2012 [konspekt rekolekcyjny];
4. *Jak prowadzić małą grupę dzielenia. Poradnik animatora*, Częstochowa 2006;
5. *Jezus Ewangelizator ogłasza Rok Łaski od Pana. Notatnik uczestnika dziesięciodniowych rekolekcji ewangelizacyjnych według Łk 4-7*, Częstochowa 2013 [konspekt rekolekcyjny];
6. *Poznać i zrozumieć Jezusa. Tom drugi: Jezus Synem Bożym (Mk 8,31-16.20)*, (Seria: *Wprowadzenie w chrześcijaństwo na podstawie Pisma Świętego i Katechizmu Kościoła Katolickiego I/2*), Częstochowa 2007 [konspekt rekolekcyjny];
7. *Poznać i zrozumieć Jezusa. Tom pierwszy: „Tyś jest Mesjasz” (Mk 1,1-8,30)*, (Seria: *Wprowadzenie w chrześcijaństwo na podstawie Pisma Świętego i Katechizmu Kościoła Katolickiego I/1*), Częstochowa 2007; wyd. II, Częstochowa 2012 [konspekt rekolekcyjny];
8. *Rachunek sumienia według przykazań Bożych, w: Dla nas i całego świata. Wybór rozważań, modlitw i pieśni*, oprac. A. Kuliberda – G. Ułamek, Częstochowa 2003, s. 166-196;

9. *Siedmiodniowe rekolekcje formacyjno-warsztatowe – Stopień czwarty: Szczepan. Szkoła ewangelizacji i świadectwa – Szkoła modlitwy – Osiem błogosławieństw*, wyd. II poszerzone, Częstochowa 2016 [konspekt rekolekcyjny];
10. *Siedmiodniowe rekolekcje formacyjno-warsztatowe – Stopień drugi: Ananiasz. Posługa wstawiennicza i charyzmatyczna – Zakorzenie w Eucharystii*, wyd. II poszerzone, Częstochowa 2016 [konspekt rekolekcyjny];
11. *Siedmiodniowe rekolekcje formacyjno-warsztatowe – Stopień pierwszy: Gamaliel. Posługa animatora – Czytanie Biblii – Komunikacja interpersonalna*, wyd. II poszerzone, Częstochowa 2017 [konspekt rekolekcyjny];
12. *Siedmiodniowe rekolekcje formacyjno-warsztatowe – Stopień trzeci: Barnaba. Posługa charytatywna – Wady i cnoty – Rady ewangeliczne*, Częstochowa 2017 [konspekt rekolekcyjny];
13. *Ubogaceni łaską oczekujemy Paruzji. Podręcznik dziesięciodniowych rekolekcji drugiego stopnia według 1 Kor*, Częstochowa 2016 [konspekt rekolekcyjny];
14. *W służbie Jezusowi. Konspekty do spotkań biblijnych i do studium indywidualnego*, Częstochowa 2006;
15. *Życie w Duchu Świętym. Konspekty do spotkań biblijnych i do studium indywidualnego*, Częstochowa 2006.

II. Promowane magisteria

1. Firmanty Michał, *Działanie diabła i aniołów bożych na różnych etapach wzrostu Królestwa Niebieskiego na podstawie Mt 13,24-30,36-43*, Częstochowa 2006;
2. Gondro Izabela, *Miłość jako droga realizacji charyzmatów. Analiza egzegetyczno-teologiczna „Hymnu o miłości” (1 Kor 13,1-13)*, Częstochowa 2006;
3. Kłosowicz Anna, *Misja Jana Chrzciciela jako świadka na podstawie J 1,19-34*, Częstochowa 2005;
4. Krawczyk Anna s., *Charyzmat prorocтва w Kościele według 1 Kor 12-14*, Częstochowa 2004;
5. Latowska Mariola s., *Wielorakie przejawy Bożego Miłosierdzia i jego skutki dla wierzących w Chrystusa teraz i w nadchodzących wiekach na podstawie Ef 2,1-10*, Częstochowa 2004.

6. Migalski Szymon dr, *Radość z Ducha Świętego. Egzegeza i teologia Hymnu Magnificat*, Częstochowa 2014;
7. Plaszczyk Mariola, *Niegodne sprawowanie Eucharystii przez Koryntian i jego skutki według 1 Kor 11,17-34*, Częstochowa 2005;
8. Puchała Beata, *Rola nakrycia głowy a miejsce kobiety w Zgromadzeniu Kościoła według 1 Kor 11,2-16*, Częstochowa 2004;
9. Rojszczyk Aleksandra, *Egzegeza i teologia pieśni Magnificat z uwzględnieniem obecności jej słownictwa teologicznego w dwuczęściowym dziele św. Łukasza*, Częstochowa 2004.

III. Przynależność do towarzystw naukowych

1. Polskie Towarzystwo Teologiczne w Krakowie – Oddział w Częstochowie;
2. Sekcja Bibliistów przy Komisji Nauki Konferencji Episkopatu Polski.

VI. Udział w sesjach naukowych

1. Polskie Towarzystwo teologiczne w Krakowie – Oddział w Częstochowie – Katolicki Uniwersytet Lubelski – Sympozjum: *Duch Święty a Maryja* – 22-23 maja 1998 r. Referat: „*Duch Święty zstąpi na Ciebie*”. *Więź Maryi z Duchem Świętym według św. Łukasza*;
2. Instytut Teologiczny w Częstochowie – 11 listopada 2008 r. Wykład inauguracyjny: *Biada mi, gdybym nie głosił Ewangelii*.
3. Wyższe Seminarium Duchowne Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie – Wydział Katechetyczny Kurii Metropolitalnej w Częstochowie – Sympozjum: *Słowo Boże w życiu i misji Kościoła* – 27 listopada 2010 r. Referat: *Jak Bóg mówi do nas dzisiaj przez Pismo Święte? Zasady aktualizacji Biblii w życiu osobistym i na katechezie*;
4. Instytut Teologiczny w Częstochowie – 2 października 2010 r. Wykład inauguracyjny: „*Nauka krzyża*” (1 Kor 1-2).

Bp dr hab. Antoni Długosz

Urodził się 18 kwietnia 1941 r. w Częstochowie, jako syn Józefa i Janiny (z d. Kubis). Po ukończeniu szkoły podstawowej kontynuował naukę w II Liceum Ogólnokształcącym im. Romualda Traugutta w Częstochowie. W latach 1959-1965 odbył studia teologiczne w Częstochowskim Wyższym Seminarium Duchownym w Krakowie. Świecenia kapłańskie otrzymał 20 czerwca 1965 r. w katedrze częstochowskiej z rąk bp. Stefana Bareły. Następnie przez 3 lata pracował duszpasterko, po czym został skierowany na studia z bibliistyki do Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie, gdzie w 1971 r. uzyskał tytuł magistra teologii na podstawie pracy pt. *Konstytutywne elementy powołania w Starym Testamencie*, napisanej pod kierunkiem ks. prof. dr hab. Stanisława Grzybka. Na uczelnię tę powrócił w 1972 r., kontynuując studia doktoranckie z katechetyki. Stopień naukowy doktora teologii zdobył 1976 r., przedstawiając wówczas rozprawę pt. *Opowieść o Gedeonie (Sdz 6-8) w świetle współczesnej teologii biblijnej*, której promotorem był ks. prof. Stanisław Grzybek. Od 1975 r. wykładał katechetykę w Częstochowskim Wyższym Seminarium Duchownym w Krakowie i Instytucie Teologicznym w Częstochowie. Z czasem objął także zajęcia z katechetyki w następujących krakowskich uczelniach: Papieskiej Akademii Teologicznej, Wyższej Szkole Filozoficzno-Pedagogicznej „Ignatianum”, Krakowskim Metropolitalnym Seminarium Duchownym, Sosnowieckim Wyższym Seminarium Duchownym i Wyższym Instytucie Katechetycznym. Od 1993 r. jako dyrektor stanął na czele Archidiecezjalnego Kolegium Teologicznego w Częstochowie, gdzie prowadził także wykłady z katechetyki. Sakrę biskupią otrzymał 6 stycznia 1994 r. w Bazylice św. Piotra w Rzymie, a jego konsekratorem był papież Jan Paweł II. Odtąd aż do 2016 r. był biskupem pomocniczym w archidiecezji częstochowskiej. W tym też roku na podstawie dysertacji pt. *Katechetyczne przesłanie znaków Starego Testamentu* zdobył stopień naukowy doktora habilitowanego w Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. Nadal pozostał pracownikiem naukowym Wyższej Szkoły Filozoficzno-Pedagogicznej „Ignatianum” w Krakowie oraz Wyższego Seminarium Duchownego Archidiecezji Częstochowskiej i Wyższego Instytutu Teologicznego w Częstochowie. Poza tym wykładał teologię pastoralną w częstochowskiej Sekcji Licencjackiej Eklezjologiczno-Mariologicznej Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. W 2016 r. został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski przyznany przez Prezydenta RP Andrzeja Dudę.

I. Bibliografia

PUBLIKACJE KSIĄŻKOWE

1. *Błogosławieni, czyli szczęśliwi*, Kraków 2009;
2. *Chrzest święty pierwszy sakrament*, Częstochowa 2010;
3. *Chrześcijanin radosny*, Kraków 2008;
4. *Dekalog, czyli dziesięć propozycji Pana Boga*, Kraków 2009;
5. *Dobry Bóg mówi do nas. Pismo święte dla dzieci*, Częstochowa 2003;
6. *Droga do Boga*, Kraków 2010;
7. *Droga Krzyżowa (rozważania dla dzieci)*, Częstochowa 2006;
8. *Dzieci nowego tysiąclecia. Poradnik: jak w domu przygotować dziecko do I Komunii św.*, Poznań 2002 [współautor];
9. *Dziesięć kroków do świętości*, Radom 2011;
10. *Jak modlić się z dziećmi*, Kraków 2012;
11. *Jak przygotowywać i oceniać katechezę*, Częstochowa 1997;
12. *Katechetyczne przesłanie znaków Starego Testamentu*, Kraków 1994;
13. *Modlitwa dzieci*, Radom 2009;
14. *Moja pierwsza spowiedź*, Radom 2008;
15. *Moje nawrócenie na Drodze Krzyżowej*, Poznań 2012;
16. *Narkomania – ucieczka do nikąd*, Częstochowa 2007;
17. *Nawracajmy się i wierźmy w Ewangelię*, Częstochowa 1999;
18. *Od chrztu do zmartwychwstania*, Kraków 2011;
19. *Opowiem ci o Jezusie*, Kraków 2007;
20. *Pierwsza Komunia święta w rodzinie – domowym kościele*, Częstochowa 2008;
21. *Pierwsza Komunia święta, materiały dla katechetów i duszpasterzy*, Częstochowa 2009 [współautor];
22. *Pismo Święte naszym Przyjacielem*, Częstochowa 1993;
23. *Pomoce katechetyczne dla przedszkolaków*, Kraków 1980;
24. *Sakrament bierzmowania czyli Duch Święty rozdaje prezenty*, Częstochowa 2009;
25. *Sakrament małżeństwa*, Częstochowa 2009;
26. *Słowa Jezusa prowadzą do nieba. Kazania dla dzieci. Rok A*, Częstochowa 2004 [współautor];
27. *Słowa Jezusa prowadzą do nieba. Kazania dla dzieci. Rok B*, Częstochowa 2005 [współautor];

28. *Słowa Jezusa prowadzą do nieba. Kazania dla dzieci. Rok C*, Częstochowa 2006 [współautor];
29. *Słowa Jezusa prowadzą do nieba. Kazania wakacyjne dla dzieci. Rok A B C*, Częstochowa 2007 [współautor];
30. *Służyć z radością*, Częstochowa 2006 [współautor];
31. *Spotkania z Panem Jezusem*, Kraków 1994; wyd. II, Kraków 1995;
32. *Wprowadzenie do dydaktyki biblijnej*, Kraków 2000 [współautor].

ARTYKUŁY NAUKOWE

1. *Biblijne drogi katechezy szkolnej*, w: *Biblia w katechezie*, red. J. Kochel – J. Kostorz, Opole 2005, s. 53-62;
2. *Bł. Albert – ojciec ubogich*, „Katecheta” 28 (1984) nr 3, s. 130-137;
3. *Budzenie i rozwijanie społecznych cech charakteru u dzieci w wieku przedszkolnym*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 67 (1993) nr 6-7, s. 226-236;
4. *Chrześcijański wymiar pedagogiki*, „Studia Scientifica Facultatis Paedagogicae Universitas Chatolica Ružombberok” 11 (2012) nr 4, s. 39-46;
5. *Chrześcijański wymiar pedagogiki*, w: *Być w sercu Kościoła. Księga Jubileuszowa z okazji 25-lecia pracy naukowej Dyrektora Wyższego Instytutu Teologicznego w Częstochowie ks. dr. hab. Mariana Dudy*, red. S. Jasionek, Częstochowa 2014, s. 105-114;
6. *Człowiek i jego praca w katechizacji dziecięco-młodzieżowej*, „Częstochowskie Wiadomości Diecezjalne” 58 (1984) nr 12, s. 276-286;
7. *Ćwiczenia duchowne skarbem Kościoła powszechnego*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 74 (2000) nr 1-2, s. 51-57;
8. *Ćwiczenia duchowne skarbem Kościoła powszechnego*, w: *Co zabrać ze sobą? Po pierwszym tygodniu ćwiczeń duchownych*, red. J. Augustyn, Kraków 2009, s. 11-23;
9. *Destruktywny wpływ mediów na rozwój i wychowanie człowieka*, w: *Dziennikarz między prawdą a kłamstwem*, red. K. Nagrodzki, Łódź 2011, s. 19-32;
10. *Dialog w katechezie*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 67 (1993) nr 4-5, s. 144-153;
11. *Dlaczego przyjmuję sakrament bierzmowania*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 66 (1992) nr 6-7, s. 161-164;
12. *Doniosłość, trud i piękno sakramentu pojednania*, w: *Sztuka spowiadania. Poradnik*, red. J. Augustyn, Kraków 2012, s. 161-170;

13. *Duch Święty, przepowiadanie, kapłan*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 72 (1998) nr 6-8, s. 79-84;
14. *Duszpasterska posługa wśród narkomanów*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 72 (1998) nr 3-5, s. 44-61;
15. *Duszpasterstwo a młodzież*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 78 (2004) nr 3-4, s. 40-46;
16. *Duszpasterstwo dzieci*, w: *Leksykon pedagogiki religii*, red. C. Rogowski, Warszawa 2007, s. 122-124;
17. *Duszpasterstwo młodzieży nieprzystosowanej społecznie*, w: *Z młodzieżą do Chrystusa*, red. H. Tomasik, Siedlce 2007, s. 14-139;
18. *Dyrektorium Mszy św. dla dzieci wielką szansą duszpasterską*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 74 (2000) nr 9-10, s. 62-68;
19. *Dzieci duszpasterstwo*, w: *Leksykon teologii pastoralnej*, red. R. Kamiński – W. Przygoda – M. Fiałkowski, Lublin 2006, s. 226-231;
20. *Dziecko w perspektywie pastoralnej Jana Pawła II*, w: *Docere et educare. Księga dedykowana Księdzu Profesorowi Władysławowi Kubikowi SJ z okazji 50. rocznicy kapłaństwa oraz 60. rocznicy życia zakonnego*, red. J. Mółka – G. Łuszczak, Kraków 2008, s. 403-416;
21. *Dziecko wobec doświadczenia własnej choroby i choroby bliskich*, w: *Ludzie chorzy i starsi w Kościele*, red. J. Charatyński – A. Spławski, Warszawa 1981, s. 323-329;
22. *Dzień modlitw o jedność chrześcijan*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 73 (1999) nr 1-2, s. 60-63;
23. *Formacja postaw eucharystycznych u młodzieży*, w: *Odkryć Eucharystię – żyć Eucharystią*, red. A. Klich, Kraków 2005, s. 91-96;
24. *Godność człowieka i jego powołanie do życia społecznego*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 75 (2001) nr 7-9, s. 30-38;
25. *Jak dziś głosić Jezusa Chrystusa*, „Katecheta” 46 (2002) nr 9, s. 54-62;
26. *Jak przygotować się do spowiedzi*, „Życie Duchowe” 80 (2014), s. 5-11;
27. *Jan Paweł II prorokiem naszych czasów*, w: *Katecheza drogą do Boga*, red. I. Popiołek – S. Cieślak, Kraków 2011, s. 41-59;
28. *Jan Paweł II wobec problemu narkomanii*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 72 (1998) nr 3-5, s. 34-43;
29. *Jezus przebywa z nami pod postaciami chleba i wina*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 66 (1992) nr 11, s. 287-290;

30. *Jeżeli ziarno nie obumrze... – wartości duchowe i etyczne w prewencji*, w: Marek Kotański – człowiek i jego dzieło, red. P. Karpowicz, Białystok 2003, s. 172-182;
31. *Kapłańskie ubóstwo w nauczaniu Jana Pawła II*, „Pastores” 15 (2002), s. 121-127;
32. *Katechetyczne przesłanie znaków Starego Testamentu*, w: Instytut Teologiczny w służbie diecezji częstochowskiej, red. S. Grzybek, Częstochowa 1991, s. 43-50;
33. *Katecheza jako ewangelizacja i wychowanie*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 70 (1996) nr 5-6, s. 40-46;
34. *Katecheza młodzieży nieprzystosowanej*, w: *Wokół katechezy soborowej*, red. R. Chałupiak – J. Kochel – J. Kostorz – W. Spyra, Opole 2004, s. 185-189;
35. *Katecheza w misji duszpasterskiej Kościoła*, w: *Katecheza Kościoła w świetle «Dyrektorium ogólnego o katechizacji»*, red. A. Hajduk, Kraków 1999, s. 123-131;
36. *Katechezy maryjne*, „Częstochowskie Wiadomości Diecezjalne” 56 (1982) nr 7, s. 152-164;
37. *Katechizacja parafialna w dwudziestoleciu pasterzowania ks. biskupa ordynariusza Stefana Bareły*, „Częstochowskie Wiadomości Diecezjalne” 58 (1984) nr 10, s. 235-241;
38. *Kerygmatyczne znaczenie starotestamentalnych bajek*, w: *Studium Scripturae Anima Theologiae. Prace ofiarowane Księdzu Profesorowi Stanisławowi Grzybkowi*, red. J. Chmiel – T. Matras, Kraków 1990, s. 50-63;
39. *Królowa Polski w współczesnej katechezie*, w: *Z Maryją Królową Polski bądźmy świadkami miłości dziś i jutro*, red. Z. Jabłoński, Częstochowa 2010, s. 248-261;
40. *Metody biblijne w katechezie wtajemniczającej dla młodzieży*, w: *Abyśmy podtrzymywali nadzieję*, red. P. Tomasiak, Warszawa 2005, s. 179-189;
41. *Metody katechizowania dzieci przedszkolnych*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 9-10 (1981-1982), s. 279-308;
42. *Mieście odwagę wychowywać – refleksje na temat wychowawczej misji współczesnej szkoły*, „Katecheta” 55 (2011) nr 10, s. 59-64;
43. *Miejsce Pisma Świętego wśród komplementarnych źródeł katechezy*, „Veritati et Caritati” 4 (2015), s. 471-480;
44. *Misja profetyczna katechetów świeckich*, w: *Ku doświadczeniu wiary*, red. K. Kantowski – W. Lechów, Szczecin 2012, s. 217-228;

45. *Młodzież a sekty*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 71 (1997) nr 12, s. 39-41;
46. *Młodzieży duszpasterstwo*, w: *Leksykon teologii pastoralnej*, red. R. Kamiński – W. Przygoda – M. Fiałkowski, Lublin 2006, s. 511-515;
47. *Msza św. z udziałem dzieci*, „Więź” 3 (2003), s. 82-83;
48. *Narkomania – zadaniem dla katechezy*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 67 (1993) nr 8-10, s. 281-294;
49. *Nieprzystosowanych społecznie duszpasterstwo*, w: *Leksykon teologii pastoralnej*, red. R. Kamiński – W. Przygoda – M. Fiałkowski, Lublin 2006, s. 565-569;
50. *Ojciec Maksymilian Kolbe*, w: *Podręcznik metodyczny do Katechizmu Religii Katolickiej, cz. IV: Z Chrystusem przetwarzamy świat*, red. J. Charatyński – W. Kubik, Warszawa 1980, s. 340-346;
51. *Opowiadanie biblijne o stworzeniu świata, człowieka i grzechu pierwszych ludzi (Rdz 1-3) w katechetycznym nauczaniu*, „Częstochowskie Wiadomości Diecezjalne” 57 (1983) nr 11, s. 256-263;
52. *Opowiadanie o Kainie i Ablu, potopie oraz wieży Babel w katechetycznym przepowiadaniu*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 73 (1999) nr 9-10, s. 63-69;
53. *Pasterskie poczynania biskupów pomocniczych diecezji częstochowskiej*, w: *Błogosławione choć trudne czasy Siedemdziesięciopięciolecie Kościoła Częstochowskiego*, red. J. Kowalski, Częstochowa 2000, s. 133-140;
54. *Pismo święte podstawą pełni człowieczeństwa*, w: *Pedagogika wiary*, red. A. Hajduk – J. Mółka, Kraków 2007, s. 249-258;
55. *Pismo święte w katechezie*, w: *Obecność Biblii w katechezie*, red. H. Słotwińska, Lublin 2008, s. 21-34;
56. *Posługa słowa wśród dzieci i młodzieży*, „Sympozjum” 10/1 (2006), s. 49-54;
57. *Prewencja i leczenie uzależnień młodzieży*, „Miesięcznik Kościelny Archidiecezji Poznańskiej” 50 (1999) nr 9, s. 24-28;
58. *Problematyka współczesnej katechezy*, „Katecheta” 43 (1999) nr 12, s. 4-11;
59. *Problemy dydaktyczno-wychowawcze katechezy młodzieżowej – propozycje rozwiązań*, w: *W drodze do zrozumienia i wiary. Materiały z VI Spotkania Dyrektorów Wydziałów Katechetycznych*, Kraków 2007, s. 15-32;

60. *Przeszedł przez życie dobrze czyniąc*, w: *Uczył kochać Kościół – Ksiądz Tadeusz Gogolewski we wspomnieniach*, red. P. Bielański, Warszawa 2006, s. 205-206;
61. *Przeszedł przez życie dobrze czyniąc*, w: *Przeszedł przez życie dobrze czyniąc*, red. A. Długosz – Z. Małecki, Częstochowa 2003, s.79-82;
62. *Przygotowanie do życia w rodzinie poprzez katechezę*, „Częstochowskie Wiadomości Diecezjalne” 57 (1983) nr 5, s. 115-117;
63. *Realizacja celów profilaktycznych na przykładzie przeciwdziałania narkomanii*, w: *Wezwani do działania. Zasoby społeczne w profilaktyce zachowań destrukcyjnych*, red. I. Niewiadomska – M. Kalinowski, Lublin 2010, s. 289-301;
64. *Refleksje katechety nad różańcowymi tajemnicami światła*, w: *Światła tajemnic różańcowych w nauczaniu Jana Pawła II*, red. Z. Jabłoński, Częstochowa 2003, s. 129-139;
65. *Rezygnacja byłaby zaniedbaniem*, „Więź” 3 (2003), s. 77-79;
66. *Rodzaje literackie Sdz 6-8*, „Ruch Biblijny i Liturgiczny” 32 (1979) nr 2-3, s. 80-90;
67. *Rola i miejsce Pisma Świętego we współczesnej katechezie*, „Horyzonty Wiary” 6 (1995), s. 39-45;
68. *Shużba w Kościele*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 78 (2004) nr 3-4, s. 46-55;
69. *Struktura literacka opowiadania o Gedeonie (Sdz 6-8)*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 3 (1975), s. 295-320;
70. *Tekstualne trudności opowiadania o Gedeonie (Sdz 6-8)*, „Ruch Biblijny i Liturgiczny” 33 (1980) nr 5, s. 263-269;
71. *Teologiczne treści opowiadania o Gedeonie*, w: *Scrutamini Scripturas. Księga pamiątkowa z okazji jubileuszu ks. prof. Stanisława Łacha*, red. S. Grzybek i in., Kraków 1980, s. 158-172;
72. *„Ubóstwo w duchu” – charyzmatem parafii*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 73 (1999) nr 9-10, s. 70-73;
73. *Wierzę..., Który się poczył z Ducha Świętego*, w: *Biskupi uczą pasterza*, red. W. Hanas, Poznań 2006, s. 35-37;
74. *Wpływ działań wychowawczych rodziny, Kościoła i organizacji społecznych na zmniejszenie sfery zagrożeń*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 72 (1998) nr 9-10, s. 44-50;
75. *Wpływ katechezy w wychowanie eucharystyczne dzieci*, w: *Eucharystia centrum życia*, red. S. Grzybek, Kraków 1987, s. 177-188;

76. *Wpływ religii i nauki na życie młodego człowieka*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 74 (2000) nr 1-2, s. 58-62;
77. *Wspólnota chrześcijańska „Betania”*, „Wiadomości Charytatywne” (1988) nr 4, s. 42-44;
78. *Współdział podmiotów wychowawczych: nauczyciel – rodzic – katecheta*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 74 (2000) nr 7-8, s. 56-64;
79. *Wstęp do młodych*, w: *O godność osoby ludzkiej*, red. L.J. Kułakowski i in., Radom 2002, s. 7-11;
80. *Wtajemniczenie chrześcijańskie w ramach katechetycznej posługi Kościoła*, „Veritati et Caritati” 1 (2013), s. 163-172;
81. *Wychowanie młodych do wiary w świetle Adhortacji Apostolskiej Jana Pawła II – „Ecclesia in Europa” i sytuacji duszpasterstwa młodych w Polsce*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 79 (2005) nr 1-2, s. 99-104;
82. *Z Jezusem pomagamy ludziom*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 67 (1993) nr 6-7, s. 237-238;
83. *Znaczenie ewangelicznego języka skierowanego do dzieci*, w: *Mojemu Kościołowi wszystko! Księga Jubileuszowa ku czci Ks. Arcybiskupa Stanisława Nowaka Metropolity Częstochowskiego z okazji 25. rocznicy sakry biskupiej i posługi pasterskiej w Kościele Częstochowskim*, red. S. Jasionek, Częstochowa 2009, s. 439-445;
84. *Życie moralne w katechezie*, „Ateneum Kapłańskie” 71 (1978), z. 3, s. 374-385;
85. *Życie za życie*, w: *Podręcznik metodyczny do Katechizmu Religii Katolickiej, cz. IV: Z Chrystusem przetwarzamy świat*, red. J. Charytyński – W. Kubik, Warszawa 1980, s. 332-337.

ARTYKUŁY POPULARNONAUKOWE

1. *Betania - przystań nadziei*, „Pielgrzym” 3 (1992) nr 9, s. 17-18;
2. *Ewangeliczna posługa dzieciom*, „Posłaniec Miesięcznik Katolicki” 136 (2007) nr 4, s. 54-55.
3. *Moje Msze Święte z dziećmi*, „Msza Święta” 5 (2012), s. 13-15;
4. *„Ryby i dzieci głosu nie mają”*, „Niedziela” 35 (1992) nr 9, s. 7;
5. *„Ten od głupich dzieci”*, „Niedziela” 34 (1991) nr 51-52, s. 9;
6. *Trzy wiersze dla Świętego Papieża z Polski*, „Niedziela” 58 (2016) nr 15, s. 31.

INNE

1. *Wiara dziecka*, „Tygodnik Powszechny” (2005) nr 23, s. 4 [wywiad].

II. Promowane magisteria

1. Białas Ewa, *Drama w katechezie szkolnej*, Częstochowa 2002;
2. Bielska Janina, *Rola katechezy w wychowaniu do liturgii słowa*, Częstochowa 1984;
3. Bonk Edyta s., *Katechizacja dzieci głębiej upośledzonych umysłowo*, Częstochowa 2005;
4. Cholerzyńska Urszula, *Biblia źródłem katechezy*, Częstochowa 2002;
5. Dempniak Anna, *Problemy polskich robotników w katechezach Jana Pawła II*, Częstochowa 1991;
6. Gwóźdź Lucyna s., *Komunikacja w katechezie*, Częstochowa 2005;
7. Janikuła Gabriela, *Formacja deuterokatechumenalna jako wsparcie katechezy*, Częstochowa 1992;
8. Lichtor Małgorzata, *Organizacja pracy katechetycznej w Racynie*, Częstochowa 2006;
9. Litwa Bożena, *Plastyczna twórczość dziecka na katechezie*, Częstochowa 1990;
10. Marczewski Tomasz, *Doświadczenie radości w wychowaniu religijnym dziecka w oparciu o podręczniki metodyczne do katechezy wczesnoszkolnej*, Częstochowa 2006;
11. Matyja Urszula, *Wychowanie seksualne na katechezie w świetle katolickiej teologii ciała ludzkiego*, Częstochowa 2002;
12. Mazurek Justyna, *Katecheza młodzieżowa pielgrzymek Jana Pawła II do Polski*, Częstochowa 2004;
13. Osuch Amalia s., *Wychowanie eucharystyczne na katechezie w świetle dokumentów Soboru Watykańskiego II*, Częstochowa 1982;
14. Pasiut Ewa s., *Formacja religijna dziewcząt w Zakładzie Wychowawczym Sióstr św. Józefa w Częstochowie*, Częstochowa 1987;
15. Pisarek Dorota, *Wkład katechezy w patriotyczne wychowanie młodzieży średnich szkół zawodowych*, Częstochowa 1997;
16. Pisarek Roman ks., *Pradzieje biblijne we współczesnej katechezie*, Częstochowa 2006;
17. Podlejska Maria, *Misja Ducha Świętego w katechetycznym nauczaniu szkoły podstawowej*, Częstochowa 1997;

18. Prokopowicz Sylwia s., *Chrystus Dobry Pasterz w katechezie Matki Marii Karłowskiej*, Częstochowa 1990;
19. Sabat-Surdy Ewa, *Rodzice pierwszymi katechetami w świetle nauczania Katechizmu Kościoła Katolickiego*, Częstochowa 2006;
20. Słobodzian Kazimierz, *Bezdomni w Archidiecezji Częstochowskiej jako adresaci katechezy specjalnej w świetle przemian ekonomiczno-społecznych okresu transformacji*, Częstochowa 2004;
21. Stefańczyk Jolanta s., *Egzystencjalne odczytywanie tekstów Pisma Świętego w ramach katechezy szkolnej*, Częstochowa 2002;
22. Stopa Małgorzata s., *Katecheza jako forma posługi Słowa Bożego w świetle dokumentów katechetycznych Kościoła katolickiego w Polsce*, Częstochowa 2003;
23. Stypułkowska Beata, *Zagadnienia ekumeniczne w katechezie*, Częstochowa 1993;
24. Szczerbak Danuta, *Formacja religijna dzieci i młodzieży szczególnym charyzmatem Zgromadzenia Sióstr od Aniołów*, Częstochowa 1994;
25. Telma Władysław, *Bonifraterskie posługiwanie ludziom upośledzonym*, Częstochowa 1987;
26. Tomaszewska Alicja, *Obraz katechezy szkolnej gimnazjalnej w świetle reformy edukacji*, Częstochowa 2003;
27. Tomaszewska Anna s., *Ikona w katechezie*, Częstochowa 2003;
28. Tomza Edyta, *Katechetyczny wymiar posługi Matki Marii Teresy*, Częstochowa 2002;
29. Walulik Anna s., *Katecheza antropologiczna w nauczaniu pielgrzymkowym Papieża Jana Pawła II*, Częstochowa 1989;
30. Woźniak Jolanta s., *Realizacja myśli wychowawczej pism założycielki Sióstr Zmartwychwstania Pańskiego w misji Zgromadzenia*, Częstochowa 2006.

III. Przynależność do towarzystw naukowych

1. Polskie Towarzystwo Teologiczne w Krakowie – Oddział w Częstochowie;
2. Stowarzyszenie Katechetów Polskich.

IV. Udział w sesjach naukowych (wybór)

1. Ośrodek Rehabilitacyjno-Readaptacyjny dla Osób Uzależnionych „Betania” w Mstowie k. Częstochowy – X Sympozjum Duszpasterzy Młodzieży Uzależnionej w Częstochowie (Jasna Góra) – 22-23 listopada 2002 r. Referat: *Rodzina źle funkcjonująca*;
2. Koło Naukowe Kleryków Wyższego Seminarium Duchownego w Poznaniu – Sympozjum: *Kościół służebny i ubogi* – 20-21 kwietnia 2004 r. Referat: *Służba w Kościele*;
3. Archidiecezja Przemyska – Odprawy Katechetyczne w Krośnie – 30 sierpnia 2004 r. Referat: *Duszpasterze i młodzież dziś*;
4. Archidiecezja Przemyska – Odprawy Katechetyczne w Przemyśle – 31 sierpnia 2004 r. Referat: *Duszpasterze i młodzież dziś*;
5. Instytut Teologii Pastoralnej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego – Sympozjum katechetyczne: *Obecność Biblii w katechezie* – 21-22 listopada 2008 r. Referat: *Biblijna formacja katechetów*;
6. Polskie Towarzystwo Mariologiczne - Ogólnopolskie Sympozjum Mariologiczno-Maryjne w Częstochowie (Jasna Góra): *Z Maryją Królową Polski bądźmy świadkami miłości. Dziś i jutro* – 23-24 kwietnia 2010 r. Referat: *Maryja Królowa Polski w katechezie współczesnej*;
7. 73. Ogólnopolska Pielgrzymka Nauczycieli i Wychowawców na Jasną Górę – IX Sympozjum: *Jedność z Bogiem – droga do jedności z człowiekiem* – 2 lipca 2010 r. Referat: *Prorocy budujący jedność – perspektywa biblijna Jana Pawła II, proroka naszych czasów*;
8. Wyższe Seminarium Duchowne Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie – Wydział Katechetyczny Kurii Metropolitalnej w Częstochowie – Sympozjum: *Słowo Boże w życiu i misji Kościoła* – 27 listopada 2010 r. Referat: *Inszenizacje biblijne w katechezie*;
9. Stowarzyszenie Homiletów Polskich – Uniwersytet Opolski – Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie – Sympozjum: *Liturgiczne przepowiadanie do dzieci. Szanse i zagrożenia* – 21-22 października 2013 r. Referat: *Audiowizualizacja homilii do dzieci*.

Ks. dr hab. Marian DUDA

Urodził się 7 lipca 1951 r. w Będzinie, gdzie z czasem ukończył Szkołę Podstawową nr 2 i II Liceum Ogólnokształcące im. H. Sawickiej. Po zdaniu w 1969 r. matury wstąpił do Częstochowskiego Wyższego Seminarium Duchownego w Krakowie. Studia te uwieńczył w 1975 r. tytułem magistra teologii, zdobywając go na Papieskim Wydziale Teologicznym w Krakowie po przedstawieniu pracy pt. *Ksiądz Stanisław Zegarliński – teolog moralista*, napisanej pod kierunkiem bp. dr Stanisława Smoleńskiego. 18 maja 1975 r. przyjął święcenia kapłańskie w kościele św. Trójcy w Będzinie z rąk bp. Tadeusza Szwagrzyka. Będąc klerykiem rozpoczął już studia licencjackie, które ukończył w 1979 r. stopniem naukowym licencjata teologii. Uzyskał go na Papieskim Wydziale Teologicznym w Krakowie przedstawiając pracę pt. *Argumentacja Urzędu Nauczycielskiego Kościoła okresu pontyfikatu Pawła VI dotycząca moralnego zakazu przerywania ciąży*, której promotorem był ks. prof. dr hab. Jan Kowalski. Następnie w latach 1980-1981 odbył studia specjalistyczne w Szwajcarii na Uniwersytecie Katolickim we Fryburgu. Stopień naukowy doktora w zakresie teologii moralnej nadała mu w 1987 r. Papieska Akademia Teologiczna w Krakowie na podstawie rozprawy pt. *Parafia jako wspólnota urzeczywistniająca podstawowe wartości etyczne. Aspekt moralno-pastoralny*, napisanej pod kierunkiem ks. prof. dr hab. Jana Kowalskiego. W międzyczasie był wykładowcą w Studium Katechetycznym w Częstochowie i prowadził zajęcia pastoralne dla diakonów i neoprezbiterów diecezji częstochowskiej. Ponadto pracował w Kurii Diecezjalnej, kierując duszpasterstwem specjalistycznym nauczycieli i wychowawców oraz duszpasterzem inteligencji i młodzieży akademickiej (założył Katolicki Związek Akademicki „Emaus”). Był też inicjatorem Podstawowego Studium Świeckich Współpracowników Ewangelizacji w Częstochowie i odbywającego się w tym mieście międzydyscyplinarnego seminarium nauka-teologia. Od 1988 r. wykładał teologię pastoralną w Częstochowskim Wyższym Seminarium Duchownym w Krakowie, które w 1991 r. zostało przeniesione do Częstochowy i przyjęło nazwę: Wyższe Seminarium Duchowne Archidiecezji Częstochowskiej. W latach 2003-2004 przebywał na Uniwersytecie we Fryburgu Szwajcarskim, przygotowując rozprawę habilitacyjną. 15 listopada 2006 r. uzyskał na podstawie dorobku naukowego i dysertacji pt. *Myśląc parafia... Jana Pawła II wizja parafii. Studium*

teologiczno-pastoralne stopień doktora habilitowanego w zakresie teologii pastoralnej w Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. Rok później został mianowany rektorem Instytutu Teologicznego w Częstochowie, przemianowanego w 2012 r. na Wyższy Instytut Teologiczny. Od tego też czasu w uczelni tej pełnił funkcję dyrektora, prowadził wykłady z teologii pastoralnej i miał otwarte seminarium naukowe. Był też dyrektorem Podyplomowego Studium Pastoralnego dla Kapłanów, kierownikiem częstochowskiej Sekcji Licencjacko-Doktoranckiej Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie i wykładowcą w Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie. Poza tym z ramienia Stolicy Apostolskiej i Episkopatu Polski był przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego VI Światowych Dni Młodzieży. W 2015 r. został odznaczony przez Prezydenta RP Krzyżem Wolności i Solidarności.

I. Bibliografia

PUBLIKACJE KSIĄŻKOWE

1. *VI Światowy Dzień Młodzieży Częstochowa '91. Organizacja V'90-IV'91. T. II/2*, Częstochowa 2016;
2. *VI Światowy Dzień Młodzieży Częstochowa '91. Organizacja V-VIII'91. T. II/3*, Częstochowa 2016;
3. *VI Światowy Dzień Młodzieży Częstochowa '91. Owocowanie 1991-2016. T. II/4*, Częstochowa 2016;
4. *VI Światowy Dzień Młodzieży Częstochowa '91. Przygotowanie duchowe i przeżycie. T. II/1*;
5. *VI Światowy Dzień Młodzieży z Ojcem św. Janem Pawłem II, Informator*, Częstochowa 1991 [współautor];
6. *VI Światowy Dzień Młodzieży z Ojcem św. Janem Pawłem II, Śpiewnik*, Częstochowa 1991 [współautor];
7. *VI Światowy Dzień Młodzieży z Ojcem Świętym Janem Pawłem II. Materiały Podstawowe*, Częstochowa 1991 [współautor];
8. *VI Światowy Dzień Młodzieży z Ojcem Świętym Janem Pawłem II. Materiały Duszpasterskie*, Częstochowa 1991 [współautor];
9. *VI Światowy Dzień Młodzieży z Ojcem Świętym Janem Pawłem II. Materiały Katechetyczne*, Częstochowa 1991 [współautor];
10. *Akcja Katolicka. Studium Teologiczno-pastoralne*, Częstochowa 1996;

11. *Akcja Katolicka? Tak!*, Częstochowa 1995;
12. „Biuletyn Synodalny”, wyd. Wydziału Duszpasterskiego Kurii Diecezjalnej w Częstochowie [redaktor w latach 1981-1985];
13. *Brama do nieba na jurajskim wzgórzu. Dzieje parafii pw. Św. Jana Chrzyciciela w Choroni 1916-2016*, Częstochowa 2016;
14. *Brat Urban OFM. Franciszek Duda (1888-1974)*, Częstochowa 2015;
15. *Człowiek zawierzenia. Stefan Bareła III biskup częstochowski (1916-1984)*, Częstochowa 1986 [współredaktor];
16. *Droga Krzyżowa młodych*, Częstochowa 2010;
17. *Droga Krzyżowa z Janem Pawłem II*, Gliwice 2005;
18. *Eucharystia sercem parafii według nauczania Jana Pawła II*, Częstochowa 2005;
19. *Eucharystia sercem parafii*, Częstochowa 2005;
20. *Kościół częstochowski 1987. Katalog osób i instytucji*, Częstochowa 1987 [współredaktor];
21. *Jezus drogą do wolności. Rekolekcje dla młodych '92*, Częstochowa 1992;
22. *Kapłan – asystent Akcji Katolickiej*, Częstochowa 1996;
23. *Misje ewangelizacyjne w archidiecezji częstochowskiej. Zarys koncepcji*, Częstochowa 1995;
24. *Młodzi z Ojcem Świętym. VI Światowy Dzień Młodzieży. Częstochowa – Jasna Góra 14-15 sierpnia 1991*, Rzym 1991 [współredaktor];
25. *Myśląc parafia... Papieża Jana Pawła II wizja parafii. Studium teologiczno-pastoralne*, Częstochowa 2006;
26. *Nabożeństwa dodatkowe w Częstochowskiej Bazylice Archikatedralnej*, Częstochowa 1999;
27. *Najwyższy czas na Akcję Katolicką*, Częstochowa 1994;
28. „Nazaret – Ewangelia Pracy. Miesięcznik Wspólnot Duszpasterstwa Społeczno-Zawodowego (Archi)diecezji Częstochowskiej”, wyd. Kuria Metropolitalna w Częstochowie [redaktor w latach 1988-1993];
29. *Parafia a świat wartości. Parafia jako wspólnota urzeczywistniająca podstawowe wartości etyczne. Aspekt moralno-pastoralny*; Częstochowa 2004;
30. *Parafia kawałek nieba... do moich Parafian i nie tylko 1996-2003*; Częstochowa 2004;
31. *Patriarcha Będziński. Ks. Wincenty Mieczysław Zawadzki (1894-1975)*, Będzin 2016;

32. *Piękno Świętej Rodziny*, Częstochowa 2007;
33. *Rekolekcje wielkopostne. „Żywe jest bowiem Słowo Boże i skuteczne”*. Nauki rekolekcyjne wygłoszone w kościele św. Wojciecha BM w Częstochowie - 03-07.03 '91, Częstochowa 1991;
34. *Stać formacja Kapłanów w Archidiecezji Częstochowskiej. Projekt programu opracowany na podstawie Adhortacji apostołkiej Ojca św. Jana Pawła II „Pastores dabo vobis”*, Olsztyn k/Częstochowy 1994;
35. „Święta Rodzina. Kwartalnik Parafii pw. Świętej Rodziny w Częstochowie” 1/3(1998) [redaktor], nr nadzwyczajny 1/7/(28) [redaktor].
36. „Święta Rodzina. Miesięcznik Parafii pw. Św. Rodziny w Częstochowie” [redaktor w latach 1996-2003];
37. „Święta Rodzina. Tygodnik Parafii pw. Św. Rodziny w Częstochowie” [redaktor w latach 1998-2001];
38. *Teologia i życie, Księga pamiątkowa ku czci Księdza Profesora Jana Kowalskiego z racji 40-lecia kapłaństwa i 35-lecia pracy naukowej*, Częstochowa 1994 [współredaktor];
39. *Współczesne postawy adwentowe Polaków. Rekolekcje adwentowe '89*, Częstochowa 1989;
40. „Wychowywać w prawdzie i miłości. Biuletyn Krajowego Duszpasterstwa Nauczycieli i Wychowawców”, wyd. Wydział Duszpasterski Kurii Diecezjalnej w Częstochowie [redaktor w latach 1986-1989].

ARTYKUŁY NAUKOWE

1. *VI Światowy Dzień Młodzieży Częstochowa '91 – Spotkanie Młodzieży Wschodu i Zachodu*, „Veritati et Caritati” 3 (2014), s. 247-267;
2. *VI Światowy Dzień Młodzieży łaską i szansą ewangelizacji*, w: *Komisja Episkopatu Polski Duszpasterstwa Ogólnego. Program Duszpasterski na rok 1991/92, Sakrament Bierzmowania. Ewangelizacja Młodzieży*, Katowice 1991, s. 289-296;
3. *VI Światowy Dzień Młodzieży wyjątkowym darem i zobowiązaniem Jana Pawła II dla Kościoła Częstochowskiego*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 23-24 (1997) s. 49-58;
4. *Akcja Katolicka a świat pracy ludzkiej*, w: *Akcja Katolicka zadaniem ludzi świeckich*, red. S. Dobrzański, Kraków 1997, s. 65-69;

5. *Akcja Katolicka Odrodzona*, w: *Akcja Katolicka zadaniem ludzi świeckich*, red. S. Dobrzanowski, Kraków 1997, s. 45-53;
6. *Akcja Katolicka w parafii według inspiracji Jana Pawła II*, w: *Akcja Katolicka. Wprowadzenie kandydatów w podstawowe zagadnienia*, Bielsko-Biała – Kraków 2007, s. 127-140;
7. *Biskup Stefan Bareła – Pasterz i Ojciec*, w: *Człowiek zawierzenia. Stefan Bareła III biskup częstochowski (1916-1984)*, red. W. Dąbrowska – M. Duda – M. Mikołajczyk, Częstochowa 1986, s. 45-58;
8. *Cuda dokonują się na naszych oczach...*, w: *Podróże Jana Pawła II do Polski. Pielgrzymka V 13-16 sierpnia 1991*, Warszawa 2005, s. 3;
9. *Cuda się zdarzają. Świadectwo o VI Światowym Dniu Młodzieży*, w: Jan Paweł II, *Pielgrzymka do Polski 1991*, Warszawa 2005, s. 5;
10. *Czy Kościół w Europie ma przyszłość?*, „Veritati et Caritati” 1 (2013), s. 173-184;
11. *Dlaczego i jak zakładać Akcję Katolicką*, w: *Program Duszpasterski 1995/96*, Katowice 1995, s. 373-389;
12. *Droga Krzyżowa z Janem Pawłem II*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 79 (2005) nr 3, s. 67-81;
13. *Duszpasterstwo Zawodowe – „Nazaret – Ewangelia Pracy”*. *Zarys koncepcji*, „Nazaret - Ewangelia Pracy. Biuletyn Duszpasterskich Wspólnot Świata Pracy Diecezji Częstochowskiej” 3 (1990) nr 7-8, s. 1-8;
14. *Dynamizm misyjny Kościoła częstochowskiego urzeczywistniający się w powstawaniu nowych wspólnot parafialnych w czasie posługi (arcy)biskupa Stanisława Nowaka (1984-2009)*, w: *Mojemu Kościołowi wszystko! Księga Jubileuszowa ku czci Ks. Arcybiskupa Stanisława Nowaka Metropolity Częstochowskiego z okazji 25. Rocznicy sakry biskupiej i posługi pasterskiej w Kościele częstochowskim*, red. S. Jasionek, Częstochowa 2009, s. 25-49;
15. *Eucharystia sercem parafii. Parafia wspólnotą eucharystyczną ukierunkowaną na misję*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 79 (2005) nr 3, s. 82-112;
16. *Europa kontynent bez Boga – Czy Europa może istnieć bez chrześcijaństwa?*, „Veritati et Caritati” 1 (2013), s. 173-184;
17. *Jak współczesnej młodzieży mówić o Bogu?*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 30 (2002), s. 239-248;
18. *Jan Paweł II – wielki prorok z wyobraźnią miłosierdzia*, „Veritati et Caritati” 5 (2015), s. 415-428;

19. *Kierowanie się zmysłem Kościoła wyrażające się w zaangażowaniu ekklezjalnym, a szczególnie w trosce o parafię*, w: *We wspólnocie z Bogiem. Akcja Katolicka w służbie wspólnoty z Bogiem*, red. T. Borutka, Warszawa 2010, s. 87-110;
20. *Miłość do „małej ojczyzny” w myśli i przykładzie życia Jana Pawła II*, w: *III Krajowa Konferencja Samorządu dla Jana Pawła II. Kultura w nauczaniu Jana Pawła II – Kamieńsk 27-28.03.2008 r.*, red. B. Turlejska – G. Turlejski, Kamieńsk 2009, s. 47-61;
21. *Miłośnik Kościoła Częstochowskiego*, w: *Teologia i życie, Księga pamiątkowa ku czci Księdza Profesora Jana Kowalskiego z racji 40-lecia kapłaństwa i 35-lecia pracy naukowej*, red. M. Duda i in., Częstochowa 1994, s. 15-24;
22. *Motywy teologiczno – pastoralne peregrynacji krzyża i misji ją poprzedzających*, w: *Chcę pod krzyżem stać przy Tobie. Vademecum misyjne*, red. A. Kuliberda – J. Kuliberda, Częstochowa 2010, s. 25-28;
23. *Mój mistrz w pracy naukowej i w życiu*, w: *Okruchy życia. Księga Jubileuszowa na pięćdziesięciolecie kapłaństwa Księdza Profesora dra hab. Jana Kowalskiego*, red. A. Szafulski i in., Częstochowa 2004, s. 69-72;
24. *O priorytet wartości etycznych w polskiej reformie ekonomicznej*, „Bogarodzica. Biuletyn Bankowców” (1990) nr 4, s. 11-18;
25. *Ostatnie dni wśród nas*, w: *Człowiek zawierzenia. Stefan Bareła III biskup częstochowski (1916-1984)*, red. W. Dąbrowska – M. Duda – M. Mikołajczyk, Częstochowa 1986, s. 113-122;
26. *Parafia ojczyzną Akcji Katolickiej*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 78 (2004) nr 12, s.70-77;
27. *Parafia w kościele partykularnym. Aspekt kanoniczno-pastoralny*, „Veritati et Caritati” 4 (2015), s. 133-171;
28. *Parafia w nauczaniu Ojca św. Jana Pawła II*, w: *Problemy Duszpasterskie 1989*, wyd. Komisja Episkopatu Duszpasterstwa Ogólnego, Warszawa 1989, z. 12, s. 46-65;
29. *Parafia w nauczaniu Ojca św. Jana Pawła II*, w: *Teologia i życie, Księga pamiątkowa ku czci Księdza Profesora Jana Kowalskiego z racji 40-lecia kapłaństwa i 35-lecia pracy naukowej*, red. M. Duda i in., Częstochowa 1994, s. 167-190;
30. *Posługa pastoralna biskupa Zdzisława Golińskiego*, w: *Biskupstwo znaczone Krzyżem. W stulecie urodzin prof. dr. hab. Zdzisława Golińskiego*, red. J. Kowalski, Częstochowa 2010, s. 147-177;

31. *Przyszłość obecna dzisiaj*, w: *Młodzi z Ojcem Świętym*, red. K. Sokołowski – M. Duda, Rzym 1991, s. 124-126;
32. *Rozwój ekonomiczny a rozwój moralny osób i społeczności*, „Bogarodzica. Biuletyn Bankowców” (1988) nr I/2, s. 6-9; nr II/3, s. 7-10;
33. *Rozwój sieci parafialnej w diecezji częstochowskiej w latach 1964-83. Stan aktualny oraz perspektywy na przyszłość - aspekt pastoralny*, „Biuletyn Synodalny” 4 (1983) nr 4, s. 7-16;
34. *Sakrament Kapłaństwa V rok nowenny przed rokiem 2000. Ewangelizacja w tajemnicy i misji Kościoła*, Katowice 1994, s. 448-466.
35. *Specyfika charyzmatu Akcji Katolickiej*, w: *Akcja Katolicka szkoła wiary i apostołstwa*, Bielsko-Biała – Kraków 2006, s. 141-152;
36. *Stanowisko środowisk katolickich wobec nauki Kościoła dotyczącej przerywania ciąży*, w: *Służyć prawdzie i miłości. Pamięci Księdza Biskupa Dra Stefana Bareły, III Ordynariusza Częstochowskiego*, red. J. Kowalski, Częstochowa 1984, s. 199-222;
37. *Szkoła poszerzoną rodziną*, „Częstochowski Biuletyn Oświatowy” (1994), nr 4/22, s. 40-44;
38. *Śp. Biskup Franciszek Musiel. Wspomnienie pośmiertne*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 66 (1992) nr 12, s. 304-307;
39. *Śp. Bp Tadeusz Szwagrzyk. Wspomnienie pośmiertne*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 66 (1992) nr 12, s. 318-322;
40. *Troska biskupów częstochowskich o nowe parafie w Zagłębiu Dąbrowskim w latach 1925-1992*, w: *Na większą chwałę Boga. Księga Jubileuszowa z okazji 60. Rocznicy święceń kapłańskich Ks. Pralata Stefana Gibały*, Będzin 1954, s. 101-105;
41. *Zwycięstwo Maryi*, w: *Na większą chwałę Boga. Księga Jubileuszowa z okazji 60. Rocznicy święceń kapłańskich Ks. Pralata Stefana Gibały*, Będzin 1954, s. 87-97.

ARTYKUŁY POPULARNONAUKOWE

1. *VI ŚDM jako szansa ewangelizacji*, w: *VI Światowy Dzień Młodzieży z Ojcem Świętym Janem Pawłem II. Materiały Duszpasterskie*, red. M. Duda i in., Częstochowa 1991, s. 4-14;
2. *VI Światowy Dzień Młodzieży szansą w odkrywaniu przez młodzież świata wartości*, w: *VI Światowy Dzień Młodzieży z Ojcem Świętym Janem Pawłem II. Materiały Duszpasterskie*, red. M. Duda i in., Częstochowa 1991, s. 15-19;

3. „*Abba Ojczy*” w *Radiu Fiat*, „Niedziela Częstochowska” 44 (2001) nr 50, s. 1-2;
4. *A skądże mi to, że Matka Boża przychodzi znowu do nas?*, „Święta Rodzina. Miesięcznik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 1 (1996) nr 10, s. 1;
5. *Akcja Katolicka na „czas nowej ewangelizacji”*, w: <http://pokolenie-jp2.pl/akcja-katolicka-na-czas-nowej-ewangelizacji/>, [19. 01. 2017];
6. *Arcybactwo Świętej Rodziny*, „Święta Rodzina. Miesięcznik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 2 (1997) nr 4, s. 2;
7. *Bądźcie zawsze w dłoniach i w sercu Maryi*, „Święta Rodzina. Miesięcznik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 1 (1996) nr 4, s. 1;
8. *Blask prawdy*, „Nazaret – Ewangelia Pracy. Miesięcznik Wspólnot Duszpasterstwa Społeczno-Zawodowego Archidiecezji Częstochowskiej” 6 (1993) nr 11, s. 1;
9. *Błogosławiony Ksiądz Jerzy Popiełuszko*, w: <http://pokolenie-jp2.pl/blogoslawiony-ksiazd-jerzy-popieluszko/>, [19. 01. 2017];
10. *Błogosławiony sierpień. W 15-lecie Światowego Dnia Młodzieży*, w: <http://pokolenie-jp2.pl/blogoslawiony-sierpien/>, [19. 01. 2017];
11. *Być chrześcijaninem, a nie tylko się nim nazywać*, „Nazaret – Ewangelia Pracy. Miesięcznik Wspólnot Duszpasterstwa Społeczno-Zawodowego Diecezji Częstochowskiej” 4 (1991) nr 12, s. 4;
12. *C.D.N. „Nazaret - Ewangelia Pracy”*, „Nazaret – Ewangelia Pracy. Miesięcznik Wspólnot Duszpasterstwa Społeczno-Zawodowego Archidiecezji Częstochowskiej” 6 (1993) nr 9, s. 1;
13. *Chrześcijaństwo dni powszednich*, „Nazaret – Ewangelia Pracy. Miesięcznik Wspólnot Duszpasterstwa Społeczno-Zawodowego Diecezji Częstochowskiej” 4 (1991) nr 4, s. 1;
14. *Czas świętych rekolekcji otwiera się przed nami*, „Święta Rodzina. Miesięcznik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 7 (2002) nr 3, s. 1;
15. *Człowiek ośrodkiem i celem życia gospodarczego*, „Nazaret – Ewangelia Pracy. Miesięcznik Wspólnot Duszpasterstwa Społeczno-Zawodowego Diecezji Częstochowskiej” 5 (1992) nr 9, s. 1;
16. *Czy możliwa jest nowa ewangelizacja bez laikatu*, „Słowo” 2 (1994) nr 19, s. 8-10;
17. *Diecezjalny Dom Rekolekcyjny w Olsztynie k/ Częstochowy*, „Niedziela” 32 (1989) nr 35, s. 2;

18. *Do pracy nad pracą!*, „Nazaret – Ewangelia Pracy. Miesięcznik Wspólnot Duszpasterstwa Społeczno-Zawodowego Diecezji Częstochowskiej” 4 (1991) nr 9, s. 1-2;
19. *Doktorat honoris Causa dla kapłana częstochowskiego ks. prof. dr hab. Jana Kowalskiego*, „Niedziela” 45 (2002) nr 20, s. 2 [współautor];
20. *Drodzy Parafianie*, „Święta Rodzina. Miesięcznik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 1 (1996) nr 1, s. 1;
21. *Duszpasterski apel Proboszcza na początek roku szkolnego*, „Święta Rodzina. Miesięcznik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 7 (2002) nr 10, s. 1-3;
22. *Duszpasterstwo społeczno – zawodowe w chwili obecnej*, „Nazaret – Ewangelia Pracy. Miesięcznik Wspólnot Duszpasterstwa Społeczno-Zawodowego Diecezji Częstochowskiej” 5 (1992) nr 10, s. 1;
23. *Duszpasterstwo wobec problemu bezrobocia*, „Nazaret – Ewangelia Pracy. Miesięcznik Wspólnot Duszpasterstwa Społeczno-Zawodowego Diecezji Częstochowskiej” 5 (1992) nr 1, s. 1-2;
24. *Dzielić się sercem*, „Nazaret – Ewangelia Pracy. Miesięcznik Wspólnot Duszpasterstwa Społeczno-Zawodowego Diecezji Częstochowskiej” 5 (1992) nr 3, s. 1;
25. *Dzisiaj w Polsce potrzebna jest dojrzała świadomość konieczności obecności Boga w każdym wymiarze życia...*, „Nazaret – Ewangelia Pracy. Miesięcznik Wspólnot Duszpasterstwa Społeczno-Zawodowego Diecezji Częstochowskiej” 4 (1991) nr 11, s. 4;
26. *Europa zaczyna się w Rzymie*, „Niedziela” 36 (1993) nr 4, s. 9;
27. *Ewangeliczna rozmowa Proboszcza z Parafianami na temat spraw materialnych parafii*, „Święta Rodzina. Miesięcznik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 6 (2001) nr 86, s. 3-4;
28. *Homilia wygłoszona w czasie mszy św. Z okazji 50-lecia kapłaństwa księdza pralata Józefa Słomiana*, w: *Ks. Józef Słomian, Czas świadków. Z historii zmagañ o powstanie parafii i kościoła św. Wojciecha w Częstochowie*, red. S. Jasioneck, Częstochowa 2005, s. 163-181;
29. *Jan Paweł II na drogach nowej ewangelizacji*, w: <http://pokolenie-jp2.pl/jan-pawel-ii-na-drogach-nowej-ewangelizacji/>, [19. 01. 2017];
30. *Jan Paweł II wielkim wzorem osobowym nauczania i wychowania w placówkach dydaktyczno-wychowawczych*, w: <http://pokolenie-jp2.pl/jan-pawel-ii-wielkim-wzorem-osobowym-nauczania-i-wychowania-w-placowkach-dydaktyczno-wychowawczych>, [10. 12. 2016];

31. *Jestem z wami...*, „Nazaret – Ewangelia Pracy. Miesięcznik Wspólnot Duszpasterstwa Społeczno-Zawodowego Archidiecezji Częstochowskiej” 6 (1993) nr 10, s. 1;
32. *Jezus Chrystus chodzi po naszej polskiej ziemi*, „Święta Rodzina. Miesięcznik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 2 (1997) nr 6, s. 1;
33. *Jezus Chrystus Zmartwychwstał*, „Święta Rodzina. Miesięcznik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 2 (1997) nr 4, s. 1;
34. *Jezus, jedyny Zbawiciel przychodzi*, „Święta Rodzina. Miesięcznik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 1 (1996) nr 10, s. 1;
35. *Kalendarz prac przy nadbudowie wież archikatedry św. Rodziny w Częstochowie. Rok Pański 1997*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 71 (1997) nr 12, s. 34-38;
36. *Katedra – serce Kościoła partykularnego. Relacja z wizyty kard. Josepha Ratzingera – Prefekta Kongregacji Nauki Wiary w archikatedrze*, „Niedziela Częstochowska” 48 (2005), nr 18, s. 3;
37. *Królestwo Boże obecne w świecie poprzez obecność w sercu chrześcijan*, „Nazaret – Ewangelia Pracy. Miesięcznik Wspólnot Duszpasterstwa Społeczno-Zawodowego Diecezji Częstochowskiej” 4 (1991) nr 12, s. 2;
38. *Krzyżowa droga życia*, w: <http://pokolenie-jp2.pl/krzyzowa-drogazycia>, [10. 12. 2016];
39. *Lecz, czy można odejść o samego siebie?*, „Niedziela Częstochowska” 47 (2004) nr 32, s. 5;
40. *L’eterna giovinezza del Vangelo*, „L’Osservatore Romano” 131 (1991) nr 213, s. 5;
41. *List do parafian ogłaszający całoroczny adwent przed nawiedzeniem wizerunku Jezusa Miłosiernego w Archikatedrze*, „Święta Rodzina. Miesięcznik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 7 (2002) nr 12, s. 1-4;
42. *List rektora Instytutu Teologicznego do księży*, „Niedziela Częstochowska” 51 (2008) nr 17, s. 2-3;
43. *Manifest w obronie życia*, w: <http://pokolenie-jp2.pl/manifest-w-obronie-zycia>, [19. 01. 2017];
44. *Matka Boża Prządka*, „Nazaret – Ewangelia Pracy. Miesięcznik Wspólnot Duszpasterstwa Społeczno-Zawodowego Diecezji Częstochowskiej” 3 (1990) nr 6, s. 1-2;

45. *Miesiąc Maryjny*, „Święta Rodzina. Miesięcznik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 7 (2002) nr 5, s. 1;
46. *Młodzi bezrobotni*, „Nazaret – Ewangelia Pracy. Miesięcznik Wspólnot Duszpasterstwa Społeczno-Zawodowego Diecezji Częstochowskiej” 5 (1992) nr 11, s. 1-2;
47. *Moi Kochani. Czekają nas rekolekcje wielkopostne*, „Święta Rodzina. Miesięcznik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 1 (1996) nr 2, s. 1;
48. *Moi kochani. Mija właśnie rok od mojego przyjścia do Was....*, „Święta Rodzina. Miesięcznik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 2 (1997) nr 2, s. 1;
49. *Moi Kochani. Miłość do Matki Najświętszej*, „Święta Rodzina. Miesięcznik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 3 (1998) nr 5, s. 1;
50. *Moi Kochani. Rozpoczyna się okres wakacji i urlopów*, „Święta Rodzina. Miesięcznik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 1 (1996) nr 6, s. 1;
51. *Moi kochani. Tak jak przyroda obdarza nas w tym miesiącu bogactwem zieleni....*, „Święta Rodzina. Miesięcznik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 2 (1997) nr 5, s. 1;
52. *Moi Kochani. Urlop, wakacje czas wolny....*, „Święta Rodzina. Miesięcznik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 3 (1998) nr 6, s. 1;
53. *Moi kochani. Wkroczyliśmy w nowy rok szkolny*, „Święta Rodzina. Miesięcznik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 1 (1996) nr 7, s. 1;
54. *Na czas wakacji*, „Święta Rodzina. Miesięcznik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 7 (2002) nr 7-8, s. 1;
55. *Na czas wakacji*, „Święta Rodzina. Tygodnik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 5 (2000) nr 26-33, s. 1;
56. *Na czas wakacji*, „Święta Rodzina. Tygodnik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 6 (2001) nr 77-85, s. 1;
57. *Nastala ciemna noc... 25-lecie stanu wojennego*, „Niedziela Częstochowska” 49 (2006) nr 50, s. 8;
58. *Nasza Pani Katedralna*, „Święta Rodzina. Tygodnik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 6 (2001) nr 71, s. 2;
59. *Nowa Europa w dłoniach Maryi. Rzymska Pielgrzymka młodych Europejczyków*, „Słowo” 1 (1993) nr 9, s. 5;

60. *Noworodzący się Chrystus a rzeczywistość pracy*, „Nazaret – Ewangelia Pracy. Miesięcznik Wspólnot Duszpasterstwa Społeczno-Zawodowego Diecezji Częstochowskiej” 4 (1991) nr 12, s. 1;
61. *Nowy rok szkolny*, „Święta Rodzina. „Święta Rodzina”. Miesięcznik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 6 (2001) nr 86, s. 1;
62. *O zdrową teorię państwa*, „Nazaret – Ewangelia Pracy. Miesięcznik Wspólnot Duszpasterstwa Społeczno-Zawodowego Diecezji Częstochowskiej” 4 (1991) nr 9, s. 1;
63. *Oddany Duszpasterz, Homilia wygłoszona przez ks. prał. Mariana Dudę w czasie mszy św. z okazji 50-lecia kapłaństwa ks. prał. Józefa Słomiana w kościele św. Wojciecha BM w Częstochowie 27 czerwca 2004 r.*, „Niedziela Częstochowska” 47 (2004) nr 29, s. 3-6;
64. *Odszedł Pasterz nieugięty*, „Nazaret – Ewangelia Pracy. Miesięcznik Wspólnot Duszpasterstwa Społeczno-Zawodowego Archidiecezji Częstochowskiej” 6 (1993) nr 1, s. 1;
65. *Odszedł pasterz nieugięty*, „Niedziela Częstochowska” 35 (1992) nr 11, s. 4-5;
66. *Otwiera się przed nami szansa - Akcja Katolicka*, „Święta Rodzina. Miesięcznik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 1 (1996) nr 5, s. 1;
67. *Papież i młodzi w dziele ewangelizacji świata*, w: *VI Światowy Dzień Młodzieży z Ojcem Świętym Janem Pawłem II. Materiały Podstawowe*, red. M. Duda i in., Częstochowa 1991, s. 3;
68. *Paris au coeur de la Pologne*, „Biuletin de Notre Dame de Paris” (1991), s. 5 ;
69. *Początek roku szkolnego 2000/2001*, „Święta Rodzina. Tygodnik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 5 (2000) nr 34, s. 1;
70. *Pokój temu domowi i wszystkim jego mieszkańcom*, „Święta Rodzina. Miesięcznik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 2 (1997) nr 1, s. 1;
71. *Promocja książki poświęconej Księdzu Bolesławowi Wróblewskiemu*, „Święta Rodzina. Tygodnik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 6 (2001) nr 74, s. 2-3;
72. *Radosny siewca Słowa*, „Niedziela” 58 (2015) nr 15, s. 27;
73. *Refleksja adwentowa*, „Święta Rodzina. Miesięcznik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 6 (2001) nr 89, s. 1;

74. *Refleksja Księdza Proboszcza*, „Święta Rodzina. Miesięcznik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 8 (2003) nr 4, s. 4;
75. *Refleksja Księdza Proboszcza*, „Święta Rodzina. Miesięcznik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 8 (2003) nr 5, s. 4;
76. *Refleksja listopadowa*, „Święta Rodzina. Miesięcznik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 6 (2001) nr 88, s. 1;
77. *Rolnicy u Matki Bożej Gidelskiej*, „Nazaret – Ewangelia Pracy. Miesięcznik Wspólnot Duszpasterstwa Społeczno-Zawodowego Archidiecezji Częstochowskiej” 6 (1993) nr 6, s. 4;
78. *Rozpoczynamy Wielki Post*, „Święta Rodzina. Miesięcznik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie 7 (2002) nr 2, s. 1;
79. *Sanktuarium Wieczystej Adoracji Eucharystii*, w: <http://pokolenie-jp2.pl/sanktuarium-wieczystej-adoracji-eucharystii/>, [19. 01. 2017];
80. *Serdeczny Kapłan. 50-lecie święceń ks. prał. Zenona Moñki*, „Niedziela Częstochowska” 50 (2007) nr 2, s. 4-5;
81. *Słowo do Walnego Zjazdu Delegatów Regionu Częstochowskiego NSZZ „Solidarność” w Częstochowie w dniu 9.12’89*, „Nazaret – Ewangelia Pracy. Miesięcznik Wspólnot Duszpasterstwa Społeczno-Zawodowego Diecezji Częstochowskiej” 2 (1990) nr 11-12, s. 2-3;
82. *Słowo kapelana*, „Biuletyn Zjazdu Unii Laikatu Katolickiego w Częstochowie. II Zjazd Krajowy – 14.11’93 - Olsztyn k/ Częstochowy” (1993), s. 3-4;
83. *Słowo na drogę*, „Nazaret – Ewangelia Pracy. Miesięcznik Wspólnot Duszpasterstwa Społeczno-Zawodowego Diecezji Częstochowskiej” 2 (1990) nr 9, s. 1-2;
84. *Słowo wstępne*, w: *Liturgia Godzin o Świętej Rodzinie*, Częstochowa 1999, s. 3;
85. *Słówko Księdza Proboszcza*, „Święta Rodzina. Tygodnik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 3 (1998) nr 1, s. 1;
86. *Szkoła poszerzoną rodziną*, „Wychowawca” (1994), nr 11, s.10-12;
87. *Szkoła własnością całego społeczeństwa. Przemówienie na spotkaniu dyrektorów szkół woj. częstochowskiego*, „Nazaret – Ewangelia Pracy. Miesięcznik Wspólnot Duszpasterstwa Społeczno-Zawodowego Diecezji Częstochowskiej” 4 (1991) nr 10, s. 1-2;
88. *Św. Florian ’90 kościół ofiarujący hutniczy pot na ołtarzu*, „Nazaret – Ewangelia Pracy. Miesięcznik Wspólnot Duszpasterstwa Społeczno-Zawodowego Diecezji Częstochowskiej” 3 (1990) nr 5, s. 1-2;

89. *Świadectwo po latach. Mój udział w strajku częstochowskich studentów w roku 1981*, „Niedziela” 58 (2015), s. 42-43;
90. *Tajemnica Nazaretu*, „Nazaret – Ewangelia Pracy. Miesięcznik Wspólnot Duszpasterstwa Społeczno-Zawodowego Archidiecezji Częstochowskiej” 6 (1993) nr 12, s. 1;
91. *Trzy lata wspólnej drogi*, „Święta Rodzina. Tygodnik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 4 (1999) nr 8, s. 4;
92. *Twórcza obecność w świecie*, „Nazaret – Ewangelia Pracy. Miesięcznik Wspólnot Duszpasterstwa Społeczno-Zawodowego Diecezji Częstochowskiej” 4 (1991) nr 10, s. 1-2;
93. *Uczelnia pod opieką Maryi – Stolicy Mądrości*, „Niedziela Częstochowska” 51 (2008) nr 17, s. 1;
94. *Ukrzyżowany zmartwychwstał*, „Święta Rodzina. Miesięcznik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 1 (1996) nr 3, s. 1;
95. *Uroczystości ku czci św. Floriana*, „Nazaret – Ewangelia Pracy. Miesięcznik Wspólnot Duszpasterstwa Społeczno-Zawodowego Archidiecezji Częstochowskiej” 6 (1993) nr 6, s. 4;
96. *Uwaga Przedszkolaki, uwaga Rodzice*, „Święta Rodzina. Tygodnik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 3 (1998) nr 6, s. 3;
97. *Wprowadzenie*, w: *VI Światowy Dzień Młodzieży z Ojcem Świętym Janem Pawłem II. Materiały Duszpasterskie*, red. M. Duda i in., Częstochowa 1991, s. 5-6;
98. *Wskazania dla duszpasterstwa społeczno-zawodowego w aktualnej chwili*, „Nazaret – Ewangelia Pracy. Miesięcznik Wspólnot Duszpasterstwa Społeczno-Zawodowego Diecezji Częstochowskiej” 5 (1992) nr 2, s. 1-2;
99. *Wszyscy odbiorcami polityki i jej aktorami*, „Niedziela” 33 (1990) nr 13, ss. 1, 4;
100. *Z życia parafii*, „Święta Rodzina. Miesięcznik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 3 (1998) nr 2, s. 1;
101. *Z życia parafii. Telegram specjalny dla Rodziców Dzieci i Młodzieży*, „Święta Rodzina. Tygodnik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 4 (1999) nr 48, s. 3;
102. *Za sprawą Ducha Świętego stał się człowiekiem*, „Święta Rodzina. Miesięcznik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 3 (1998) nr 1, s. 1;

103. *Zachwycić się Jezusem i Go pokochać*, „Święta Rodzina. Miesięcznik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 7 (2002) nr 10, s. 1-2;
104. *Zbawienie w Twoim zasięgu*, „Święta Rodzina. Miesięcznik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 2 (1997) nr 3, s. 1;
105. *Ze Stołu Słowa – II Niedziela po Bożym Narodzeniu*, „Święta Rodzina. Tygodnik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 4 (1999) nr 1, s. 1;
106. *Ze Stołu Słowa – IX Niedziela Zwykła (B)*, „Święta Rodzina. Tygodnik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 5 (2000) nr 10, s. 1-2;
107. *Ze Stołu Słowa – Niedziela Zmartwychwstania Pańskiego*, „Święta Rodzina. Tygodnik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 4 (1999) nr 14, s. 1;
108. *Ze Stołu Słowa – Niedziela Zmartwychwstania Pańskiego, Wydaj dobre owoce*, „Święta Rodzina. Tygodnik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 4 (1999) nr 38, s. 1-2;
109. *Ze Stołu Słowa – V Niedziela Zwykła (B)*, „Święta Rodzina. Tygodnik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 5 (2000) nr 6, s. 1-2;
110. *Ze Stołu Słowa – VII Niedziela Wielkanocna (B)*, „Święta Rodzina. Tygodnik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 5 (2000) nr 22, s. 1-2;
111. *Ze Stołu Słowa I niedziela zwykła (C) święto Chrztu Pańskiego*, „Święta Rodzina. Tygodnik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 6 (2001) nr 1, s. 1-2;
112. *Ze stołu Słowa IV Niedziela Adwentu (A)*, „Święta Rodzina. Tygodnik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 3 (1998) nr 16, s. 1;
113. *Ze Stołu Słowa: XXVII Niedziela Zwykła Rok C*, „Święta Rodzina. Tygodnik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 3 (1998) nr 5, s. 1;
114. *Życzenia noworoczne*, „Święta Rodzina. Tygodnik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 5 (2000) nr 1, s. 1;
115. *Życzenia świąteczne*, „Święta Rodzina. Miesięcznik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 7 (2002) nr 1, s. 1-2;
116. *Życzenia świąteczne*, „Święta Rodzina. Tygodnik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 4 (1999) nr 50, s. 1;

117. *Życzenia świąteczne. Dany nam*, „Święta Rodzina. Tygodnik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 5 (2000) nr 50, s. 2;
118. *Życzenia Wielkanocne*, „Święta Rodzina. Tygodnik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 5 (2000) nr 16, s. 3;
119. *Życzenia wielkanocne. Po tym poznaliśmy miłość*, „Święta Rodzina. Miesięcznik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 7 (2002) nr 4, s. 1;
120. *Życzenie noworoczne*, „Święta Rodzina. Miesięcznik Parafii Archikatedralnej pw. Św. Rodziny w Częstochowie” 8 (2003) nr 1, s. 1.

MATERIAŁY LEKSYKOGRAFICZNE

1. *Ks. Aleksander Roman Konopka (29.02.1912-07.01.1994)*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 68 (1994) nr 3, s. 32-34;
2. *Ks. Bogusław Atlasik (25.12.1930-20.08.1993)*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 68 (1994) nr 3, s. 30-32;
3. *Ks. Józef Chwistecki (1907-1994)*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 68 (1994) nr 11, s. 65-68.

INNE

1. *VI Światowy Dzień Młodzieży - nowy „cud częstochowski”*. Rozmowa z ks. Marianem Dudą – przewodniczącym Kościelnego Komitetu Organizacyjnego ŚDM, „Niedziela” 49 (2006), nr 33, s. 3, 6;
2. *VI Światowy Dzień Młodzieży – nowy „cud częstochowski”*. Rozmowa z ks. Marianem Dudą - Przewodniczącym Kościelnego Komitetu Organizacyjnego VI ŚDM, „Niedziela” 35 (1992) nr 33, s. 3, 6;
3. *Akcja Katolicka*. Z ks. dr Marianem Dudą – autorem książki o *Akcji Katolickiej rozmawia Karol Klauza*, „Niedziela” 38 (1995) nr 7, s. 6;
4. *Archikatedra częstochowska*. Z ks. prałatem Marianem Dudą – proboszczem parafii archikatedralnej pw. Świętej Rodziny w Częstochowie, obchodzącej 80-lecie istnienia - rozmawia ks. Piotr Zaboriski, „Niedziela” 40 (1997) nr 43, s. 1,10;
5. *Czekamy i zapraszamy. Jasnogórskie spotkanie Młodzieży*. Z ks. dr Marianem Dudą - Przewodniczącym Kościelnego Komitetu Wykonawczego VI Światowego Dnia Młodzieży rozmawia Bohdan Rodziewicz, „Zorza. Rodzinny Magazyn Katolików” (1991), nr 6, s. 3;

6. *Częstochowa zdała egzamin. Z ks. dr. hab. Marianem Dudą, przewodniczącym Kościelnego Komitetu Organizacyjnego VI Światowego Dnia Młodzieży w Częstochowie w 1991 r., rozmawia Anna Cichobłazińska*, „Niedziela Częstochowska” 54 (2011) nr 33, s. 4-5;
7. *Dialog Młodych. Rozmowa z Ks. dr. Marianem Dudą, przewodniczącym Kościelnego Komitetu Organizacyjnego VI Światowego Dnia Młodzieży [rozmawiał J. Strzelczyk]*, „Trybuna Śląska” (1991), nr 180, s. 2;
8. *Jesteście nadzieją świata. Rozmowa z ks. dr. Marianem Dudą, Przewodniczącym Kościelnego Komitetu VI Światowego Dnia Młodzieży [rozmawia M. Malik]*, „Katolik” [z dnia 11 sierpnia 1991 r.], s. 5;
9. *Ludzie naszego regionu. W imię miłości, Boga i człowieka. Rozmowa z ks. prałatem Marianem Dudą*, „Częstochowskie Co? Gdzie? Kiedy?” 1 (1999) nr 1, s. 1,5;
10. *Nauczyciel wiary i herold Słowa*, w: A. Nowak, *Siewca Słowa. Listy pasterskie (1984-2011), Tom I/1*, Częstochowa 2014, s. 7-18;
11. *Nowy obraz parafii. Z ks. prał. Marianem Dudą, proboszczem bazyliki archikatedralnej*, rozmawia Anna Cichobłazińska, „Niedziela” 39 (1996) nr 14, s. 3;
12. *Ożywić Katedrę. Rozmowa „Życia” z ks. Prałatem Marianem Dudą proboszczem parafii św. Rodziny [rozmawiał W. Leszczyński]*, „Życie Częstochowy” (1996), s. 2 [z dnia 31 sierpnia – 1 września], s. 2;
13. *Podzielić się z innymi bogactwem duchowym Jasnej Góry. Rozmowa z ks. dr. Marianem Dudą, Przewodniczącym Kościelnego Komitetu Organizacyjnego VI Światowego Dnia Młodzieży w Częstochowie [rozmawiał A. Cymer]*, „Słowo Powszechne” 45 (1991) nr 185, s. 1-2;
14. *Przed spotkaniem Jana Pawła II z młodzieżą świata. Rozmowa „Życia” z księdzem dr. Marianem Dudą, przewodniczącym Kościelnego Komitetu VI Światowego Dnia Młodzieży w Częstochowie [rozmawiał J. Płowecki]*, „Życie Częstochowy” (1990), nr 281, s. 1, 4;
15. *Przedmowa*, w: J. Związek, *Życie i działalność Ks. Bolesława Wróblewskiego (1867-1951)*, Częstochowa 2001, s. 2-5;
16. *Rola archikatedry w Roku Jubileuszowym*, Z ks. prał. Marianem Dudą, proboszczem parafii archikatedralnej, rozmawia ks. Zdzisław Wójcik, „Niedziela Częstochowska” 43 (2000) nr 3, s. 1,5;
17. *Sacerdote pollaco a Reconquista. “As exigencias apresentadas pelos grevistas vinham sendo formuladas ha anos pelo Episcopado polaco”*. Z ks. Marianem Dudą rozmawia O. Tarsicio Fernandez Alves, „Reconquista” 35 (1980) nr 1824, s. 1, 6;

18. *Sanktuarium Świętej Rodziny. Rozmowa z proboszczem archikatedralnej parafii pw. Świętej Rodziny w Częstochowie, księdzem pralatem Marianem Dudą, rozmawia M. Malik*, „Gazeta Częstochowska” (1999) [z dnia 4-10 lutego 1999 r.], s. 7;
19. *Słowo powitania podczas mszy św. Z racji 25-lecia powstania parafii św. Wojciecha BM oraz 40-lecia kapłaństwa księdza pralata Józefa Słomiana*, w: J. Słomian, *Czas świadków. Z historii zmagañ o powstanie parafii i kościoła św. Wojciecha w Częstochowie*, Częstochowa 2005, s. 159-161;
20. *Słowo wstępne*, w: S. Jasionek, *Wychować człowieka*, Kraków 2007, s. 13-15;
21. *Towarzyszyła mi zawsze nadzieja. Z ks. dyrektorem WIT dr. hab. Marianem Dudą rozmawia ks. dr Stanisław Jasionek*, w: *Być w sercu Kościoła. Księga Jubileuszowa z okazji 25-lecia pracy naukowej Dyrektora Wyższego Instytutu Teologicznego w Częstochowie ks. dr. hab. Mariana Dudy*, red. S. Jasionek, Częstochowa 2014, s. 43-81;
22. *Towarzyszyła nam silna nadzieja. Z proboszczem archikatedry częstochowskiej ks. prał. Marianem Dudą rozmawia ks. Piotr Zaboriski*, „Niedziela” 40 (1997) nr 49, s. 1,4;
23. *Wieruszów dumny ze swej przeszłości*, w: S. Bareła, *Z przeszłości kościelnej Starego i Nowego Wieruszowa*, Wieruszów 2014, s. 3-5 [współautor];
24. *Wprowadzenie*, w: J. Słomian, *Czas świadków. Z historii zmagañ o powstanie parafii i kościoła św. Wojciecha w Częstochowie*, Częstochowa 2005, s. 7-12;
25. *Wywiad z ks. prof. dr. hab. Janem Kowalskim*, „Wiadomości. Biuletyn Miesięczny Polskiego Duszpasterstwa w Szwajcarii” (2004), s. 11-13.

II. Promowane magisteria

1. Butryn Małgorzata, *Godność i powołanie kobiety w świetle Listu Apostolskiego Jana Pawła II „Mulieris Dignitatem”*, Częstochowa 2011;
2. Czerwiński Marcin, *Miejsce i rola organisty w duszpasterstwie parafialnym według najnowszych dokumentów Kościoła*, Częstochowa 2011;
3. Dądela Wioletta, *Rola duszpasterstwa w wyzwoleniu młodego człowieka z uzależnienia od środków psychoaktywnych*, Częstochowa 2012;
4. Dłubek Michał, *Pastoralna posługa biskupa częstochowskiego Stefana Bareły (1964-1984)*, Częstochowa 2011;

5. Florek Marian, *Środki niewerbalnej perswazji. Retoryka, komunikacja, sztuka żywego słowa w służbie współczesnego kaznodziejstwa*, Częstochowa 2014;
6. Frymarska Katarzyna s., *Realizacja opcji na rzecz ubogich w Zgromadzeniu Misjonarek św. Antoniego Marii Klareta*, Częstochowa 2013;
7. Gawron Barbara s., *Apostolski wymiar życia konsekrowanego w pismach Sługi Bożego ks. Didaco Bessi, założyciela Zgromadzenia Sióstr Dominikanek Matki Bożej Różańcowej*, Częstochowa 2012;
8. Górecka Ilona, *Funkcja ewangelizacyjna Katolickiej Rozgłośni Radiowej „Fiat”*, Częstochowa 2012;
9. Grabiński Waldemar, *Ksiądz Władysław Sobczyk – teolog pastoralista (1920-1985)*, Częstochowa 2015;
10. Marusiński Szczepan, *Diakonat stały w służbie nowej ewangelizacji*, Częstochowa 2015;
11. Osuch Magdalena, *Realizacja przesłania encykliki Jana Pawła II „Dives in misericordia” w duszpasterstwie parafialnym*, Częstochowa 2011;
12. Pawlikowska Ewa, *Godność i posłannictwo kobiety samotnej w świetle współczesnego nauczania Kościoła*, Częstochowa 2010;
13. Pilawski Mateusz, *Zagrożenia i patologie współczesnej rodziny*, Częstochowa 2011;
14. Pionka Andrzej, *Ewangelizacyjna rola Domowego Kościoła w życiu parafii na przykładzie parafii pod wezwaniem świętego Józefa Rzemieślnika w Częstochowie*, Częstochowa 2016;
15. Piskor Małgorzata s., *Troska wspólnoty Archidiecezji Częstochowskiej o księdza seniora*, Częstochowa 2016;
16. Pura-Maciejczyk Sylwia, *Wychowanie społeczne młodzieży szkół ponadgimnazjalnych poprzez katechezę Kościoła*, Częstochowa 2010;
17. Topolski Mirosław, *Parafia jako wspólnota wspólnot i jej rola w odnowie polskiego Kościoła doby nowej ewangelizacji*, Częstochowa 2016;
18. Żurek Zbigniew, *Miejsce i rola Maryi w życiu Kościoła i narodu na podstawie kazań jasnogórskich księdza kardynała Stefana Wyszyńskiego*, Częstochowa 2016.

III. Przynależność do towarzystw naukowych

1. Polskie Towarzystwo Teologiczne w Krakowie – Oddział w Częstochowie;
2. Towarzystwo Przyjaciół Będzina.

IV. Udział w sesjach naukowych

1. Spotkanie Formacyjne w Dekanacie Częstochowa I – 26 czerwca 1977 r. Referat: *Aspekty socjologiczne autorytetu księdza w świetle badań socjologicznych*;
2. Spotkanie Rady Kapłańskiej Diecezji Częstochowskiej – 17 czerwca 1978 r. Referat: *Relacja kapłana młodszego do starszego w łonie prezbiterium diecezjalnego*;
3. Sympozjum Duszpasterskie Księży Diecezji Genewa-Lozanna-Fryburg – 24 listopada 1980 r. Referat: *Sytuacja duszpasterstwa w Polsce*;
4. Parafia Nawiedzenia NMP w Będzinie – Wykłady dla Rady Duszpasterskiej – 20 marca 1981 r. Referat: *W celu ratowania szansy ewangelizacji miasta Będzina*;
5. Spotkanie Inteligencji Częstochowskiej – 11 października 1981 r. Referat: *Myśli przewodnie encykliki „Laborem exercens”*;
6. Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie - Spotkanie w czasie strajku uczelnianego – 9 grudnia 1981 r. Referat: *Praca kluczem kwestii społecznej w świetle encykliki „Laborem exercens”*;
7. Politechnika Częstochowska - Spotkanie w czasie strajku uczelnianego – 2 grudnia 1981 r. Referat: *Sytuacja Kościoła w obozie państw socjalistycznych*;
8. Spotkanie Inteligencji Częstochowskiej – Cykl wykładowy – listopad-grudzień 1981 r. Referat: *Współczesny ruch odnowy charyzmatycznej w Kościele katolickim*;
9. Parafia św. Wojciecha w Częstochowie – Wykłady otwarte – listopad-grudzień 1981 r. Referat: *Katecheza a Eucharystia w życiu katechizowanych i ich rodzin*;
10. Sympozjum katechetyczne w Częstochowie – 7 lutego 1982 r. Referat: *Organiczne powiązanie katechezy i Eucharystii w ramach wspólnoty parafialnej*;
11. Spotkanie Formacyjne Neoprezbiterów Diecezji Częstochowskiej – 24 maja 1982 r. Referat: *Relacja kapłana młodszego do starszego z pozycji księdza młodszej generacji*;
12. Spotkanie Formacyjne Diakonów Diecezji Częstochowskiej – 28 września 1982 r. Referat: *Struktury duszpasterskie diecezji częstochowskiej*;
13. Parafia św. Wojciecha w Częstochowie – Wykłady otwarte – listopad 1982 r. Referat: *Świadectwo życia rodziców, a wychowanie w wierze dzieci*;

14. Spotkanie Rady Duszpasterskiej Diecezji Częstochowskiej – 4 grudnia 1982 r. Referat: *Rozwój sieci parafialnej w diecezji częstochowskiej w latach 1964-1983*;
15. Forum Pastoralne Kapłanów Diecezji Częstochowskiej – 5 lutego 1983 r. Referat: *Nowy Statut Wydziału Duszpasterstwa Kurii Diecezjalnej w Częstochowie*;
16. Diecezjalne Sympozjum Katechetyczne – 8 lutego 1983 r. Referat: *Nabożeństwo pokutne w praktyce katechetyczno-duszpasterskiej parafii*;
17. Spotkanie z Nauczycielami w Zawierciu – 11 grudnia 1983 r. Referat: *Nauczyciel w służbie Prawdy*;
18. Spotkanie z Nauczycielami w Częstochowie – 24 kwietnia 1984 r. Referat: *Znak Krzyża a rzeczywistość polskiej szkoły w aktualnej sytuacji w naszym kraju*;
19. Spotkanie z Nauczycielami w Częstochowie – październik 1984 r. Referat: *Osoba i nauczanie Ojca św. Jana Pawła II jako źródło inspiracji dla polskiej pedagogii narodowej*;
1. Krajowe Duszpasterstwo Nauczycieli - Ogólnopolska sesja duszpasterzy nauczycieli w Częstochowie – 15 listopada 1984 r. Referat: *Duszpasterstwo Nauczycieli – konieczność – możliwości – formy*;
2. Zjazd Sióstr Przełożonych Diecezji Częstochowskiej – 8 grudnia 1985 r. Referat: *«Misterium pietatis» - wymiar teocentryczny, chrystocentryczny i antropologiczny*;
3. Spotkanie z Nauczycielami w Gorzkowicach – 19 stycznia 1986 r. Referat: *Rola świadectwa w powołaniu nauczycielskim*;
4. Diecezjalne Sympozjum Katechetyczne – 3 lutego 1986 r. Referat: *Wspólnotwórcza rola Eucharystii*;
5. Spotkanie Rady Duszpasterskiej Diecezji Częstochowskiej – 24 stycznia 1987 r. Referat: *Relacja Synodu Diecezjalnego do Diecezjalnej Rady Duszpasterskiej*;
6. Spotkanie z Nauczycielami we Wręczycy Wielkiej – 3 stycznia 1988 r. Referat: *Przekazywać motywy życia i nadziei*;
7. Spotkanie z Nauczycielami w Sosnowcu – 17 stycznia 1988 r. Referat: *Prawda w życiu i powołania nauczyciela i wychowawcy*;
8. Spotkanie Rady Duszpasterskiej Diecezji Częstochowskiej – 22 lutego 1988 r. Referat: *Troska o powołania konsekrowane w tonie wspólnoty diecezjalnej*;
9. Zjazd Dziekanów Zagłębia Dąbrowskiego – 9 marca 1988 r. Referat: *Koncepcja duszpasterstwa społeczno-zawodowego*;

10. Zjazd Służby Zdrowia Okręgu Częstochowskiego – 21 kwietnia 1988 r. Referat: *Absolutny charakter fundamentalnych norm moralnych*;
11. Studium Świeckich Współpracowników Ewangelizacji w Częstochowie – 30 kwietnia 1988 r. Referat: *Bliźni w parafii*;
12. Ogólnopolska Pielgrzymka Bankowców na Jasną Górę - 14 maja 1988 r. Referat: *Rozwój ekonomiczny a rozwój moralny osób i społeczności*;
13. Seminarium Naukowe Teologów Diecezji Częstochowskiej – 18 maja 1988 r. Referat: *Parafia wspólnotą wartości*;
14. Forum Pastoralne Regionu Częstochowskiego – 28 maja 1988 r. Referat: *Parafialna Rada Duszpasterska - jej natura i działanie*;
15. Ogólnopolska Pielgrzymka Energetyków, Elektryków i Elektroników na Jasną Górę – 28 sierpnia 1988 r. Referat: *Duszpasterstwo społeczno-zawodowe potrzebą chwili*;
16. Ruch „Odrodzenie” w Częstochowie – 23 września 1988 r. Referat: *Bliźni w parafii*;
17. Studium Wikariuszowskie Diecezji Częstochowskiej – 8 października 1988 r. Referat: *Duszpasterstwo zawodowe – koncepcja, metody, środki, struktury*;
18. Tydzień Kultury Chrześcijańskiej w Sosnowcu – 12-15 października 1988 r. Referat: *Posługa Jana Pawła II wobec parafii*;
19. Spotkanie Rady Duszpasterskiej Diecezji Częstochowskiej – 22 października 1988 r. Referat: *Troska o powołania konsekrowane w łonie wspólnoty diecezjalnej*;
20. Spotkanie z Nauczycielami w Dąbrowie Górniczej – 25 listopada 1988 r. Referat: *Rola świadectwa w życiu chrześcijańskiego nauczyciela i wychowawcy*;
21. Episkopat Polski – Komisji Duszpasterstwa Ogólnego – Sympozjum w Zakopanym – 10 stycznia 1989 r. Referat: *Parafia według nauczania Ojca św. Jana Pawła II*;
22. Ogólnopolskie Spotkanie Duszpasterzy Świata Pracy na Jasnej Górze – 16 lutego 1989 r. Referat: *Koncepcja duszpasterstwa pracowniczego w aktualnej chwili*;
23. Zjazd Sióstr Przełożonych Diecezji Częstochowskiej – 13 kwietnia 1989 r. Referat: *Miejsce i rola zakonów żeńskich we współczesnej ewangelizacji*;
24. Spotkanie z Pracownikami „Huty Katowice” – 28 kwietnia 1989 r. Referat: *Miejsce i rola Kościoła w trosce o świat ciężkiej pracy*;
25. Klub Inteligencji Katolickiej w Sosnowcu – 12 czerwca 1989 r. Referat: *Wiara wyborem racjonalnym – fides querens intellectum*;

26. Ogólnopolska Pielgrzymka Energetyków Elektryków i Elektroników na Jasną Górę – 27 sierpnia 1989 r. Referat: *Ewangelizacja świata pracy priorytetem nowej ewangelizacji*;
27. Tydzień Kultury Chrześcijańskiej w Strzyżowicach – 26 kwietnia 1990 r. Referat: *Parafia miejscem przeżywania tajemnicy Kościoła*;
28. Ogólnopolska Pielgrzymka Bankowców na Jasną Górę – 5 maja 1990 r. Referat: *O priorytet wartości etycznych w polskiej reformie ekonomicznej*;
29. Ruch ku Cywilizacji Miłości na Jasnej Górze – 18 maja 1990 r. Referat: *Polska racja stanu związana z chrześcijaństwem*;
30. Zjazd Sióstr Przełożonych Diecezji Częstochowskiej – 13 września 1990 r. Referat: *Wkład zakonów w przygotowanie VI Światowego Dnia Młodzieży*;
31. Spotkanie Formacyjne Neoprezbiterów Diecezji Częstochowskiej – 24 listopada 1990 r. Referat: *VI Światowy Dzień Młodzieży zadaniem duszpasterskim*;
32. Spotkanie w Zakładzie Energetycznym w Częstochowie – 6 grudnia 1990 r. Referat: *Priorytet wartości moralnych w wyborze politycznym*;
33. Komisja Duszpasterstwa Ogólnego Episkopatu Polski – Sympozjum w Zakopanym – 10 stycznia 1991 r. Referat: *VI Światowy Dzień Młodzieży szansą ewangelizacji*;
34. Towarzystwo Przyjaciół Będzina – 22 stycznia 1991 r. Referat: *VI Światowy Dzień Młodzieży zapowiedzią historycznego wydarzenia w skali Polski*;
35. Papieska Rada ds. Świeckich w Rzymie – 9 marca 1991 r. Referat: *VI Światowy Dzień Młodzieży – założenia programowe i organizacyjne*;
36. Dni Duszpasterskie Diecezji Częstochowskiej – 8-10 maja 1991 r. Referat: *Praktyczne wskazania duszpasterskie w okresie poprzedzającym bezpośrednio VI Światowy Dzień Młodzieży*;
37. Odprawa Dyrektorów Wydziałów Duszpasterskich Polskich Kurii Diecezjalnych w Świdrze – 19 kwietnia 1991 r. Referat: *VI Światowy Dzień Młodzieży łaską dla duszpasterstwa młodzieży polskiej*;
38. Tydzień Kultury Chrześcijańskiej w Strzyżowicach – 23 kwietnia 1991 r. Referat: *Odkrywanie przez młodzież świata wartości*;
39. Pielgrzymka Młodzieży Belgijskiej do Sanktuarium Matki Bożej w Beauring – 29 kwietnia 1991 r. Referat: *VI Światowy Dzień Młodzieży – program i organizacja*;
40. Ruch ku Cywilizacji Miłości na Jasnej Górze – 19 maja 1991 r. Referat: *«Otrzymaliście ducha przybrania za synów» – idea wiodąca VI Światowego Dnia Młodzieży*;

41. Rejonowe Dni Duszpasterskie w Archidiecezji Częstochowskiej – 22 kwietnia 1992 r. Referat: *Duszpasterstwo synodalne założenia i wskazania pastoralne*;
42. Litomierzyce w Republice Czeskiej – 27 stycznia 1992 r. Referat: *Sytuacja religijna w Polsce w aktualnej chwili*;
43. Spotkanie Przedstawicieli Episkopatu Litwy w Rydze – 13 maja 1992 r. Referat: *Dzielenie się doświadczeniem z organizacji pielgrzymek papieskich pomocą dla Kościoła oczekującego na pielgrzymkę Jana Pawła II*;
44. Zjazd Animatorów Młodzieżowych z Czech i Moraw w Olsztynie k/ Częstochowy – 23 lipca 1992 r. Referat: *Chrystus wyzwala prawdziwie młodych*;
45. Europejskie Spotkania Młodych w Rzymie – 31 grudnia 1992 r. Referat: *Przeszliśmy przez Morze Czerwone*;
46. Katedra Diecezji Bielsko-Żywieckiej – XV-lecie pontyfikatu Jana Pawła II – 17 października 1993 r. Referat: *Jan Paweł II na drogach nowej ewangelizacji*;
47. Wiosenne Spotkania Duszpasterskie Księży Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie – maj 1994 r. Referat: *Najwyższy czas na Akcję Katolicką*;
48. Częstochowski Oddział BBWR – 13 grudnia 1994 r. Referat: *Kościół a polityka*;
49. Ogólnopolska Pielgrzymka Nauczycieli i Wychowawców na Jasną Górę – 2 lipca 1994 r. Referat: *Szkoła poszerzoną rodziną*;
50. Pielgrzymka Nauczycieli Diecezji Gorzowsko-Zielonogórskiej na Jasną Górę – 14 lipca 1994 r. Referat: *Zadania wychowawcze szkoły a rodzina*;
51. I Forum Młodych Archidiecezji Częstochowskiej w Olsztynie k/ Częstochowy – listopad 1994 r. Referat: *Parafia miejscem spotkania i apostołstwa młodych*;
52. Studium Zespołów Synodalnych Archidiecezji Częstochowskiej – 4 lutego 1995 r. Referat: *Akcja Katolicka znaczy działanie w duchu Chrystusowym*;
53. Wiosenne Spotkania Duszpasterskie Księży Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie – 24-27 kwietnia 1995 r. Referat: *Kapłan - asystent Akcji Katolickiej*;
54. Wyższe Seminarium Duchowne Archidiecezji Katowickiej – Spotkania z duchowieństwem – 6 maja 1995 r. Referat: *Akcja Katolicka – założenia programowe i organizacyjne*;

55. Katolickie Stowarzyszenia Lekarzy Polskich – Oddział w Częstochowie – 6 czerwca 1995 r. Referat: *Akcja Katolicka a środowisko pracy*;
56. Zjazd Księża Dziekanów Diecezji Sosnowieckiej w Sosnowcu – 12 czerwca 1995 r. Referat: *Tworzenie struktur Akcji Katolickiej w diecezji i parafii*;
57. Zjazd Księża Dziekanów Archidiecezji Łódzkiej w Łodzi – 20 czerwca 1995 r. Referat: *Stan odradzania się Akcji Katolickiej w Polsce i jej aktualna forma*;
58. Ruch „Odrodzenie” na Jasnej Górze – 10 września 1995 r. Referat: *Akcja Katolicka – czas odrodzenia*;
59. Spotkania Duszpasterskie Duchowieństwa Diecezji Sosnowieckiej – 9-11 października 1995 r. Referat: *Akcja Katolicka na czas nowej ewangelizacji*;
60. Klub Inteligencji Katolickiej w Tarnowie – 10 października 1995 r. Referat: *Dlaczego Akcja Katolicka?*;
61. Katedra w Sosnowcu – Inauguracja Akcji Katolickiej w diecezji sosnowieckiej – 14 października 1995 r. Referat: *Akcja Katolicka darem dla Kościoła na progu III-ciego Tysiąclecia*;
62. Forum Młodzieżowej Akcji Katolickiej Archidiecezji Częstochowskiej w Olsztynie k/Częstochowy – 25 listopada 1995 r. Referat: *Organizacja alternatywnej kultury młodzieżowej w parafii*;
63. Zjednoczenie Chrześcijańsko-Narodowe w Sosnowcu - 16 grudnia 1995 r. Referat: *Polska ma przyszłość z Chrystusem!*;
64. Diecezjalny Instytut Akcji Katolickiej w Sosnowcu – 20 stycznia 1996 r. Referat: *Akcja Katolicka we współczesnej parafii*;
65. Spotkanie Rady Kapłańskiej Diecezji Bielsko-Żywieckiej w Strumieniu pod Pszczyną – 16 kwietnia 1996 r. Referat: *Akcja Katolicka w parafii*;
66. Ogólnopolskie Forum Akademickie w Częstochowie – 4 maja 1996 r. Referat: *Jak współczesnej młodzieży mówić o Bogu*;
67. Międzynarodowe Seminarium o Świątowych Dniach Młodzieży na Jasnej Górze – 13-16 maja 1996 r. Referat: *VI Świątowy Dzień Młodzieży w Częstochowie*;
68. Pielgrzymka „Civitas Christiana” na Jasną Górę – 24 maja 1996 r. Referat: *Rola Młodzieży w Akcji Katolickiej*;
69. Ośrodek Rekolekcyjny „Święta Puszcza” w Olszynie k/Częstochowy - Konferencja dla kapłanów – 18 czerwca 1996 r. Referat: *Priorytety nowej ewangelizacji*;

70. Unia Laikatu Katolickiego w Częstochowie – 24 września 1996 r. Referat: *Kościół a polityka*;
71. Ruch „Odrodzenie” na Jasnej Górze – 20 października 1996 r. Referat: *Katolik – działacz – polityk*;
72. Ośrodek Formacji w Szczyglicach k/Krakowa – Spotkania z młodzieżą – 9 listopada 1996 r. Referat: *Zaangażowania w apostołstwo młodych w swoim środowisku*;
73. Forum Laikatu Archidiecezji Krakowskiej w Kraków – 14 grudnia 1996 r. Referat: *Akcja Katolicka odrodzona*;
74. Forum Laikatu Archidiecezji Krakowskiej w Kraków – 14 grudnia 1996 r. Referat: *Akcja Katolicka a świat pracy ludzkiej*;
75. I Kongres Ruchów, Stowarzyszeń i Bractw Archidiecezji Częstochowskiej na Jasnej Górze - 4 stycznia 1997 r. Referat: *Świętość drogą nowej ewangelizacji*;
76. Seminarium Duchowne Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie – Sympozjum z racji 50-lecia kapłaństwa Ojca św. Jana Pawła II – 11 stycznia 1997 r. Referat: *VI Światowy Dzień Młodzieży zobowiązującym darem Jana Pawła II dla Kościoła częstochowskiego*;
77. Międzynarodowy Most: Notre-Dame de Paris i Archikatedra św. Rodziny – 18 stycznia 1997 r. Referat: *Aby budować nowy świat i nową Europę*;
78. Ośrodek Formacji w Szczyglicach k/Krakowa – Spotkania z młodzieżą – 31 stycznia 1997 r. Referat: *Młodzieżowe apostołstwo zespołowe we współczesnym Kościele*;
79. Studium Społeczno-Pastoralnym Akcji Katolickiej w Częstochowie – 15 marca 1997 r. Referat: *Dziś i jutro Akcji Katolickiej*;
80. Spotkanie Rady Dzielnicy Stare Miasto w Częstochowie – 21 kwietnia 1997 r. Referat: *Problemy społeczne dzielnicy katedralnej*;
81. Sympozjum Papieskie w Częstochowie – 22 maja 1997 r. Referat: *Jan Paweł II a pokolenie nadziei*;
82. Ogólnopolska Pielgrzymka Energetyków, Elektryków i Elektroników na Jasną Górę – 16 sierpnia 1997 r. Referat: *Chrystus w centrum życia społecznego i zawodowego chrześcijan*;
83. Zjazd Liderów Akcji Katolickiej Diecezji Kaliskiej w Ostrowie Wielkopolskim – 12 października 1997 r. Referat: *Akcja Katolicka podmiotem ewangelizacji w parafii*;
84. Spotkanie Rady Duszpasterskiej Zakonu Ojców Paulinów na Jasnej Górze – 20 października 1998 r. Referat: *Akcja Katolicka we współczesnym Kościele*;

85. Spotkanie Rady Duszpasterskiej Archidiecezji Częstochowskiej – 5 grudnia 1998 r. Referat: *Zadania duszpasterskie wynikające z Listu apostołskiego „Dies Domini” dla Kościoła częstochowskiego;*
86. Zjazd alumnów paulińskich w Leśniowie-Żarkach – 15 lutego 1999 r. Referat: *Akcja Katolicka we współczesnym duszpasterstwie parafialnym;*
87. Spotkanie Formacyjne Neoprezbiterów Archidiecezji Częstochowskiej – 18 września 1999 r. Referat: *Młody kapłan wobec wyzwań duszpasterstwa parafialnego;*
88. Zjazd alumnów paulińskich w Leśniowie-Żarkach – 9 lutego 2000 r. Referat: *Główne problemy współczesnego duszpasterstwa parafialnego;*
89. Wiosenne Spotkania Duszpasterskie Księży Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie – 24 maja 2000 r. Referat: *Przyszłość parafii – jaka parafia na nasze czasy?;*
90. Ośrodek Rekolekcyjny „Święta Puszcza” w Olszynie k/ Częstochowy – Konferencja dla kapłanów – 28 listopada 2000 r. Referat: *Nasze kapłańskie jutro w Kościele częstochowskim;*
91. Sympozjum Komisji ds. Młodzieży Episkopatu Czech – 1 grudnia 2000 r. Referat: *Święci Trzeciego Tysiąclecia;*
92. Sympozjum Komisji ds. Młodzieży Episkopatu Czech – 1 grudnia 2000 r. Referat: *Duchowe towarzyszenie młodym;*
93. I Dni Rodziny Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie – 15 października 2001 r. Referat: *Święta Rodzina wzorem rodziny współczesnej;*
94. Diecezjalna Akcja Katolicka w Sandomierzu – 2 grudnia 2001 r. Referat: *Akcja Katolicka? Tak! – refleksja po latach;*
95. Zjazd alumnów paulińskich w Leśniowie-Żarkach – 5 lutego 2001 r. Referat: *Misyjny wymiar duszpasterstwa parafialnego;*
96. Zjazd Kapituły Generalnej Małych Sióstr Baranka w St. Pierre (Francja) – 24 września 2001 r. Referat: *Nowa ewangelizacja a nowe wspólnoty w Kościele;*
97. Wielka Modlitwa Różańcowa Czterech Miast-Sanktuariów: Loreto, Fatima, Częstochowa i Lourdes – 5 marca 2003 r. Referat: *W obronie pokoju podczas zagrożenia wojną w Iraku;*
98. Parafia Katedralna św. Mikołaja we Fryburgu Szwajcarskim – 2 maja 2004 r. Referat: *Ochrona życia jako podstawa współczesnej cywilizacji;*

99. Spotkanie Rady Duszpasterskiej Parafii Cressier (Diecezja Lozana-Genewa-Fryburg) – 26 sierpnia 2004 r. Referat: *Konieczność ocalenia istoty parafii w dobie jej reformy*;
100. Spotkania Duszpasterskie Duchowieństwa Diecezji Sosnowieckiej w Czeladzi – 19-26 lutego 2005 r. Referat: *Eucharystia szczytem i źródłem życia i misji Kościoła w posłudze prezbiterów*;
101. VIII Archidiecezjalny Kongres Eucharystyczny w Częstochowie – Wykłady dla dzielnic: Częstochowa-Północ – 15 września 2005 r. Referat: *Eucharystia sercem parafii*;
102. Forum Akcji Katolickiej Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie – 19 listopada 2005 r. Referat: *Parafia – kawalek nieba*;
103. I Kongres Akcji Katolickiej Archidiecezji Częstochowskiej – 20 listopada 2005 r. Referat: *Parafia Ojczyzną Akcji Katolickiej*;
104. Forum Akcji Katolickiej Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie – Dzień Papieski – listopad 2006 r. Referat: *Jan Paweł II – Wielki Prorok z wyobraźnią miłosierdzia*;
105. III Krajowa Konferencja „Samorządy RP dla Jana Pawła II” w Kamieńsku: *Kultura w nauczaniu Jana Pawła II – 27-28 marca 2008 r.* Referat: *Miłość do „małej Ojczyzny” w myśli i przykładzie życia Jana Pawła II*;
106. Fundacja Konrada Adenauera – Klub Inteligencji Katolickiej w Częstochowie – Urząd Miasta w Częstochowie – Konferencja naukowa: *Między wspólnotą ojczyzn a wspólnotą rodzin współczesne odczytanie przesłania Jana Pawła II – 13-14 czerwca 2008 r.* Referat: *Kontynent bez Boga – czy Europa może istnieć bez chrześcijaństwa*;
107. Tydzień Duchowości w Częstochowie – wrzesień 2008 r. Referat: *Parafia wspólnotą nadziei*;
108. Instytut Teologiczny w Częstochowie – Konferencja naukowa: *Jubileusz 100-lecia urodzin biskupa Zdzisława Golińskiego 1908 – 2008 – 6 grudnia 2008 r.* Referat: *Pastoralna postęga bpa Z Golińskiego (1951-1963)*;
109. Wadowicka Biblioteka Publiczna – Konferencja naukowa: *Wojtyła. Musicie być mocni – 19 maja 2009 r.* Referat: *Jan Paweł II – ojciec pokolenia nadziei*;
110. Wadowicka Biblioteka Publiczna – Konferencja naukowa: *Wojtyła. Musicie być mocni – 19 maja 2009 r.* Referat: *Miłość do „małej Ojczyzny” w myśli i przykładzie życia Jana Pawła II*;

111. Spotkanie Rady Duszpasterskiej Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie – maj 2009 r. Referat: *Czy wiara wygra z niewiarą? Odpowiedzialność duszpasterska za wiarę przyszłości w Kościele częstochowskim*;
112. Wiosenne Spotkania Duszpasterskie Księży Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie – maj 2009 r. Referat: *Permanentna formacja wiernych świeckich jako odpowiedź na napór sekularyzmu*;
113. Zjazd Kustoszy Sanktuariów Wieczystej Adoracji Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie – wrzesień 2009 r. Referat: *Sanktuarium wieczystej adoracji Eucharystii – „respirorem” duchowym dla pielgrzymującego Kościoła pośród ‘zadyszanego’ świata*;
114. Wyższe Seminarium Duchowne Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie – Sympozjum naukowe: *25-lecie sakry biskupiej i posługi pasterskiej abp. Stanisława Nowaka metropolity częstochowskiego* – 21 listopada 2009 r. Referat: *Dynamizm misyjny Kościoła częstochowskiego urzeczywistniający się w powstawaniu nowych wspólnot parafialnych w czasie posługi arcybiskupa Stanisława Nowaka (1984-2009)*;
115. Zjazd Kapituły Braci Szkolnych Europy i Północnej Afryki w Częstochowie – styczeń 2010 r. Referat: *Kościół w Polsce dziś*;
116. Wielkopolskie Forum Samorządowych Inicjatyw Papieskich w Grodzisku Wielkopolskim – 3 września 2010 r. Referat: *Miłość do Małej Ojczyzny w myśli i przykładzie życia Jana Pawła II*;
117. IV Krajowa Konferencja „Samorzady RP dla Jana Pawła II” w Oleśnie – 15 września 2011 r. Referat: *Jan Paweł II wielkim wzorcem osobowym wychowania i nauczania w placówkach dydaktyczno-wychowawczych*;
118. Jesienne Spotkania Duszpasterskie Księży Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie – listopad 2011 r. Referat: *Był to czas łaski..... Owocowanie peregrynacji krzyża i misji w duszpasterstwie parafialnym*;
119. X Forum Akcji Katolickiej Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie – 24 listopada 2012 r. Referat: *Dzielenie się wiarą jako podstawowy obowiązek chrześcijan w życiu społecznym i indywidualnym*;
120. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – Konferencja naukowa: *Sobór Watykański II – powiew Ducha Świętego dla ożywienia wiary Kościoła* – 30 listopad 2012 r. Wprowadzenie: *Znaczenie Soboru Watykańskiego II*;

121. Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach – Międzynarodowa Konferencja Naukowa: *Turystyka religijna jako element integracji międzykulturowej* – 9 października 2013 r. Referat: *VI Światowe Dni Młodzieży w Częstochowie w 1991 r. – I Spotkanie Młodych Wschodu i Zachodu*;
122. II Forum Krajowe Wieczystej Adoracji Najświętszego Sakramentu w Parafiach w Częstochowie – 30 listopada 2013 r. Referat: *Eucharystia bijącym sercem parafii*;
123. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – Sympozjum naukowe z okazji 25-lecia pracy naukowej ks. dr hab. Mariana Dudy – 17 stycznia 2014 r. Referat: *Parafia moja miłość... Wołanie o należne miejsce dla teologii parafii w teorii i praktyce*;
124. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – Sympozjum naukowe: *VI Światowy Dzień Młodzieży ,91* – 25 kwietnia 2014 r. Wprowadzenie: *Znaczenie VI Światowego Dnia Młodzieży w Częstochowie*;
125. Wyższe Seminarium Duchowne Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie – Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – Konferencja naukowa: *30-lecie święceń biskupich i objęcia rządów w Kościele częstochowskim przez abp. Stanisława Nowaka* – 14 listopada 2014 r. Referat: *Herold wiary i Siewca Słowa*;
126. Katolickie Stowarzyszenie Dziennikarzy – Oddział w Łodzi – Konferencja naukowa: *Kościół w przestrzeni publicznej* – 24 października 2015 r. Referat: *Wyzwania pod adresem współczesnego Kościoła*;
127. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – Konferencja naukowa: *Tryptyk łaski. 90-lecie powstania Kościoła częstochowskiego* – 22 stycznia 2016 r. Wprowadzenie: *Początki Kościoła częstochowskiego*;
128. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – Wyjazdowa konferencja naukowa w Choroni – 25 czerwca 2016 r. Referat: *Okoliczności powstania parafii w Choroni i pierwsze lata jej działalności*;
129. Zjazd Kapituły Generalnej Małych Sióstr Baranka w St. Pierre (Francja) – 6 września 2016 r. Referat: *Kościół w Polsce wobec współczesnych wyzwań*.

Ks. dr Stanisław Jasionek

Urodził się 6 kwietnia 1952 r. w Czeladzi. Po ukończeniu Szkoły Podstawowej nr 2 w Czeladzi (1967 r.) kontynuował naukę w Liceum Ogólnokształcące im. Marii Curie-Skłodowskiej w Czeladzi, gdzie w 1971 zdał maturę. W latach 1971-1977 odbył studia teologiczne w Częstochowskim Wyższym Seminarium Duchownym w Krakowie, zwieńczone tytułem magistra teologii, uzyskanym na podstawie pracy pt. *Rola cnót w kształtowaniu doskonałości chrześcijańskiej w oparciu o twórczość naukową o. Andrzeja Gmurowskiego OP*. Następnie w 1983 r. na Papieskim Wydziale Teologicznym w Krakowie zdobył stopień naukowy licencjata teologii, przedstawivszy pracę pt. *Obowiązki rodziców wobec dzieci w przekazywaniu wartości religijno-moralnych w świetle nauki Urzędu Nauczycielskiego Kościoła (1958-1978)*. (1983); Studia doktoranckie kontynuował na Wydziale Teologicznym Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie, uzyskując w roku 1998 stopień naukowy doktora teologii na podstawie rozprawy zatytułowanej: *Uprawnienia i zobowiązania człowieka, wypływające z jego społecznego powołania w Katechizmie Kościoła Katolickiego*. Promotorem wszystkich tych prac naukowych był ks. prof. zw. dr hab. Jan Kowalski. Od roku 1983 wykładał teologię moralną oraz teologię ewangelizacji w Diecezjalnym Studium Katechetycznym w Częstochowie. Równocześnie prowadził wraz z wykładowcą katechetyki – ks. dr. Antonim Długoszem – praktyki katechetyczne dla studentów Częstochowskiego Wyższego Seminarium Duchownego w Krakowie. Nadto w latach 80-tych i 90-tych XX wieku był wykładowcą na kursach katechetycznych we Lwowie, Sankt Petersburgu i Kaliningradzie. Gdy w 1993 r. powstało Archidiecezjalne Kolegium Teologiczne w Częstochowie, przez pół roku był jego wicedyrektorem, a następnie dyrektorem. W tymże Kolegium Teologicznym, które w 2002 r. włączono całkowicie w struktury Instytutu Teologicznego w Częstochowie, wykładał: teologię moralną, teologię ewangelizacji, etykę społeczną i wstęp do teologii, a także prowadził seminarium naukowe z teologii moralnej. Około 100 prac napisanych pod jego kierunkiem zostało w Wyższej Szkole Filozoficzno-Pedagogicznej „Ignatianum” w Krakowie (punkt studyjny w Częstochowie) uznanych za prace licencjackie (licencjat zawodowy) z pedagogiki religijnej. 1 października 2003 r. został adiunktem we wspomnianej uczelni

krakowskiej, gdzie do czerwca 2011 r. wykładał: wychowanie moralne, etykę społeczną, chrześcijańską naukę społeczną i społeczno-moralne aspekty wychowania. Prowadził równocześnie zajęcia z pedagogiki porównawczej, profilaktyki pedagogicznej oraz seminarium magisterskie w filii WSF-P „Ignatianum” w Sosnowcu. Od roku 2007 objął wykłady z pedagogiki w Instytucie Teologicznym w Częstochowie, przemianowanym w 2012 r. na Wyższy Instytut Teologiczny. Wszedł też w skład Komisji Dydaktyki tejże uczelni. Ponadto od 2011 r. prowadził zajęcia z teologii moralnej w częstochowskiej Sekcji Licencjackiej Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.

I. Bibliografia

PUBLIKACJE KSIĄŻKOWE

1. *Bóg daje miłość prawdziwą*, Częstochowa 2012;
2. *Być człowiekiem. Seria „Perelki” nr 48*, Częstochowa 1997;
3. *Być w sercu Kościoła. Księga Jubileuszowa z okazji 25-lecia pracy naukowej Dyrektora Wyższego Instytutu Teologicznego w Częstochowie ks. dr. hab. Mariana Dudy*, Częstochowa 2014 [redaktor];
4. *Kościół Częstochowski 1987. Katalog osób i instytucji*, Częstochowa 1987 [współredaktor];
5. *Mojemu Kościołowi wszystko! Księga Jubileuszowa ku czci Ks. Arcybiskupa Stanisława Nowaka Metropolity Częstochowskiego z okazji 25. rocznicy sakry biskupiej i posługi pasterskiej w Kościele Częstochowskim*, Częstochowa 2009 [redaktor];
6. *Prawa człowieka*, Kraków 2004;
7. *Przyjmij moją miłość Panie Jezu. Śpiewnik katechetyczny kl. 0 – III*, Częstochowa 1997;
8. *Przynaglony Miłością*, Częstochowa 2008;
9. *Psalterz Radiowy*, Częstochowa 1995;
10. *Rodzinny przewodnik po życiu wiarą*, Częstochowa 2009;
11. *Służyć z radością*, Częstochowa 2006;
12. *Szukać Miłość – Boga. Księga Jubileuszowa z okazji 35. lecia pracy naukowej ks. prof. dr. hab. Stanisława Urbańskiego w Wyższym Instytucie Teologicznym w Częstochowie*, Częstochowa 2015 [współredaktor];
13. *Śpiewnik domowego Kościoła*, Częstochowa 1992;

14. *Tajemnice życia. Seria „Perelki” nr 44*, Częstochowa 1997;
15. *Teologia i życie*, Częstochowa 1994 [współredaktor];
16. *Tylko miłość pozostanie*, Częstochowa 2016 [współautor];
17. *Uprawnienia i zobowiązania człowieka wypływające z jego społecznego powołania w Katechizmie Kościoła Katolickiego*, Częstochowa 1999;
18. *Wychować człowieka*, Kraków 2007;
19. *Wychowanie moralne*, Kraków 2004.

ARTYKUŁY NAUKOWE

1. *Archidiecezjalna Rozgłośnia Radiowa „Fiat”*, w: *Błogosławione choć trudne czasy Siedemdziesięciolecie Kościoła Częstochowskiego*, red. J. Kowalski, Częstochowa 2000, s. 427-428;
2. *Diakonijny wymiar misji arcybiskupa Stanisława Nowaka*, w: *Mojemu Kościołowi wszystko! Księga Jubileuszowa ku czci Ks. Arcybiskupa Stanisława Nowaka Metropolity Częstochowskiego z okazji 25. rocznicy sakry biskupiej i posługi pasterskiej w Kościele Częstochowskim*, red. S. Jasionek, Częstochowa 2009, s. 81-86;
3. *Etyczne aspekty turystyki*, w: *Mojemu Kościołowi wszystko! Księga Jubileuszowa ku czci Ks. Arcybiskupa Stanisława Nowaka Metropolity Częstochowskiego z okazji 25. rocznicy sakry biskupiej i posługi pasterskiej w Kościele Częstochowskim*, red. S. Jasionek, Częstochowa 2009, s. 369-373;
4. *Godność człowieka w nauczaniu Jana Pawła II*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 81 (2007) nr 12, s. 109-115;
5. *Godność osoby ludzkiej*, „Rocznik Wydziału Pedagogicznego WSFP «Ignatianum» w Krakowie” (2004), s. 207-227;
6. *Katecheta człowiekiem sumienia*, w: *Być człowiekiem sumienia*, red. R. Ceglarek, Częstochowa 2015, s. 241-252;
7. *Katecheza miejscem odkrywania świata wartości przez młodzież*, w: *Jestem świadkiem Chrystusa w rodzinie*, w: *Podręcznik metodyczny do religii dla klasy III liceum i IV klasy technikum*, Kraków 2004, z. 1, s. 11-15;
8. *Katechizacja w Diecezji Częstochowskiej, jej osiągnięcia i trudności*, w: *Błogosławione choć trudne czasy. Siedemdziesięciolecie Kościoła Częstochowskiego*, red. J. Kowalski, Częstochowa 2000, s. 257-263;

9. *Katechizm Kościoła Katolickiego darem dla katechezy odnowionej*, „Częstochockie Studia Teologiczne” 23-24 (1995-1996), s. 261-276;
10. *Katechizm Kościoła Katolickiego darem dla współczesnej katechezy*, „Katecheta” 41 (1997) nr 3, s. 132-136;
11. *Katechizm Kościoła Katolickiego narzędziem odnowy współczesnej katechezy*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochockiej” 70 (1996) nr 12, s. 31-36;
12. *Ks. prof. dr hab. Jan Kowalski – doktorem honoris causa*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochockiej” 76 (2002) nr 5-7, s. 83-85;
13. *Kształcenie katechetów świeckich i zakonnych w Archidiecezjalnym Kolegium Teologicznym w Częstochocku w latach 1993-2002*, „Częstochockie Studia Teologiczne” 30 (2002), s. 249-256;
14. *Mass-media szansą czy niebezpieczeństwem?*, „Mass-media” (1988), s. 8-9;
15. *Moralny aspekt katechezy o Eucharystii*, „Częstochockie Wiadomości Diecezjalne” 61 (1987) nr 5, s. 125-130;
16. *Nominacja na dorosłego*, „Katecheta” 24 (1980) nr 1, s. 39-41;
17. *Podmioty wychowujące i ich rola w wychowaniu moralnym*, w: *Kapłan Teolog*, red. A. Przybylski i in., Częstochocka 2009, s. 277-284;
18. *Prawa i obowiązki małżeńsko-rodzinne w świetle nauki Katechizmu Kościoła Katolickiego*, „Sosnowieckie Studia Teologiczne” 4 (1999), s. 115-128;
19. *Przekaz moralnej społecznej w katechezie szkolnej, pozaszkolnej i kaznodziejstwie. Propozycje*, w: *Śladami Boga i człowieka*, red. J. Orzeszyna i in., Kraków 2000, s. 293-304;
20. *Radosny Sługa, wierny Bogu i człowiekowi*, w: *Wielopłaszczyznowe wsparcie człowieka we współczesnej pedagogii*, red. N. Piłkuła, Kraków 2011, s. 65-76;
21. *Spółczna natura i powołanie człowieka w świetle nauczania kościelnego ostatniego ćwierćwiecza*, „Sosnowieckie Studia Teologiczne” 11 (2013), s. 43-58;
22. *Spółczne zobowiązania religijne w świetle Katechizmu Kościoła Katolickiego*, „Veritati et Caritati” 1 (2013), s. 185-195;
23. *Wierny Bogu i człowiekowi*, w: *Okruchy z życia. Księga Jubileuszowa na pięćdziesięciolecie kapłaństwa Księdza Profesora dra hab. Jana Kowalskiego*, red. A. Szafulski i in., Częstochocka 2004, s. 97-99;

24. *Wychowanie moralne w całokształcie procesu wychowawczego*, w: *Być w sercu Kościoła. Księga Jubileuszowa z okazji 25-lecia pracy naukowej Dyrektora Wyższego Instytutu Teologicznego w Częstochowie* ks. dr. hab. Mariana Dudy, red. S. Jasionek, Częstochowa 2014, s. 189-203;
25. *Zagrożenia moralne w relacji: wychowawca – wychowanek*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 78 (2004) nr 12, s. 51-55;
26. *Zobowiązania rodziców względem dzieci dotyczące przekazu zasad moralnych*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 21-22 (1993-1994), s. 79-92;
27. *Zobowiązania rodziców względem dzieci dotyczące przekazu zasad wiary i życia wiarą*, w: *Teologia i życie*, red. S. Jasionek i in., Częstochowa 1994, s. 243-259;
28. *Zobowiązanie chrześcijan do czynnego uczestnictwa w życiu społeczno-politycznym i w działalności gospodarczej w świetle Katechizmu Kościoła Katolickiego*, w: *Na większą chwałę Boga!*, red. K. Kucharczyk, Będzin 2014, s. 237-252.

ARTYKUŁY POPULARNONAUKOWE

1. *Biblijna formacja katechetów*, „Niedziela” 59 (2016) nr 7, s. 28;
2. *Czuwaj, wiaro!*, „Dzień Pański” (2013) nr 57, s. 1;
3. *Doktorat honoris causa dla kapłana częstochowskiego ks. prof. dr. hab. Jana Kowalskiego*, „Niedziela” 45 (2012) nr 20, s. 2.
4. *Drogowskazy do prawdziwego celu*, „Niedziela” 52 (2009) nr 14, s. 39;
5. *Jezus Pokarmem*, „Dzień Pański” (2014) nr 18, s. 1;
6. *Królowa Polski*, „Dzień Pański” (2014) nr 24, s. 1;
7. *Krzyż i ołtarz – nierozzerwalna jedność*, „Dzień Pański” (2015) nr 29, s. 1;
8. *Kto się wywyższa, będzie poniżony!*, „Dzień Pański” (2013) nr 51, s. 1;
9. *Lew na pustyni*, „Dzień Pański” (2014) nr 59, s. 1;
10. *Łańcuch satysfakcji*, „Dzień Pański” (2015) nr 5, s. 1;
11. *Mamo, tato, co wy na to*, „Moje Pismo Tęcza” (2016) nr 11-12, s. 5;
12. *Mamo, tato, co wy na to*, „Moje Pismo Tęcza” (2016) nr 9-10, s. 5;
13. *Mamo, tato, co wy na to*, „Moje Pismo Tęcza” (2017) nr 1-2, s. 5;
14. *Miłość wypróbowana cierpieniem*, „Dzień Pański” (2014) nr 46, s. 1;
15. *Modlitwa dziecka najmilsza Bogu!*, „Niedziela” 52 (2009) nr 19, s. 25;
16. *Nie lękajmy się końca świata!*, „Dzień Pański” (2013) nr 55, s. 1;

17. *Orszak Trzech Króli*, „Moje Pismo Tęcza” (2016) nr 1-2, s. 15;
18. *Pierwsza spowiedź..., oby nie ostatnia!*, „Niedziela” 51 (2008) nr 48, s. 26;
19. *Po całej ziemi ich głos się rozchodzi*, „Dzień Pański” (2014) nr 34, s. 1;
20. *Poczujmy smak nieba*, „Dzień Pański” (2015) nr 39, s. 1;
21. *Pod patronatem Błogosławionych Księży Prefektów*, „Niedziela Częstochowska” 43 (2000) nr 28, s. 1,6;
22. *Pokój zaplanował Pan Bóg*, „Dzień Pański” (2016) nr 1, s. 1;
23. *Prawdziwa miłość to cząstka miłości Boga*, „Dzień Pański” (2013) nr 35, s. 1;
24. *Prorok niemile widziany*, „Dzień Pański” (2016) nr 7, s. 1;
25. *Raz na zawsze!*, „Dzień Pański” (2016) nr 17, s. 1;
26. *Rok Święty*, „Moje Pismo Tęcza” (2016) nr 3-4, s. 14;
27. *Spotkać się z Bogiem*, „Niedziela” 50 (2007) nr 25, s. 25;
28. *Tęcza (tekst piosenki)*, „Moje Pismo Tęcza” (2015) nr 9-10, s. 6;
29. *Twórcza modlitwa*, „Dzień Pański” (2016) nr 38, s. 1;
30. *Ukryty Pan Jezus*, „Moje Pismo Tęcza” (2016) nr 5-6, s. 16;
31. *W Kościele chcę być sercem*, „Niedziela Częstochowska” 48 (2005) nr 23, s. 7;
32. *Wygląd Pana Boga*, „Moje Pismo Tęcza” (2015) nr 11-12, s. 6;
33. *Zbudowany z ludzkich serc*, „Niedziela Częstochowska” 51 (2008) nr 48, s. 5;
34. *Życie to droga do... nieba!*, „Niedziela” 52 (2009) nr 30, s. 39;
35. *Żyć dla miłości Chrystusowej*, „Niedziela Częstochowska” 45 (2002) nr 30, s. 2.

HASŁA LEKSYKOGRAFICZNE

1. *Warzybok Ludwik*, w: *Słownik katechetów polskich XX wieku*, red. R. Czekalski, Warszawa 2003, s. 263-264;
2. *Budzić radość w ludzkich sercach*, w: *Leksykon Krzysztofa Krawczyka, tom 19 – Życia mała garść*, red. A. Kosmala, Poznań 2008, s. 16;

RECENZJE

1. Mikołajczyk M., *Władza Ludowa a Diecezja Częstochowska*, Wydawnictwo „Niedzieli”, Częstochowa 2000, w: „Niedziela” 43 (2000) nr 34, s. 15;

2. Stypułkowska B., *Biblijna formacja katechetów*, Wydawnictwo Naukowe Wyższego Instytutu Teologicznego w Częstochowie, Częstochowa 2015, w: „Częstochowskie Studia Teologiczne” 43 (2015), s. 272-274.

INNE

1. [redakcja naukowa], w: M. Duda, *Myśląc parafia... Papieża Jana Pawła II wizja parafii. Studium teologiczno-pastoralne*, Częstochowa 2006;
2. [redakcja naukowa], w: M. Duda, *Parafia a świat wartości*, Częstochowa 2004;
3. [redakcja naukowa], w: M. Duda, *Parafia – kawalek nieba...*, Częstochowa 2004;
4. [redakcja], w: J. Słomian, *Czas Świadców*, Częstochowa 2005;
5. *Akt żalu [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Dary Miłości. Piosenki do Mszy św. dla dzieci*, Częstochowa 2011 [płyta grająca];
6. *Alleluja [tekst]*, w: *Na ścieżkach czasu. W 50. rocznicę kapłaństwa o swoim życiu śpiewa Biskup Antoni Długosz*, Częstochowa 2014 [płyta grająca];
7. *Ballada o szczęściu [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Siewca radości*, Częstochowa 2011 [płyta grająca];
8. *Baranku Boży [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Dary Miłości. Piosenki do Mszy św. dla dzieci*, Częstochowa 2011 [płyta grająca];
9. *Biskup od dzieci [tekst]*, w: *Na ścieżkach czasu. W 50. rocznicę kapłaństwa o swoim życiu śpiewa Biskup Antoni Długosz*, Częstochowa 2014 [płyta grająca];
10. *Boże Narodzenie [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Opowiem Ci o Jezusie*, Częstochowa 2012 [płyta grająca];
11. *Bóg bogaty w miłosierdzie [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Siewca radości*, Częstochowa 2011 [płyta grająca];
12. *Bóg daje miłość prawdziwą [tekst]*, w: Bp Antoni Długosz, *Europe nie możesz żyć bez Boga*, Częstochowa 2012 [płyta grająca];
13. *Brat Albert [tekst]*, w: *Na ścieżkach czasu. W 50. rocznicę kapłaństwa o swoim życiu śpiewa Biskup Antoni Długosz*, Częstochowa 2014 [płyta grająca];
14. *Być w Twoich dłoniach [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Shućć*, Częstochowa 2015 [płyta grająca];

15. *Chrzest w Jordanie [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Opowiem Ci o Jezusie*, Częstochowa 2012 [płyta grająca];
16. *Chwała [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Dary Miłości. Piosenki do Mszy św. dla dzieci*, Częstochowa 2011 [płyta grająca];
17. *Cierniem ukoronowanie [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Opowiem Ci o Jezusie*, Częstochowa 2012 [płyta grająca];
18. *Dziękczynienie [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Dary Miłości. Piosenki do Mszy św. dla dzieci*, Częstochowa 2011 [płyta grająca];
19. *Eucharystia darem Miłości [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Siewca radości*, Częstochowa 2011 [płyta grająca];
20. *Europo, chwyć Chrystusa dłoń! [tekst]*, w: *Tango dla Pana naszego grajmy! Tanga biskupa Antoniego Długosza*, Częstochowa 2016 [płyta grająca];
21. *Historia miłosna [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Siewca radości*, Częstochowa 2011 [płyta grająca];
22. *Jasna Częstochowa [tekst]*, w: *Na ścieżkach czasu. W 50. rocznicę kapłaństwa o swoim życiu śpiewa Biskup Antoni Długosz*, Częstochowa 2014 [płyta grająca];
23. *Jestem. Kocham... Trwam! (Ojcu dyr. T. Rydykowi) [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Jestem – Kocham – Trwam*, Częstochowa 2012 [płyta grająca];
24. *Kapłanem być [tekst]*, w: *Na ścieżkach czasu. W 50. rocznicę kapłaństwa o swoim życiu śpiewa Biskup Antoni Długosz*, Częstochowa 2014 [płyta grająca];
25. *Kapłaństwo (ks. Danielowi Buni) [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Siewca radości*, Częstochowa 2011 [płyta grająca];
26. *Ks. Jan Kowalski, kleryk Częstochowskiego Seminarium Duchownego w Krakowie i student Uniwersytetu Jagiellońskiego (1949-1954) – rozmowa z Jubilatem*, w: *Kapłan Teolog*, red. A. Przybylski i in., Częstochowa 2009, s. 21-47;
27. *Maryjo, bądź z nami! [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Służycy*, Częstochowa 2015 [płyta grająca];
28. *Melancholia [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Służycy*, Częstochowa 2015 [płyta grająca];
29. *Miłość, która wiecznie trwa [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Siewca radości*, Częstochowa 2011 [płyta grająca];
30. *Modlitwa o miłość prawdziwą [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Franciszkowym śladem*, Częstochowa 2013 [płyta grająca];

31. *Moja droga [tekst]*, w: *Na ścieżkach czasu. W 50. rocznicę kapłaństwa o swoim życiu śpiewa Biskup Antoni Długosz*, Częstochowa 2014 [płyta grająca];
32. *Moja wiara [tekst]*, w: Bp Antoni Długosz, *Europo nie możesz żyć bez Boga*, Częstochowa 2012 [płyta grająca];
33. *Mój Chrystus [tekst]*, w: *Tango dla Pana naszego grajmy! Tanga biskupa Antoniego Długosza*, Częstochowa 2016 [płyta grająca];
34. *Nadzieja [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Siewca radości*, Częstochowa 2011 [płyta grająca];
35. *Nadzieję świata nieść [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Służyć*, Częstochowa 2015 [płyta grająca];
36. *Nawiedzenie [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Opowiem Ci o Jezusie*, Częstochowa 2012 [płyta grająca];
37. *Nawrócenie [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Opowiem Ci o Jezusie*, Częstochowa 2012 [płyta grająca];
38. *Odnaleźć życia sens [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Franciszkowym śladem*, Częstochowa 2013 [płyta grająca];
39. *Ofiarowanie [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Opowiem Ci o Jezusie*, Częstochowa 2012 [płyta grająca];
40. *Ojciec Miłosierny [tekst]*, w: Bp Antoni Długosz, *Europo nie możesz żyć bez Boga*, Częstochowa 2012 [płyta grająca];
41. *Ostatnia Wieczerza [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Opowiem Ci o Jezusie*, Częstochowa 2012 [płyta grająca];
42. *Otoczmy troską życie [tekst]*, w: Bp Antoni Długosz, *Europo nie możesz żyć bez Boga*, Częstochowa 2012 [płyta grająca];
43. *Otwórzcie drzwi Chrystusowi! [tekst]*, w: *Tango dla Pana naszego grajmy! Tanga biskupa Antoniego Długosza*, Częstochowa 2016 [płyta grająca];
44. *Papieżowi w hołdzie [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Siewca radości*, Częstochowa 2011 [płyta grająca];
45. *Patriotyzm [tekst]*, w: Bp Antoni Długosz, *Europo nie możesz żyć bez Boga*, Częstochowa 2012 [płyta grająca];
46. *Piosenka na Komunię św. [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Dary Miłości. Piosenki do Mszy św. dla dzieci*, Częstochowa 2011 [płyta grająca];
47. *Piosenka na ofiarowanie [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Dary Miłości. Piosenki do Mszy św. dla dzieci*, Częstochowa 2011 [płyta grająca];

48. *Piosenka na wejście [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Dary Miłości. Piosenki do Mszy św. dla dzieci*, Częstochowa 2011 [płyta grająca];
49. *Piosenka na zakończenie [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Dary Miłości. Piosenki do Mszy św. dla dzieci*, Częstochowa 2011 [płyta grająca];
50. *Przebaczenie – dar Miłości [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Franciszkowym śladem*, Częstochowa 2013 [płyta grająca];
51. *Przyjaźń [tekst]*, w: *Na ścieżkach czasu. W 50. rocznicę kapłaństwa o swoim życiu śpiewa Biskup Antoni Długosz*, Częstochowa 2014 [płyta grająca];
52. *Przymierze małżeńskie [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Siewca radości*, Częstochowa 2011 [płyta grająca];
53. *Pytania nieobojętne [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Franciszkowym śladem*, Częstochowa 2013 [płyta grająca];
54. *Radość [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Siewca radości*, Częstochowa 2011 [płyta grająca];
55. *Radość w Kanie [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Opowiem Ci o Jezusie*, Częstochowa 2012 [płyta grająca];
56. *Rodzina miłością silna [tekst]*, w: Bp Antoni Długosz, *Europo nie możesz żyć bez Boga*, Częstochowa 2012 [płyta grająca];
57. *Rodzinny dom [tekst]*, w: *Na ścieżkach czasu. W 50. rocznicę kapłaństwa o swoim życiu śpiewa Biskup Antoni Długosz*, Częstochowa 2014 [płyta grająca];
58. *Samotność w Ogrójcu [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Opowiem Ci o Jezusie*, Częstochowa 2012 [płyta grająca];
59. *San Antonio [tekst]*, w: *Tango dla Pana naszego grajmy! Tanga biskupa Antoniego Długosza*, Częstochowa 2016 [płyta grająca];
60. *San Damiano [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Franciszkowym śladem*, Częstochowa 2013 [płyta grająca];
61. *Seniorada [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Służyć*, Częstochowa 2015 [płyta grająca];
62. *Serca miłością złączone [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Służyć*, Częstochowa 2015 [płyta grająca];
63. *Siewcy wiary [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Służyć*, Częstochowa 2015 [płyta grająca];
64. *Słowo Boga ludziom nieść [tekst]*, w: *Na ścieżkach czasu. W 50. rocznicę kapłaństwa o swoim życiu śpiewa Biskup Antoni Długosz*, Częstochowa 2014 [płyta grająca];

65. *Słowo wstępne Redaktora*, w: *Szukać Miłość – Boga*, red. S. Jasiołek, Częstochowa 2015, s. 21-25;
66. *Słowo wstępne*, w: I. Karpeta, *Tylko Miłość*, Częstochowa 2015, s. 5;
67. *Słowo wstępne*, w: *Rodzina podmiotem wychowania i kreatorem komunikacji społecznej*, red. N. Piłkuła, Kraków 2010, s. 9-11;
68. *Słowo wstępne*, w: S. Chłąd, *Radiowe rozważania biblijne*, Częstochowa 1996, s. 5-7;
69. *Służyc z radością [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Siewca radości*, Częstochowa 2011 [płyta grająca];
70. *Syn Marnotrawny [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Siewca radości*, Częstochowa 2011 [płyta grająca];
71. *Śpiew przed Ewangelią [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Dary Miłości. Piosenki do Mszy św. dla dzieci*, Częstochowa 2011 [płyta grająca];
72. *Św. Tereso Różana! [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Służyc*, Częstochowa 2015 [płyta grająca];
73. *Święty [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Dary Miłości. Piosenki do Mszy św. dla dzieci*, Częstochowa 2011 [płyta grająca];
74. *Towarzyszyla mi zawsze nadzieja – rozmowa z ks. dyrektorem WIT dr. hab. Marianem Dudą*, w: *Być w sercu Kościoła. Księga Jubileuszowa z okazji 25-lecia pracy naukowej Dyrektora Wyższego Instytutu Teologicznego w Częstochowie ks. dr. hab. Mariana Dudy*, red. S. Jasiołek, Częstochowa 2014, s. 43-81;
75. *Tylko miłość pozostanie [tekst]*, w: Bp Antoni Długosz, *Europo nie możesz żyć bez Boga*, Częstochowa 2012 [płyta grająca];
76. *Ukrzyżowanie [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Opowiem Ci o Jezusie*, Częstochowa 2012 [płyta grająca];
77. *W cierpienia czas [tekst]*, w: *Na ścieżkach czasu. W 50. rocznicę kapłaństwa o swoim życiu śpiewa Biskup Antoni Długosz*, Częstochowa 2014 [płyta grająca];
78. *Wdzięczni za dar Odkupienia (s. Błażej – albertynce) [tekst]*, w: *Tango dla Pana naszego grajmy! Tanga biskupa Antoniego Długosza*, Częstochowa 2016 [płyta grająca];
79. *Wiara, Nadzieja i Miłość [tekst]*, w: Bp Antoni Długosz, *Europo nie możesz żyć bez Boga*, Częstochowa 2012 [płyta grająca];
80. *Wierzę [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Dary Miłości. Piosenki do Mszy św. dla dzieci*, Częstochowa 2011 [płyta grająca];
81. *Wniebowstąpienie [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Opowiem Ci o Jezusie*, Częstochowa 2012 [płyta grająca];

82. *Wniebowzięcie [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Opowiem Ci o Jezusie*, Częstochowa 2012 [płyta grająca];
83. *Wprowadzenie*, w: W. Śliwoń, *Szalom Jerusalem*, Będzin 2006, s. 3;
84. *Wyplłyn na głębie! [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Służyć*, Częstochowa 2015 [płyta grająca];
85. *Zesłanie Ducha Świętego [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Opowiem Ci o Jezusie*, Częstochowa 2012 [płyta grająca];
86. *Ziemia Święta [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Opowiem Ci o Jezusie*, Częstochowa 2012 [płyta grająca];
87. *Z księdzem prałatem Józefem Słomianem rozmawia ks. Stanisław Jasionek*, w: J. Słomian, *Czas Świadców*, Częstochowa 2005, s. 13-153;
88. *Zmartwychwstanie [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Opowiem Ci o Jezusie*, Częstochowa 2012 [płyta grająca];
89. *Zwiastowanie [tekst]*, w: Biskup Antoni Długosz, *Opowiem Ci o Jezusie*, Częstochowa 2012 [płyta grająca].

II. Promowane magisteria

1. Bernaś Marcin, *Rodzicielstwo w świetle magazynu „Familia” miesięcznika współczesnej rodziny*, Częstochowa 2011;
2. Byszuk Katarzyna s., *Wielopłaszczyznowa działalność pasterska ks. bp. prof. dr. hab. Antoniego Długosza i jego koncepcje katechetyczno-pastoralne w świetle nowej ewangelizacji*, Częstochowa 2012;
3. Empel Paweł br., *Wychowanie religijne dzieci i młodzieży upośledzonej umysłowo na przykładzie działalności wychowawczej Specjalnego Ośrodka Wychowawczego w Częstochowie*, Częstochowa 2012;
4. Kocemba Beata, *Męczeństwo za wiarę heroicznym aktem męstwa na przykładzie życia i pism św. Maksymiliana Marii Kolbego*, Częstochowa 2012;
5. Kołodziejek Jadwiga, *Rodzina jako podstawowe środowisko wychowania moralnego dzieci i młodzieży w świetle nauczania kościelnego, wybranych publikacji teologiczno-moralnych i psychologiczno-pedagogicznych*, Częstochowa 2016;
6. Krzystoń Danuta s., *Charyzmat świętego Brata Alberta i jego realizacja przez Zgromadzenie Sióstr Albertynek posługujących ubogim w dzisiejszym świecie*, Częstochowa 2010;
7. Kurkiewicz Elżbieta, *Św. Faustyna Kowalska i Jan Paweł II Apostołami Bożego Miłosierdzia*, Częstochowa 2008;

8. Łuszcz Leszek ks., *Wychowanie moralne jako przedmiot szczególnej troski rodziców względem dzieci w kontekście nauczania św. Jana Pawła II*, Częstochowa 2014;
9. Ptak Patryk, *Funkcja wychowawcza rodziny wobec współczesnych zagrożeń w świetle nauczania św. Jana Pawła II i Benedykta XVI*, Częstochowa 2015;
10. Skupiński Witold, *Profilaktyka i prewencja przeciw uzależnieniom od narkotyków i alkoholu w oparciu o działalność Katolickiego Ośrodka Rehabilitacyjno-Readaptacyjnego „Betania” we Mstowie*, Częstochowa 2013;
11. Trajdos Barbara, *Znaczenie muzyki i śpiewu religijnego w życiu duchowym dzieci*, Częstochowa 2013;
12. Twaróg Maciej, *Wybrane techniki genetyczne w świetle nauczania Katechizmu Kościoła Katolickiego*, Częstochowa 2014;
13. Utratny Tomasz, *Rola przebaczenia i pojednania w doskonaleniu człowieka w świetle wybranych dokumentów Jana Pawła II*, Częstochowa 2007;
14. Wiesiołek Emil br., *Uczeń jako podmiot i przedmiot wychowania w praktyce pedagogicznej św. Jana de la Salle*, Częstochowa 2015;
15. Wójtowicz Beata, *Depresja jako choroba cywilizacyjna i jej implikacje religijno-moralne*, Częstochowa 2015;
16. Zielonka Piotr br., *Działalność wychowawczo-oświatowa Zgromadzenia Braci Szkół Chrześcijańskich na terenie województwa częstochowskiego w okresie PRL*, Częstochowa 2013;
17. Żmuda Ewa, *Wychowanie do życia w rodzinie osób upośledzonych umysłowo w myśli Jeana Vaniera*, Częstochowa 2012.

III. Przynależność do towarzystw naukowych

Nie przynależy

IV. Udział w sesjach naukowych

1. Symposium naukowe: *25-lecie kapłaństwa i 20-lecie pracy naukowej ks. prof. Jana Kowalskiego* – czerwiec 1979 r. Referat: *Zobowiązania rodziców względem dzieci w przekazie wartości moralnych*;
2. Wyższe Seminarium Duchowne w Kielcach – Konferencja Katechetyczna – 24 października 1981 r. Referat: *Rola katechety w wychowaniu do trzeźwości*;

3. Jasna Góra [Częstochowa] – Sympozjum duszpasterzy katolickich ośrodków i wspólnot pomagającym ludziom uzależnionym – 1991 r. Referat: *Przeciwdziałanie narkomanii – społecznym obowiązkiem moralnym*;
4. Jasna Góra [Częstochowa] – Sympozjum duszpasterzy katolickich ośrodków i wspólnot pomagającym ludziom uzależnionym – 21 listopada 2008 r. Referat: *Przeciwdziałanie prostytucji i porządkowanie sfery seksualnej, w nauczaniu Kościoła*;
5. Wyższa Szkoła Hotelarstwa i Turystyki w Częstochowie – Ogólnopolska Sesja Zarządzania Turystyką – 25 czerwca 2009 r. Referat: *Etyka w biznesie*;
6. Wyższa Szkoła Filozoficzno-Pedagogiczna „Ignatianum” w Krakowie – Sympozjum poświęcone J.E. Ks. Bp. prof. dr. hab. Antoniemu Długoszowi z okazji 70. rocznicy urodzin i 35. lecia pracy naukowej – 15 kwietnia 2011 r. Referat: *Radosny Sługa, wierny Bogu i człowiekowi*;
7. Wyższa Szkoła Hotelarstwa i Turystyki w Częstochowie – Ogólnopolska Sesja Zarządzania Turystyką – 25 czerwca 2011 r. Referat: *Rola etyki chrześcijańskiej w zarządzaniu turystyką*;
8. Wyższe Seminarium Duchowne Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie – Sympozjum naukowe: *25-lecie sakry biskupiej i posługi pasterskiej abp. Stanisława Nowaka metropolity częstochowskiego* – 21 listopada 2011 r. Referat: *Diakonijny wymiar misji arcybiskupa Stanisława Nowaka*;
9. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – Sympozjum naukowe z okazji 25-lecia pracy naukowej ks. dr hab. Mariana Dudy – 17 stycznia 2014 r. Referat: *Księga Jubileuszowa „Być w sercu Kościoła”*;
10. Dom Prowincjalny Sióstr Albertynek – Sympozjum naukowe: *Życie i twórczość s. Błażej Siewierskiej* – 13 lutego 2014 r. Referat: *Duchowość siostry Błażej i jej twórczość ascetyczna*;
11. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – Wydział Katechetyczny Kurii Metropolitalnej w Częstochowie – Wyższe Seminarium Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie - Sympozjum Katechetyczne – 15 lutego 2014 r. Referat: *Katecheta człowiekiem sumienia*;
12. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – Sympozjum naukowe: *VI Światowy Dzień Młodzieży '91* – 25 kwietnia 2014 r. Referat: *Rola sekretariatu w przygotowaniu VI ŚDM*;

13. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – Wyjazdowa konferencja naukowa w Choroni – 25 czerwca 2016 r. Referat: *Proboszczowie chorońscy w ciągu stulecia.*

Ks. dr Jacek Kapuściński

Urodził się 2 czerwca 1976 r. w Radomsku, jako syn Mieczysława i Krystyny (z d. Smolarek). Naukę rozpoczął w Szkole Podstawowej w Woźnikach, którą ukończył w roku 1991. W międzyczasie odbył roczną naukę w Szkole Muzycznej Pierwszego Stopnia w Radomsku. Następnie kształcił się w Technikum Mechanicznym w Radomsku, gdzie w 1996 r. otrzymał świadectwo dojrzałości. W latach 1997-2003 studiował w Wyższym Seminarium Duchownym Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie. Ukończył je uzyskując tytuł magistra teologii (21 marca 2003 r.) na podstawie pracy pt. *Dzieje parafii Lgota Wielka (do 1925 r.)* napisanej na seminarium naukowym z historii Kościoła pod kierunkiem ks. prof. dr. hab. Jana Związka i przyjmując święcenia kapłańskie 7 czerwca 2003 r. z rąk abp. Stanisława Nowaka. Po dwóch latach pracy duszpasterskiej podjął studia specjalistyczne z historii Kościoła na Wydziale Teologii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. W 2007 r. uzyskał stopień naukowy licencjata teologii. W tym czasie dodatkowo ukończył dyplomem studium z archiwistyki kościelnej. Od 20 października 2007 r. został asystentem przy Zespole Naukowo – Dydaktycznym Historii Kościoła i Patrologii w Instytucie Teologicznym w Częstochowie. 22 czerwca 2010 r. Rada Wydziału Teologii KUL nadała mu stopień naukowy doktora nauk humanistycznych w zakresie historii na podstawie dysertacji pt. *Duchowieństwo diecezji częstochowskiej w okresie II Rzeczypospolitej*. Promotorem tej rozprawy był ks. prof. dr. hab. Jan Walkusz. Od tegoż roku zlecono mu prowadzenie wykładów z historii Kościoła w Instytucie Teologicznym w Częstochowie (na stanowisku adiunkta) i Wyższym Seminarium Duchownym Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie. Ponadto objął wtedy obowiązki wicedyrektora w Archiwum Archidiecezji Częstochowskiej im. Ks. Walentego Patykiewicza w Częstochowie, a po dwóch latach stanął na czele tej instytucji jako dyrektor. W 2012 r. zostały mu zlecone zajęcia z historii Kościoła i archiwistyki w częstochowskiej Sekcji Licencyjnej Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Rok później otrzymał nominację na profesora stałego w Wyższym Instytucie Teologicznym w Częstochowie oraz objął wykłady z historii Kościoła w Wyższym Seminarium Duchownym Diecezji Sosnowieckiej w Częstochowie.

I. Bibliografia

PUBLIKACJE KSIĄŻKOWE

1. *Dla życia. Księga jubileuszowa z okazji XX-lecia istnienia Katolickiego Stowarzyszenia Lekarzy Polskich (1994 – 2014)*, Częstochowa 2014 [redaktor];
2. *Poczet Papieży*, Katowice [2016] [współautor];
3. „Veritati et Caritati” 1 (2013) [współredaktor];
4. „Veritati et Caritati” 2 (2014) [współredaktor];
5. „Veritati et Caritati” 3 (2014) [współredaktor];
6. „Veritati et Caritati” 4 (2015) [współredaktor];
7. „Veritati et Caritati” 5 (2015) [współredaktor];
8. „Veritati et Caritati” 6 (2016) [współredaktor];
9. *Vielfältige Aspekte des Glaubens*, Jestetten 2014 [współredaktor];
10. *Wspomnienia wojenne księży diecezji częstochowskiej 1939 - 1945*, Częstochowa 2012 [współredaktor];
11. *Zarząd Diecezjalnego Koła Księżych Prefektów w Częstochowie (1929 – 1949)*, Częstochowa 2015, ss. 248 [współautor];
12. *Z dziejów Woźnik (XX wiek)*, Radomsko 2006 [redaktor];
13. „Zeszyty Radomszczańskie” 9 (2014) [współredaktor].

ARTYKUŁY NAUKOWE

1. *Aktywność społeczno-kulturalna duchowieństwa diecezji częstochowskiej (do 1939 roku)*, w: *Śląsk – Polska – Europa – Świat. Pamięci Profesora Jana Przewłockiego*, red. K. Miroszewski-M. Stolarczyk, Katowice 2013, s. 85-105;
2. *Archiwum*, w: *Dla życia. Księga jubileuszowa z okazji XX-lecia istnienia Katolickiego Stowarzyszenia Lekarzy Polskich (1994-2014)*, red. J. Kapuściński, Częstochowa 2014, s. 49-60;
3. *Archiwum Parafialne w Lgocie Wielkiej*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 86 (2006), s. 117-188;
4. *Charakterystyka strukturalna kadr duchowieństwa diecezji częstochowskiej w latach 1925-1939*, „Veritati et Caritati” 4 (2015), s. 267-304;
5. *Dorobek piśmienniczy biskupa Zdzisława Golińskiego (1908-1963)*, w: *Biskupstwo znaczone krzyżem. W stulecie prof. dra hab. Zdzisława Golińskiego biskupa częstochowskiego*, red. J. Kowalski, Częstochowa 2010, s. 251-264;

6. *Duchowieństwo diecezji częstochowskiej w okresie II Rzeczypospolitej*, „Roczniki Historii Kościoła” 3/58 (2011), s. 235-239;
7. *Duchowieństwo parafii Dobryczyce*, „Zeszyty Radomszczańskie” 9 (2014), s. 241-276;
8. *Działalność piśmiennicza bp. Stefana Bareły w latach 1945-1984*, „Veritati et Caritati” 3 (2014), s. 151-166;
9. *Działalność piśmiennicza duchowieństwa diecezji częstochowskiej w latach 1925-1939*, „Roczniki Historii Kościoła” 4/59 (2012), s. 113-144;
10. *Działalność polityczna duchowieństwa diecezji częstochowskiej w okresie II Rzeczypospolitej*, w: *Być w sercu Kościoła. Księga jubileuszowa z okazji 25 lecia pracy naukowej Dyrektora Wyższego Instytutu Teologicznego w Częstochowie ks. dr. hab. Mariana Dudy*, red. S. Jasioneck, Częstochowa 2014, s. 205-213;
11. *Dzieje Bractwa Różańca św. w parafii Lgota Wielka*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 30 (2002), s. 257-276;
12. *Dzieje Ochotniczej Straży Pożarnej w Woźnikach*, w: *Z dziejów Woźnik (XX wiek)*, red. J. Kapuściński, Radomsko 2006, s. 68-111;
13. *Dzieje rodu Bardów z Lgoty Wielkiej koło Radomska*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 42 (2014), s. 33-66;
14. *Dzieje rodu Białków z Woźnik k. Radomska*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 39 (2011), s. 121-173;
15. *Formacja kapłańska w Częstochowskim Seminarium Duchownym w Krakowie w okresie II Rzeczypospolitej*, „Rocznik Seminaryjny” 14 (2012), s. 56-89;
16. *Historia Kościoła i patrologia w Częstochowskim Seminarium Duchownym (1926-2013)*, „Ziemia Częstochowska” 40 (2014), s. 49-69;
17. *Kościelne obchody Święta Niepodległości w ziemi radomszczańskiej (1918-1939)*, „Zeszyty Radomszczańskie” 5 (2011), s. 193-198;
18. *Krypta kościelna w Lgocie Wielkiej*, „Nasza Przeszłość” 102 (2004), s. 353-374;
19. *Ks. Ignacy Lubecki (1860-1949) – duszpasterz i pamiętnikarz*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 82 (2008), nr 5-6, s. 108-128;
20. *Ks. Jan Kałuża (1893-1971) jako proboszcz i działacz społeczny Myszkowa*, „Zeszyty Myszkowskie” 3 (2016), s. 183-190;
21. *Ks. Mirosław Suchosz 1935-2006 (studium genealogiczne nad dziejami rodu)*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 35-36 (2008), s. 93-120;

22. *Ks. Wincenty Gajewski (1823-1896) – zarys biografii*, „Zeszyty Radomszczańskie” 8 (2014), s. 9-14;
23. *Materiały źródłowe do dziejów klasztoru Sióstr Bernardynek w Wieluniu w zbiorach Archiwum Archidiecezji Częstochowskiej*, w: *400-lecie klasztoru Sióstr Bernardynek na ziemi wieluńskiej*, red. J. Książek – T. Olejnik, Wieluń 2013, s. 175-182;
24. *Nauczanie prawa kanonicznego w Seminarium Duchownym Archidiecezji Częstochowskiej (1926-2012)*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 41 (2013), 57-66;
25. *Naukowy wymiar Archiwum Archidiecezji Częstochowskiej im. Ks. W. Patykiewicza w Częstochowie (Komunikat)*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 86 (2012) nr 2, s. 98-102;
26. *Obchody Milenium Chrztu Polski na Jasnej Górze (2-4 maja 1966 r.)*, w: *Rozbudzić pamięć chrztu. Chrzt w historii, teologii i katechezie*, red. R. Ceglarek – M. Borda, Częstochowa 2016, s. 73-84;
27. *Organizacja i działalność Kurii Biskupiej w Częstochowie w okresie II Rzeczypospolitej*, w: *Kurie (archi)diecezjalne Kościoła rzymskokatolickiego w II Rzeczypospolitej*, red. M. Dębowska, Lublin 2016, s. 245-266;
28. *Ośrodek badań historycznych (archi)diecezji częstochowskiej*, w: *Kościół w Polsce. Dzieje i kultura*, red. J. Wakusz, Lublin 2015, t. 14, s. 217-237;
29. *Patriotyczne postawy duchowieństwa diecezji częstochowskiej (do 1939 r.)*, w: *Wartość patriotyzmu w edukacji szkolnej*, red. R. Ceglarek, Kraków 2011, s. 79-94;
30. *Podróż bp. Teodora Kubiny do Ziemi Świętej w 1933 r.*, „Veritati et Caritati” 5 (2015), s. 289-303;
31. *Postawa patriotyczna ks. Pawła Knapińskiego (1818-1885) w czasie powstania styczniowego*, w: *Powstanie styczniowe w regionie częstochowskim i w województwie kaliskim (1863-1864)*, red. M. Trąbki – N. Morawiec – R.W. Szwed, Częstochowa 2014, s. 103-112;
32. *Problematyka historyczna na łamach „Wiadomości Diecezjalnych” i „Częstochowskich Wiadomości Diecezjalnych”*, w: *Częstochowskie Teki Historyczne*, red. N. Morawiec – R.W. Szwed – M. Trąbki, Częstochowa 2012, t. 3, s. 217-240;
33. *Proboszczowie parafii św. Lamberta w Radomsku w XX w.*, „Zeszyty Radomszczańskie” 6 (2012), s. 31-44;

34. *Przedstawiciele rodów szlacheckich i ich miejsca pochówku na terenie parafii w Lgocie Wielkiej*, „Zeszyty Radomszczańskie” 3 (2009), s. 183-213;
35. *Przedstawiciele rodów szlacheckich na terenie parafii Krępa koło Radomska*, „Zeszyty Radomszczańskie” 4 (2010), s. 197-216;
36. *Rektorzy Częstochowskiego Seminarium Duchownego w latach 1926 – 2011*, „Veritati et Caritati” 2 (2014), s. 375-409;
37. *Rys biograficzny ks. Piotra Skargi SJ (1536-1612)*, w: *Ks. Piotr Skarga – obrońca wiary i nauczyciel miłości ojczyzny*, red. K. Rak – M. Szczerba, Częstochowa 2012, s. 7-16;
38. *Sorge um das Glaubensgut als Aufgabe der Tschenstochauer Bischöfe in den Jahren 1925–1939*, w: *Vielfältige Aspekte des Glaubens*, red. R. Ceglarek – J. Kapuściński – A. Olczyk, Jestetten 2014, s. 175-201;
39. *Stan badań nad Tekami Patykiewicza w Archiwum Archidiecezji Częstochowskiej im. ks. Walentego Patykiewicza w Częstochowie*, „Veritati et Caritati” 6 (2016), s. 273-286;
40. *Szkice z dziejów wsi w Radomszczańskim (XIX-XX w.). Wydobywanie torfu w Woźnikach*, „Zeszyty Wiejskie” 17 (2012), s. 225-239;
41. *Udostępnianie zasobu Archiwum Archidiecezji Częstochowskiej im. Ks. W. Patykiewicza w Częstochowie*, „Rocznik Wieluński” 14 (2014), s. 441-452;
42. *W sprawie początków parafii Radomsko. W odpowiedzi na zarzuty Wioletty Zawitkowskiej*, „Zeszyty Radomszczańskie” 8 (2014), s. 355-357.
43. *Wspomnienia ks. Antoniego Zagrzejewskiego (1859-930) o pracy duszpasterskiej w diecezji włocławskiej i diecezji częstochowskiej*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 85 (2011) nr 1-3, s. 95-121;
44. *Wspomnienia ks. Ignacego Lubeckiego (1860-1949) o pracy duszpasterskiej w diecezji włocławskiej i diecezji częstochowskiej*, „Zeszyty Radomszczańskie” 2 (2008), s. 309-372;
45. *Wspomnienia ks. Jana Brodzińskiego (1904-1975) z pobytu w obozach koncentracyjnych w Sosnowcu, Gusen i Dachau*, w: *Wspomnienia wojenne księży diecezji częstochowskiej 1939-1945*, red. J. Kapuściński – J. Związek, Częstochowa 2012, s. 45-58;
46. *Wspomnienia ks. Macieja Namysł (1892-1979) z pobytu w obozach koncentracyjnych w Konstancynie i Dachau spisane przez ks. Stanisława Ufniańskiego*, w: *Wspomnienia wojenne księży diecezji częstochowskiej 1939-1945*, red. J. Kapuściński – J. Związek, Częstochowa 2012, s. 193-221;

47. *Wspomnienia ks. Serafina Opalki (1911-1986) z czasów drugiej wojny światowej*, w: *Wspomnienia wojenne księży diecezji częstochowskiej 1939-1945*, red. J. Kapuściński – J. Związek, Częstochowa 2012, s. 223-278;
48. *Wspomnienie zaduszkowe o Ks. Pralacie Mirosławie Suchoszu (1935-2006)*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 40 (2012), s. 253-255;
49. *Wykształcenie specjalistyczne duchowieństwa diecezji częstochowskiej w latach 1925-1939*, „Przegląd Polsko-Polonijny” 5-6 (2013), s. 95-110;
50. Z „Niedziela” na co dzień. *Formacja społeczno-religijna w latach 1926-1939*, „Biuletyn Informacyjny Komisji Historycznej Polskiej Akademii Nauk Oddział Katowice” 11 (2014), s. 14-15;
51. *Z dziejów duszpasterstwa głuchych i niemych w regionie zawierciańskim (do 2000 r.)*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 79 (2005) nr 9-11, s. 81-95;
52. *Z dziejów kościoła filialnego w Woli Blakowej (do 2000 r.)*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 33 (2005), s. 41-72;
53. *Z dziejów obchodów jubileuszowych Kościoła częstochowskiego (Komunikat)*, „Veritati et Caritati” 5 (2015), s. 429-436;
54. *Zarys przeszłości Woźnik (do 1918 r.)*, w: *Z dziejów Woźnik (XX wiek)*, red. J. Kapuściński, Radomsko 2006, s. 9-16;
55. *Zweites Vatikanisches Konzil (1962-1965). Historischer Umriss und Beitrag der Tschenstochauer Bischöfe*, w: *Vielfältige Aspekte des Glaubens*, red. R. Ceglarek – J. Kapuściński – A. Olczyk, Jestetten 2014, s. 281-293;
56. *Życie duchowe i sprawy dyscyplinarne duchowieństwa diecezji częstochowskiej w latach 1925-1939*, „Veritati et Caritati” 1 (2013), s. 240-253;
57. *Życie religijne wiejskiej parafii na przykładzie Lgoty Wielkiej (do 1925 r.)*, „Zeszyty Radomszczańskie” 1 (2007), s. 141-176.

ARTYKUŁY POPULARNONAUKOWE

1. *Apostołowie misji*, „Niedziela Częstochowska” 47 (2004) nr 3, s. 5;
2. *Człowiek wielkiego taktu i porządku. Bp Miłostaw Kołodziejczyk (1928-1994)*, „Niedziela Częstochowska” 55 (2012) nr 10, s. 4-5;
3. *Człowiek wielkiej kultury. Bp Zdzisław Goliński (1908-1963)*, „Niedziela Częstochowska” 55 (2012) nr 27, s. 4-5;

4. *Duszpasterstwo ludzi głuchych i niemych*, „Gazeta Zawierciańska Jura” (2004) nr 3, s. 6;
5. *Epizod powstańczy Proboszcza z Wiewca*, „Niedziela Częstochowska” 56 (2013) nr 7, s. 6-7;
6. *Głodnych nakarmić, spragnionych napoić*, w: *Miej miłosierdzie dla nas i całego świata. Czytanki na nabożeństwa czerwcowe 2003 r.*, red. W. Pazera, Częstochowa 2003, s. 82-85 [współautor];
7. *Kapliczki, figury i krzyże przydrożne...*, „Niedziela Częstochowska” 46 (2003) nr 18, s. 4;
8. *Ks. Ignacy Lubecki (1860-1949) – Pamiętnikarz z Wielgomłyn*, „Gazeta Radomszczańska” 16 (2008), nr 4, s. 8-9;
9. *Matka Boża Łaskawa na ziemi Igockiej*, „Niedziela Częstochowska” 45 (2002) nr 23, s. 5 [współautor];
10. *Męczeństwo kapłanów podczas II wojny światowej*, „Niedziela Częstochowska” 55 (2012) nr 18, s. 4-5;
11. *Niezapomniany proboszcz parafii św. Lamberta*, „Gazeta Radomszczańska” 19 (2012) nr 7, s. 8-9;
12. *Ogólnopolski Zjazd Historyków Kościoła w 2012 r.*, „Niedziela” 55 (2012) nr 23, s. 27;
13. *Ogólnopolski Zjazd Historyków Kościoła w 2013 r.*, „Niedziela” 56 (2013) nr 17, s. 44;
14. *Piąty rektor seminarium duchownego diecezji częstochowskiej. Ks. dr Władysław Kasprzak (1909-1969)*, „Niedziela Częstochowska” 55 (2012) nr 37, s. 4-5;
15. *Pierwszy proboszcz Zawiercia. Ks. Franciszek Zientara (1862-1938)*, „Niedziela Częstochowska” 56 (2013) nr 26, s. 4-5;
16. *Pierwszy rektor seminarium - ks. dr Karol Makowski (1884-1936)*, „Niedziela Częstochowska” 55 (2012) nr 50, s. 5;
17. *Tygodnik katolicki „Niedziela” w latach 1926-1939*, „Niedziela Częstochowska” 55 (2012) nr 46, s. 4-5;
18. *Umiłował Kościół i Ojczyznę. Ks. Bolesław Wajzler (1881-1941)*, „Niedziela Częstochowska” 56 (2013) nr 6, ss. 3, 6;
19. *W poszukiwaniu przemilczanej prawdy*, „Niedziela” 54 (2011) nr 48, s. 34-35;
20. *Wakacje u św. Brata Alberta w Zawierciu*, „Niedziela Częstochowska” 46 (2003) nr 37, s. 8;
21. *Zasłużony kapłan diecezji częstochowskiej ks. infułat Alojzy Jatowtt (1894-1972)*, „Niedziela Częstochowska” 55 (2012) nr 3, s. 4-5.

HASŁA LEKSYKOGRAFICZNE

1. *Ogrodzieniec*, w: *Encyklopedia katolicka*, red. S. Wilk i in., Lubin 2010, t. 14, kol. 423;
2. *Olsztyn*, w: *Encyklopedia katolicka*, red. S. Wilk i in., Lublin 2010, t. 14, kol. 551;
3. *Radomsko*, w: *Encyklopedia katolicka*, red. E. Gigilewicz, Lublin 2012, t. 16, kol. 1100-1102;
4. *Soborzyce*, w: *Encyklopedia katolicka*, red. E. Gigilewicz, Lublin 2013, t. 18, kol. 474;
5. *Sulmierzyce*, w: *Encyklopedia katolicka*, red. E. Gigilewicz, Lublin 2013, t. 18, kol. 1185-1186;
6. *Święta Anna*, w: *Encyklopedia katolicka*, red. E. Gigilewicz, Lublin 2013, t. 19, kol. 384-385;
7. *Wajzler Bolesław ks.*, w: *Encyklopedia katolicka*, red. E. Gigilewicz, Lublin 2014, t. 20, kol. 151;
8. *Wielgomłyny*, w: *Encyklopedia katolicka*, red. E. Gigilewicz, Lublin 2014, t. 20, kol. 490-491;
9. *Wierzbie*, w: *Encyklopedia katolicka*, red. E. Gigilewicz, Lublin 2014, t. 20, kol. 542-543;
10. *Zawiercie*, w: *Encyklopedia katolicka*, red. E. Gigilewicz, Lublin 2014, t. 20, kol. 1282-1283;
11. *Zientara Franciszek ks.*, w: *Encyklopedia katolicka*, red. E. Gigilewicz, Lublin 2014, t. 20, kol. 1402;
12. *Złoty Potok*, w: *Encyklopedia katolicka*, red. E. Gigilewicz, Lublin 2014, t. 20, kol. 1439;
13. *Żuraw*, w: *Encyklopedia katolicka*, red. E. Gigilewicz, Lublin 2014, t. 20, kol. 1620.

RECENZJE

1. Cichoń M.K., *Parafia św. Maksymiliana Marii Kolbego w Aleksandrii. Rys historyczny do 2012 r.*, Wydawnictwo „Regina Poloniae”, Częstochowa 2013, ss. 212, w: „Veritati et Caritati” 3 (2014), s. 287-291;
2. Kostrzewski P., *Ks. Edward Stasiewicz (1914-2004) duszpasterz i działacz społeczny*, Częstochowa 2013, ss. 176, w: „Veritati et Caritati” 2 (2014), s. 540-544;

3. Nowak T.A., *Chełmo. Zarys dziejów do 1945 r.*, Radomsko 2006, ss. 324, w: *Kościół w Polsce. Dzieje i kultura*, red. J. Walkusz, Lublin 2007, t. 6, s. 201-208;
4. [Prymas Wyszyński na Vaticanum II] *Stefan Kardynał Wyszyński Prymas Polski Ojciec Soboru Watykańskiego II 1962-1965. Wybór dokumentów*, opr. S. Wilk – A. Wójcik, Wydawnictwo KUL, Lublin 2013, ss. 414, w: „Niedziela” 56 (2013) nr 44, s. 15;
5. Szubert J., *Pamiętnik częstochowianina – powstańca styczniowego*, oprac. Z. Strzyżewska, Muzeum Częstochowskie, Częstochowa 2012, ss. 176, w: *Częstochowskie Teki Historyczne*, red. N. Morawiec – M. Trąbki, Częstochowa 2013/2014, t. 4, s. 229-234;
6. Zabraniał S., *Między Wartą a Liswartą. Z dziejów parafii Wąsosz (do 2015 r.)*, Częstochowskie Wydawnictwo Archidiecezjalne „Regina Poloniae”, Częstochowa 2015, ss. 335 + 5 map nlb., w: „Veritati et Caritati” 6 (2016), s. 481-486;
7. Związek J., *Z przeszłości kościelnej Działoszyna i okolicy*, Częstochowa 2011, ss. 534, w: „Ziemia Częstochowska” 40 (2014), s. 229-234;

INNE

1. *Aneks*, w: *Z dziejów Woźnik (XX wiek)*, red. J. Kapuściński, Radomsko 2006, s. 112-116;
2. *Bibliografia biskupa Zdzisława Golińskiego*, w: *Biskupstwo znaczne krzyżem. W stulecie prof. dra hab. Zdzisława Golińskiego biskupa częstochowskiego*, red. J. Kowalski, Częstochowa 2010, s. 317-328;
3. *Bibliografia duchowieństwa diecezji częstochowskiej. Publikacje historyczne na łamach „Niedzieli” w latach 1926-1992*, „Veritati et Caritati” 6 (2016), s. 259-271;
4. *Bibliografia duchowieństwa diecezji częstochowskiej. Publikacje na łamach „Przeglądu Diecezjalnego” i „Kieleckiego Przeglądu Diecezjalnego” w latach 1911-1925*, „Kieleckie Studia Teologiczne” 14 (2015), 215-219;
5. *Bibliografia duchowieństwa diecezji częstochowskiej. Publikacje na łamach „Kroniki Diecezji Kujawsko-Kaliskiej” w latach 1907-1925*, „Studia Włocławskie” 17 (2015), s. 531-538;
6. *Bibliografia prac historycznych w „Częstochowskich Studiach Teologicznych”*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 40 (2012), s. 133-146;

7. *Bibliografia prac historycznych w „Wiadomościach Diecezjalnych” i „Częstochowskich Wiadomościach Diecezjalnych” w latach 1926-1992*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 86 (2012) nr 1, s. 150-169;
8. *Bibliografia*, w: *Wspomnienia wojenne księży diecezji częstochowskiej 1939-1945*, red. J. Kapuściński – J. Związek, Częstochowa 2012, s. 317-328;
9. *Cesarsko-królewska Enklawa Jasna Góra*, w: *Polskie Radio Program I – emisja 26 kwietnia 2015 r.* [wywiad przeprowadziła E. Makulec];
10. *Czas Wielkiego Postu*, „Gazeta Zawierciańska Jura” (2004) nr 9, s. 2 [wywiad przeprowadziła J. Kabała – Dubiańska];
11. *Duchowieństwo diecezji częstochowskiej w czasie II wojny światowej*, w: *Polskie Radio Program II – emisja 22 lipca 2012 r.* [wywiad przeprowadziła E. Makulec];
12. *Einführung*, w: *Vielfältige Aspekte des Glaubens*, red. R. Ceglarek – J. Kapuściński – A. Olczyk, Jestetten 2014, s. 9-14 [współautor];
13. *Kalendarium życia bp. Teodora Kubiny. Podróż do Ziemi Świętej (24.02.-26.03.1933)*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 90 (2016) nr 1-6, s. 229-231;
14. *Kalendarium życia bpa Teodora Kubiny (Podróż na Filipiny 06.01 – 22.03.1937)*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 87 (2013) nr 2, s. 257-258;
15. *Kalendarium życia bpa Teodora Kubiny. Podróż do Ameryki Północnej (03.06.1926 – 05.10.1926)*, „Veritati et Caritati” 4 (2015), s. 655-656;
16. [Konsultacja], w: L. Kania – B. Preder, *Apokalipsa – Zwycięstwo na witrażach sanktuarium Św. Józefa w Częstochowie*, Częstochowa 2014;
17. [Konsultacja historyczna], w: *Brat Urban OFM Franciszek Duda (1888-1974)*, oprac. M. Duda, Częstochowa 2015;
18. [Konsultacja historyczna], w: M. Duda, *Brama do nieba na Jurajskim Wzgórzu. Dzieje parafii pw. Św. Jana Chrzciciela w Choroni 1916-2016*, Choroń 2016;
19. [Konsultacja historyczna], w: M. Duda, *Patriarcha Będziński. Ks. Wincenty Mieczysław Zawadzki 1894 – 1975*, Będzin 2016;
20. *Poczet biskupów częstochowskich. Rozmowa z ks. dr. Jackiem Kapuścińskim*, „Gazeta Wyborcza – Częstochowa” z 2 lutego 2012 r., s. 4. [rozmowę przeprowadziła D. Steinhagen];

21. *Prezysi*, w: *Dla życia. Księga jubileuszowa z okazji XX-lecia istnienia Katolickiego Stowarzyszenia Lekarzy Polskich (1994-2014)*, red. J. Kapuściński, Częstochowa 2014, s. 61;
22. *Sprawozdanie z działalności środowiska naukowego Wyższego Instytutu Teologicznego w Częstochowie w roku akademickim 2013/2014*, „Veritati et Caritati” 3 (2014), s. 327-329;
23. *Sprawozdanie z działalności środowiska naukowego Wyższego Instytutu Teologicznego w Częstochowie w roku akademickim 2014/2015*, „Veritati et Caritati” 5 (2015), s. 455-456;
24. *Sprawozdanie z Konferencji naukowej nt. „Teologia zawierzenia Najświętszej Maryi Pannie” z racji Roku Zawierzenia w Archidiecezji Częstochowskiej*, „Veritati et Caritati” 2 (2014), s. 617-618;
25. *Sprawozdanie z obchodów jubileuszu 80-lecia Częstochowskiego Towarzystwa Naukowego*, „Veritati et Caritati” 1 (2013), s. 397-398;
26. *Sprawozdanie z ogólnopolskiego spotkania profesorów i wykładowców historii Kościoła 08-10.04.2015 r.*, „Veritati et Caritati” 4 (2015), s. 663-664;
27. *Sprawozdanie z ogólnopolskiego spotkania profesorów i wykładowców historii Kościoła 30 marca – 01 kwietnia 2016 r.*, „Veritati et Caritati” 6 (2016), s. 489-490;
28. *Sprawozdanie z posiedzenia Komisji Historycznej Polskiej Akademii Nauk Oddział w Katowicach w 2014 r.*, „Veritati et Caritati” 3 (2014), s. 317-318;
29. *Sprawozdanie z posiedzenia Komisji Historycznej Polskiej Akademii Nauk Oddział w Katowicach 07 marca 2016 r.*, „Veritati et Caritati” 6 (2016), s. 487-488;
30. *Sprawozdanie z sesji naukowej „Kościelne archiwa historyczne w Polsce”*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 39 (2011), s. 260-262;
31. *Sprawozdanie z sesji naukowej Komisji Historycznej Polskiej Akademii Nauk Oddział w Katowicach w 2011 r.*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 39 (2011), s. 257;
32. *Sprawozdanie z zebrania walnego Polskiego Towarzystwa Teologicznego w 2011 r.*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 39 (2011), s. 258-259;
33. *Sprawozdanie ze spotkania Komisji Kultury i Środków Przekazu Senatu RP z Komisją Historyczną Polskiej Akademii Nauk - Oddział w Katowicach*, „Veritati et Caritati” 1 (2013), s. 399;

34. *Sprawozdanie ze spotkania środowiska archiwalnego Częstochowy z Naczelnym Dyrektorem Archiwów Państwowych*, „Veritati et Caritati” 2 (2014), s. 619-620;
35. *Streszczenie*, w: *Dla życia. Księga jubileuszowa z okazji XX-lecia istnienia Katolickiego Stowarzyszenia Lekarzy Polskich (1994-2014)*, red. J. Kapuściński, Częstochowa 2014, s. 185-186;
36. *Streszczenie*, w: *Wspomnienia wojenne księży diecezji częstochowskiej 1939-1945*, red. J. Kapuściński – J. Związek, Częstochowa 2012, s. 351-352;
37. *W 80-lecie Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego w Buenos Aires. Kalendarium życia bpa Teodora Kubiny. Podróż do Ameryki Południowej (20.09.1934-06.02.1935)*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 41 (2013), s. 189-190;
38. *Wiara głuchych i niemych*, „Gazeta Zawierciańska Jura” (2004) nr 50, s. 7 [wywiad przeprowadziła K. Kaziród];
39. *Wstęp*, „Zeszyty Radomszczańskie” 9 (2014), s. 7-8;
40. *Wstęp*, w: *Dla życia. Księga jubileuszowa z okazji XX-lecia istnienia Katolickiego Stowarzyszenia Lekarzy Polskich (1994-2014)*, red. J. Kapuściński, Częstochowa 2014, s. 9-10;
41. *Wstęp*, w: S. Bareła, *Z przeszłość kościelnej Starego i Nowego Wieruszowa*, Wieruszów 2014, s. 3-5 [współautor];
42. *Wstęp*, w: *Wspomnienia wojenne księży diecezji częstochowskiej 1939-1945*, red. J. Kapuściński – J. Związek, Częstochowa 2012, s. 11-15;
43. *Wstęp*, w: *Z dziejów Woźnik (XX wiek)*, red. J. Kapuściński, Radomsko 2006, s. 7-8;
44. *Wywiad z ks. dr. Jackiem Kapuścińskim o poezji i historii*, w: *Mała gmina, wielcy ludzie*, red. R. Gajda i in., Lgota Wielka 2012, s. 29-34.
45. *Z działalności środowiska naukowego Wyższego Instytut Teologicznego w Częstochowie w roku akademickim 2012/2013*, „Veritati et Caritati” 1 (2013), s. 404-405;
46. *Zakończenie*, „Zeszyty Radomszczańskie” 9 (2014), s. 413;
47. *Zakończenie*, w: *Dla życia. Księga jubileuszowa z okazji XX-lecia istnienia Katolickiego Stowarzyszenia Lekarzy Polskich (1994-2014)*, red. J. Kapuściński, Częstochowa 2014, s. 183;
48. *Zakończenie*, w: *Wspomnienia wojenne księży diecezji częstochowskiej 1939-1945*, red. J. Kapuściński – J. Związek, Częstochowa 2012, s. 315-316;

49. *Zusammenfassung*, w: *Wspomnienia wojenne księży diecezji częstochowskiej 1939-1945*, red. J. Kapuściński – J. Związek, Częstochowa 2012, s. 353-354.

II. Promowane magisteria

1. Herczyk Sylwia, *Dzieje parafii Jedlno w latach 1925-1992*, Częstochowa 2015;
2. Opiełka Dominik, *Dzieje miasta Lublińca w latach życia Edyty Stein (1891-1942)*, Częstochowa 2013;
3. Pyrkosz Marcin, *Życie religijne mieszkańców Koszęcina do 2000 r.*, Częstochowa 2015;
4. Wesołowska Klaudia s., *Dzieje Konstytucji Zgromadzenia Sióstr Karmelitanek Instytutu Naszej Pani z Karmelu*, Częstochowa 2013;
5. Wiśniewska Agnieszka s., *Formacja zakonna w klasztorze Sióstr Bernardynek w Wieluniu (1613-2013)*, Częstochowa 2014.

III. Przynależność do towarzystw naukowych

1. Częstochowskie Towarzystwo Naukowe;
2. Komisja Historyczna PAN Oddział Katowice;
3. Polskie Towarzystwo Historyczne – Oddział w Częstochowie;
4. Polskie Towarzystwo Teologiczne w Krakowie – Oddział w Częstochowie;
5. Rada Ekspertów Zewnętrznych przy Wydziale Filozoficzno – Historycznym Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie;
6. Sekcja Historyków Kościoła przy Komisji Nauki Konferencji Episkopatu Polski;
7. Stowarzyszenie Archiwistów Kościelnych w Polsce;
8. Stowarzyszenie Archiwistów Polskich – Oddział w Częstochowie;
9. Towarzystwo Genealogiczne Ziemi Częstochowskiej;
10. Towarzystwo Przyjaciół Archiwum Diecezjalnego w Kielcach.

IV. Udział w sesjach naukowych

1. Urząd Gminy w Lgocie Wielkiej – Sesja naukowa w Woźnikach: *620 lat Woźnik – 23 września 2006 r. Referat: Dzieje Ochotniczej Straży Pożarnej w Woźnikach*;

2. Polskie Towarzystwo Historyczne – Oddział w Częstochowie – Koło w Radomsku – 22 czerwca 2007 r. Referat: *Życie religijne wiejskiej parafii na przykładzie Lgoty Wielkiej (do 1925 r.)*;
3. Instytut Teologiczny w Częstochowie – Konferencja naukowa: *Jubileusz 100-lecia urodzin biskupa Zdzisława Golińskiego 1908 – 2008* – 6 grudnia 2008 r. Referat: *Dorobek piśmienniczy biskupa Zdzisława Golińskiego (1908-1963)*;
4. Polskie Towarzystwo Historyczne – Oddział w Częstochowie – Koło w Radomsku – 24 października 2008 r. Referat w ramach VIII Radomszczańskich Dni Kultury Chrześcijańskiej: *Wspomnienia ks. Ignacego Lubeckiego (1860-1949) o pracy duszpasterskiej w diecezji włocławskiej i diecezji częstochowskiej*;
5. Polskie Towarzystwo Historyczne – Oddział w Częstochowie – Koło w Radomsku – 22 listopada 2009 r. Referat: *Przedstawiciele rodów szlacheckich i ich miejsca pochówku na terenie parafii w Lgocie Wielkiej*;
6. Sesja Rady Miasta w Radomsku – 11 listopada 2010 r. Referat: *Kościelne obchody Święta Niepodległości w ziemi radomszczańskiej (1918-1939)*;
7. Polskie Towarzystwo Teologiczne – Oddział w Częstochowie – 22 listopada 2010 r. Referat: *Duchowieństwo diecezji częstochowskiej w okresie II Rzeczypospolitej*;
8. Towarzystwo Genealogiczne Ziemi Częstochowskiej – 9 lutego 2011 r. Referat: *Dzieje rodu Białków z Woźnik k/Radomska*;
9. Urząd Gminy w Dobryszycach – Sesja naukowa: *800 lat Dobryszyc* – 2 października 2011 r. Referat: *Duchowieństwo parafii Dobryszyc*;
10. Wyższe Seminarium Duchowne Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie – 7 października 2011 r. Wykład inauguracyjny: *Formacja kapłańska w Częstochowskim Seminarium Duchownym w Krakowie w okresie II Rzeczypospolitej*;
11. Polskie Towarzystwo Historyczne – Oddział w Częstochowie – 19 października 2011 r. Referat: *Problematyka historyczna na łamach „Częstochowskich Wiadomości Diecezjalnych”*;
12. Polskie Towarzystwo Teologiczne – Oddział w Częstochowie – Zadaszki teologiczne – 12 listopada 2011 r. Referat: *Wspomnienie zadaszkowe o ks. prał. Mirosławie Suchoszu (1935-2006)*;
13. Urząd Gminy w Lgocie Wielkiej – Stowarzyszenie Integracji Społecznej: *Wieczór patriotyczny* – 16 listopada 2011 r. Referat: *Święto Niepodległości w tradycji polskiej*;

14. Urząd Gminy w Sulmierzycach – Sesja historyczna – 1 grudnia 2011 r. Referat: *Przeszłość parafii Sulmierzyce*;
15. Częstochowskie Towarzystwo Naukowe – 26 marca 2012 r. Referat: *Zagadnienia historyczne na łamach „Częstochowskich Studiów Teologicznych”*.
16. Wieluńskie Towarzystwo Naukowe – Sympozjum naukowe: *400-lecie klasztoru Sióstr Bernardynek na ziemi wieluńskiej* – 10 maja 2012 r. Referat: *Materiały źródłowe do dziejów klasztoru SS. Bernardynek w Wieluniu w Archiwum Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie*.
17. VI Powszechny Zjazd Archiwistów Polskich we Wrocławiu – 9 wrzesień 2012 r. Referat: *Udostępnianie zasobu Archiwum Archidiecezji Częstochowskiej im. Ks. W. Patykiewicza w Częstochowie*;
18. Polskie Towarzystwo Historyczne – Oddział w Radomsku – 18 listopad 2012 r. Referat: *Proboszczowie parafii św. Lamberta w Radomsku w XX wieku*;
19. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – Konferencja naukowa: *Sobór Watykański II – powiew Ducha Świętego dla ożywienia wiary Kościoła* – 30 listopad 2012 r. Referat: *Sobór Watykański II (1962-1965) - wprowadzenie historyczne*;
20. Wydział Katechetyczny Kurii Metropolitalnej w Częstochowie – Sympozjum naukowe: *Ks. Piotr Skarga – obrońca wiary i nauczyciel miłości Ojczyzny* – 1 grudnia 2012 r. Referat: *Rys biograficzny ks. Piotra Skargi SJ (1536-1612)*;
21. Stowarzyszenie Archiwistów Polskich – Oddział w Częstochowie – 18 grudnia 2012 r. Referat: *Zasób Archiwum Archidiecezji Częstochowskiej im. Ks. W. Patykiewicza w Częstochowie*;
22. Polskie Towarzystwo Historyczne – Oddział w Częstochowie – Konferencja naukowa: *Postawnie styczniowe w regionie częstochowskim i w województwie kaliskim (1863-1864)* – 22 stycznia 2013 r. Referat: *Patriotyczna postawa ks. Pawła Knapieżńskiego w czasie postania styczniowego*;
23. Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Częstochowie – 6 czerwca 2013 r. Referat: *Rys biograficzny Kardynała Augusta Hlonda (1881-1948)*;
24. Polskie Towarzystwo Historyczne – Oddział w Radomsku – Sekcji Genealogów – 11 czerwca 2013 r. Referat: *Użyteczność zasobu Archiwum Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie do badań genealogicznych*;

25. II Ogólnopolska Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa w Myszkowie: *Rodzina – jej sukcesy i porażki Przeszłość i terażniejszość. Rodzina w przestrzeni Myszkowa* – 16 grudnia 2013 r. Referat: *Powołania kapłańskie z Myszkowa w latach 1950-2013*;
26. Katolickie Stowarzyszenie Lekarzy Polskich – Archiwum Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie – Konferencja naukowa: *XX-lecie Katolickiego Stowarzyszenia Lekarzy Polskich* – 15 lutego 2014 r. Referat: *Dzieje Archiwum Katolickiego Stowarzyszenia Lekarzy Polskich*;
27. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – Konferencja naukowa: *30-lecie śmierci bpa częstochowskiego Stefana Bareły* – 28 lutego 2014 r. Referat: *Działalność piśmiennicza bpa Stefana Bareły (1916-1984)*;
28. Komisja Historyczna Polskiej Akademii Nauk Oddział w Katowicach – Konferencja naukowa – 3 marca 2014 r. Referat: *Z „Niedziela” na co dzień. Formacja społeczno – religijna w latach 1926-1939*;
29. Stowarzyszenie Archiwistów Polskich – Oddział w Częstochowie – 27 marca 2014 r. Referat: *Materiały archiwalne Katolickiego Stowarzyszenia Lekarzy Polskich w zasobie Archiwum Archidiecezji Częstochowskiej im. Ks. W. Patykiewicza w Częstochowie*.
30. Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie – Zjazd Archiwistów - 29 maja 2014 r. Referat: *Praktyki archiwalne w Archiwum Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie*;
31. Towarzystwo Genealogiczne Ziemi Częstochowskiej – 8 października 2014 r. Referat: *Archiwalna dokumentacja Katolickiego Stowarzyszenia Lekarzy Polskich jako źródło do badań genealogicznych*;
32. Towarzystwo Przyjaciół Archiwum Diecezjalnego w Kielcach – 9 października 2014 r. Referat: *Piśmiennictwo historyczne duchowieństwa diecezji częstochowskiej (1926-1992)*;
33. Częstochowskie Towarzystwo Naukowe – Konferencja naukowa: *Częstochowa na początku XX wieku. W 100. Rocznicę wybuchu I wojny światowej* – 17-18 października 2014 r. Referat: *Duchowieństwo częstochowskie w latach 1914-1918*;
34. Urząd Gminy w Dobryszycach – Sesja naukowa – 26 października 2014 r. Referat: *Z kościelnej przeszłości Dobryszyc (1211-2011)*;
35. Spotkanie Rady Kapłańskiej Archidiecezji Częstochowskiej – 19 lutego 2015 r. Referat: *Z dziejów obchodów jubileuszowych Kościoła częstochowskiego*;

36. Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Częstochowie – Patronat: Instytut Pamięci Narodowej – Oddział w Katowicach – Wyjazdowa konferencja naukowa w Myszkowie – 25 lutego 2015 r. Referat: *Ksiądz Jan Kaluża – proboszcz i działacz społeczny w Myszkowie*;
37. Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie – Konferencja naukowa: *Archiwa – archiwalia – archiwisci Częstochowy i regionu. Przeszłość – teraźniejszość – przyszłość* – 28 maja 2015 r. Referat: *Stan badań nad Tekami Patykiewicza w Archiwum Archidiecezji im. ks. Walentego Patykiewicza w Częstochowie*;
38. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – 17 października 2015 r. Wykład inauguracyjny: *Podróż bpa Teodora Kubiny do Ziemi Świętej w 1933 r.*
39. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – Wyższe Seminarium Duchowne Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie – Ogólnopolska konferencja katechetyczna: *Wspominać chrzest – to na nowo zaczynać od Chrystusa* – 24 października 2015 r. Referat: *Obchody Milenium Chrztu Polski na Jasnej Górze (2-4 maja 1966 r.)*;
40. Polskie Towarzystwo Teologiczne – Oddział w Częstochowie – Zadaszki teologiczne – 9 listopada 2015 r. Referat: *Wspomnienie zaduszkowe o ks. dr. Zygmuncie Zaborskim (1912-2014)*;
41. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – Konferencja naukowa: *Tryptyk łaski. 90-lecie powstania Kościoła częstochowskiego* – 22 stycznia 2016 r. Referat: *Martyrologium duchowieństwa (archi)diecezji częstochowskiej (1925-2015)*;
42. Urząd Gminy w Borowni – Sesja naukowa: *Dni Długoszewskie* – 17 kwietnia 2016 r. Referat: *Wpływ środowiska rodzinnego na życie ks. Jana Długosza*;
43. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – Wyjazdowa konferencja naukowa w Choroni – 25 czerwca 2016 r. Referat: *Uwarunkowania działalności Kościoła katolickiego w zaborze rosyjskim na początku XX w.*;
44. Wieluńskie Towarzystwo Naukowe – Muzeum w Praszce – II Sympozjum Regionalistów. Praszka 2016 – 26 listopada 2016 r. Referat: *Ziemia Wieluńska w Tekach Patykiewicza w zasobie Archiwum Archidiecezji Częstochowskiej*.

Ks. dr Sebastian Józef Kępa

Urodził się 9 listopada 1962 r. w Wieruszowie. Po ukończeniu szkoły podstawowej i średniej w 1982 r. wstąpił do Częstochowskiego Wyższego Seminarium Duchownego w Krakowie. W 1988 r. uzyskał tytuł magistra teologii w Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie na podstawie pracy pt. *Duszpasterz wobec wychowania do trzeźwości w parafii* napisanej kierunkiem ks. dr. Jana Wilka. Po święceniach kapłańskich, które przyjął 22 maja 1988 r. z rąk bp. Stanisława Nowaka, został skierowany do pracy duszpasterskiej. W latach 1994-1996 odbył studia specjalistyczne w Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie, gdzie zdobył stopień licencjata teologii. Promotorem licencjatu był ks. prof. dr hab. Lucjan Balter. Następnie od 1997 r. studiował teologię pastoralną w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, w efekcie czego w 2002 r. uzyskał tam stopień doktora nauk teologicznych. Przedstawił wówczas dysertację pt. *Znaczenie cnoty czystości w przygotowaniu do małżeństwa*, której promotorem był ks. dr hab. Bronisław Mierzwiński (recenzenci: ks. prof. dr hab. Jan Kowalski z Wrocławia i ks. dr hab. Jan Przybyłowski z Lublina). Od 2008 r. został wykładowcą teologii pastoralnej w Instytucie Teologicznym w Częstochowie, przemianowanym w 2012 r. na Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie.

I. Bibliografia

PUBLIKACJE KSIĄŻKOWE

1. *Autostrada do wiecznego zatracenia katolików niepraktykujących?*, Warszawa – Ząbki 2013;
2. *Chrzest święty – sakrament nie tylko dzieciństwa...*, Częstochowa 2008;
3. *Czy będą zbawieni katolicy niepraktykujący?*, Warszawa – Ząbki 2008.

ARTYKUŁY POPULARNONAUKOWE

Brak danych

INNE

1. Audycje o charakterze biblijno-pastoralnym w Radiu „Fiat” (1991-1995, 2011-2015);
2. Audycje o charakterze biblijno-pastoralnym w Radiu „Jasna Góra” (2002-2016);
3. Audycje o charakterze biblijno-pastoralnym w Radiu „Niepokalaków” (2015);
4. Audycje o charakterze biblijno-pastoralnym w Radiu „Warszawa” (2013-2015).

II. Promowane magisteria

Brak

III. Przynależność do towarzystw naukowych

1. Polskie Towarzystwo Teologiczne w Krakowie – Oddział w Częstochowie.

IV. Udział w sesjach naukowych

Brak danych

Ks. dr Andrzej Kuliberda

Urodził się 15 sierpnia 1969 r. w Kamińsku. Po ukończeniu szkoły podstawowej i średniej wstąpił do Częstochowskiego Wyższego Seminarium Duchownego w Krakowie, które od 1991 zostało przeniesione do Częstochowy. Święcenia kapłańskie otrzymał 22 maja 1994 r. w archikatedrze częstochowskiej z rąk abp. Stanisława Nowaka. Także w 1994 r. uzyskał w Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie tytuł magistra teologii na podstawie pracy pt. *Studium egzegetyczno-teologiczne drugiej mowy Piotra Dz 3, 12-26* napisanej pod kierunkiem ks. prof. dr hab. Stanisława Grzybka. W latach 1996-2002 odbył studia specjalistyczne z zakresu teologii pastoralnej w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, gdzie 16 czerwca 1998 r. zdobył stopień naukowy licencjata teologii pastoralnej. W uczelni tej 7 grudnia 2004 r. uzyskał także stopień doktora nauk teologicznych w zakresie teologii pastoralnej na podstawie dysertacji zatytułowanej *Odnowa charyzmatyczna w duszpasterstwie w świetle nauczania papieża Pawła VI i Jana Pawła II. Studium teologiczno-pastoralne*. Promotorem tej rozprawy był ks. prof. dra hab. Ryszard Kamiński. Od 2007 r. objął zajęcia dydaktyczne z teologii pastoralnej w Wyższym Instytucie Teologicznym w Częstochowie. Ponadto zlecono mu wykłady z teologii pastoralnej w Wyższym Seminarium Duchownym Archidiecezji Częstochowskiej i Wyższym Seminarium Duchownym Diecezji Sosnowieckiej w Częstochowie.

I. Bibliografia

PUBLIKACJE KSIĄŻKOWE

1. *Charyzmaty w Kościele dzisiaj*, Częstochowa 2005;
2. *Dla Jego bolesnej męki. Homilie, kazania i rozważania pasyjne na Wielki Post oraz Triduum Paschalne*, red. A. Kuliberda – A. Polak, Częstochowa 2014;
3. *Dla nas i całego świata. Wybór rozważań, modlitw i pieśni*, Częstochowa 2003 [współautor];
4. *Moja mała księga zawierzenia*, Częstochowa 2013;
5. *Mój najmłodszy pacjent. Godność osoby ludzkiej – in vitro czy naprotechnologia*, red. A. Kuliberda – W. Terlecka, Częstochowa 2012;
6. *Szczęśliwi Miłosierni. Adwentowa księżeczka dla dzieci*, Częstochowa 2015;

7. *Szczęśliwi Miłosierni. Kazania adwentowe dla dzieci z pomocami audiowizualnymi*, Częstochowa 2015;
8. *Totus Tuus. Kazania roratnie dla dzieci i dorosłych*, Częstochowa 2013;
9. *Weźmiecie w darze Ducha Świętego*, Częstochowa 2005;
10. *Wierzcie w Ewangelię. Homilie roratnie dla dzieci z komentarzem biblijnym bp. Antoniego Długosza*, Częstochowa 2014;
11. *Z dawna Polski Tyś Królową, Maryjo. Adwentowa książeczka dla dzieci*, Częstochowa 2016.
12. *Z dawna Polski Tyś Królową, Maryjo. Kazania adwentowe dla dzieci z pomocami audiowizualnymi*, Częstochowa 2016.

ARTYKUŁY NAUKOWE

1. *Charyzmaty Ducha Świętego a powołanie świeckich do apostołstwa*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 34 (2006), s. 69-79;
2. *Charyzmaty Ducha Świętego w apostołstwie hierarchicznym*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 38 (2010), s. 119-124;
3. *„Charyzmaty uzdrowień” w praktyce modlitwy o uzdrowienie na spotkaniach modlitewno-ewangelizacyjnych w perspektywie pogłębionej świadomości chrzcielnej*, w: *Rozbudzić pamięć chrztu. Chrzest w historii, teologii i katechezie*, red. R. Ceglarek – M. Borda, Częstochowa 2016, s. 195-219;
4. *Charyzmaty we współczesnym duszpasterstwie*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 33 (2005), s. 73-88;
5. *Das Jahr des Glaubens und die charismatische Erneuerung nach dem Zweiten Vatikanischen Konzil vor dem Hintergrund der Neuevangelisierung*, w: *Vielfältige Aspekte des Glaubens*, red. R. Ceglarek – J. Kapuściński – A. Olczyk, Jestetten 2014, s. 295-312;
6. *Duszpasterskie znaczenie chrztu w Duchu Świętym*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 37 (2009), s. 85-100;
7. *Eklezjologiczne podstawy duszpasterstwa*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 78 (2004) nr 3-4, s. 55-76;
8. *Kształtowanie poczucia polskości jako wyrazu więzi świadomości narodowej i państwowej, zwłaszcza wśród młodzieży*, w: *III Krajowa Konferencja Samorządu RP dla Jana Pawła II „Kultura w nauczaniu Jana Pawła II”. Kamieńsk 27-28.03.2008 r.*, red. B. Turlejska – G. Turlejski, Kamieńsk 2009, s. 62-70;
9. *Miłosierdzie Boże źródłem nadziei dla świata*, „Biuletyn Apostołstwa Miłosierdzia Bożego” 40 (2005), s. 11-16;

10. *Ruchy eklezjalne nadzieją Kościoła*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 32 (2004), s. 79-88;
11. *Troska arcybiskupa metropolity częstochowskiego dra Stanisława Nowaka o formację duchową kapłanów w perspektywie duszpasterstwa*, w: *Mojemu Kościołowi Wszystko! Księga Jubileuszowa ku czci Ks. Arcybiskupa Stanisława Nowaka Metropolity Częstochowskiego z okazji 25. rocznicy sakry biskupiej i posługi pasterskiej w Kościele Częstochowskim*, red. S. Jasionek, Częstochowa 2009, s. 109-119.

ARTYKUŁY POPULARNONAUKOWE

1. *Bądźcie apostołami tego miejsca*, „Niedziela Częstochowska” 48 (2005) nr 5, s. 3;
2. *Bo byłem głodny...*, „Niedziela Częstochowska” 47 (2004) nr 12, s. 3;
3. *Dla nas i całego świata*, „Niedziela Częstochowska” 47 (2004) nr 4, s. 3;
4. *Dostępć łaski miłosierdzia*, „Niedziela” 58 (2015) nr 49, s. 17;
5. *Eucharystia*, „Niedziela Częstochowska” 47 (2004) nr 14, s. 3;
6. *Postem i modlitwą*, „Niedziela Częstochowska” 47 (2004) nr 9, s. 1,2;
7. *Słowo Boże*, „Niedziela Częstochowska” 47 (2004) nr 13, s. 3;
8. *Spowiedź*, „Niedziela Częstochowska” 47 (2004) nr 11, s. 3;
9. *W Jego ranach nasze zdrowie*, „Niedziela Częstochowska” 47 (2004) nr 10, s. 3.

HASŁA LEKSYKOGRAFICZNE

1. *Wilk Jan (1945-2004)*, w: *Leksykon teologii pastoralnej*, red. R Kamiński i in., Lublin 2006, s. 897-898.

INNE

1. *Kaplica kolejarzy i podróżnych*, „Niedziela Częstochowska” 47 (2004) nr 47, s. 1,4 [wywiad].

II. Promowane magisteria

Brak

III. Przynależność do towarzystw naukowych

1. Polskie Towarzystwo Teologiczne w Krakowie – Oddział w Częstochowie.

IV. Udział w sesjach naukowych

1. Konferencja „Coesima” – Europejska Współpraca Ośrodków Pielgrzymkowych w Częstochowie – 1 kwietnia 2005 r. Referat: *Częstochowa na miarę narodowego i światowego sanktuarium*;
2. Sympozjum Dni Czcieli Miłosierdzia Bożego w Częstochowie: *Głosić Ewangelię nadziei* – 30 kwietnia 2005 r. Referat: *Miłosierdzie Boże znakiem nadziei dla świata*;
3. Jesienne Spotkania Duszpasterskie Księży Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie – 25-29 października 2006 r. Referat: *Parafialne duszpasterstwo młodzieży w archidiecezji częstochowskiej. Próba oceny i pytanie o przyszłość*;
4. Wiosenne Spotkania Duszpasterskie Księży Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie – 14-17 maja 2007 r. Referat: *Antyewangelizacja – mit czy rzeczywistość? Niektóre współczesne zagrożenia Kościoła*;
5. Jesienne Spotkania Duszpasterskie Księży Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie – 22-25 października 2007 r. Referat: *Wskazania duszpasterskie „Sacramentum Caritatis”*;
6. III Krajowa Konferencja „Samorządy RP dla Jana Pawła II” w Kamieńsku: *Kultura w nauczaniu Jana Pawła II – 27-28 marca 2008 r.* Referat: *Kształtowanie poczucia polskości jako wyrazu więzi świadomości narodowej i państwowej, zwłaszcza wśród młodzieży*;
7. Wadowicka Biblioteka Publiczna – Konferencja naukowa: *Wojtyła. Musicie być mocni* – 19 maja 2009 r. Referat: *Kształtowanie poczucia polskości jako wyrazu więzi świadomości narodowej i państwowej, zwłaszcza wśród młodzieży*;
8. Wyższe Seminarium Duchowne Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie – Sympozjum naukowe: *25-lecie sakry biskupiej i posługi pasterskiej abp. Stanisława Nowaka metropolity częstochowskiego* – 21 listopada 2009 r. Referat: *Troska arcybiskupa metropolity częstochowskiego dra Stanisława Nowaka o formację duchową kapłanów w perspektywie duszpasterstwa*;
9. Wiosenne Spotkania Duszpasterskie Księży Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie – 11-14 maja 2010 r. Referat: *Duszpasterskie znaczenie nabożeństw ludu chrześcijańskiego*;

10. Wiosenne Spotkania Duszpasterskie Księży Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie – 10-13 maja 2011 r. Referat: *Adhortacja apostolska „Verbum Domini”*. Aspekt pastoralny;
11. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – Konferencja naukowa: *Sobór Watykański II – powiew Ducha Świętego dla ożywienia wiary Kościoła* – 30 listopada 2012 r. Referat: *Sobór Watykański II a odnowa charyzmatyczna Kościoła*;
12. Wyższe Seminarium Duchowne Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie – Sympozjum Pastoralno-Katechetyczne: *Bądźcie Świadcami Miłosierdzia* – 15 października 2016 r. Referat: *Miłosierdzie w służbie ewangelizacji na przykładzie działalności Fundacji Świętego Barnaby*.

Ks. dr Łukasz Laskowski

Urodził się 10 października 1976 r. w Częstochowie. Po ukończeniu szkoły podstawowej i średniej wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego Archidiecezji Częstochowskiej, gdzie uzyskał tytuł zawodowy magistra teologii na podstawie pracy napisanej na seminarium naukowych z biblistyki u ks. prof. dr hab. Antoniego Troniny. Po święceniach kapłańskich, które przyjął 2 czerwca 2001 r., został skierowany do pracy duszpasterskiej. W roku akademickim 2002/03 uczęszczał na zajęcia w częstochowskiej Sekcji Eklezjologiczno-Mariologicznej Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. Od 2003 r. studiował najpierw w Instytucie Nauk Biblijnych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, a następnie również w tamtejszym Instytucie Filologii Klasycznej oraz Papieskim Instytucie Biblijnym w Rzymie. Przygotowując rozprawę doktorską z dziedziny literaturoznawstwa (filologia klasyczna), przez dwa przebywał w Jerozolimie, gdzie uczęszczał na zajęcia z języka greckiego antycznego w École biblique et archéologique française de Jérusalem oraz współczesnego języka hebrajskiego w The Jerusalem Institute for Education Milah. W tym czasie zdobył kolejne stopnie naukowe: lic. nauk biblijnych (2008 r.), dr teologii biblijnej (2008 r.) i dr nauk humanistycznych (2010 r.). Następnie, jako biblista i filolog klasyczny, wykładał introdukcję biblijną, geografę i archeologię biblijną oraz Stary Testament w Wyższym Instytucie Teologicznym w Częstochowie, a także Stary Testament, teologię biblijną oraz języki starożytne w Wyższym Seminarium Duchownym Archidiecezji Częstochowskiej i Wyższym Seminarium Duchownym Diecezji Sosnowieckiej w Częstochowie. Nadto zostały mu zlecone wykłady w częstochowskiej Sekcji Licencjackiej Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.

I. Bibliografia

PUBLIKACJE KSIĄŻKOWE

1. *Co wiemy i niebie? 55 pytań i odpowiedzi*, Częstochowa 2016;
2. *Motyw potopu jako nowego stworzenia w Biblii*, Lublin 2010;
3. *Pseudo-Filon, Księga starożytności biblijnych*, Kraków 2015 [przełożył i opracował];

4. „Veritati et Caritati” 1 (2013) [współredaktor];
5. „Veritati et Caritati” 2 (2014) [współredaktor];
6. „Veritati et Caritati” 3 (2014) [współredaktor];
7. „Veritati et Caritati” 4 (2015) [współredaktor];
8. „Veritati et Caritati” 5 (2015) [współredaktor];
9. „Veritati et Caritati” 6 (2016) [współredaktor].

ARTYKUŁY NAUKOWE

1. *Alcuni aspetti dell'esegesi del personaggio di Melchisedek negli scritti di Giustino*, „Veritati et Caritati” 4 (2015), s. 533-545;
2. *Begriffe Qadesch und Qedeschah. Übersetzung der Vulgata und deren Kontext*, w: *Vielfältige Aspekte des Glaubens*, red. R. Ceglarek – J. Kapuściński – A. Olczyk, Jestetten 2014, s. 17-49;
3. *Bibliografia ks. Stanisława Włodarczyka*, „Veritati et Caritati” 3 (2014), s. 24-27;
4. *Bóg jako światłość osnuta ciemnością znakiem miłosierdzia*, „Veritati et Caritati” 5 (2015), s. 13-28;
5. *Demony a Czełuść w egzorcyzmach nad opętanymi wg św. Łukasza i Pseudo-Filona*, w: *„Niewiastę dzielną któż znajdzie? Otwiera usta z mądrością, na języku jej miłe nauki” (Prz 31, 10.27)*, red. J. Ząbczyk-Plajzer – M. Gęsikowski, Świdnica 2013, s. 147-159;
6. *Historia córki Jeftego w ujęciu Pseudo-Filona*, w: *Prekursorzy i twórcy chrześcijańskiej kultury Europy*, red. A. Łuka – A. Strycharczuk, Lublin 2013, s. 195-219;
7. *Jana Pawła II rozumienie ewangelii*, „Przegląd Biblijny” 6 (2014), s. 91-98;
8. *Klęska Heliodora według 2 Mch a przybytek Miki w interpretacji Pseudo-Filona*, „Biblical Annals” 1 (2010), s. 131-141;
9. *Ks. prałat prof. dr hab. Stanisław Włodarczyk (17.04.1939 r.-09.08.2013 r.)*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 43 (2015), s. 261-263;
10. *Ksiądz Profesor Stanisław Włodarczyk (1939-2013), kapłan i bibliista*, „Veritati et Caritati” 3 (2014), s. 13-24;
11. *Księga Mądrości wobec greckich kultów misteryjnych*, „Veritati et Caritati” 2 (2014), s. 137-159;
12. *Mądrościowy kontekst opowiadania o Tamar (Rdz 38)*, w: *„Niewiastę dzielną kto znajdzie?” (Prz 31, 10). Rola kobiet w biblijnej historii zbawienia*, red. A. Kubiś – K. Napora, Lublin 2016, s. 53-68;

13. *Niektóre aspekty polemiki Septuaginty z kultami misteryjnymi*, „Biblical Annals” 5 (2014) s. 331-354;
14. *Niektóre aspekty teologii chrzcielnej Nowego Testamentu*, w: *Rozbudzić Pamięć Chrztu. Chrzest w historii, teologii i katechezie*, red. M. Borda – R. Ceglarek, Częstochowa 2016, s. 119-152;
15. *Porneia a kult w Liście Jeremiasza (Ba 6) i Drugiej Księdze Machabejskiej*, w: *Gloriam praecedat humilitas*, red. M. Szmajdziński, Częstochowa 2015, s. 367-389;
16. *Psy jako element języka polemiki w Starym Testamencie i starotestamentalnych apokryfach*, w: *Patrzmy na Jezusa, który nam w wierze przewodzi*, red. W. Chrostowski – B. Strzałkowska, Warszawa 2012, s. 379-406;
17. *Relacja arcykapłan – kapłani według Drugiej Księgi Machabejskiej*, „Veritati et Caritati” 6 (2016), s. 13-38;
18. *Symbolika światła w literaturze dydaktycznej Starego Testamentu*, „Verbum Vitae” 29 (2016), s. 69-100;
19. *Uwagi o podstawach katolickiego ekumenizmu*, „Veritati et Caritati” 3 (2014), s. 41-58;
20. *Uzdrowienie córki pogańskiej kobiety. Główne idee opowiadania i sposób ich prezentacji*, „Veritati et Caritati” 1 (2013), s. 31-49;
21. *Wieczny odpoczynek racz im dać Panie! Uwagi na temat modlitwy za zmarłych w świetle Biblii i niektórych apokryfów*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 41 (2013), s. 89-103;
22. *Zawierzenie Maryi w świetle Pięćdziesiątnicy*, „Veritati et Caritati” 3 (2014), s. 183-197.

ARTYKUŁY POPULARNONAUKOWE

1. *Bóg zwycięża demony*, „Niedziela Młodych” [Dodatek do „Niedzieli”] 3 (2013) nr 18, s. 49;
2. *Dlaczego i po co?*, „Niedziela Młodych” [Dodatek do „Niedzieli”] 2 (2012) nr 44, s. 3-4;
3. *Owoc szacunku i źródło mocy*, „Niedziela” 58 (2016) nr 5, s. 30;
4. *Wierność*, „Niedziela Młodych” [Dodatek do „Niedzieli”] 3 (2013) nr 34, s. 49;
5. *[Komentarze biblijne]*, „Od Słowa do życia. Liturgia dnia z rozważaniami” 1 (2014) nr 3, s. 124-160;
6. *[Komentarze biblijne]*, „Od Słowa do życia. Liturgia dnia z rozważaniami” 1 (2014) nr 5, s. 9-16;

7. [Komentarze biblijne], „Od Słowa do życia. Liturgia dnia z rozważaniami” 2 (2015) nr 9, s. 7-147.

HASŁA LEKSYKOGRAFICZNE

1. *Ofel*, w: *Encyklopedia katolicka*, red. S. Wilk i in., Lublin 2010, t. 14, kol. 381.

RECENZJE

1. Dogondke D., *Charakter deuteronomistyczny Księgi Malachiasza. Teologiczne implikacje intertekstualnej analizy biblijnej*, Wydawnictwo Verbinum, Warszawa 2013, ss. 216, w: „Scripturae Lumen” (2014), s. 595-597;
2. Egger C., *Lexicon Latinum hodiernum. Verba, locutiones, proverbia Latine reddita*, Opus edendum curaverunt: Edmundus A. Caruana, Valtherus Apini, Taurus Pisani, Liberia Editrice Vaticana 2012, ss. 155, w: „Veritati et Caritati” 1 (2013), s. 356-360;
3. Granados García C., *La nueva alianza come recreación. Estudio exegetico de Ez 36,16-38*, Analecta Biblica 184, Gregorian and Biblical Press, Roma 2010, ss. 398, w: „Scripturae Lumen” 2011, s. 669-672;
4. Jacobson H., *A Commentary on Pseudo-Philo's Liber Antiquitatum Biblicarum: With Latin Text and English Translation*, Arbeiten zur Geschichte des antiken Judentums und des Urchristentums 31, Wydawnictwo: Brill Academic Pub. Leiden – New York – Köln 1996, I-II vol., ss. 1307, w: „Częstochowskie Studia Teologiczne” 32 (2004), s. 379-382;
5. Kochel J., *Katecheza misyjna w Ewangelii Łukasza i Dziejach Apostolskich. Biblijno-katechetyczne studium narracyjne*, Opolska Biblioteka Teologiczna 133, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego Uniwersytetu, Opole 2013, ss. 224, w: „Veritati et Caritati” 2 (2014), s. 537-539;
6. *Wspomnienia wojenne 1939-1945 księży diecezji częstochowskiej*, oprac.: J. Kapuściński – J. Związek, Biblioteka Niedzieli, Częstochowa 2012, ss. 358, w: „Veritati et Caritati” 1 (2013), s. 386-388.

INNE

1. *Adhortacja posynodalna Verbum Domini w badaniach niektórych rzymskich uczelni [sprawozdanie]*, w: „Scripturae Lumen” 2011, s. 681-683;
2. *Sprawozdanie z Seminarium dla biblistów w Papieskim Instytucie Biblijnym w Rzymie, 20-24.01.2014 r.*, „Veritati et Caritati” 2 (2014), s. 605-608;
3. Trzy audycje biblijne w Radiu Maryja (2007-2008);
4. Udział w trzech programach *W namiocie Słowa* w TV Trwam (2007-2008);
5. Wywiad na temat autorskiej książki pt. *Co wiemy i niebie? 55 pytań i odpowiedzi* [Częstochowa 2016] w TV Republika (2017);
6. Wywiad na temat tradycji apokryficznym związanych z Bożym Narodzeniem w Radiu Jasna Góra (2015).

II. Promowane magisteria

1. Hyla Edyta, *Historia, autorytet religijny oraz znaczenie społeczno-polityczne i ekonomiczne Świątyni Jerozolimskiej na podstawie „Wojny Żydowskiej” Józefa Flawiusza*, Częstochowa 2016.

III. Przynależność do towarzystw naukowych

1. L'Associazione ex-alunni/e del Pontificio Istituto Biblico;
2. Polskie Towarzystwo Teologiczne w Krakowie – Oddział w Częstochowie;
3. Stowarzyszenie Biblistów Polskich.

IV. Udział w sesjach naukowych

1. XI Sympozjum Duszpasterzy Katolickich Ośrodków i Wspólnot Pomagających Ludziom Uzależnionym w Częstochowie (Jasna Góra) – 22 listopada 2003 r. Referat: *Katecheza w terapii uzależnienia i opętania*;
2. Sympozjum w Częstochowie (Jasna Góra): *Magia – cała prawda* – 31 maja 2008 r. Referat: *Magia w Biblii*;
3. Sympozjum w Gliwicach: *Magia – cała prawda* – 4 października 2008 r. Referat: *Magia w Biblii*;

4. Sympozjum w Poznaniu: *Magia – cała prawda* – 31 stycznia 2009 r. Referat: *Magia w Biblii*;
5. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – Konferencja naukowa: *Ekumenizm – naglącym zobowiązaniem w zsekularyzowanym świecie* – 13 grudnia 2013 r. Referat: *Interpretacje biblijnych podstaw ekumenizmu*;
6. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – Konferencja naukowa: *Teologia zawierzenia Najświętszej Maryi Pannie* – 30 maja 2014 r. Referat: *Zawierzenie Maryi w świetle Pięćdziesiątnicy*;
7. Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II – Ogólnopolskie Wiosenne Sympozjum Instytutu Nauk Biblijnych KUL: *Niewiastę dzielną kto znajdzie? (Prz 31, 10). Rola kobiet w historii zbawienia* – 24 marca 2015 r. Referat: *Prostytucja a prostytutka sakralna w opowiadaniu o Tamar (Rdz 38)*;
8. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – Konferencja naukowa: *Natchnienie i prawda Pisma Świętego – Dokument Papieskiej Komisji Biblijnej* – 10 kwietnia 2015 r. Referat: *Główne idee dokumentu Papieskiej Komisji Biblijnej o natchnieniu i prawdzie Pisma Świętego*;
9. Zespół Szkół Plastycznych im. Jacka Malczewskiego w Częstochowie – IV Ogólnopolska Konferencja Szkoleniowa Dyrektorów Szkół Plastycznych: *Wokół dyplomów, wokół przeglądów* – 11 czerwca 2015 r. Referat: *Kultura klasyczna*;
10. Polskie Towarzystwo Teologiczne – Oddział w Częstochowie – Zadaszki teologiczne – 9 listopada 2015 r. Referat: *Ks. prałat prof. dr hab. Stanisław Włodarczyk (17.04.1939 r. – 09.08.2013 r.)*;
11. Komisja Kultury Słowian Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie – 18 grudnia 2015 r. Referat: *Model bohatera biblijnego w świetle grecko-rzymskich wzorców heroiczych (Od greckich tragedii, przez apokryfy, po heroizm Pawła z Tarsu)*;
12. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – Konferencja naukowa: *Oblicza Miłosierdzia* – 8 kwietnia 2016 r. Referat: *Bóg jako światłość osnuta ciemnością znakiem miłosierdzia*;
13. Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II – XII Międzynarodowe Jesienne Dni Biblijne: „Czym jest człowiek, że o nim pamiętasz?” (*Ps 8, 5*) – 10 października 2016 r. Referat: *Między wiarą a emocjami. Ludzkie postawy w 2 Mch.*;
14. Zespół Szkół Plastycznych im. Jacka Malczewskiego w Częstochowie – Konferencja Szkoleniowa *Doskonalenie warsztatu pracy dyrektora szkoły* – 9 listopada 2016 r. Referat: *Włoski system kształcenia średniego w szkołach artystycznych*.

Ks. dr hab. Paweł Maciaszek

Urodził się 6 maja w 1965 r. w Łodzi. Po ukończeniu szkoły podstawowej i średniej wstąpił Wyższego Seminarium Duchownego w Łodzi. Następnie studia teologiczne kontynuował w Wyższym Seminarium Duchownym Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie, gdzie uczęszczał na seminarium naukowe z teologii moralnej prowadzone przez ks. prof. dr. hab. Jana Kowalskiego. Pod jego kierunkiem napisał pracę pt. *Ks. Franciszek Woronowski o rzeczywistościach ziemskich. Aspekt moralny*, na podstawie której w 1994 r. uzyskał tytuł magistra teologii w Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. Po święceniach kapłańskich, które przyjął 22 maja 1994 r. z rąk abp. Stanisława Nowaka, został skierowany do pracy duszpasterskiej. W latach 1997-2003 odbył studia specjalistyczne w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, uwieńczone zdobyciem w 2003 r. stopnia doktora nauk teologicznych w zakresie teologii pastoralnej (specjalizacja liturgika) po przedstawieniu dysertacji pt. *Kapłan jako ikona Chrystusa - Dobrego Pasterza na podstawie odnowionych obrzędów święceń i adhortacji «Pastores dabo vobis»*. Promotorem rozprawy był ks. dr hab. Zbigniew Wit. Następnie ukończył studia podyplomowe z dziennikarstwa i komunikacji medialnej w Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Podjął też wykłady z liturgiki w Wyższym Instytucie Teologicznym (od 2007 r.), Wyższym Seminarium Duchownym Archidiecezji Częstochowskiej (od 2003 r.) i Wyższym Seminarium Duchownym Diecezji Sosnowieckiej (od 2013 r.) w Częstochowie. Przez kilka semestrów prowadził również wykłady w Instytucie Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. W tejże uczelni 24 lutego 2014 r. na Wydziale Teologicznym otrzymał stopień doktora habilitowanego (dyscyplina teologia pastoralna) na podstawie cyklu publikacji dotyczących zagadnienia *Media miejscem chrześcijańskiej formacji społeczeństwa*. Zostały mu też zlecone wykłady w częstochowskiej Sekcji Licencjackiej Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, a także obowiązki sekretarza Komisji Liturgicznej Archidiecezji Częstochowskiej.

I. Bibliografia

PUBLIKACJE KSIĄŻKOWE

1. *Naznaczyć życie muzyką liturgiczną. Rozmowy o roli muzyki w różnych wyznaniach chrześcijańskich*, Częstochowa 2012;
2. *Pasterska tożsamość prezbitera*, Kraków 2006;
3. *Poznać miłość i grzech z objawień Juliany z Norwich*, Częstochowa-Cambridge 2009;
4. *W bliskości Boga. Jak żyć liturgią?*, Częstochowa 2012;
5. *Zbawienie człowieka w świecie kreowanym przez media. Głos pasterzy Kościoła katolickiego w Polsce*, Częstochowa 2013.

ARTYKUŁY NAUKOWE

1. *Chrzest w nauczaniu katechetycznym jako pomoc w świadomym uczestnictwie we Mszy Świętej. Prezentacja zagadnienia na podstawie podręczników do nauki religii dla szkoły podstawowej* Wydawnictwa Świętego Wojciecha, w: *Rozbudzić pamięć chrztu. Chrzest w historii, teologii i katechezie*, red. R. Ceglarek – M. Borda, Częstochowa 2016, s. 261-282;
2. *Duchowe życie chrześcijan w adwentowych kolektach Kościoła anglikańskiego*, „Collectanea Theologica” 82 (2012) nr 3, s. 79-97;
3. *Eucharistic way of the human expectation*, „Studia Diecezji Radomskiej” 9 (2009), s. 75-86;
4. *George Basil Hume o miłości chrześcijańskiej*, w: *Kapłan teolog. Księga jubileuszowa z okazji 50. lecia pracy dydaktycznej i wychowawczej księdza profesora Jana Kowalskiego w Wyższym Seminarium Duchownym Archidiecezji Częstochowskiej*, red. A. Przybylski i in., Częstochowa 2009, s. 325-333;
5. *Hope for the poor in spirit. A meditation on the Eucharist*, „The Pastoral Review” 4 (2008) nr 6, s. 54-59;
6. *Ideał życia małżeńskiego i rodzinnego w obrzędach sakramentu małżeństwa*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 34 (2006), s. 81-93;
7. *Jasnogórskie Śluby Narodu w roku liturgicznym*, w: *Jasnogórskie Śluby Narodu darem i zadaniem*, red. N. Piкуła, Kraków-Częstochowa 2006, s. 19-32;

8. *Kapłańska wierność Maksymiliana Binkiewicza (1908-1942) i Ludwika Gietyngiera (1904-1941) w świetle tekstów liturgicznych o męczennikach*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 38 (2010), s. 125-135;
9. *Liturgia drogą chrześcijańskiego wychowania*, w: *Wychowanie w wierze w kontekście przemian współczesności*, red. R. Buchta – S. Dziekoński, Katowice 2011, s. 109-128;
10. *Liturgia godzin w życiu duchowym kapłana*, w: *Mirabile laudis canticum. Liturgia godzin. Dzieje i teologia. Księga pamiątkową wydana z okazji 10-lecia święceń biskupich Ks. Dra Stefana Cichego, biskupa legnickiego i przewodniczącego Komisji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów Episkopatu Polski*, red. H. J. Sobeczko, Opole 2008, s. 201-213;
11. *Liturgia uczy ofiarnej – komunია z Chrystusem i braćmi*, „Łódzkie Studia Teologiczne” 16 (2007), s. 165-176;
12. *Liturgy of the Word in the Sacrament of Confirmation*, „Kultura - Media - Teologia” 11 (2012) nr 3, s. 68-86;
13. *Męka Pańska, chrzest i pokuta w wielkopostnych listach pasterskich abpa Stanisława Nowaka*, w: *Mojemu Kościołowi wszystko! Księga Jubileuszowa ku czci Ks. Arcybiskupa Stanisława Nowaka Metropolity Częstochowskiego z okazji 25. rocznicy sakry biskupiej i posługi pasterskiej w Kościele częstochowskim*, red. S. Jasionek, Częstochowa 2009, s. 175-189;
14. *Między pamięcią a oczekiwaniem liturgii chrześcijańskiego Wschodu i Zachodu w świetle Listu Apostolskiego „Orientale lumen” Jana Pawła II*, w: *Dziedzictwo chrześcijańskiego Wschodu i Zachodu - między pamięcią a oczekiwaniem*, red. U. Cierniak – J. Grabowski, Częstochowa 2006, s. 657-666;
15. *„Moje Pismo Tęcza” w służbie religijnej edukacji dzieci*, „Studia nad Rodziną” 1 (2013), s. 117-141;
16. *Munus docendi, munus liturgicum i munus regendi w posłudze biskupiej*, „Polonia Sacra” 14 (2010) nr 26, s. 203-220;
17. *Nabożeństwa rozpoczęcia i zakończenia pielgrzymki w agendach liturgicznych*, „Peregrinus Cracoviensis” 19 (2008), s. 21-33;
18. *Nauka Kościoła o roli mediów w społeczeństwie*, „Zeszyty Prasoznawcze” 211 (2012) z. 3, s. 24-34;
19. *Nowa ewangelizacja przez nowe media*, „Kultura – Media – Teologia” 11 (2012) nr 3, s. 8-17;

20. *Obrzęd chrztu świętego w Kościele anglikańskim*, „Roczniki Liturgiczne” 1 (2009), s. 257-270;
21. *Obrzędy i zwyczaje katolików w Drugiej Rzeczypospolitej na podstawie Tygodnika Katolickiego „Niedziela”*, w: *Religia a społeczeństwo Drugiej Rzeczypospolitej*, red. T. Stegner, Warszawa 2013, s. 45-60;
22. *Obrzędy sakramentu małżeństwa wezwaniem do ewangelizacji*, w: *Katecheza ewangelizacyjna. Poszukiwania koncepcji*, red. P. Mąkosza, Lublin 2010, s. 297-315;
23. *Piękno liturgii drogą Kościoła ewangelizującego i ewangelizowanego*, „Sosnowieckie Studia Teologiczne” 12 (2015), s. 231-248;
24. *Pojęcie, struktura i teologiczny sens modlitwy powszechnej*, w: *Praedicamus Christum Crucifixum. Słowo Boże w liturgii Kościoła. Księga Jubileuszowa dedykowana Księdzu Arcybiskupowi Damianowi Zimoniowi Metropolicie Katowickiemu w 25. rocznicę święceń biskupich*, red. A. Żądło, Katowice 2010, s. 218-229;
25. *Przebaczenie w treściach „Katechizmu Kościoła Katolickiego” o sakramencie pokuty i pojednania*, „Ateneum Kapłańskie” 156 (2011) z. 1, s. 56-64;
26. *Rodzice chrzestni (Godparents) i opiekunowie duchowi (Sponsors) w Kościele anglikańskim (Church of England)*, „Łódzkie Studia Teologiczne” 19 (2010), s. 171-184;
27. *Rola chrześcijańskiego świętowania niedzieli w procesie wychowania*, w: *Rodzina podmiotem wychowania i kreatorem komunikacji społecznej*, red. N. Pikula, Kraków 2010, s. 217-232;
28. *Rola katolickich mediów w recepcji odnowy liturgicznej Soboru Watykańskiego II*, w: *Media w transformacji*, red. A. Gralczyk – K. Marcyński – M. Przybysz, Warszawa 2013, s. 403-410;
29. *Skutki daru Ducha Świętego w świetle homilii obrzędu bierzmowania*, „Polonia Sacra” 12 (2009) nr 24, s. 197-213;
30. *The Liturgy of the Hours in the Life of the Church*, „Nurt SVD” 1 (2013), s. 117-133;
31. *The role of Mary in the life of a priest*, „Studia Pastoralne” 8 (2012) nr 8, s. 247-260;
32. *Tożsamość i droga pielgrzyma w nauczaniu George’a Basila Hume’a*, „Peregrinus Cracoviensis” 21 (2010), s. 5-13;
33. *Troska o małżeństwo i rodzinę w wypowiedziach polityków w prasie katolickiej w latach 2005-2014*, „Studia nad Rodziną” 1 (2015), s. 175-192;

34. *Troska o rozwój wiary chrześcijanina w świetle orędzi Benedykta XVI na Dzień Środków Społecznego Przekazu*, w: *Ks. Piotr Skarga - obrońca wiary i nauczyciel miłości Ojczyzny. Materiały z sympozjum*, red. K. Rak – M. Szczerba, Częstochowa 2012, s. 79-100;
35. *Udział Tygodnika Katolickiego „Niedziela” w pogłębianiu rozumienia odnowy liturgicznej Soboru Watykańskiego II*, „Liturgia Sacra” 2 (2013), s. 433-446;
36. *Wpływ sakramentalnej przysięgi małżeńskiej na kształtowanie chrześcijańskiego społeczeństwa*, w: *Kalita života a l’udské práva v prosociálnej spolonočnosti*, red. P. Tirpák – S. Michančová, Prešov 2011, CD, ISBN 978-80-555-0343-1;
37. *Wychowawca chrześcijański w świetle kolekty „Mszy o wychowawcach”*, w: „*Victimae Paschali Laudes*”. *Księga pamiątkowa dedykowana Księdzu Doktorowi Marianowi Pisarszakowi MIC w 75. rocznicę urodzin*, red. J. Kumala, Licheń Stary 2012, s. 447-462;
38. *Życie i działanie św. Pawła Apostoła w świetle liturgii Kościoła*, „Ruch Biblijny i Liturgiczny” 62 (2009) nr 2, s. 131-144.

HASŁA LEKSYKOGRAFICZNE

1. *Piuska*, w: *Encyklopedia katolicka*, red. E. Gigilewicz, Lublin 2011, t. 15, kol. 768;
2. *Służby liturgicznej duszpasterstwo*, w: *Encyklopedia katolicka*, red. E. Gigilewicz, Lublin 2013, t. 18, kol. 426-427;
3. *Świeca*, w: *Encyklopedia katolicka*, red. E. Gigilewicz, Lublin 2013, t. 19, kol. 362-363;
4. *Wiatyk*, w: *Encyklopedia katolicka*, red. E. Gigilewicz, Lublin 2014, t. 20, kol. 455-456;
5. *Wielka Sobota*, w: *Encyklopedia katolicka*, red. E. Gigilewicz, Lublin 2014, t. 20, kol. 497-498.

RECENZJE

1. Sorrentino A., *Sztuka przewodniczenia. Celebracje liturgiczne. Praktyczne wskazówki dla kapłanów*, tłum. P. Cembrowacz, Wydawnictwo M, Kraków 2009, ss. 183, w: „*Łódzkie Studia Teologiczne*” 19 (2010), s. 310-312.

INNE

1. *Celebracje liturgiczne*, w: *Chcę pod krzyżem stać przy Tobie. Vademecum misyjne*, Częstochowa 2010, ss. 35-59, 62-66;
2. *Kapłańska troska o jedność chrześcijan. Rozmowa z ks. Malcolmem Bullem - anglikańskim konwertytą*, „Nurt SVD” 1 (2010), s. 301-307;
3. *Rozmowa z ks. Johnem Abbertonem – egzorcystą angielskiej diecezji Leeds – o posłudze egzorcyzmowania w rzymskokatolickim Kościele w Anglii*, „Niedziela” 52 (2009) nr 30, s. 22-23.

II. Promowane magisteria

1. Andrushchyshyna Y., *Posługa aniołów w świetle formularzy mszalnych „Świętych archaniołów Michała, Gabriela i Rafała” oraz „Świętych Aniołów Stróżów”*, Częstochowa 2012;
2. Całkowski R., *Znaczenie chrześcijańskiej pokuty w świetle wielkopostnych nabożeństw pokutnych*, Częstochowa 2012;
3. Gebler B., *Udział Kardynała Stefana Wyszyńskiego w odnowie liturgii Soboru Watykańskiego II*, Częstochowa 2012;
4. Jagieła A., *Symbolika światła w duchowym życiu chrześcijanina. Prezentacja zagadnienia na podstawie liturgii światła Wigilii Paschalnej*, Częstochowa 2016;
5. Jędrzejczyk J., *Obrzędy sakramentu bierzmowania. Studium teologiczno-liturgiczne*, Częstochowa 2010;
6. Łukowicz A., *Akolita i nadzwyczajny szafarz Komunii świętej w Kościele powszechnym*, Kraków 2015;
7. Majka M., *Znaczenie Liturgii Godzin w życiu Kościoła w świetle „Ogólnego Wprowadzenia do Liturgii Godzin”*, Częstochowa 2012;
8. Matuszek Cz., *Tożsamość i posługa lektorów i ministrantów w Kościele katolickim*, Częstochowa 2011;
9. Pelon M., *Teologiczno-liturgiczny aspekt posoborowych święceń diakonatu*, Częstochowa 2009;
10. Pietrzyk E., *Eucharystia w życiu duchowym i pracy apostołskiej misjonarek św. Antoniego Marii Klareta w świetle dokumentów zgromadzenia*, Częstochowa 2013;
11. Puchała U., *Teologia namaszczenia chorych według posoborowych obrzędów sakramentu namaszczenia*, Częstochowa 2014.

III. Przynależność do towarzystw naukowych

1. Polskie Towarzystwo Teologiczne w Krakowie – Oddział w Częstochowie.

IV. Udział w sesjach naukowych

1. Polskie Towarzystwo Teologiczne w Krakowie – Oddział w Częstochowie – 20 listopada 2003 r. Referat: *Recepcja soborowej odnowy liturgicznej w diecezji częstochowskiej*;
2. Akcji Katolickiej w Częstochowie - 17 listopada 2005 r. referat: *Troska biskupów częstochowskich o liturgię*;
3. Wydział Duszpasterstwa Ogólnego Kurii Metropolitalnej w Częstochowie - Wiosenne Dni Duszpasterskie dla Duchowieństwa Archidiecezji Częstochowskiej – 5 kwietnia 2006 r. Referat: *Życie duchowe prezbiterów w posoborowym nauczaniu Kościoła*;
4. Instytut Teologiczny w Częstochowie – Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie – Sesja naukowa: *Dziedzictwo chrześcijańskiego Wschodu i Zachodu - między pamięcią a oczekiwaniem* – 4-6 maja 2006 r. Referat: *Między pamięcią a oczekiwaniem liturgii chrześcijańskiego Wschodu i Zachodu w świetle Listu Apostolskiego „Orientale lumen” Jana Pawła II*;
5. Instytut Teologiczny w Częstochowie – Podyplomowe Studium Pastoralne dla Kapłanów „Tirocinium Pastorale” – Cykl wikariuszowski – 10 października 2007 r. Referat: *Motu proprio Benedykta XVI „Summarum Pontificum” (7 lipca 2007) o liturgii rzymskiej sprzed 1970 r.*;
6. Instytut Teologiczny w Częstochowie – Podyplomowe Studium Pastoralne dla Kapłanów „Tirocinium Pastorale” – Cykl proboszczowski – 17 października 2007 r. Referat: *Homilia uprzywilejowaną formą głoszenia słowa Bożego*;
7. Wydział Duszpasterstwa Ogólnego Kurii Metropolitalnej w Częstochowie - Jesienne Dni Duszpasterskie dla Duchowieństwa Archidiecezji Częstochowskiej – 22-25 października 2007 r. Referat: *Ars celebrandi według „Sacramentum Caritatis” Benedykta XVI*;
8. Polskie Towarzystwo Teologiczne w Krakowie – Oddział w Częstochowie – 5 lutego 2008 r. Referat: *Motu proprio Benedykta XVI „Summorum Pontificum” o dwóch formach jednego rytu. Prezentacja dokumentu*;

9. Instytut Teologiczny w Częstochowie – Podyplomowe Studium Pastoralne dla Kapłanów „Tirocinium Pastorale” – Cykl wikariuszowski – 14 maja 2008 r. Referat: *Gesty i symbole liturgiczne w normach Mszy trydenckiej i „Ogólnego Wprowadzenia do Mszału Rzymskiego” (2002)*;
10. Instytut Teologiczny w Częstochowie – Podyplomowe Studium Pastoralne dla Kapłanów „Tirocinium Pastorale” – Cykl proboszczowski – 21 maja 2008 r. Referat: *Znaczenie gestów i postaw liturgicznych w Mszy Wszechnasów*;
11. Instytut Teologiczny w Częstochowie – Szkoła Katedralna – 25 stycznia 2009 r. Referat: *Niedziela dniem Chrystusa, Kościoła i człowieka*;
12. Referat katechetyczny Kurii Metropolitalnej w Częstochowie – Formacja Stała Katechetów Archidiecezji Częstochowskiej – 20 maja 2009 r. Referat: *Wskazania prawa liturgicznego dotyczące udziału młodzieży i zaangażowania katechetów w celebracji Mszy św. i nabożeństw*;
13. Referat katechetyczny Kurii Metropolitalnej w Częstochowie – Formacja Stała Katechetów Archidiecezji Częstochowskiej – 27 maja 2009 r. Referat: *Wskazania prawa liturgicznego dotyczące udziału dzieci i zaangażowania katechetów w celebracji Mszy św. i nabożeństw*;
14. Instytut Teologiczny w Częstochowie – Parafialna Szkoła Wiary Częstochowa-Lubojna – 31 maja 2009 r. Referat: *Chrystologia „Listu św. Pawła Apostoła do Rzymian”*;
15. Instytut Teologiczny w Częstochowie – Podyplomowe Studium Pastoralne dla Kapłanów „Tirocinium Pastorale” – Cykl proboszczowski – 12 maja 2010 r. Referat: *Pojęcie, struktura i teologiczny sens modlitwy powszechnej*;
16. Instytut Teologiczny w Częstochowie – Podyplomowe Studium Pastoralne dla Kapłanów „Tirocinium Pastorale” – Cykl wikariuszowski – 19 maja 2010 r. Referat: *Historia i teologia modlitwy powszechnej*;
17. Międzynarodowa Konferencja Naukowa w Częstochowie: *Rodzina – Wychowanie - Komunikacja społeczna* – 31 maja - 1 czerwca 2010 r. Referat: *Rola chrześcijańskiego świętowania niedzieli w procesie wychowania*;
18. Prešovská Univerzita v Prešove (Gréckokatolícka Teologická Fakulta) – Międzynarodowa Konferencja Naukowa: *Kalita života a ľudské práva v prosociálnej spoločnosti* – 23 marca 2011 r. Referat: *Wpływ sakramentalnej przysięgi małżeńskiej na kształtowanie chrześcijańskiego społeczeństwa*;

19. Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk w Warszawie – Konferencja naukowa: *Religia a społeczeństwo Drugiej Rzeczypospolitej* – 15-16 grudnia 2011 r. Referat: *Obrzędy i zwyczaje katolików II RP na podstawie Tygodnika Katolickiego «Niedziela»*;
20. Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie – Konferencja naukowa: *Media – Teologia – Edukacja* – 24 października 2012 r. Referat: *Rola katolickich mediów w recepcji odnowy liturgicznej Soboru Watykańskiego II*;
21. Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie – IV Konferencja Młodych Naukowców: *Wyzwania Nowych Mediów Wirtualne targowisko. O reklamie, marketingu i promowaniu się w Internecie* – 5-6 grudnia 2012 r. Referat: *Nowe media w procesie ewangelizacji*;
22. Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie – II Międzynarodowa Konferencja Naukowa: *Manipulacja w mediach* – 7 marca 2013 r. Referat: *Sposoby dziennikarskiej manipulacji w przekazach nauczania Kościoła*;
23. Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie – III Ogólnopolska Konferencja: *Dziecko w mediach* – 8 maja 2013 r. Referat: *„Moje Pismo Tęcza” jako pomoc w edukacji religijnej dzieci*;
24. Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie – IV Ogólnopolska Konferencja: *Polityka w mediach* – 4-5 maja 2014 r. Referat: *Troska o małżeństwo i rodzinę w wypowiedziach polityków w prasie katolickiej*;
25. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – 18 października 2014 r. – Wykład inauguracyjny: *Piękno liturgii drogą Kościoła ewangelizującego i ewangelizowanego*;
26. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – Wyższe Seminarium Duchowne Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie – Ogólnopolska konferencja katechetyczna: *Wspominać chrzest – to na nowo zaczynać od Chrystusa* – 24 października 2015 r. Referat: *Chrzest w nauczaniu katechetycznym jako pomoc w świadomym uczestnictwie we Mszy św.*;
27. Polskie Towarzystwo Mariologiczne – Jasnogórski Instytut Maryjny w Częstochowie – Konferencja naukowa: *Z dawna Polski Tyś Królową, Maryjo. 300 lat koronacji Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej (1717-2017)* – 4-6 października 2016 r. Referat: *Teologia liturgicznego obrzędu koronacji wizerunków Najświętszej Maryi Panny*;

28. Samorządowy Ośrodek Doskonalenia w Częstochowie – Instytut Prymasa Wyszyńskiego w Częstochowie – Konferencja naukowa: *Idącym w przyszłość* – 26 października 2016 r. Warsztaty: *Medialny przekaz o sakramencie chrztu w religijnej edukacji dzieci i młodzieży*.

Ks. dr Jacek Marciniak

Urodził się 1 czerwca 1970 r. w Częstochowie. Po ukończeniu szkoły podstawowej i średniej wstąpił do Częstochowskiego Wyższego Seminarium Duchownego w Krakowie, które od 1991 zostało przeniesione do Częstochowy. Podczas studiów teologicznych uczęszczał na seminarium naukowe z filozofii prowadzone przez ks. dr. Włodzimierza Skoczego. Pod jego kierunkiem napisał pracę pt. *Zagadnienia humanizmu w filozofii św. Augustyna*, na podstawie której w 1995 r. uzyskał tytuł magistra teologii w Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. Po święceniach kapłańskich, które przyjął 4 czerwca 1995 r., został skierowany do pracy duszpasterskiej. Od 1997 r. studiował filozofię przyrody w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, gdzie 28 czerwca 2007 r. zdobył stopień naukowy doktora nauk humanistycznych w zakresie filozofii na podstawie rozprawy pt. *Metanaukowy kontekst Galileusza koncepcji nauki* napisanej pod kierunkiem abp. prof. dr. hab. Józefa Życińskiego. W tym samym roku objął wykłady z filozofii przyrody, logiki i metodologii nauk w Wyższym Seminarium Duchownym Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie. Prowadził także zajęcia z logiki i wstępu do filozofii w Instytucie Teologicznym w Częstochowie, przemianowanym w 2012 r. na Wyższy Instytut Teologiczny. Ponadto został wykładowcą w częstochowskiej Sekcji Licencjackiej Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie i Wyższym Seminarium Duchownym Diecezji Sosnowieckiej w Częstochowie.

I. Bibliografia

ARTYKUŁY NAUKOWE

1. *Der nicht-selbstverständliche Gott*, w: *Vielfaltige Aspekte des Glaubens*, red. R. Ceglarek – J. Kapuściński – A. Olczyk, Jestetten 2014, s. 219-240;
2. *Galileusz – po stronie kopernikanizmu i po stronie Kościoła*, w: *Astronomia - nauka i wiara*, red. B. Wszolek, Częstochowa 2010, s. 109- 116;
3. *Kosmiczna kenoza Boga*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 39 (2011), s. 21-34;
4. *Kosmos naszym domem*, w: *Być w sercu Kościoła. Księga jubileuszowa z okazji 25 lecia pracy naukowej Dyrektora Wyższego Instytutu Teologicznego w Częstochowie ks. dr. hab. Mariana Dudy*, red. S. Jasionek, Częstochowa 2014, s. 259-270;

5. *O granicach wiedzy naukowej*, w: *Mojemu Kościołowi wszystko! Księga jubileuszowa ku czci Ks. Arcybiskupa Stanisława Nowaka Metropolity Częstochowskiego z okazji 25. rocznicy sakry biskupiej i posługi pasterskiej w Kościele Częstochowskim*, red. S. Jasioneł, Częstochowa 2009, s. 545-551;
6. *Piękno Wszechświata. Harmonia nauki i wiary w twórczości arcybiskupa Józefa Życińskiego*, w: *Astronomia - nauka i wiara*, red. B. Wszolek, Częstochowa 2015, t. 2, s. 133-144.

ARTYKUŁY POPULARNONAUKOWE

1. *Betel – prześwit miłosierdzia*, „Veritati et Caritati” 5 (2015), s. 371-374;
2. *Domy Nadziei*, „Niedziela Częstochowska” 46 (2003) nr 5, s. 5;
3. *Ubogi źródłem jedności*, „Niedziela Częstochowska” 46 (2003) nr 7, s. 1.

II. Promowane magisteria

Brak

III. Przynależność do towarzystw naukowych

1. Polskie Towarzystwo Teologiczne w Krakowie – Oddział w Częstochowie.

IV. Udział w sesjach naukowych

1. Instytut Teologiczny w Częstochowie – Szkoła Katedralna – 24 lutego 2008 r. Referat: *Galileusz po stronie kopernikanizmu i Kościoła*;
2. Polskie Towarzystwo Filozoficzne – Oddział w Częstochowie – 16 grudnia 2009 r. Referat: *Granice wiedzy naukowej. Naturalizm metodologiczny a naturalizm ontologiczny*;
3. Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie – Stowarzyszenie Astronomia Nova – Konferencja naukowa: *Astronomia - nauka i wiara* – 27 września 2014 r. Referat: *Piękno Wszechświata. Harmonia nauki i wiary w twórczości abpa Józefa Życińskiego*;
4. Wyższe Seminarium Duchowne Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie – Sympozjum naukowe: *W poszukiwaniu racjonalności. Wokół myśli ks. abp. Józefa Życińskiego* – 21 maja 2016 r. Referat: *Piękno Wszechświata. Harmonia nauki i wiary w twórczości abpa Józefa Życińskiego*.

Ks. dr hab. Arkadiusz Olczyk

Urodził się 13 lipca 1966 r. w Kodrębie. Po ukończeniu Liceum Ogólnokształcącego nr 1 im. A. Zawadzkiego w Radomsku (matura w 1985 r.) wstąpił do Częstochowskiego Wyższego Seminarium Duchownym w Krakowie. Studia te uwieńczył uzyskaniem tytułu magistra teologii na Wydziale Teologicznym PAT (12 kwietnia 1991 r.) na podstawie pracy z teologii moralnej pt. *Celibat kapłański w świetle nauczania Kościoła i teologów po Soborze Watykańskim II. Aspekt teologicznomoralny* (promotor: ks. prof. dr hab. Jan Kowalski). Po święceniach kapłańskich, które przyjął 19 maja 1991 r., został skierowany do pracy duszpasterskiej. W latach 1993-1997 odbył studia specjalistyczne z teologii moralnej w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, gdzie 7 października 1997 zdobył stopień doktora teologii moralnej na podstawie dysertacji pt. *Personalistyczny wymiar etosu pracy w nauczaniu Jana Pawła II*, napisanej pod kierunkiem ks. prof. dr hab. Seweryna Rosika (recenzenci: ks. prof. dr hab. Janusz Nagórny, ks. prof. dr hab. Paweł Góralczyk SAC). Następnie 16 czerwca 2014 r. uzyskał habilitację w zakresie teologii moralnej na Papieskim Wydziale Teologicznym we Wrocławiu, przedstawiając dorobek jednotematycznych publikacji: *Personalistyczna wizja człowieka wobec współczesnych wyzwań społeczno-moralnych* (recenzenci: ks. prof. dr hab. Jan Orzeszyna z Krakowa, ks. dr hab. Tadeusz Zadykowicz z Lublina i ks. dr hab. Tadeusz Reroń z Wrocławia). Wykładał teologię moralną na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, a także w częstochowskiej Sekcji Licencjacko-Doktoranckiej Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, Wyższym Seminarium Duchownym Archidiecezji Częstochowskiej, Wyższym Seminarium Duchownym Diecezji Sosnowieckiej, Wyższym Instytucie Teologicznym w Częstochowie. Ponadto prowadzi zajęcia w Studium Życia Rodzinnego w Częstochowie (bioetyka) i Studium Duchowości Chrześcijańskiej w Częstochowie (duchowość rodziny i laikatu). Od 2007 r. pełnił obowiązki dyrektora Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego i Wyższego Instytutu Teologicznego w Częstochowie, a od 2012 r. został cenzorem książek i pism religijnych w archidiecezji częstochowskiej.

I. Bibliografia

PUBLIKACJE KSIĄŻKOWE

1. *Czy dzieci nienarodzone idą do nieba? Pomoc dla rodziców po stracie*, Częstochowa 2016;
2. *Etos ludzkiej pracy. Refleksje nad nauczaniem Jana Pawła II*, Częstochowa 2004;
3. *Hoffnung für die Armen Seelen. Die Mutter Gottes von Heede*, Jestetten 2011;
4. *Lekarz człowiekiem sumienia*, Częstochowa 2016 [redaktor];
5. *Moralność seksu w przestrzeni życia osobistego, małżeńskiego i rodzinnego*, Częstochowa 2016;
6. *Nadzieja dla biednych dusz. Niezwykła historia objawień w Heede – „*Lourdes Północy*”*, Częstochowa 2010;
7. *Vielfältige Aspekte des Glaubens*, Jestetten 2014 [współredaktor].

ARTYKUŁY NAUKOWE

1. *Autorytet rodzicielski w wychowaniu dziecka*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 87 (2013) nr 1, s. 129-136;
2. *Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego Archidiecezji Częstochowskiej oraz Wyższego Instytutu Teologicznego w Częstochowie*, „Veritati et Caritati” 4 (2015), s. 347-358;
3. *Biografia i pasterska posługa bp. Stefana Bareły w diecezji częstochowskiej na tle odniesień do korzeni rodzinnych*, „Veritati et Caritati” 3 (2014), s. 129-149;
4. *Celibat kapłański w konfrontacji z ideologią panseksualizmu*, w: *Kapłan. Teolog. Księga Jubileuszowa z okazji 50. lecia pracy dydaktycznej i wychowawczej ks. profesora Jana Kowalskiego w Wyższym Seminarium Duchownym Archidiecezji Częstochowskiej*, red. A. Przybylski – Z. Zgrzebny, Częstochowa 2009, s. 347-359;
5. *Chrześcijański sens starości*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 84 (2010) nr 1-3, s. 159-173;
6. *Chrześcijaństwo a wschodnie sztuki walki*, „Veritati et Caritati” 2 (2014), s. 297-314;
7. *Cyberbullying w ocenie moralnej*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 43 (2015), s. 83-98;

8. *Czy „in vitro” ma alternatywę?*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 83 (2009) nr 1-2, s. 147-157;
9. *Denormalizacja życia rodzinnego w sytuacji choroby psychicznej*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 41 (2013), s. 105-118;
10. *Diagnostyka i metody leczenia niepłodności*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 85 (2011) nr 10-12, s. 93-98;
11. *Die gemeinschaftliche und gemeinschaftbildene Berufung des Menschen im Lichte vom Katechismus der katholischen Kirche*, in: *Viel-fältige Aspekte des Glaubens*, red. R. Ceglarek – J. Kapuściński – A. Olczyk, Jestetten 2014, s. 337-358;
12. *Dramat niepłodności małżeńskiej. Aspekty społeczne, medyczne i moralne*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 40 (2012), s. 193-199;
13. *Dylematy moralno-prawne wokół macierzyństwa zastępczego*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 40 (2012), s. 201-207;
14. *Dzieje biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego Archidiecezji Częstochowskiej*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 82 (2008) nr 1-2, s. 88-97;
15. *Eklezjalny wymiar Słowa Bożego*, „Życie Konsekrowane” (2007) nr 1, s. 8-19;
16. *EllaOne – trutka na dzieci i ich matki dostępna bez recepty. Okiem teologa-moralisty*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 43 (2015), s. 99-110;
17. *Etiologia kobiecej i męskiej niepłodności*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 85 (2011) nr 10-12, s. 79-92;
18. *Etos ludzkiej pracy w kontekście życia osób konsekrowanych*, „Życie Konsekrowane” (2002) nr 4, s. 59-71;
19. *Ewangelizacja cyberświata jako wyzwanie dla współczesnego Kościoła*, „Studia Gdańskie” 34 (2014), s. 101-114;
20. *Fenomenologia starzenia się i śmierci w perspektywie chrześcijańskiej*, w: *Życie i śmierć. Wyzwania działalności charytatywnej*, red. J. Stala, Tarnów 2012, s. 141-157;
21. *Harmonia posłuszeństwa i wolności – aspekt teologiczno-moralny*, „Życie konsekrowane” (2002) nr 2, s. 43-58;
22. *Homoideologia a nauka Kościoła*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 37 (2009), s. 115-137;
23. *Homo medium. Problematyka tele- i cybermaniactwa a wychowanie*, „Teologia i Moralność” 13 (2013) nr 1, s. 179-193;
24. *Horyzonty wychowania moralnego w nauczaniu Karola Wojtyły – Jana Pawła II*, w: *Wychowanie w refleksji Karola Wojtyły – Jana Pawła II. Wybrane aspekty*, red. M. Sztaba – A. Różyło, Lublin 2015, s. 97-116;

25. *Internet w ewangelizacyjnej misji Kościoła*, w: *Mojemu Kościołowi wszystko! Księga Jubileuszowa ku czci Ks. Arcybiskupa Stanisława Nowaka Metropolity Częstochowskiego z okazji 25. rocznicy sakry biskupiej i posługi pasterskiej w Kościele Częstochowskim*, red. S. Jasioneł, Częstochowa 2009, s. 473-485;
26. *Katolik wobec kary śmierci*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 76 (2002) nr 5-7, s. 86-101;
27. *Mediatyzacja życia „globalnej wioski” – blaski i cienie*, w: *Bezdroża globalnej wioski*, red. G. Noszczyk, Kraków – Sosnowiec 2007, s. 185-199;
28. *Miejsce i misja chorych w Kościele*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 77 (2003) nr 1-3, s. 60-71;
29. *Miejsce i rola ludzi starszych w społeczeństwie*, „Ateneum Kapłańskie” (2011) t. 157, z. 1, s. 27-41;
30. *Misterium Sakramentu Pojednania*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 76 (2002) nr 3-4, s. 74-88;
31. *Młodzież w świecie „instant” – współczesne uzależnienia*, „Rocznik Wydziału Pedagogicznego Akademii Ignatianum” (2011), s. 11-33;
32. *Moralne implikacje „nowości życia” po chrzcie świętym*, w: *Rozbudzić pamięć chrztu. Chrzest w historii, teologii i katechezie*, red. R. Ceglarek – M. Borda, Częstochowa 2016, s. 153-171;
33. *Moralno-religijne aspekty zachowań autoagresywnych młodzieży szkolnej*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 81 (2007) nr 10-11, s. 109-122;
34. *Naprotechnologia – nadzieją i szansą na płodność*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 42 (2014), s. 111-126;
35. *Nowa ewangelizacja w konfrontacji z neopogaństwem*, „Życie Konsekrowane” (2015) nr 3, s. 38-59;
36. „Nowe” problemy wychowawcze w dobie „nowych” mediów, „Polonia Sacra” 16 (2012) nr 31, s. 75-85;
37. *Obszary alienacji człowieka pracy w ujęciu K. Marksa i K. Wojtyły/Jana Pawła II*, w: *Etos pracy w przestrzeni społeczno – pastoralnej*, red. I. Celary – G. Polok, Katowice 2015, s. 319-335;
38. *Ojcostwo w dobie „banków spermy”*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 86 (2012) nr 1, s. 170-177;
39. *Opieka hospicyjna jako przejaw „wyobraźni miłosierdzia”*, „Veritati et Caritati” 5 (2016), s. 189-209;
40. *Osobowościowy rozwój człowieka przez pracę w nauczaniu Jana Pawła II*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 26 (1998), s. 129-154;

41. *Osobowy podmiot pracy w nauczaniu Jana Pawła II*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 29 (2001), s. 65-97;
42. *Osobowy status embrionu jako wyznacznik działań medycznych*, „Życie Konsekrowane” (2014) nr 4, s. 91-101;
43. *Otoczający troską życie Kościół wobec niektórych współczesnych przejawów cywilizacji śmierci*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 83 (2009) nr 9-10, s. 126-144;
44. *Patriotyzm jako cnota moralna*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 39 (2011), s. 183-190;
45. *Personalizacja pracy a społeczna relacyjność człowieka*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 27 (1999), s. 183-227;
46. *Personalizm w opiece terminalnej*, „Życie Konsekrowane” (2014) nr 2, s. 80-104;
47. *Pieczęć wierności i dramat zdrady w życiu osób konsekrowanych*, „Życie Konsekrowane” (2001) nr 2, s. 63-72;
48. *Posłannictwo Kościoła wobec chorych*, „Studia Gdańskie” 35 (2014), s. 77-92;
49. *Posłuszne Bogu sumienie drogowskazem dla katolickiego lekarza*, w: *Lekarz człowiekiem sumienia*, red. A. Olczyk, Częstochowa 2016, s. 8-46;
50. *Prawda w życiu społecznym*, w: *Świadek nadziei. Ks. prof. Janusz Nagórny twórca i nauczyciel teologii moralnej*, red. A. Derdziuk, Lublin 2008, s. 429-438;
51. *Problematyka suicydologiczna w kontekście historycznym, naukowym i religijnym*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 35-36 (2007-2008), s. 131-149;
52. *Prokreacyjny wymiar małżeństwa*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 85 (2011) nr 7-9, s. 92-98;
53. *Promocja pięknej miłości w „Ruchu Czystych Serc”*, „Studia Gdańskie” 37 (2015), s. 203-217;
54. *Przejawy deformacji etosu mediasfery*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 34 (2006), s. 107-126;
55. *Rodzina szkołą pracy i kształtowania postaw społecznych w świetle nauczania bł. Jana Pawła II*, „Zeszyty Pastoralne Instytutu Akcji Katolickiej Diecezji Sosnowieckiej” 12 (2011), s. 57-72;
56. *Rodzina środowiskiem kształtowania charakteru i postaw moralnych dzieci*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 86 (2012) nr 2, s. 103-116;

57. *Rodzina w kształtowaniu postaw społecznych w nauczaniu Jana Pawła II*, w: *Z teorii i praktyki pracy socjalnej*, red. M. Banach – J. Matejek, Levoča 2012, s. 57-71;
58. *Rola rodziców w wychowaniu moralnym dzieci*, w: *Być w sercu Kościoła. Księga Jubileuszowa z okazji 25-lecia pracy naukowej Dyrektora Wyższego Instytutu Teologicznego w Częstochowie ks. dr. hab. Mariana Dudy*, red. S. Jasionek, Częstochowa 2014, s. 287-299;
59. *Spotkanie z Chrystusem w Sakramencie Pojednania*, w: *Wyplłyn na głębie! Z listem apostołskim „Novo millennio ineunte” w XXI wiek*, red. B. Kozłowski – B. Stypułkowska, Częstochowa 2002, s. 29-43;
60. *Sprawiedliwość i miłosierdzie w Bogu*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 79 (2005) nr 3, s. 113-124;
61. *Sumienie jako lektor Bożego prawa w świetle nauczania św. Jana Pawła II*, w: *Być człowiekiem sumienia. Interdyscyplinarny namysł nad fenomenem sumienia*, red. R. Ceglarek – M. Sztaba, Częstochowa 2015, s. 17-42;
62. *Sumienie jako „norma normans” i jako „norma normata” według encykliki „Veritatis splendor” Jana Pawła II*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 28 (2000), s. 163-171;
63. *Ślub posłuszeństwa i ludzka wolność – antynomia czy harmonia?*, „Życie Konsekrowane” (2016) nr 6, s. 63-79;
64. *Świadomość współczesnych zagrożeń dla zdrowia w kontekście pomocy społecznej*, w: *Zdrowie w pomocy społecznej*, red. E. Kucharska, Kraków 2012, s. 81-104;
65. *Teleologie des menschlichen Lebens im Lichte des Katechismus der Katholischen Kirche und der Dokumente des Zweiten Vatikanischen Konzils*, in: *Vielfältige Aspekte des Glaubens*, red. R. Ceglarek – J. Kapuściński – A. Olczyk, Jestetten 2014, s. 315-336;
66. *Teologiczny wymiar celibatu kapłańskiego*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 38 (2010), s. 163-174;
67. *Wartość pracy w charyzmacie Zgromadzenia Małych Sióstr Niepokalanego Serca Maryi*, „Wspólnota Honoracka” 4 (2003) nr 1, s. 37-49;
68. *Wokół „in vitro” – meandry moralności*, w: *Mój najmłodszy pacjent. Godność osoby ludzkiej – in vitro czy naprotechnologia?*, red. A. Kuliberda – W. Terlecka, Częstochowa 2012, s. 49-86;
69. *Współczesne przejawy negatywnego moralnie oddziaływania rodziców na wychowanie dzieci*, „Veritati et Caritati” 1 (2013), s. 254-268;

70. *Verbum Domini in Ecclesia. Kapłańska refleksja w kontekście adhortacji Apostolskiej Benedykta XVI*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 84 (2010) nr 10-12, s. 181-191;
71. *Zagrożenia ze strony biosfery*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 85 (2011) nr 7-9, s. 99-104.

ARTYKUŁY POPULARNONAUKOWE

1. *Bożonarodzeniowa prowokacja wiary*, „Nasze Życie. Pismo kleryków WSD w Częstochowie” (2012) nr 8, s. 15-17;
2. *Czy choroba to kara Boska?*, „Częstochowska Gazeta Lekarska” (2005) nr 1, s. 15-16;
3. *Czy można śmierć zrobić w konia?*, „Niedziela Młodych” 54 (2011) nr 31, s. 6-7;
4. *Czy winogrona mogą być kwaśne?*, „Niedziela Młodych” 58 (2015) nr 16, s. 50-51;
5. *Gdy rodzice rozdierają serce dziecka...*, „Niedziela” 58 (2015) nr 32, s. 44-45;
6. *Homoseksualizm w oczach Boga i Kościoła*, „Niedziela Młodych” 58 (2015) nr 15, s. 51;
7. *In vitro w konfesjonale*, „Niedziela” 58 (2015) nr 13, s. 52-53;
8. *Konsekracja świątyni wśród jezior*, „Niedziela Częstochowska” 52 (2009) nr 22, s. 7;
9. *Kościelny GPS dla związków niesakramentalnych*, „Niedziela” 58 (2015) nr 25, s. 22-23;
10. *Kult naszej Matki i Królowej*, w: *Matka Pana, matką Kościoła*, red. J. Kocłęga – A. Kuliberda – T. Siudy, Częstochowa 2005, s. 51-53;
11. *Maryja godna wszelkiej czci*, w: *Matka Pana, matką Kościoła*, red. J. Kocłęga – A. Kuliberda – T. Siudy, Częstochowa 2005, s. 48-50;
12. *Maryjo, wspomóż w słabościach*, w: *Matka Pana, matką Kościoła*, red. J. Kocłęga – A. Kuliberda – T. Siudy, Częstochowa 2005, s. 36-39;
13. *Matka Jezusa Chrystusa*, w: *Matka Pana, matką Kościoła*, red. J. Kocłęga – A. Kuliberda – T. Siudy, Częstochowa 2005, s. 18-20;
14. *Modlitwa to fitness dla ducha*, „Niedziela Młodych” 58 (2015) nr 8, s. 52-53;
15. *(Nie)moralność in vitro*, „Niedziela” 58 (2015) nr 12, s. 22-23;
16. *Nie mów fałszywego świadectwa*, „Niedziela” 52 (2009) nr 12, ss. 13, 15;

17. *Od Piotrusia do Piotra. Czyli jak stać się prawdziwym facetem?*, „Niedziela Młodych” 55 (2012) nr 12, s. 2-3;
18. *Parafia dzisiaj*, „Święty Stanisław. Miesięcznik Parafialny Pławna” (2009) nr 3, s. 5-9;
19. *Poradnik dla samotników*, „Niedziela Młodych” 55 (2012) nr 26, s. 6-7;
20. *Potrójne sito*, „Niedziela Młodych” 55 (2012) nr 19, s. 3-4;
21. *Powołanie „pod prąd”*, „Niedziela Młodych” 55 (2012) nr 32, s. 7;
22. *Przebaczenie bandażem na rany krzywdy*, „Niedziela Młodych” 55 (2012) nr 17, s. 4-5;
23. *Przepis na Adwent*, „Niedziela Młodych” 55 (2012) nr 49, s. 39;
24. *Singiel – moda czy powołanie?*, „Niedziela Młodych” 55 (2012) nr 23, s. 6-7;
25. *Ślad Bożego dotyku*, „Niedziela” 59 (2016) nr 19, s. 48;
26. *Ślub dziewicy z prawiczkiem. Abstrakcja czy powód do dumy?*, „Niedziela Młodych” 55 (2012) nr 8, s. 4-5;
27. *Świat pożegnał Jana Pawła II*, „Częstochowska Gazeta Lekarska” (2005) nr 2, s. 4-6;
28. *Trudny prezent od Pana Boga*, „Niedziela Młodych” 54 (2011) nr 37, s. 8;
29. *Wakacyjne drogowskazy. Dla przyszłych małżonków*, „Niedziela Młodych” 55 (2012) nr 29, s. 7;
30. *Wolisz zdjęcie czy oryginał?*, „Niedziela Młodych” 57 (2014) nr 40, s. 59;
31. *Zakon czy rodzina?*, „Niedziela Młodych” 55 (2012) nr 19, s. 2;
32. *Zyski nie z tej ziemi. Inwestycja w uczciwość jest opłacalna*, „Niedziela Młodych” 54 (2011) nr 34, s. 8.

HASŁA LEKSYKOGRAFICZNE

1. *Chrzest*, w: *Jan Paweł II. Encyklopedia nauczania moralnego*, red. J. Nagórny – K. Jeżyna, Radom 2005, s. 104-107;
2. *Czystość*, w: *Jan Paweł II. Encyklopedia nauczania moralnego*, red. J. Nagórny – K. Jeżyna, Radom 2005, s. 132-134;
3. *Kultura śmierci*, w: *Jan Paweł II. Encyklopedia nauczania moralnego*, red. J. Nagórny – K. Jeżyna, Radom 2005, s. 280-283;
4. *Namaszczenie chorych*, w: *Jan Paweł II. Encyklopedia nauczania moralnego*, red. J. Nagórny – K. Jeżyna, Radom 2005, s. 351-352;
5. *Pokora*, w: *Jan Paweł II. Encyklopedia nauczania moralnego*, red. J. Nagórny – K. Jeżyna, Radom 2005, s. 396-398.

RECENZJE

1. Barton-Smoczyńska I., *O dziecku, które odwróciło się na pięcie*, Edycja Świętego Pawła, Częstochowa 2015, ss. 271, w: „Veritati et Caritati” 5 (2016), s. 381-388;
2. Czachorowski M., *Gendermania. Spór o godność ciała*, Fundacja „Nasza Przyszłość”, Szczecin 2013, ss. 128, w: „Częstochowskie Studia Teologiczne” 41 (2013), s. 196-200;
3. Eberstadt M., *Adam and Eve after the Pill. Paradoxes of the Sexual Revolution*, Wydawnictwo „Ignatius Press”, San Francisco 2012, ss. 171, w: „Częstochowskie Studia Teologiczne” 43 (2015), s. 274-281;
4. Gancarek S., *O przysiędze małżeńskiej*, Wydawnictwo „Regina Poloniae”, Częstochowa 2015, ss. 119, w: „Veritati et Caritati” 4 (2015), s. 619-621;
5. Gancarek S., *W nurcie nowej ewangelizacji (Chrzest, ss. 71; Bierzmowanie, ss. 65; Eucharystia, ss. 67; Spowiedź, ss. 77, Namaszczenie Chorych, ss. 65; Kapłaństwo, ss. 69; Małżeństwo, ss. 76)*, Wydawnictwo „Regina Poloniae”, Częstochowa 2014, w: „Życie Konsekrowane” (2014) nr 3, s. 121-122;
6. Grzybowski J., *Nieporadnik małżeński*, Wydawnictwo POMOC Misjonarzy Krwi Chrystusa, Częstochowa 2009, ss. 317, w: „Częstochowskie Studia Teologiczne” 37 (2009), s. 257-259;
7. Guzewicz M., *Miłość małżeńska może być piękna. Recepta na szczęście w małżeństwie*, Wydawnictwo POMOC Misjonarzy Krwi Chrystusa, Częstochowa 2009, ss. 136, w: „Częstochowskie Studia Teologiczne” 37 (2009), s. 253-255;
8. Jarosz S., *Nie bój się – jest Miłość*, Wydawnictwo POMOC Misjonarzy Krwi Chrystusa, Częstochowa 2009, ss. 150, w: „Częstochowskie Studia Teologiczne” 37 (2009), s. 255-257;
9. *Mój najmłodszy pacjent. Godność osoby ludzkiej – In vitro czy nanotechnologia?*, red. A. Kuliberda – W. Terlecka, Częstochowa 2012, ss. 93, w: „Częstochowskie Studia Teologiczne” 40 (2012), s. 263-265;
10. Nowak S., *Przez Maryję do Jezusa. Modlitewnik sanktuarium w Borownie*, Wydawnictwo „Regina Poloniae”, Częstochowa 2015, ss. 175, w: „Veritati et Caritati” 4 (2015), s. 631-634;
11. *Od bólu po stracie do nadziei życia. Pogrzeb dziecka poronionego*, red. J. Dziedzic – P. Guzdek, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, Kraków 2013, ss. 228, w: „Veritati et Caritati” 3 (2014), s. 293-304;

12. *Przewodnik: bioetyka dla młodych* (tytuł oryginału: *Manuel Bioethique des Jeunes*), Kraków 2015, ss. 80, w: „Veritati et Caritati” 5 (2016), s. 397-401;
13. Pyżalski J., *Agresja elektroniczna i cyberbullying jako nowe ryzykowne zachowanie młodzieży*, Oficyna Wydawnicza IMPULS, Kraków 2012, ss. 317, w: „Veritati et Caritati” 5 (2016), s. 403-406;
14. Sobolewski Z., *Seks, małżeństwo i rodzina. Vademecum spowiednika*, Wydawnictwo „Bernardinum”, Pelplin 2013, ss. 243, w: „Veritati et Caritati” 2 (2014), s. 552-557;
15. Spadaro A., *Cyberteologia. Chrześcijaństwo w dobie Internetu*, tłum. M. Masny, Wydawnictwo Św. Stanisława BM, Kraków 2013, ss. 221, w: „Veritati et Caritati” 2 (2014), s. 558-562;
16. *Wartości w biznesie*, red. P. Mrzygłód – G. Sokołowski, Wrocław 2014, ss. 183, w: „Veritati et Caritati” 4 (2015), s. 643-648;
17. *Wiwisekcja, czyli co dolega współczesnej kulturze*, red. A. Ziombra, Legnica 2013, ss. 117, w: „Veritati et Caritati” 2 (2014), s. 573-577;
18. Wójcik J., *Seweryn Rosik. Teolog moralista*, Lublin 2005, ss. 356, w: „Częstochowskie Studia Teologiczne” 33 (2005), s. 261-263;
19. Zwoliński A., *Cyberseks*, Wydawnictwo „Petrus”, Kraków 2013, ss. 178, w: „Veritati et Caritati” 2 (2014), s. 563-568.

INNE

1. *Aorta w krwiobiegu intelektualnego rozwoju* [wywiad], „Niedziela Częstochowska” 58 (2015) nr 8, s. 5;
2. *Einführung*, w: *Vielfältige Aspekte des Glaubens*, red. R. Ceglarek – J. Kapuściński – A. Olczyk, Jestetten 2014, s. 9-14 [współautor];
3. *Formacja seminaryjna i kapłańska* [wywiad], w: Katolickie Radio FIAT – emisja 8 października 2015 r.;
4. *Homilia na IV Niedzielę Wielkiego Postu, rok A*, w: *Światło nadziei. Kazania na Adwent i Wielki Post (ABC)*, red. K. Józwiak, Warszawa 2009, s. 221-227;
5. *Homilia na IV Niedzielę Wielkiego Postu, rok B*, w: *Światło nadziei. Kazania na Adwent i Wielki Post (ABC)*, red. K. Józwiak, Warszawa 2009, s. 229-234;
6. *Homilia na IV Niedzielę Wielkiego Postu, rok C*, w: *Światło nadziei. Kazania na Adwent i Wielki Post (ABC)*, red. K. Józwiak, Warszawa 2009, s. 235-240;

7. *Jubileusz 25-lecia kapłaństwa ks. Arkadiusza Olczyka* [wywiad], „Głos Parafialny. Parafia św. Jadwigi Śląskiej w Kodrębie” (2016) nr 17, s. 2-4;
8. *Konfesjonał – terra sancta* [wywiad], w: TV NIEDZIELA – emisja 11 marca 2015 r.;
9. *Macierzyństwo oznacza odpowiedzialność* [wywiad], w: Katolickie Radio FIAT – emisja 26 października 2015 r.;
10. *Posłowie*, w: B. Preder, *Kod miłości. Rozmowa ze Świętą Faustyną*, Częstochowa 2012, s. 117;
11. *Posłowie*, w: B. Preder, *Święci z innej strony. Skuteczna droga do nieba*, Częstochowa 2013, s. 186;
12. *Posłowie*, w: Bruna od Maryi, *Brat Mikołaj. Historia pustelnika z Flüe*, Warszawa – Częstochowa 2016, s. 38;
13. *Posłowie*, w: Bruna od Maryi, *Eremityzm. Wprowadzenie w duchowość i praktykę życia pustelniczego*, Warszawa – Częstochowa 2016, s. 175;
14. *Posłowie*, w: M. Cisowski, *Wiersze na dni uroczyste. W różnym stylu*, Częstochowa 2016, s. 48;
15. *Projekt ustawy Stop Aborcji a prawa kobiet* [wywiad], w: Katolickie Radio FIAT – emisja 5 października 2016 r.;
16. *Przedmowa*, w: B. Preder, *Oderwana miłość. O dymisji ojców i co dalej?*, Częstochowa 2013, s. 5-6;
17. *Słowo wprowadzenia*, w: S. Gancarek, *W nurcie nowej ewangelizacji. O przysiędze małżeńskiej*, Częstochowa 2015, s. 5-9;
18. *Spowiedź w XXI wieku* [wywiad], „Niedziela” 55 (2012) nr 6, s. 27;
19. *Sprawozdanie ze spotkania z cyklu „Akademia w bibliotece” w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Częstochowie*, „Veritati et Caritati” 4 (2015), s. 657-658;
20. *Sprawozdanie z IV konferencji służby zdrowia pod hasłem „Ból i cierpienie” (Warszawa, 11 kwietnia 2015 r.)*, „Veritati et Caritati” 4 (2015), s. 667-670;
21. *Sprawozdanie z Konferencji Jubileuszowej z okazji XX-lecia istnienia katolickiego Stowarzyszenia Lekarzy Polskich*, Częstochowa, 15 lutego 1914 r., „Veritati et Caritati” 2 (2014), s. 601-604;
22. *Sprawozdanie z posiedzenia Komisji Bioetycznej przy Okręgowej Izbie Lekarskiej w Częstochowie*, „Veritati et Caritati” 3 (2014), s. 325-326;
23. *Sprawozdanie z sympozjum „Po Jego Śladach... Święty Jan Paweł II inspiracją dla artystów” (Kraków, 22 kwietnia 2015 r.)*, „Veritati et Caritati” 4 (2015), s. 671-673;

24. *W służbie życiu i zdrowiu* [wywiad], „Niedziela Częstochowska” 47 (2004) nr 6, s. 1,3.

II. Promowane magisteria

1. Bałdys Anna, *Sumienie jako subiektywne kryterium moralności czynów ludzkich*, Częstochowa 2007;
2. Bawół Paulina, *Postulaty w zakresie miłości wynikające z przysięgi małżeńskiej. Studium teologicznomoralne*, Częstochowa 2013;
3. Bednarek Jadwiga, *Moralny imperatyw personalistycznego podejścia do chorego w służbie zdrowia*, Częstochowa 2012;
4. Bielak Mieczysława S., *Moralno-społeczne aspekty uzależnienia od alkoholu*, Częstochowa 2015;
5. Borkowski Michał, *Ocena moralna oddziaływania telewizji na postawy życiowe dzieci i młodzieży*, Częstochowa 2008;
6. Bugajczyk Małgorzata, *Problematyka autorytetu rodzicielskiego w kontekście odpowiedzialności za religijno-moralne wychowanie dzieci. Studium teologicznomoralne*, Częstochowa 2011;
7. Bukowska Magdalena S., *Misja Kościoła wobec związków niesakramentalnych. Studium teologicznomoralne*, Częstochowa 2015;
8. Chmielewska Agnieszka, *Moralny imperatyw głoszenia prawdy w mass mediach*, Częstochowa 2006;
9. Chrabąszcz Izabela, *Moralne aspekty niepełnosprawności ludzkiej w posoborowym nauczaniu Kościoła i literaturze pedagogicznomoralnej*, Częstochowa 2005;
10. Cieślak Beata, *Przekazywanie narządów jako akt solidarności z człowiekiem cierpiącym w świetle literatury teologicznomoralnej po Soborze Watykańskim II*, Częstochowa 2006;
11. Ciupa Agnieszka, *Deformacja kultu religijnego przejawiająca się w zabobonie, magii, spirytyzmie i bałwochwalstwie na podstawie literatury teologiczno-moralnej*, Częstochowa 2010;
12. Czerwik Milena, *Moralny imperatyw posłuszeństwa prawdzie w konfrontacji z manipulacją medialną*, Częstochowa 2013;
13. Frukacz Ewelina, *Rodzina podstawowym środowiskiem służby życiu na podstawie encykliki Jana Pawła II «Evangelium vitae»*, Częstochowa 2009;
14. Gawęda Joanna, *Moralno-społeczna rola kobiety w Piśmie Świętym*, Częstochowa 2005;

15. Glińska Beata, *Udział kobiety i mężczyzny w Boskim darze przekazywania życia w świetle encykliki Jana Pawła II «Evangelium vitae»*, Częstochowa 2010;
16. Gosławski Mariusz, *Ruchy kościelne jako odpowiedź duszpasterska na działalność sekt. Perspektywa teologicznomoralna*, Częstochowa 2007;
17. Grażewicz Jadwiga S., *Problematyka pracy i bezrobocia w charyzmacie Zgromadzenia Małych Sióstr Niepokalanego Serca Maryi*, Częstochowa 2015;
18. Grembecka Helena, *Moralna odpowiedzialność rodziców za postawy agresywne u dzieci*, Częstochowa 2009;
19. Guzik Barbara, *Cnota miłości w życiu i pismach św. Teresy od Dzieciątka Jezus*, Częstochowa 2005;
20. Hadryś Katarzyna S., *Znaczenie sakramentu pojednania dla życia konsekrowanego w posoborowym nauczaniu Kościoła*, Częstochowa 2005;
21. Hajduga Grzegorz, *Kondycja moralna współczesnej rodziny w świetle posynodalnej adhortacji apostolskiej «Amoris laetitia» papieża Franciszka*, Częstochowa 2016;
22. Jabłońska Joanna S., *Nowa ewangelizacja w posłannictwie Kościoła w świetle adhortacji apostolskiej papieża Franciszka «Evangelii gaudium» i dokumentów Zgromadzenia Misjonarek św. Antoniego Marii Klareta*, Częstochowa 2015;
23. Janik Elżbieta, *Macierzyństwo – misją kobiecości. Studium teologicznomoralne*, Częstochowa 2012;
24. Jaskólska Joanna, *Wartość narzeczeństwa jako przygotowanie do sakramentalnego małżeństwa na przykładzie życia Joanny Beretta i Piotra Molla. Wymiar teologicznomoralny*, Częstochowa 2009;
25. Jastrzębska Dorota, *Samobójstwo przejawem negacji życia jako największego daru Boga w świetle literatury teologicznomoralnej*, Częstochowa 2007;
26. Jeż Zbigniew Ks., *Teologicznomoralny aspekt pracy człowieka w świetle nauczania Jana Pawła II (1978-2005)*, Częstochowa 2006;
27. Kala Aldona S., *Teologicznomoralny aspekt charyzmatu ludzkiego cierpienia na podstawie życia i nauczania Jana Pawła II*, Częstochowa 2009;
28. Kałuża Michał, *Moralna odpowiedzialność Unii Europejskiej za wyżywienie człowieka XXI wieku*, Częstochowa 2009;

29. Kipigroch Marcin, *Wybrane wyzwania moralne wobec młodzieży w kontekście XXXI Światowych Dni Młodzieży w Krakowie*, Częstochowa 2016;
30. Kluszevska Katarzyna, *Problematyka moralna w teologii św. Pawła Apostoła. Zagadnienia wybrane*, Częstochowa 2005;
31. Kmieć Karolina, *Człowiek miejscem spotkania cierpienia i modlitwy w świetle życia i pism św. Teresy z Lisieux (1873-1897)*, Częstochowa 2010;
32. Kossowska Sylwia, *Wolność w horyzoncie prawdy jako paradygmat moralnego postępowania człowieka*, Częstochowa 2012;
33. Kotyl Piotr, *Służebna rola Internetu w ewangelizacji młodzieży. Aspekt teologicznomoralny*, Częstochowa 2009;
34. Kowalczyk Katarzyna, *Ojcostwo w kontekście współczesnych tendencji sekularyzmu i moralnego relatywizmu. Aspekt teologicznomoralny*, Częstochowa 2011;
35. Krawczyk Sylwia S., *Miejsce ludzi starszych we wspólnocie ludzkiej. Aspekt teologiczno moralny*, Częstochowa 2013;
36. Kułak Nina S., *Idea odnowy religijno-moralnej społeczeństwa według hasła Miłością i Prawdą w charyzmacie Zgromadzenia Sióstr Zmartwychwstańek*, Częstochowa 2009;
37. Kupczyk Aleksandra, *Rola rodziny adopcyjnej w życiu niepełnosprawnych sierot społecznych*, Częstochowa 2007;
38. Kurpiarz Monika, *Służba ubogim i cierpiącym realizowana w życiu i działalności błog. Matki Teresy z Kalkuty (1910-1997). Aspekt teologicznomoralny*, Częstochowa 2010;
39. Kurpiarz Tomasz, *Preferencyjna opcja na rzecz ubogich w życiu św. Alberta Chmielowskiego (1845-1916). Aspekt teologicznomoralny*, Częstochowa 2009;
40. Langner Agnieszka, *Chrześcijański ideał kobiecości i macierzyństwa w oparciu o życie św. Gianny Beretty Molla (1922-1962). Studium teologicznomoralne*, Częstochowa 2012;
41. Lech Przemysław, *Moralno-prawne aspekty tajemnicy spowiedzi w świetle posoborowego nauczania Kościoła i literatury przedmiotowej*, Częstochowa 2016;
42. Lewandowska Anna Maria S., *Wpływ charyzmatu pedagoga na kształtowanie osobowości religijno-moralnej wychowanków na podstawie życia i pracy wychowawczej Zoe Bogolubow – s. Jozafaty CR (1885-1955)*, Częstochowa 2006;

43. Lont Elżbieta, *Miłość w cierpieniu i cierpienie w miłości w świetle życia i pism św. o. Pio*, Częstochowa 2009;
44. Marciniak Zofia, *Moralne implikacje uczestnictwa w Eucharystii dla życia chrześcijańskiego w świetle encykliki Jana Pawła II «Ecclesia de Eucharistia»*, Częstochowa 2006;
45. Matuszewski Rafał, *Odpowiedzialność ojca za kształt życia religijno-moralnego współczesnej rodziny*, Częstochowa 2012;
46. Matysiak Urszula, *Personalistyczna koncepcja wychowania moralno-religijnego sierot społecznych z niepełnosprawnością w Domach «Betel»*, Częstochowa 2005;
47. Mądziel Michał, *Ideologie wschodnich sztuk walki w konfrontacji z chrześcijaństwem. Perspektywa teologicznomoralna*, Częstochowa 2012;
48. Mruszczyk Sławomir, *NaProTechnology szansą dla nieplodnych małżeństw. Studium teologicznomoralne*, Częstochowa 2014;
49. Nocuń Michał, *Podstawowe przejawy kryzysu ojcostwa w kontekście przemian cywilizacyjnych po roku 2000. Studium teologicznomoralne*, Częstochowa 2010;
50. Pała Agnieszka, *Destrukcyjny wpływ pornografii na rodzinę w świetle nauki Kościoła i literatury teologicznomoralnej*, Częstochowa 2008;
51. Parzygnat Jadwiga S., *Sakrament pokuty w kontekście tajemnicy Bożego Miłosierdzia*, Częstochowa 2009;
52. Piotrowska Agnieszka, *Odpowiedzialność rodziców za kształtowanie moralno-religijnej postawy dziecka. Studium teologicznomoralne*, Częstochowa 2013;
53. Placzyńska Monika, *Personalistyczna wizja sportu w świetle posoborowego nauczania Kościoła i literatury teologicznomoralnej*, Częstochowa 2006;
54. Psiuk Piotr, *Moralno-religijne aspekty wychowania w rodzinie*, Częstochowa 2012;
55. Ptak Grzegorz, *Współczesne patologizacje życia rodzinnego. Aspekt moralny*, Częstochowa 2013;
56. Puszkarcz Irena, *Postawy moralne wobec chorych psychicznie*, Częstochowa 2012;
57. Rakoczy Marlena S., *Rehabilitacja etosu kobiecości i macierzyństwa w „nowym feminizmie” na podstawie nauczania bł. Jana Pawła II (1920-2005). Studium teologicznomoralne*, Częstochowa 2011;

58. Rudnik Michał, *Etos ojcostwa w nauczaniu Magisterium Ecclesiae i teologów po Vaticanum II*, Częstochowa 2005;
59. Sawionek Jacek, *Osobowa, moralna i społeczna natura człowieka w świetle Katechizmu Kościoła Katolickiego z 1994 roku*, Częstochowa 2008;
60. Skrok Małgorzata, *Moralne aspekty terapii paliatywnej i opieki hospicyjnej*, Częstochowa 2008;
61. Skwierczyńska Maria S., *Moralno-duchowe aspekty charyzmatu Instytutu Oblatek Serca Jezusa w pismach zakonnych oraz w wizji Założycielki Błogosławionej Ludwika Teresy de Montaignac de Chauvance (1820-1885)*, Częstochowa 2006;
62. Spyрка Jan Ks., *Kościół wobec moralnych zagrożeń młodzieży w dobie współczesnej. Studium teologicznomoralne*, Częstochowa 2013;
63. Staniórski Adam, *Cnota miłości w praktyce życia chrześcijańskiego*, Częstochowa 2013;
64. Stępień Katarzyna, *Tajemnica cierpienia i śmierci a godność człowieka w oparciu o nauczanie Jana Pawła II*, Częstochowa 2009;
65. Szewczyk Anna, *Imperatyw troski o zdrowie w perspektywie teologicznomoralnej*, Częstochowa 2012;
66. Szpetkowska Beata, *Problematyka jałmużny na podstawie «Kazań do ludu (1-80)» św. Cezarego z Arles*, Częstochowa 2016;
67. Szymała Władysława, *Rodzina chrześcijańska w kontekście zagrożeń ze strony prozelityzmu sekt w Polsce. Aspekt teologicznomoralny*, Częstochowa 2016;
68. Świtła Monika, *Moralny wymiar uczestnictwa ludzi świeckich w kapłańskiej misji Chrystusa na podstawie nauczania Kościoła po Soborze Watykańskim II*, Częstochowa 2012;
69. Targosz Józefa S., *Apostolat cierpienia w kontekście opieki nad chorymi. Perspektywa teologicznomoralna*, Częstochowa 2009;
70. Trzepizur Damian, *Przemoc w rodzinie. Aspekt teologicznomoralny*, Częstochowa 2012;
71. Wiech Angelika, *Cnota męstwa w życiu i męczeństwie świętego Andrzeja Boboli jako wzór dla współczesnego chrześcijanina*, Częstochowa 2014;
72. Winiarska Agnieszka s., *Wychowanie do czystości przedmałżeńskiej w świetle «Ruchu Czystych Serc»*. Aspekt teologiczno moralny, Częstochowa 2015;

73. Wojcieszak Sławomir, *Aborcja jako totalna negacja ludzkiego życia i jej destrukcyjne skutki dla kobiety w świetle posoborowego nauczania Kościoła i teologów*, Częstochowa 2012;
74. Wojtyłko Justyna, *Naprotechnologia jako alternatywa dla technologii sztucznego zapłodnienia. Studium teologicznomoralne*, Częstochowa 2012;
75. Wolińska Ksymena, *Posłannictwo kobiety w życiu Kościoła w nauczaniu Jana Pawła II*, Częstochowa 2006;
76. Wrona Anna, *Postawa rodziny chrześcijańskiej wobec chorych. Aspekt teologicznomoralny*, Częstochowa 2005;
77. Wróbel Aleksandra s., *Odkrycie 'geniuszu kobiety' jako znak czasu w świetle Listu Apostolskiego Jana Pawła II «Mulieris dignitatem»*, Częstochowa 2014;
78. Wróż Katarzyna, *Przesłanie Jana Pawła II dla życia moralno-religijnego „pokolenia JP II” w Polsce*, Częstochowa 2008;
79. Wszolek Andrzej, *Chrystoformizacja jako fundament moralności w służbie zbawienia*, Częstochowa 2014;
80. Zasada Marcin, *Problematyka moralna zawarta w prawnej ochronie sakramentu pokuty i pojednania w Kodeksie Prawa Kanonicznego Jana Pawła II z 1983 roku*, Częstochowa 2007;
81. Zborowska Agnieszka, *Odkrycie etosu kobiecości. Perspektywa teologiczno moralna*, Częstochowa 2014.

III. Przynależność do towarzystw naukowych

1. Stowarzyszenie Polskich Teologów Moralistów;
2. Polskie Towarzystwo Teologiczne w Krakowie - Oddział w Częstochowie.

IV. Udział w sesjach naukowych

1. Samorządowy Ośrodek Doskonalenia w Częstochowie – Konferencja naukowa: *Źródła i przyczyny zachowań autoagresywnych młodzieży* – 24 października 2007 r. Referat: *Moralno-religijne aspekty zachowań autoagresywnych młodzieży szkolnej*;
2. Spotkanie Formacyjne Kapelanów Szpitalnych w Częstochowie [Jasna Góra] – 11 listopada 2007 r. Referat: *Etyka w relacjach personelu medycznego z chorymi*;

3. Katolickiego Stowarzyszenia Lekarzy Polskich – Oddział w Częstochowie – 17 kwietnia 2009 r. Referat: *Katolik wobec homeopatii*;
4. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – Szkoła Katedralna – 24 maja 2009 r. Referat: *Kara śmierci w świetle chrześcijańskiej moralności*;
5. Kongres w Gidlach: *Troska o życie* – 14 czerwca 2009 r. Referat: *Kościół i kapłan w trosce o życie*;
6. Akademii Jana Długosza w Częstochowie – Sesja Uniwersytetu III wieku – 8 marca 2010 r. Referat: *Kara śmierci – meandry chrześcijańskiej moralności*;
7. Agencja Rozwoju Regionalnego ARREKS w Kleszczowie – Konferencja naukowa: *Uzależnienie wynikiem źle pojmowanej wolności* – 23 lutego 2011 r. Referat: *Uzależnienie radykalnym zagrożeniem dla młodego człowieka*;
8. Katolickiego Stowarzyszenia Lekarzy Polskich – Konferencja naukowa – 21 kwietnia 2012 r. Referat: *Życie i godność każdej istoty ludzkiej a leczenie niepłodności małżeńskiej. In vitro czy naprotechnologia?*;
9. Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie – Konferencja Naukowo-Szkoleniowa – 12 maja 2012 r. Referat: *Opieka nad przewlekle chorymi*;
10. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – Konferencja naukowa: *30-lecie śmierci bpa częstochowskiego Stefana Bareły* – 28 lutego 2014 r. Referat: *Dom rodzinny jako „locus theologicus” pasterskiej posługi biskupa Stefana Bareły w diecezji częstochowskiej*;
11. Parafia Narodzenia Pańskiego w Częstochowie – 22 marca 2014 r. Referat: *Gender dobrodziejstwo czy przekleństwo?*;
12. Studium Wikariuszowskie w Częstochowie – 12 października 2014 r. Referat: *Gender – pułapka antropologiczna*;
13. Studium Proboszczowskie w Częstochowie – 19 października 2014 r. Referat: *Gender formą inżynierii społecznej gwałcącej prawo Boże*;
14. Wyższe Seminarium Duchowne Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie – Symposium Katechetyczne: *Formowanie sumienia na katechezie* – 29 listopada 2014 r. Referat: *Sumienie jako lekarz Bożego prawa w świetle nauczania św. Jana Pawła II*;
15. Ogólnopolskie Spotkanie Formacyjne Duszpasterzy Rodzin w Częstochowie – 27 stycznia 2015 r. Referat: *Gender – ideologia destrukcji antropologicznej*;

16. Katolickiego Stowarzyszenia Lekarzy Polskich – Oddział w Częstochowie – 17 kwietnia 2015 r. Referat: *Gender - ideologiczna dewastacja porządku natury*;
17. Studium Wikariuszowskie w Częstochowie – 14 października 2015 r. Referat: *Uzależnienia cywilizacyjne i ich moralne konsekwencje*;
18. Studium Proboszczowskie w Częstochowie – 21 października 2015 r. Referat: *Duszpasterskie wyzwania wobec młodzieży uzależnionej. Perspektywa teologiczno moralna*;
19. Zjazd Formacyjny Neoprezbiterów w Częstochowie – 30 stycznia 2016 r. Referat: *Nowe technologie cyfrowe (Big Data) – szanse i zagrożenia moralne*;
20. Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Częstochowie – Referat Katechetyczny Kurii Metropolitalnej w Częstochowie – Konferencja naukowa: *Bł. ks. Jerzy Popiełuszko – dojrzały chrześcijanin i uczciwy obywatel. Katechetyczne i pedagogiczne implikacje* – 16 kwietnia 2016 r. Referat: *Życie bł. ks. Jerzego Popiełuszki – żywą katechezą wierności Bogu i prawdzie*;
21. Studium Wikariuszowskie w Częstochowie – 11 maja 2016 r. Referat: *Kapłan wobec problematyki poronień dzieci*;
22. Studium Proboszczowskie w Częstochowie – 18 maja 2016 r. Referat: *Dramat poronień dzieci w kontekście duszpasterskim*;
23. Katolickiego Stowarzyszenia Lekarzy Polskich – 21 maja 2016 r. Referat: *Współczesny kontekst konfrontacji „cywilizacji życia” z „cywilizacją śmierci”*;
24. Katechetyczne Wykłady Akademickie w Częstochowie – 24 października 2016 r. Referat: *Katecheta wobec problemów związanych z poronieniami*.

Dr Beata Stypułkowska

Urodziła się 23 września 1967 r. w Blachowni. W latach 1986-1992 studiowała teologię w Instytucie Teologicznym w Częstochowie, w wyniku czego 27 czerwca 1994 r. uzyskała tytuł magistra teologii w Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie na podstawie pracy pt. *Zagadnienia ekumeniczne we współczesnej katechezie* (promotor: bp dr Antoni Długosz). Następnie podjęła studia specjalistyczne w częstochowskiej Sekcji Eklezjologiczno-Mariologicznej Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie, które ukończyła 18 kwietnia 1997 r. zdobywając stopień naukowy licencjata teologii. Przedstawiła wówczas pracę pt. *Aspekt profetyczny przygotowania katechetów do posługi głoszenia słowa Bożego w kontekście współczesnej katechezy szkolnej* napisaną pod kierunkiem bp. dr. hab. Antoniego Długosza. W latach 1996-1997 odbyła studia doktoranckie w Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie, gdzie 22 stycznia 1999 r. uzyskała stopień naukowy doktora teologii na podstawie rozprawy zatytułowanej: *Teoretyczne i praktyczne założenia przygotowania katechetów do poprawnej interpretacji tekstów biblijnych z uwzględnieniem form samokształcenia kierowanego*. Promotorem pracy był bp. dr hab. Antoni Długosz (recenzenci: ks. prof. dr hab. Roman Murawski i o. prof. dr hab. Tomasz Maria Dąbek). W tym czasie była zatrudniona w redakcji tygodnika katolickiego „Niedziela”, gdzie m.in. pracowała przy redakcji technicznej i korekcie książek. Ponadto prowadziła wykłady z katechetyki w Instytucie Teologicznym w Częstochowie, przemianowanym w 2012 r. na Wyższy Instytut Teologiczny, a także w Studium Katechetycznym i Archidiecezjalnym Kolegium Teologicznym w Częstochowie.

I. Bibliografia

PUBLIKACJE KSIĄŻKOWE

1. *Biblijna formacja katechetów*, Biblioteka Teologów Częstochowskich, tom 3, Częstochowa 2015;
2. Nowak S., *Listy pasterskie (1984-2011), tom 1*, Ad Ecclesiae Częstochoviensis Memoriam, Tom I/1, Częstochowa 2014 [współredaktorka];
3. Nowak S., *Listy pasterskie (1984-2011), tom 2*, Ad Ecclesiae Częstochoviensis Memoriam, Tom I/2, Częstochowa 2014 [współredaktorka];

4. *Pokochać Chrystusa w Eucharystii*, Częstochowa 2004 [współredaktorka];
5. *Poznanie Boga*, Częstochowa 2003 [współredaktorka];
6. „Rocznik Seminaryjny” 3-4 (2001) [współredaktorka];
7. „Rocznik Seminaryjny” 5 (2002) [współredaktorka];
8. „Rocznik Seminaryjny” 6 (2003) [współredaktorka];
9. „Rocznik Seminaryjny” 7 (2004) [współredaktorka];
10. „Rocznik Seminaryjny” 8 (2006) [współredaktorka];
11. „Rocznik Seminaryjny” 9 (2006) [współredaktorka];
12. „Rocznik Seminaryjny” 10 (2007) [współredaktorka];
13. „Rocznik Seminaryjny” 11 (2009) [współredaktorka];
14. „Rocznik Seminaryjny” 12 (2010) [współredaktorka];
15. „Rocznik Seminaryjny” 13 (2011) [współredaktorka];
16. „Rocznik Seminaryjny” 14 (2012) [współredaktorka];
17. „Rocznik Seminaryjny” 15 (2013) [współredaktorka];
18. „Rocznik Seminaryjny” 16 (2014) [współredaktorka];
19. „Rocznik Seminaryjny” 17 (2015) [współredaktorka];
20. „Rocznik Seminaryjny” 18 (2016) [współredaktorka];
21. *Teoretyczne i praktyczne założenia przygotowania katechetów do poprawnej interpretacji tekstów biblijnych z uwzględnieniem form samokształcenia kierowanego*, Kraków 1999;
22. *Wprowadzenie do dydaktyki biblijnej*, Kraków 2000; wyd. w jęz. rosyjskim, Sankt-Petersburg 2006 [współautorka];
23. *Wyplłyn na głębię! Z listem apostołskim „Novo millennio ineunte” w XXI wiek*, Częstochowa 2002 [współredaktorka].

ARTYKUŁY NAUKOWE

1. *Biblijna katecheza o miłosierdziu skierowana do dziewięć konsekrowanych. Przyczynek do formacji stałej*, w: *Oblicza miłosierdzia w Biblii*, red. J. Jaromin, Wrocław 2016, s. 97-122;
2. *Biblijna katecheza o miłosierdziu w okresie paschalnym w ramach katechezy mistagogicznej*, „Veritati et Caritati” 5 (2015), s. 211-233;
3. *Biblijne przykłady ludzi wiary i modlitwy w zastosowaniu katechetycznym*, „Polonia Sacra” 19 (2015) nr 3, s. 117-139;
4. *Biskup jako pierwszy katecheta w diecezji*, „Veritati et Caritati” 6 (2016), s. 79-95;

5. *Chrzest w katechezie biblijnej kandydatów do bierzmowania*, w: *Rozbudzić pamięć chrztu. Chrzest w historii, teologii i katechezie*, red. R. Ceglarek – M. Borda, Częstochowa 2016, s. 301-320;
6. *Czytanie Księgi Przymierza w zgromadzeniu wiernych za czasów króla Jozjasza w przekazie deuteronomisty i kronikarza*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 30 (2002), s. 169-178;
7. *Dlaczego dydaktyka biblijna jest konieczna w formacji katechetycznej?*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 27 (1999), s. 249-280;
8. *Duchowy wymiar katechetycznej formacji biblijnej*, w: *Wyptyń na głębie! Z listem apostołskim „Novo millennio ineunte” w XXI wiek*, red. B. Kozłowski – B. Stypułkowska, Częstochowa 2002, s. 44-60;
9. *Dydaktyczne zasady nauczania związane z działaniami ucznia w procesie kształcenia w katechezie biblijnej*, „Polonia Sacra” 6 (2002) nr 10, s. 357-374;
10. *Dydaktyczne zasady nauczania związane ze strukturą materiału kształcenia i jego przekazem w katechezie biblijnej*, „Polonia Sacra” 5 (2001) nr 9, s. 361-388;
11. *Dydaktyka biblijna w formacji katechetycznej*, „Horyzonty Wiary” 12 (2001) nr 1, s. 68-83;
12. *Elementy biblijne w Dyrektoriatkach katechetycznych oraz Podstawie programowej z uwzględnieniem Programu nauczania*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 41 (2013), s. 151-167;
13. *Formacja katechetów w Kościele partykularnym*, „Veritati et Caritati” 4 (2015), s. 173-199;
14. *Indywidualne formy życia konsekrowanego w kontekście Roku życia konsekrowanego*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 43 (2015), s. 117-145;
15. *Katechetyczna posługa słowa jako misja prorocka*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 28 (2000), s. 211-235;
16. *Katechetyczny wymiar czytania Biblii w zgromadzeniu wiernych zawarty w opisach Wj, Pwt i Joz*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 29 (2001), s. 111-122;
17. *Katecheza biblijna młodzieży w szkole i parafii*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 42 (2014), s. 171-189;
18. *Katecheza biblijna w parafii skierowana do osób dorosłych*, „Analecta Cracoviensia” 46 (2014), s. 155-170;
19. *Katecheza biblijna wobec lekcji historii na przykładzie pierwszych cywilizacji*, „Studia Bobolanum” (2003) nr 3, s. 157-166;

20. *Katecheza w parafii w świetle obowiązujących dokumentów kościelnych*, „Veritati et Caritati” 3 (2014), s. 211-245;
21. *Katechezy środowce Benedykta XVI o Świętym Pawle dotyczące jego życia i działalności w ujęciu szkolnej katechezy biblijnej*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 39 (2011), s. 203-211;
22. *Korelacja katechezy biblijnej z lekcją historii w świetle podstaw programowych obu przedmiotów*, w: *Rodzina – Szkoła – Kościół. Korelacja i dialog*, red. P. Tomasik, Warszawa 2003, s. 157-169;
23. *Korelacja katechezy biblijnej z nauczaniem historii w gimnazjum*, „Homo Dei” 73 (2003) nr 4, s. 59-71;
24. *Lekcje historii a katecheza biblijna w gimnazjum*, „Polonia Sacra” 7 (2003) nr 12, s. 341-359;
25. *Mapa historyczna i fizyczna w katechezie biblijnej*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 37 (2009), s. 159-166;
26. *Nauczanie Jana Pawła II w katechezie biblijnej*, „Polonia Sacra” 7 (2003) nr 13, s. 299-310;
27. *Obraz Egiptu w Nowym Testamencie w przekazie katechezy biblijnej*, „Studia Bobolanum” 2 (2004), s. 133-146;
28. *Okres hellenizmu w katechezie biblijnej w świetle korelacji z lekcją historii*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 32 (2004), s. 213-229;
29. *Patriarchowie w szkolnej katechezie biblijnej*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 40 (2012), s. 219-229;
30. *Perykopa o Przemienieniu Pańskim w katechezie biblijnej*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 34 (2006), s. 163-190;
31. *Propozycje przedstawienia biblijnych przykładów wiary podczas lekcji religii i katechezy parafialnej*, „Veritati et Caritati” 1 (2013), s. 50-77;
32. *Prorok Eliasza w odniesieniu do Chrystusa i Mojżesza w przekazie katechezy biblijnej*, „Polonia Sacra” 10 (2006) nr 19, s. 263-278;
33. *Przygotowanie do Mszy świętej w ramach szkolnej katechezy biblijnej*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 35-36 (2007-2008), s. 177-196;
34. *Psalmy odnoszące się do Dawida w katechezie biblijnej*, w: *Gloriam praecedat humilitas (Prz 15, 33). Księga Pamiątkowa dla Księdza Profesora Antoniego Troniny w 70. rocznicę urodzin*, red. M. Szmajdziński, Częstochowa 2015, s. 707-736;
35. *Rodzaje planowania dydaktycznego i ich zastosowanie w katechezie biblijnej*, „Sosnowieckie Studia Teologiczne” 12 (2015), s. 315-328;

36. *Rodzaje studium Pisma Świętego*, w: *Poznanie Boga*, red. B. Kozłowski – B. Stypułkowska, Częstochowa 2003, s. 68-87;
37. *Rola i zadania katechezy z uwzględnieniem katechezy specjalnej skierowanej do osób uzależnionych i nieprzystosowanych społecznie*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 77 (2003) nr 12, s. 31-55;
38. *Samokształcenie kierowane w formacji biblijnej katechetów*, „Polonia Sacra” 11 (2007) nr 21, s. 211-231;
39. *Specyfika katechezy biblijnej we współczesnej szkole*, „Polonia Sacra” 6 (2002) nr 11, s. 323-339;
40. *Starożytna Palestyna pod panowaniem Rzymu z perspektywy katechezy biblijnej*, „Polonia Sacra” 9 (2005) nr 16, s. 275-287;
41. *Starożytny Egipt w podręcznikach do historii dla szkół ponadgimnazjalnych z punktu widzenia katechezy biblijnej (cz. 1)*, „Polonia Sacra” 8 (2004) nr 14, s. 257-270;
42. *Starożytny Egipt w podręcznikach do historii dla szkół ponadgimnazjalnych z punktu widzenia katechezy biblijnej (cz. 2)*, „Polonia Sacra” 9 (2004) nr 15, s. 299-311;
43. *Studium biblijne katechety w ujęciu dydaktycznym*, „Polonia Sacra” 5 (2001) nr 8, s. 363-390;
44. *Szkolna katecheza biblijna a lekcja historii w liceum. Problematyka korelacji międzyprzedmiotowej*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 31 (2003), s. 195-210;
45. *Szkolna katecheza biblijna czy biblijna lekcja religii?*, w: *Być w Sercu Kościoła. Księga Jubileuszowa z okazji 25. lecia pracy naukowej Dyrektora Wyższego Instytutu Teologicznego w Częstochowie Ks. dr hab. Mariana Dudy*, red. S. Jasionek, Częstochowa 2014, s. 319-330;
46. *Szkolna katecheza biblijna o Egipcie w przekazie Nowego Testamentu*, w: *Wielopłaszczyznowe wsparcie człowieka we współczesnej pedagogii. Księga jubileuszowa dedykowana Księdzu Biskupowi Antoniemu Długoszowi*, red. N. Pikuła, Kraków 2011, s. 431-446;
47. *Treści dotyczące narodu żydowskiego i jego Świętych Pism w zastosowaniu katechetycznym*, „Veritati et Caritati” 2 (2014), s. 229-248;
48. *Wdrażanie uczniów do samokształcenia w ramach szkolnej katechezy biblijnej*, w: *Dydaktyka w służbie katechezy*, red. S. Dziekoński, Kraków 2002, s. 279-316;
49. *Wdrażanie uczniów do studium biblijnego w ramach katechezy szkolnej*, „Sosnowieckie Studia Teologiczne” 6 (2003), s. 243-258;

50. *Zadania szkolnej katechezy biblijnej w kształtowaniu duchowego zaangażowania podczas celebracji eucharystycznej*, w: *Pokochać Chrystusa w Eucharystii*, red. B. Kozłowski – B. Stypułkowska, Częstochowa 2004, s. 83-108;
51. *Zagadnienie krytyki tekstu Pisma Świętego w katechezie biblijnej*, „*Studia Bobolanum*” (2002) nr 2, s. 157-166;
52. *Zagadnienie szkolnej katechezy biblijnej kandydatów do sakramentu bierzmowania w perspektywie chrystocentrycznej*, „*Częstochowskie Studia Teologiczne*” 33 (2005), s. 147-165;
53. *Zasady nauczania w katechezie na przykładzie katechezy biblijnej*, „*Homo Dei*” 72 (2002) nr 2, s. 37-47.

ARTYKUŁY POPULARNONAUKOWE

1. *Być w sercu Kościoła*, „*Niedziela*” 57 (2014) nr 7, s. 2, 8;
2. *Czy katechizować może każdy?*, „*Niedziela Częstochowska*” 34 (1991) nr 1, s. 6;
3. *Dokumenty VI Światowego Dnia Młodzieży*, „*Niedziela*” 59 (2016) nr 51, s. 47;
4. *Jubileusz ks. Mariana Dudy*, „*Niedziela Częstochowska*” 58 (2015) nr 24, 4;
5. *Po co siostrzom zakonnym teologia?*, „*Niedziela*” 58 (2015) nr 5, s. 8;
6. *Stolico Mądrości, módl się za nami!*, „*Niedziela*” 58 (2015) nr 18, s. 21;
7. *Święty wielu legend*, „*Niedziela*” 36 (1993) nr 49, s. 6;
8. *Teologia również dla świeckich*, „*Niedziela*” 59 (2016) nr 42, s. 42-43;
9. *VI Światowy Dzień Młodzieży – Częstochowa '91 – Nowy cud częstochowski z inspiracji Jana Pawła II*, „*Niedziela*” 57 (2014) nr 20, s. 3;
10. *W poszukiwaniu Pana Boga*, „*Niedziela*” 57 (2014) nr 25, 24;
11. *Wyśpiewać koleje życia*, „*Niedziela*” 58 (2015) nr 24, s. 18-19.

RECENZJE

1. Zając M., *Ewaluacja w nauczaniu religii*, Wydawnictwo KUL, Lublin 2013, ss. 290, w: „*Veritati et Caritati*” 4 (2015), s. 649-651.

INNE

1. *Duszpasterska posługa wśród narkomanów. Z biskupem Antonim Długoszem rozmawia Beata Stypułkowska*, „*Niedziela*” 41 (1998) nr 24, s. 15 [wywiad];

2. *Sprawozdanie z Konferencji naukowej „Ekumenizm – nagłym zobowiązaniem w zsekularyzowanym świecie” Częstochowa, 13.12.2013 r.*, „Veritati et Caritati” 2 (2014), s. 610-611;
3. *Sprawozdanie z Konferencji naukowej pt. „«Niedziela» w dziele Nowej Ewangelizacji”.* Częstochowa, 30.04.2015r., „Veritati et Caritati” 4 (2015), 675-676;
4. *Sprawozdanie z konferencji naukowej z okazji 100. rocznicy urodzin ks. infulata prof. dr hab. Stanisława Grzybka.* Częstochowa, 10.04.2015 r., „Veritati et Caritati” 4 (2015), 665;
5. *Sprawozdanie z Konferencji naukowej z okazji kanonizacji bł. Jana Pawła II nt. „Organizacja VI Światowego Dnia Młodzieży w Częstochowie’91”.* Częstochowa, 25.04.2014 r., „Veritati et Caritati” 2 (2014), s. 615-616;
6. *Sprawozdanie z Sympozjum katechetycznego nt. „Formacja sumienia na katechezie”.* Częstochowa, 29.11.2014 r., „Veritati et Caritati” 3 (2014), s. 319-320;
7. *Wykaz prac magisterskich napisanych na seminariach naukowych w Wyższym Seminarium Duchownym Archidiecezji Częstochowskiej i obronionych w latach 1973-2015.* „Częstochowskie Studia Teologiczne” 43 (2015), s. 217-152;
8. *Wykaz prac magisterskich obronionych na uczelniach teologicznych w archidiecezji częstochowskiej w latach 2003-2014.* „Częstochowskie Studia Teologiczne” 42 (2014), s. 215-254.

II. Promowane magisteria

1. Kupczyk Marcin, *Katecheza biblijna w przedszkolu z uwzględnieniem wybranych podręczników*, Częstochowa 2016;
2. Muskała Beata, *Metoda w katechezie w kl. I-III szkoły podstawowej z uwzględnieniem podręczników metodycznych* Wydawnictwa WAM, Częstochowa 2009 [współpromocja].

III. Przynależność do towarzystw naukowych

1. Polskie Towarzystwo Teologiczne w Krakowie – Oddział w Częstochowie;
2. Stowarzyszenie Biblistów Polskich;
3. Stowarzyszenie Katechetyków Polskich.

IV. Udział w sesjach naukowych

1. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – Konferencja naukowa: „*W sercu Kościoła na drogach nowej ewangelizacji*” w 25-lecie pracy naukowej ks. dra hab. Mariana Dudy – Dyrektora WIT – 17 stycznia 2014 r. Referat: *Katecheza w parafii w świetle obowiązujących dokumentów kościelnych.*

Ks. dr Marian Szymonik

Urodził się 1 sierpnia 1964 roku w Blachowni. Maturę uzyskał w 1983 r., po czym studiował w Częstochowskim Wyższym Seminarium Duchownym w Krakowie. Studia te ukończył w 1989 r., zdobywając w Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie tytuł magistra teologii na podstawie pracy pt. *Świętość Kościoła – Ludu Bożego w świetle piątego rozdziału („Powszechne powołanie do świętości w Kościele”) Konstytucji dogmatycznej o Kościele „Lumen gentium”* napisanej pod kierunkiem bp. dr. Miłósława Kołodziejczyka. Po święceniach kapłańskich, które otrzymał 14 maja 1989 r., został skierowany do pracy duszpasterskiej. W latach 1992-1999 odbył studia specjalistyczne z zakresu filozofii na Wydziale Filozoficznym Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, gdzie w 1999 r. uzyskał stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie filozofii. Przedstawił wówczas rozprawę pt. *Bogdana Sucho-dolskiego koncepcja człowieka*, której promotorem był bp prof. dr hab. Stanisław Wielgus. Następnie objął zajęcia dydaktyczne w Wyższym Seminarium Duchownym Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie. Ponadto od 2002 r. prowadził wykłady w Instytucie Teologicznym w Częstochowie, gdzie w 2011 r. został profesorem stałym filozofii. W uczelni tej wykładał: historię filozofii, antropologię filozoficzną, metafizykę, filozofię poznania, filozofię religii i etykę, a także miał otwarte seminarium naukowe z zakresu filozofii. Od 2009 r. został wykładowcą w częstochowskiej Sekcji Licencjackiej Eklezjologiczno-Mariologicznej Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Pracował też na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego (2001-2003) i na Wydziale Nauk Społecznych w Wyższej Szkole im. Bogdana Jańskiego w Warszawie (2003-2005).

I. Bibliografia

PUBLIKACJE KSIĄŻKOWE

1. *Filozoficzne podstawy kategorii godności człowieka w ujęciu personalizmu szkoły lubelskiej*, Lublin 2015;
2. *Szukając natchnienia do wiary...*, Częstochowa 2011;
3. *W kierunku demokracji personalistycznej*, Warszawa 2010.

ARTYKUŁY NAUKOWE

1. *Aby przetrwać kryzys człowieczeństwa. Humanizm tomistyczny w służbie godności człowieka*, w: *Kryzys i prawda. Imperatywy przywrócanego porządku*, red. G. Noszczyk – C. Smuniewski, Katowice 2013, s. 208-222;
2. *Aksjologiczne postawy kultury w ujęciu bł. Jana Pawła II*, „Zeszyty Pastoralne Instytutu Akcji Katolickiej Diecezji Sosnowieckiej” 12 (2011), s. 35-55;
3. *Aktualność klasycznej koncepcji prawa naturalnego*, w: *Być w sercu Kościoła. Księga Jubileuszowa z okazji 25 lecia pracy naukowej Dyrektora Wyższego Instytutu Teologicznego w Częstochowie Ks. dr hab. Mariana Dudy*, red. S. Jasionek, Częstochowa 2014, s. 331-341;
4. *Antropologia chrześcijańska w służbie ludzkiej godności*, „Veritati et Caritati” 1 (2013), s. 314-332;
5. *Antropologia chrześcijańska wyzwaniem i szansą dla współczesnej kultury*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 35-36 (2007-2008), s. 197-214;
6. *Chrześcijańska koncepcja stworzenia wszechświata*, „Ziemia Częstochowska” 39 (2013), s. 15-31;
7. *Czy fundament tradycyjnych wartości wytrzyma ciężar nowych czasów?*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 37 (2009), s. 179-198;
8. *Duchowy wymiar reformy edukacji*, „Zarządzanie i Edukacja” 42 (2003) nr 6, s. 107-123;
9. *Dwadzieścia lat adhortacji Jana Pawła II o zadaniach rodziny chrześcijańskiej w świecie współczesnym „Familiaris consortio”*, „Sosnowieckie Studia Teologiczne” 6 (2003), s. 259-271;
10. *Etos artysty w świetle Listu do artystów Jana Pawła II*, w: *Zapomniana natura rzeczy. Kościół wobec współczesnych patologii społecznych*, red. G. Noszczyk, Katowice – Sosnowiec 2005, s. 127-142;
11. *Filozoficzno-kulturowe uwarunkowania wiary w encyklice „Lumen fidei”*, „Veritati et Caritati” 3 (2014), s. 29-40;
12. *Główne wątki antropologii filozoficznej Bogdana Suchodolskiego*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 29 (2001), s. 123-153;
13. *Godność człowieka w społeczeństwie obywatelskim*, „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” 40 (2007) nr 1, s. 81-96;
14. *Godność osoby ludzkiej fundamentem ładu społeczno-kulturowego w ujęciu Mieczysława A. Krapca*, w: *W poszukiwaniu prawdy. Chrześcijańska Europa między wiarą a polityką*, red. U. Cierniak, Częstochowa 2010, t.1, s. 93-104;

15. *Ideal nauczyciela w traktacie „De magistro” św. Tomasza z Akwinu*, „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” 38 (2005) z. 1, s. 152-162;
16. *Kryzys autorytetu a kryzys religijności*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 40 (2012), s. 231-242;
17. *Kryzys wartości we współczesnej kulturze*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 30 (2002), s. 179-194;
18. *Krzewienie polskiego regionalizmu – kultura regionalna i lokalna wyrazem godności człowieka i obywatela lokalnej społeczności*, w: *III Krajowa Konferencja Samorządu RP dla Jana Pawła II. „Kultura w nauczaniu Jana Pawła II”, Kamieńsk 27-28.03. 2008 r.*, red. B. Turlejska – G. Turlejski, Kamieńsk 2009, s. 89-103;
19. *Ku antropologii adekwatnej. Jana Pawła II filozofia człowieka*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 31 (2003), s. 49-67;
20. *Kultura jako przestrzeń nowej ewangelizacji według adhortacji „Evangelii nuntiandi” i „Ecclesia in Europa”*, w: *Idźcie i nauczajcie. Wyzwania ewangelizacyjne dzisiaj*, red. G. Noszczyk, Katowice – Sosnowiec 2004, s. 111-130;
21. *Ład społeczny w kontekście przemian cywilizacyjnych współczesnej Polski*, „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” 36 (2003) z. 1, s. 56-69;
22. *Moralny wymiar działalności politycznej*, „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” 37 (2004) z. 1, s. 62-74;
23. *O rzetelnej posłudze słowu*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 40 (2012), s. 259-261;
24. *O życie duchowe szkoły*, „Zeszyty Naukowe Akademii Polonijnej w Częstochowie. Prace Wydziału Nauk Humanistycznych” 3 (2003), s. 267-280;
25. *Od teocentryzmu do antropocentryzmu. Refleksja nad perspektywami kultury*, w: *Mojemu Kościołowi wszystko! Księga Jubileuszowa ku czci Ks. Arcybiskupa Stanisława Nowaka Metropolity Częstochowskiego z okazji 25. rocznicy sakry biskupiej i posługi pasterskiej w Kościele Częstochowskim*, red. S. Jasionek, Częstochowa 2009, s. 575-585;
26. *Państwo przyjazne człowiekowi w ujęciu Jakuba Maritaina*, w: *Wokół archeologii słów i ich funkcjonowania. Księga Jubileuszowa ofiarowana Profesorowi Andrzejowi Bańkowskiemu*, red. S. Podoński – M. Leszcz-Duk, Częstochowa 2001, s. 549-558;

27. *Personalistyczny wymiar polityki w ujęciu M. A. Krapca*, w: *Teologia i Polityka. Czy istnieje w Polsce teologia polityczna?*, red. G. Noszczyk – A. Wuwer [Studia i Materiały Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach Nr 63], „Studia Teologiczne i Humanistyczne” 1/1 (2011), s. 84-104;
28. *Perspektywy antropologiczne w encyklice „Spe salvi”*, „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” 42 (2009) z. 2, s. 129-143;
29. *Polskie laboratorium wiary. Benedykt XVI w ojczyźnie Jana Pawła II*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 34 (2006), s. 203-215;
30. *Problem kryzysu moralnego w dobie polskiej transformacji*, w: *Prace Naukowe WSP w Częstochowie. Pedagogika*, red. S. Podobiński – J. Żuraw, Częstochowa 2002, t. 11, s. 241-252;
31. *Przyszłość należy do religii*, „Cywilizacja. O nauce, moralności, sztuce i religii” 43 (2012), s. 130-141;
32. *Przyszłość należy do rodziny*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 32 (2004), s. 231-240;
33. *Religijność młodzieży wobec wyzwań współczesności*, „Zeszyty Pastoralne Instytutu Akcji Katolickiej Diecezji Sosnowieckiej” 11 (2006), s. 53-67;
34. *Rodzina środowiskiem kształtowania postaw patriotycznych*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 33 (2005), s. 167-178;
35. *Rola filozofii w formacji do kapłaństwa*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 38 (2010), s. 215-225;
36. *Różnorakie rozumienie humanizmu*, w: *Wokół archeologii słów i ich funkcjonowania. Księga Jubileuszowa ofiarowana Profesorowi Andrzejowi Bańkowskiemu*, red. S. Podobiński – M. Leszcz-Duk, Częstochowa 2001, s. 559-572;
37. *Sumienie jako przestrzeń manifestacji godności człowieka*, w: *Być człowiekiem sumienia. Interdyscyplinarny namysł nad fenomenem sumienia*, red. R. Ceglarek – M. Sztaba, Częstochowa 2015, s. 57-76;
38. *Współczesny kryzys państwa*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 39 (2011), s. 213-223;
39. *Z problematyki cywilizacji technicznej*, „Zeszyt Naukowy Wydziału Administracyjno-Prawnego Akademii Polonijnej w Częstochowie” (2002) nr 1, s. 193-209;
40. *Źródła siły państwa*, „Cywilizacja. O nauce, moralności, sztuce i religii” 41 (2012), s. 34-44.

RECENZJE

1. Comte-Sponville A., *Filozofia*, przekł. E. Burska, Warszawa 2007, ss. 152, w: „Przegląd Piśmiennictwa Teologicznego” 14 (2008) nr 1, s. 8-10;
2. *Etyka*, cz. 1: „Koncepcje etyki”, ss. 439+1; cz. 2: „Filozoficzna etyka życia spełnionego”, ss. 633+1, red. ks. S. Janeczek – A. Starościc, Wydawnictwo KUL, Lublin 2016, w: „Veritati et Caritati” 6 (2016), s. 435-441;
3. Fukuyama F., *Koniec człowieka. Konsekwencje rewolucji biotechnologicznej*, przekł. B. Pietrzyk, Kraków 2004, ss. 312, w: „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” 39 (2006) z. 1, s. 203-212;
4. Kołakowski L., *Jezus ośmieszony. Esej apologetyczny i sceptyczny*, tłum. Dorota Zańko, Wydawnictwo Znak, Kraków 2014, ss. 135+9, w: „Veritati et Caritati” 4 (2015), s. 623-629;
5. Krąpiec M.A., *Człowiek i polityka*, Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu, Lublin 2007, ss. 360, w: „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” 41 (2008) z. 1, s.233-242;
6. Perkowska H., *Postmodernizm a metafizyka*, Wydawnictwo Naukowe „Scholar”, Warszawa 2003, ss. 303, w: „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” 38 (2005) z. 1, s. 232-238;
7. Possenti V., *Filozofia i wiara*, przekład Katarzyna Kubis, Wydawnictwo WAM, Kraków 2004, ss. 164, w: „Resovia Sacra” 16 (2009), s. 395-402.

II. Promowane magisteria

1. Juskiewicz Wojciech, *Personalistyczny wymiar polityki w ujęciu Mieczysława Alberta Krąpca*, Częstochowa 2013;
2. Możdżeń Aleksandra, *Koncepcja człowieka Stanisława Ignacego Witkiewicza*, Częstochowa 2003;
3. Włodarczyk Anna, *Zagadnienie personalizmu w twórczości Fiodora Dostojewskiego*, Częstochowa 2003;
4. Zalewska Marzena, *Koncepcja bytu ludzkiego w pismach Edyty Stein*, Częstochowa 2002.

III. Przynależność do towarzystw naukowych

1. Częstochowskie Towarzystwo Naukowe;
2. Polskie Towarzystwo Teologiczne w Krakowie – Oddział w Częstochowie;
3. Wieluńskie Towarzystwo Naukowe.

IV. Udział w sesjach naukowych

1. Akademia Polonijna w Częstochowie – Konferencja naukowa: *Rodzina w okresie transformacji ustrojowej w Polsce w perspektywie integracji z Unią Europejską* – 28 maja 2002 r. Referat: *Dwadzieścia lat Adhortacja Jana Pawła II o zadaniach rodziny chrześcijańskiej w świecie współczesnym («Familiaris Consortio» – 22.II.1981)*;
2. Wyższe Seminarium Duchowne Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie – Polskie Towarzystwo Teologiczne – Oddział w Częstochowie – Uroczysta sesja papieska: *Dar dla Kościoła i świata* – 20 listopada 2003 r. Referat: *Ku antropologii adekwatnej. Jana Pawła II filozofia człowieka*;
3. Wydział Teologiczny Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach – Instytut Akcji Katolickiej Diecezji Sosnowieckiej – Konferencja naukowa: *Idźcie i nauczajcie. Zadania ewangelizacyjne dzisiaj* – 27 listopada 2004 r. Referat: *Kultura jako przestrzeń nowej ewangelizacji według adhortacji «Ewangelii nuntiandi» i «Ecclesia in Europa»*;
4. Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana” w Katowicach – II Ogólnopolskie Warsztaty dla Młodzieży w Brennej – 13-15 października 2006 r. Referat: *Religijność młodzieży – młodzież a wspólnota – wspólnota a ład społeczno-moralny*;
5. III Krajowa Konferencja „Samorządy RP dla Jana Pawła II” w Kamieńsku: *Kultura w nauczaniu Jana Pawła II* – 27-28 marca 2008 r. Referat: *Krzewienie polskiego regionalizmu – kultura regionalna i lokalna wyrazem godności człowieka i obywatela lokalnej społeczności*;
6. Komitet Nauk Teologicznych Polskiej Akademii Nauk – Wydział Teologiczny Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach – Konferencja naukowa: *Teologia i polityka. Czy istnieje w Polsce teologia polityczna?* – 13-14 listopada 2008 r. Referat: *Personalistyczny wymiar polityki w ujęciu Mieczysława A. Krąpca*;

7. Fundacja „Servire Veritati” Instytut Edukacji Narodowej – Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana” w Katowicach – Konferencja naukowa: *Podstawy suwerenności – wobec współczesnych zagrożeń państwa* – 6 kwietnia 2011 r. Referat: *Współczesny kryzys państwa*;
8. Wydział Teologiczny Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach – Instytut Akcji Katolickiej Diecezji Sosnowieckiej – Konferencja naukowa w Będzinie: *Ordo Dei. Inspiracje myślą bł. Jana Pawła II* – 26 listopada 2011 r. Referat: *Aksjologiczne podstawy kultury w ujęciu bł. Jana Pawła II*;
9. Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach – Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana” – Oddział w Tarnowskich Górach – Konferencja naukowa w Rudach: *Za Marksem bez Boga. Laicyzacja życia społecznego w Polsce Ludowej w latach 1945-1989* – 4 marca 2013 r. Referat: *Kulturowo filozoficzne uwarunkowania laicyzacji w odniesieniu do współczesnej Polski*.

Mgr Jolanta Śmigiera

Urodziła się 19 sierpnia 1961 r. w Bytomiu, gdzie z czasem ukończyła Szkołę Podstawową nr 46 i II Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Żeromskiego. Po otrzymaniu w 1981 r. świadectwa dojrzałości podjęła studia z pedagogiki w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie. Tytuł magistra zdobyła w 1985 r. na podstawie pracy pt. *Ewolucja funkcjonowania samorządu uczniowskiego i samorządności w świetle literatury przedmiotu* napisanej pod kierunkiem doc. dr. Czesława Heroda. Następnie została mianowana nauczycielką w Szkole Podstawowej nr 46 w Będzinie, pełniąc jednocześnie tam funkcję wicedyrektora aż do 2015 r. W międzyczasie ukończyła studia podyplomowe z konstrukcji i ewaluacji programów nauczania w Instytucie Badań Edukacyjnych w Warszawie (1999 r.), studia podyplomowe z zarządzania oświatą i informatyki w Akademii Ekonomicznej w Katowicach (2003 r.). Ponadto w latach 2001-2003 studiowała teologię w Archidiecezjalnym Kolegium Teologicznym w Częstochowie. Od 2007 r. związała się z Instytutem Teologicznym w Częstochowie, gdzie prowadziła księgowość, a z czasem została mianowana ekonomem tej uczelni. W 2015 r. objęła także wykłady z prawa oświatowego i podstaw dydaktyki ogólnej.

I. Bibliografia

ARTYKUŁY NAUKOWE

1. *Curriculum vitae* [ks. dr. hab. Mariana Dudy], w: *Być w sercu Kościoła. Księga Jubileuszowa z okazji 25-lecia pracy naukowej Dyrektora Wyższego Instytutu Teologicznego w Częstochowie* ks. dr. hab. Mariana Dudy, Częstochowa 2014, s. 19-24 [współautorka].

INNE

1. [Redakcja naukowo-techniczna], w: M. Duda, *Myśląc parafia... Papieża Jana Pawła II wizja parafii. Studium teologiczno-pastoralne*, Częstochowa 2006;
2. [Redakcja techniczna] w: M. Duda, *Parafia kawalek nieba... do moich Parafian i nie tylko 1996-2003*; Częstochowa 2004;
3. [Współpraca redakcyjna], w: M. Duda, *VI Światowy Dzień Młodzieży Częstochowa '91. Organizacja V'90-IV'91. T. II/2*, Częstochowa 2016;

4. [Współpraca redakcyjna], w: M. Duda, *VI Światowy Dzień Młodzieży Częstochowa '91. Organizacja V-VIII'91. T. II/3*, Częstochowa 2016;
5. [Współpraca redakcyjna], w: M. Duda, *VI Światowy Dzień Młodzieży Częstochowa '91. Owocowanie 1991-2016. T. II/4*, Częstochowa 2016;
6. [Współpraca redakcyjna], w: M. Duda, *VI Światowy Dzień Młodzieży Częstochowa '91. Przygotowanie duchowe i przeżycie. T. II/1*;
7. *Wykaz publikacji ks. Mariana Dudy*, w: *Być w sercu Kościoła. Księga Jubileuszowa z okazji 25-lecia pracy naukowej Dyrektora Wyższego Instytutu Teologicznego w Częstochowie ks. dr. hab. Mariana Dudy*, Częstochowa 2014, s. 24-41 [współautorka].

II. Promowane magisteria

Brak

III. Przynależność do towarzystw naukowych

Brak

IV. Udział w sesjach naukowych

Brak

Ks. dr Mariusz Terka

Urodził się 23 maja 1977 r. w Radomsku. W roku 1983 rozpoczął naukę w Szkole Podstawowej nr 6 im. Władysława Broniewskiego w Radomsku, którą ukończył w roku 1992. Następnie kontynuował naukę w Technikum Mechanicznym w Radomsku. Po złożeniu w 1997 r. egzaminu dojrzałości rozpoczął studia teologiczne w Wyższym Seminarium Duchownym Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie. Ukończył je w 2003 r. uzyskując tytuł magistra teologii na podstawie pracy pt. *Metodologiczne i filozoficzne aspekty kreacjonizmu naukowego* napisanej na seminarium naukowym z filozofii przyrody pod kierunkiem ks. dr. Włodzimierza Skoczego. Po święceniach kapłańskich, które przyjął 7 czerwca 2003 r. z rąk abp. Stanisława Nowaka, został skierowany do pracy duszpasterskiej. W 2006 r. rozpoczął studia specjalistyczne z patrologii na Wydziale Teologii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. W 2008 r. uzyskał stopień licencjata teologii, zaś dwa lata później Rada Wydziału Teologii KUL nadała mu stopień doktora nauk teologicznych w zakresie patrologii na podstawie pracy pt. *Kościół i jego miejsce w świecie w świetle „Enarrationes in Psalmos” św. Augustyna*. Rozprawę tę napisał pod kierunkiem ks. prof. dr. hab. Jerzego Pałuckiego na seminarium naukowym z patrologii łacińskiej. W roku akademickim 2010/2011 studiował na Instytucie Patrystycznym „Augustinianum” w Rzymie. Od roku 2011 rozpoczął wykłady z patrologii w Wyższym Instytucie Teologicznym w Częstochowie, zaś rok później zlecono mu również wykłady w częstochowskiej Sekcji Licencjackiej Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.

I. Bibliografia

PUBLIKACJE KSIĄŻKOWE

1. *Poczet Papieży*, Katowice [2016] [współautor];
2. „Veritati et Caritati” 1 (2013) [współredaktor];
3. „Veritati et Caritati” 2 (2014) [współredaktor];
4. „Veritati et Caritati” 3 (2014) [współredaktor];
5. „Veritati et Caritati” 4 (2015) [współredaktor];
6. „Veritati et Caritati” 5 (2015) [współredaktor];
7. „Veritati et Caritati” 6 (2016) [współredaktor].

ARTYKUŁY NAUKOWE

1. *Autorytet fundamentem wiary w myśleniu religijnym św. Augustyna*, „Veritati et Caritati” 1 (2013), s. 78-102;
2. *„Corpus diaboli”, czyli duchowe podłoże prześladowań Kościoła w świetle „Enarrationes in Psalmos” św. Augustyna*, w: *Być w sercu Kościoła*, red. S. Jasionek, Częstochowa 2014, s. 343-357;
3. *Dobry Łotr, czyli miłosierdzie Boże wobec grzesznika w świetle komentarzy św. Augustyna do Łk 23, 39-43*, „Veritati et Caritati” 5 (2015), s. 29-65;
4. *Häresie als Form der Kirchenverfolgung in „Enarrationes in Psalmos” von hl. Augustinus* w: *Vielfältige Aspekte des Glaubens*, red. R. Ceglarek – J. Kapuściński – A. Olczyk, Jestetten 2014, s. 67-89;
5. *Idolatria i pogaństwo w świetle Rz 1, 18-32 i apologetyki wczesnochrześcijańskiej II-III wieku*, „Veritati et Caritati” 2 (2014), s. 161-194;
6. *Kościół i jego miejsce w świecie w świetle „Enarrationes in Psalmos” św. Augustyna*, „Roczniki Historii Kościoła” 3 (58) 2011 z. 4, s. 211-216;
7. *Magia w Piśmie Świętym i u Ojców Kościoła*, w: *Magia – cała prawda*, red. M. Piotrowski, Poznań 2010, s. 27-42;
8. *Nauczanie św. Augustyna o Żydach w świetle „Enarrationes in Psalmos”*, „Vox Patrum” 32 (2012) t. 57, s. 677-698;
9. *O dialogu ekumenicznym w świetle sporu św. Augustyna z donatyzmem*, „Veritati et Caritati” 3 (2014), s. 59-96;
10. *O jedności Kościoła w świetle „Enarrationes in Psalmos” św. Augustyna*, „Biblica et Patristica Thoruniensia” 7 (2014) 1, s. 61-95;
11. *O możliwości zbawienia poza Kościołem. Wybrane zagadnienia soteriologii św. Augustyna*, „Vox Patrum” 34 (2014) t. 62, s. 227-255;
12. *O sumieniu. Przyczyńki do synejdezjologii św. Augustyna*, w: *Być człowiekiem sumienia*, red. R. Ceglarek – M. Sztaba, Częstochowa 2015, s. 159-194;
13. *Objawienie Logosu w nauczaniu św. Augustyna*, w: *Wczesne chrześcijaństwo a religie*, red. I.S. Ledwoń – M. Szram, Lublin 2012, s. 499-538;
14. *Opętanie i egzorcyzmy w apologetyce wczesnochrześcijańskiej II-III wieku*, „Vox Patrum” 33 (2013) t. 59, s. 87-111;
15. *Partykularność i powszechność. Przyczyńki do teologii kościoła partykularnego w świetle sporu św. Augustyna z donatystami*, „Veritati et Caritati” 4 (2015), s. 81-118;

16. *Pomiędzy władzą a służba – posługa biskupa w Kościele w świetle teologii św. Augustyna*, „Veritati et Caritati” 6 (2016), s. 39-78;
17. *Potestas nocendi w świetle komentarzy św. Augustyna do Księgi Hioba 1-2*, „Vox Patrum” 36 (2016) t. 65, s. 653-681;
18. *Przewodnik w wierze. Rola katechety w formacji chrzcielnej w świetle pism katechetycznych św. Augustyna*, w: *Rozbudzić pamięć chrztu. Chrzest w historii, teologii i katechezie*, red. R. Ceglarek – M. Borda, Częstochowa 2016, s. 223-259;
19. *Rys historyczny*, w: *Dla Życia. Księga jubileuszowa z okazji XX-lecia istnienia Katolickiego Stowarzyszenia Lekarzy Polskich (1994-2014)*, red. J. Kapuściński, Częstochowa 2014, s. 13-48;
20. *Teologiczna geneza Kościoła w świetle pism wybranych Ojców Kościoła*, w: *Wczesne chrześcijaństwo a religie*, red. I.S. Ledwoń – M. Szram, Lublin 2012, s. 585-639;
21. *Troska biskupa o duchownych w świetle korespondencji św. Grzegorza Wielkiego*, „Studia Antiquitatis Christianae. Series Nova” 15 (2014), s. 201-233;
22. *Wiara jako poszukiwanie Boga w świetle nauczania św. Augustyna*, „Vox Patrum” 34 (2014) t. 61, s. 399-426;
23. *Żli chrześcijanie w Kościele w świetle nauczania św. Augustyna*, „Vox Patrum” 33 (2013) t. 60, s. 417-448.

RECENZJE

1. Drączkowski F., *Sakramentologia patrystyczna w zarysie*, Wydawnictwo Bernardinum, Pelplin 2014, ss. 199, w: „Veritati et Caritati” 4 (2015), s. 613-617;
2. Galarowicz J., *Martin Heidegger genialny myśliciel czy szaman?*, Wydawnictwo WAM, Kraków 2014, ss. 252, w: „Veritati et Caritati” 3 (2014), s. 279-286;
3. Gałęcki S., *Spór o sumienie. Źródła i konsekwencje etyki Johna Henry’ego Newmana*, Wydawnictwo Universitas, Kraków 2012, ss. 467, w: „Veritati et Caritati” 1 (2013), s. 361-365;
4. *I conflitti religiosi nella scena pubblica. Agostino a confront con manichei e donatisti*, ed. L. Alici, „Studi Agostiniani” 22, Città Nuova Editrice, Roma 2015, pp. 298, w: „Veritati et Caritati” 6 (2016), s. 443-447;
5. Józwiak S., *Państwo i Kościół w pismach św. Augustyna*, Wydawnictwo KUL, Lublin 2004, ss. 235, w: „Vox Patrum” 27 (2007) t. 50-51, s. 695-699;

6. Kracik J., *Chrześcijaństwo kontra magia. Historyczne perypetie*, Wydawnictwo M, Kraków 2012, ss. 269, w: „Veritati et Caritati” 2 (2014), s. 545-549;
7. Szram M., *Cnota pokory w nauczaniu greckich Ojców Kościoła IV wieku*, Wydawnictwo KUL, Lublin 2014, ss. 252, w: „Veritati et Caritati” 5 (2015), s. 407-411;
8. Zagórski D., „*Commendavit nobis Dominus oves suas*”. *Pasterska troska o wiernych w świetle „Sermones” św. Augustyna*, Toruńskie Wydawnictwo Diecezjalne – Wydawnictwo Bernardinum, Toruń – Pelplin 2013, ss. 444, w: „Veritati et Caritati” 6 (2016), s. 475-480.

INNE

1. *Sprawozdanie z 36. spotkania Sekcji Patrystycznej przy Komisji ds. Nauki Katolickiej Konferencji Episkopatu Polski – Gniezno, 22-24.09.1014 r.*, „Veritati et Caritati” 3 (2014), s. 307-308;
2. *Sprawozdanie z konferencji naukowej ku czci śp. Bpa. Stefana Bareły – Częstochowa 28.02.2014 r.*, „Veritati et Caritati” 2 (2014), s. 613-614;
3. *Sprawozdanie z konferencji naukowej w Roku Miłosierdzia pt. „Oblicza Miłosierdzia” – Częstochowa, 8 kwietnia 2016 r.*, „Veritati et Caritati” 6 (2016), s. 491-492;
4. *Sprawozdanie z konferencji naukowej pt. 100. Rocznica urodzin III. Biskupa Częstochowskiego śp. Stefana Bareły (1916-2016) – Częstochowa, 13 maja 2016, r.*, „Veritati et Caritati” 6 (2016), s. 491-492;
5. *Wstęp*, „Veritati et Caritati” 1 (2013), s. 7-9;
6. *Wstęp*, „Veritati et Caritati” 2 (2014), s. 5-8;
7. *Wstęp*, „Veritati et Caritati” 3 (2014), s. 5-9;
8. *Wstęp*, „Veritati et Caritati” 4 (2015), s. 5-8;
9. *Wstęp*, „Veritati et Caritati” 5 (2015), s. 5-9;
10. *Wstęp*, „Veritati et Caritati” 6 (2016), s. 5-10.

II. Promowane magisteria

Brak

III. Przynależność do towarzystw naukowych

1. International Association of Patristic Studies;
2. Sekcja Patrystyczna przy Komisji Nauki Konferencji Episkopatu Polski;
3. Polskie Towarzystwo Teologiczne w Krakowie – Oddział w Częstochowie;
4. Wieluńskie Towarzystwo Naukowe.

IV. Udział w sesjach naukowych

1. Sympozjum w Toruniu: *Magia – cała prawda* – 27 lutego 2010 r. Referat: *Magia i Piśmie Świętym i u Ojców Kościoła*;
2. Ogólnopolskie Sympozjum Patrystyczne w Siedlcach: *Katechumenat i inicjacja chrześcijańska w Kościele starożytnym* – 20-22 września 2010 r. Referat: *Kościół i jego miejsce w świecie w świetle „Enarrationes in Psalmos” św. Augustyna*;
3. Sympozjum w Warszawie: *Magia – cała prawda* – 13 kwietnia 2013 r. Referat: *Magia i Piśmie Świętym i u Ojców Kościoła*;
4. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – Konferencja naukowa: *Ekumenizm – nagłym zobowiązaniem w zsekularyzowanym świecie* – 13 grudnia 2013 r. Referat: *Ekumenizm w perspektywie patrystycznej – O dialogu ekumenicznym w świetle sporu św. Augustyna z donatyzmem*;
5. Katolickie Stowarzyszenie Lekarzy Polskich – Archiwum Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie – Konferencja Jubileuszowa z okazji XX-lecia istnienia Katolickiego Stowarzyszenia Lekarzy Polskich – 15 lutego 2014 r. Referat: *Rys historyczny Katolickiego Stowarzyszenia Lekarzy Polskich*;
6. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – Konferencja naukowa z okazji 100. rocznicy urodzin ks. prof. dr. hab. Stanisława Grzybka – 10 kwietnia 2015 r. Referat: *Natchnienie biblijne w interpretacji Ojców Kościoła*;
7. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – Wyższe Seminarium Duchowne Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie – Ogólnopolska konferencja katechetyczna: *Wspominać chrzest – to znaczy na nowo zaczynać od Chrystusa* – 24 października 2015 r. Referat: *Katecheta jako przewodnik w wierze. Przygotowanie do chrztu w świetle pism katechetycznych św. Augustyna*;

8. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – Jubileusz 50-lecia istnienia Wyższego Instytutu Teologicznego w Częstochowie – 14 października 2016 r. Referat: *Intellige ut credas. Rozumność wiary w nauczaniu św. Augustyna.*

Dr Wanda Terlecka

Urodziła się jako córka Czesława i Władysławy (z d. Dąbrowskiej) Terleckich. Po ukończeniu szkoły podstawowej i średniej podjęła studia w Akademii Medycznej we Wrocławiu. Tytuł lekarza medycy uzyskała w 1966 r. W międzyczasie odbyła staż studencki w Szpitalu Kantonowym w Zurychu (Szwajcaria). Od 1966 r. przebywała na rocznym stażu podyplomowym w Rzymie. W 1975 r. uzyskała tytuł magistra teologii w Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie. Kontynuowała też studia specjalistyczne z medycyny, zwieńczone stopniem doktora nauk medycznych. Od 1991 r. prowadziła zajęcia z medycyny pastoralnej w Wyższym Seminarium Duchownym Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie. Ponadto w 1991 r. opracowała wspólnie z prof. dr hab. Zbigniewem Chłapem, dr Marią Łastowską, dr. Jerzym Umiastowskim i dr. Stanisławem Wencelisem polski Kodeks Etyki Lekarskiej. Osiem lat później wstąpiła do Zakonu Rycerskiego Bożego Grobu w Jerozolimie, gdzie była damą w stopniu komandora. Objęła także wykłady z patofizjologii w Politechnice Częstochowskiej (2002-2004), anatomii narządu mowy w Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie (2006-2009) i bioetyki dla lekarzy po dyplomie w Okręgowej Izbie Lekarskiej w Częstochowie (od 2006 r.). Zajęcia z bioetyki prowadziła również w Instytucie Teologicznym w Częstochowie (od 2007 r.), który w 2012 r. został przemianowany na Wyższy Instytut Teologiczny. Oprócz tego otrzymała status konsultanta Zespołu ds. Duszpasterstwa Służby Zdrowia Konferencji Episkopatu Polski i weszła w skład Komisji Etyki Naczelnej Rady Lekarskiej w Warszawie.

I. Bibliografia

PUBLIKACJE KSIĄŻKOWE

1. *Blżej człowieka. Życie oczami lekarza*, Częstochowa 2008;
2. *Człowiek zawierzenia. Stefan Bareła III Biskup Częstochowski (1916-1984)*, Częstochowa 1986 [współredaktorka, krypt.: Wanda Dąbrowska];
3. *Lekarz w służbie rodzinie*, Częstochowa 2004 [redaktorka];
4. *Mój najmłodszy pacjent. Godność osoby ludzkiej – in vitro czy nanotechnologia?*, Częstochowa 2012 [współredaktorka];
5. *Światło życia*, Częstochowa 1999;

6. *Towarzystwo Lekarskie Częstochowskie w latach 1945-1984*, Częstochowa 1985 [współredaktorka];
7. *Towarzystwo Lekarskie Częstochowskie. Jubileusz 75-lecia Szpitala Chirurgicznego im. dr. Ludwika Rydygiera w Częstochowie*, Częstochowa 1988 [współredaktorka];
8. *Zawsze miał dla nas czas... Wieruszowskie lata (1945-51) Księdza Biskupa Stefana Bareły*, Wieruszów – Częstochowa 2013 [współredaktorka].

ARTYKUŁY NAUKOWE

1. *Afirmacja życia*, w: *Ewangelia życia. Materiały z sesji naukowej na temat encykliki „Evangelium vitae”*, red. E. Burzyk, Bielsko-Biała 1996, s. 119-126;
2. *Antoni Władysław Gluziński (1856-1935)*, „Walka z Gruźlicą i Chorobami Płuc” 1 (1989), s. 30;
3. *Beznadziejny stan chorego czy beznadziejne podejście do chorego?*, w: *Etyczne aspekty opieki nad chorymi w stanach terminalnych*, Częstochowa 1998, s. 81-86;
4. *Biomedyczne aspekty w encyklice „Evangelium vitae”*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 69 (1995) nr 11, s. 41-47;
5. *Biskup Stefan Bareła i świeccy*, „Veritati et Caritati” 6 (2016), s. 203-215;
6. *Bolesne prawdy*, w: *Służba człowiekowi u kresu życia*, red. J. Pyszkowska, Częstochowa 2004, s. 102-108;
7. *Człowiek na miarę daru Chrystusowego*, w: *Człowiek zawierzenia. Stefan Bareła III Biskup Częstochowski (1916-1984)*, red. W. Dąbrowska i in., Częstochowa 1986, s. 33-43 [krypt.: Wanda Dąbrowska];
8. *Człowiek na miarę daru Chrystusowego*, w: *Zawsze miał dla nas czas... Wieruszowskie lata (1945-51) Księdza Biskupa Stefana Bareły*, red. W. Terlecka i in., Wieruszów – Częstochowa 2013, s. 27-35;
9. *Dr Maria Stróżewska (1906-1979)*, w: *Towarzystwo Lekarskie Częstochowskie. Jubileusz 75-lecia Szpitala chirurgicznego im. Ludwika Rydygiera w Częstochowie*, red. W. Terlecka i in., Częstochowa 1988, s. 141-143 [współautorka];
10. *Dr med. Bolesław Pokorny (1906-1981)*, w: *Towarzystwo Lekarskie Częstochowskie w latach 1945-1984*, red. W. Terlecka i in., Częstochowa 1985, s. 117-118 [współautorka];

11. *Dr Wiesław Anysz (1942-1982)*, w: *Towarzystwo Lekarskie Częstochowskie. Jubileusz 75-lecia Szpitala chirurgicznego im. Ludwika Rydgiera w Częstochowie*, red. W. Terlecka i in., Częstochowa 1988, s. 91-92 [współautorka];
12. *Dr Zygmunt Andrys (1912-1960)*, w: *Towarzystwo Lekarskie Częstochowskie. Jubileusz 75-lecia Szpitala chirurgicznego im. Ludwika Rydgiera w Częstochowie*, red. W. Terlecka i in., Częstochowa 1988, s. 89-90 [współautorka];
13. *Etyka a kompetencje w zawodach medycznych*, w: *XIII Jasnogórska Konferencja Zespołów hospicyjnych i opieki paliatywnej. Idea hospicyjna a polskie standardy opieki paliatywnej*, Częstochowa 2009, s. 141-146;
14. *Godność lekarza*, „*Życie Szkoły Wyższej*” 33 (1985) nr 2, s.15-24;
15. *Józef Wiczowski (1888-1924)*, „*Walka z Gruźlicą i Chorobami Płuc*” 1 (1989), s. 32;
16. *Kapłan wobec człowieka umierającego*, „*Częstochowskie Wiadomości Diecezjalne*” 54 (1980) nr 7, s. 160-166 [krypt.: Wanda Dąbrowska];
17. *Kładę przed wami życie i śmierć*, w: *Mój najmłodszy pacjent Godność osoby ludzkiej – in vitro czy naprotechnologia*, red. W. Terlecka i in., Częstochowa 2012, s. 37-47;
18. *Lekarz wobec cierpienia człowieka*, w: *Dr Władysław Biegański – Częstochowianin stulecia – patron współczesnych lekarzy*, red. B. Zawadowicz, Częstochowa 2009, s. 47-52;
19. *Lekarz-pacjent. Spotkanie dwóch sumień i dwóch wolności*, w: *Godność – utracona?*, red. M. Renkielska, Kielce 1999, s. 7-15;
20. *Męstwo w życiu lekarza*, „*Biuletyn Dolnośląskiej Izby Lekarskiej*” 7-8 (1991), s. 2-3;
21. *Moja droga do Łódzkiej Izby*, w: *Okręgowa Izba Lekarska w Łodzi. Historia i współczesne oblicze*, Łódź 2009, s. 69-71;
22. *Myśli o eutanazji*, „*Więź*” 19 (1976) nr 7-8, s. 46-51;
23. *Nadzieja wbrew nadziei*, w: *Hospicjum – nowe imię miłości*, Częstochowa 2004, s. 61-64;
24. *O starości*, w: *Być w sercu Kościoła. Księga Jubileuszowa z okazji 25-lecia pracy naukowej Dyrektora Wyższego Instytutu Teologicznego w Częstochowie ks. dr. hab. Mariana Dudy*, red. S. Jasionek, Częstochowa 2014, s. 359-367;
25. *O sztuce życzliwego porozumienia lekarza z pacjentami i ich rodzinami*, „*Biuletyn Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi*” 4 (1991), s. 51-57;

26. *Oko w oko z prawdą, która poraża*, w: *Humanizacja opieki medycznej nad człowiekiem w terminalnym okresie choroby nowotworowej*, Częstochowa 2000, s. 101-106;
27. *Paweł VI. Życie w służbie Kościoła i rodzinie ludzkiej*, „Częstochowskie Wiadomości Diecezjalne” 52 (1978) nr 10, s. 232-244 [krypt.: Wanda Dąbrowska];
28. *Pomagać umierającemu wraz z rodziną czy wbrew rodzinie?* w: *Opieka paliatywna i hospicyjna – quo vadis. Hospicjum w służbie umierającemu*, Częstochowa 2002, s. 145-149;
29. *Postawa etyczna lekarza w warunkach współczesnego życia*, „W drodze” 4 (1976) nr 1, s. 90-97 [krypt.: Wanda Dąbrowska];
30. *Powołanie ludzi świeckich do wspólnego apostołstwa Kościoła. Refleksje katolika o roli świeckich (komunikat)*, „Veritati et Caritati” 1 (2013), s. 391-396;
31. *Praca u podstaw...*, w: *Okręgowa Izba Lekarska w Łodzi. Historia i współczesne oblicze*, Łódź 2009, s.195-202;
32. *Rodzina wobec umierającego*, „Częstochowskie Wiadomości Diecezjalne” 55 (1981) nr 2, s. 40-45 [krypt.: Wanda Dąbrowska];
33. *Rola uczuć w poznaniu Boga*, w: *Poznanie Boga*, red. B. Kozłowski – B. Stypułkowska, Częstochowa 2003, t. 2, s. 88-92;
34. *Roman Rencki (1867-1941)*, „Walka z Gruźlicą i Chorobami Płuc” 1 (1989), s. 31;
35. *Sylwetka III Biskupa Częstochowskiego Stefana Bareły*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 83 (2009) nr 3-4, s. 103-108;
36. *Środowisko – zdrowie – wolność*, „Biuletyn Informacyjny Instytutu Ekologii Terenów Uprzemysłowionych w Katowicach” 6 (2005), s. 8;
37. *Środowisko – zdrowie – wolność*, w: *Środowisko a zdrowie – 2005. VII Ogólnopolska Sesja Popularnonaukowa. 2-3 czerwca 2005 r. Częstochowa-Jasna Góra*, Częstochowa 2005, s. 17-20;
38. *Teologia laikatu w aspekcie apostołstwa*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 8 (1980), s. 169-181;
39. *Tomasz Wiktor Janiszewki (1867-1939)*, „Walka z Gruźlicą i Chorobami Płuc” 3 (1989), s. 35-36;
40. *Trudności lekarzy w kontaktach z rodziną chorego*, w: *Lekarz w służbie rodzinie*, red. W. Terlecka, Częstochowa 2004, s. 33-40;
41. *Uczyć się wolności to uczyć się odpowiedzialności*, „Biuletyn Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi” 6 (1990), s. 5-7;
42. *VI Światowy Dzień Młodzieży w Częstochowie*, „Biuletyn Informacyjny Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi” 10 (1991), s. 3-4;

43. *Ważny jest człowiek, a nie jego PESEL*, „Panaceum. Pismo Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi” 12 (2013), s. 7-8;
44. *Wątpliwości w odniesieniu do zapłodnienia in vitro*, „Wiadomości Archidiecezji Częstochowskiej” 84 (2010) nr 10-12, s. 175-180;
45. *Wolność lekarza a sumienie pacjenta*, „W drodze”, 8 (1980) nr 6, s. 84-88 [krypt.: Wanda Dąbrowska];
46. *Wolność miarą godności*, w: *Godność lekarza*, red. E. Jerzykiewicz-Kierc, Łódź 1992, s. 27-34;
47. *Wolność pacjenta a sumienie lekarza*, „Polska Akademia Umiejętności. Prace Komisji Etyki Medycznej” 5 (1996), s. 49-55;
48. *Współczesna medycyna oraz współczesne kodeksy etyki lekarskiej wobec najmłodszych niepełnosprawnych*, w: *Ulga w cierpieniu*, red. E.M. Lorek, Katowice 1993, s. 21-26;
49. *Współczesne wyzwania biologii i medycyny wobec rozumu i sumienia człowieka*, w: *Nauczyciel wobec współczesnych wyzwań bietycznych*, red. N. Pikuła, Kraków –Częstochowa 2008, s. 7-16;
50. *Wybrane zagadnienia z historii zwalczania gruźlicy w Galicji*, „Sprawozdanie Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego” 35 (1980) [Seria B: Dodatek 1];
51. *Wychowanie dziewcząt do miłości odpowiedzialnej*, „Biuletyn dla Duszpasterzy i Animatorów Podkomisji Episkopatu do Spraw Duszpasterstwa Młodzieży” 3 (1986), s. 47-59;
52. *Zagrożenie postawy etycznej lekarza*, „Służba Zdrowia” (1981) nr 6, s.1,3;
53. *Zawołanie: „Humilitas”*, „Częstochowskie Wiadomości Diecezjalne” 52 (1978) nr 11, s. 259-263 [krypt.: Wanda Dąbrowska];
54. *Znaki nadziei*, „Panaceum. Pismo Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi” 2 (1996), s. 2.

ARTYKUŁY POPULARNONAUKOWE

1. *Biegański aktualny: współczesna refleksja etyczna przy lekturze „Myśli i aforyzmów o etyce lekarskiej” (streszczenie)*, „Lekarz Kolejowy” 3 (1991), s. 36;
2. *Człowiek wobec in vitro*, „Niedziela” 58 (2015) nr 16, s. 44-45;
3. *Czy jesteś dla człowieka?*, „Niedziela” 54 (2011) nr 19, s. 38-39;
4. *Dlaczego „nie” dla in vitro?*, „Niedziela” 55 (2012) nr 46, s. 27;
5. *Dojrzałość nie wiekiem się mierzy*, „Częstochowska Gazeta Lekarska” 2 (2004), s. 21;

6. *Lekarz człowiekiem sumienia*, „Gazeta Lekarska” 2 (2003), s. 34-35;
7. *Mam wiele wątpliwości...*, „Częstochowska Gazeta Lekarska” 1 (2002), s. 8;
8. *Okręgowa Izba Lekarska w Częstochowie i jej początki*, „Częstochowska Gazeta Lekarska” 5 (2012), s. 4-5;
9. *Pomagać ludziom cierpiącym*, „Źródło” 11 (2002) nr 22, s. 7-8;
10. *Skażenie środowiska a zagrożenie integralności człowieka (streszczenie)*, w: *Ekologia wsi. Materiały z IV ogólnopolskiego forum. Solina 19 – 22 września 1994 r.*, red. J. Tulik, Solina 1994, s. 46-47;
11. *Skuteczność i sumienie w zawodzie lekarza*, „Częstochowska Gazeta Lekarska” 3 (2002), s. 12-13;
12. *Sprawozdanie z Sesji Etycznej Sympozjum Biegańskiego*, „Częstochowska Gazeta Lekarska” 4 (2008), s. 22;
13. *Trudności lekarzy*, „Gazeta Lekarska” 10 (2004), s. 34-36;
14. *Współczesna medycyna – nauka, sztuka, biznes?*, „Częstochowska Gazeta Lekarska” 3 (2003), s. 11-14;
15. *Zagrożenia i koszty procedury in vitro*, „Niedziela” 54 (2011) nr 49, s. 38-39;
16. *Znowelizowany kodeks etyki lekarskiej przyjęty przez lekarzy*, „Częstochowska Gazeta Lekarska” 4/5 (2003), s. 10-11;
17. *Życie z astmą*, „Niedziela” 50 (2007) nr 25, s. 38.

INNE

1. *Kodeks etyki lekarskiej nowelizowany* (wywiad), „Niedziela” 46 (2003) nr 36, s. 18, [wywiad];
2. *Lekarze to ludzie pośród ludzi*, „Niedziela” 53 (2010) nr 34, s. 32-33 [wywiad];
3. *Powołanie świeckich w Kościele*, „Niedziela Częstochowska” 44 (2001) nr 52, s. 1,3 [wywiad];
4. *Prawda i kłamstwo o kodeksie etyki lekarskiej*, „Niedziela” 35 (1992) nr 24, s.1,4-5 [wywiad];
5. *Znowelizowany kodeks etyki lekarskiej przyjęty*, „Niedziela” 46 (2003) nr 42, s. 22, [wywiad].

II. Promowane magisteria

Brak

III. Przynależność do towarzystw naukowych

1. Częstochowskie Towarzystwo Lekarskie;
2. Katolickie Stowarzyszenie Lekarzy Polskich;
3. Polskie Towarzystwo Chorób Płuc;
4. Polskie Towarzystwo Lekarskie.

IV. Udział w sesjach naukowych

1. V Forum Ruchów, Stowarzyszeń i Bractw Archidiecezji Częstochowskiej w Olsztynie k/Częstochowy – 1-2 grudnia 2001 r. Referat: *Powołanie do świętości*;
2. II Zjazd Okręgowej Izby Lekarskiej w Częstochowie – 5 kwietnia 2002 r. Wprowadzenie: *Skuteczność i sumienie w zawodzie lekarza*;
3. Katolickie Stowarzyszenie Lekarzy Polskich – Oddział Mazowiecki w Warszawie – 20 kwietnia 2002 r. Referat: *Lekarz człowiekiem sumienia*;
4. Ogólnopolski Kongres Hospicyjny w Częstochowie: *Hospicjum – nowe imię miłości* – 26 stycznia 2003 r. Referat: *Nadzieja wbrew nadziei*;
5. Sympozjum dla szkół średnich w Częstochowie: *Osiągnięcia współczesnej genetyki i związane z nimi zyski i zagrożenia* – 28 marca 2003 r. Referat: *Zagrożenia i zyski dla człowieka ze strony współczesnej genetyki*;
6. Sympozjum dla lekarzy w Radomiu: *Medycyna u progu XXI wieku* – 18 maja 2003 r. Referat: *Współczesna medycyna to nauka, sztuka czy biznes?*;
7. Ogólnopolski Zjazd Izb Lekarskich w Toruniu – 19-20 września 2003 r. Referat: *Znowelizowany Kodeks Etyki Lekarskiej*;
8. Regionalna Konferencja Naukowa w Częstochowie: *Postępy w leczeniu raka płuc, p.o.ch.p., gruźlicy w ostatnim dziesięcioleciu* – 8 grudnia 2003 r. Referat: *Postępy pneumonologii w regionie częstochowskim w latach 1993-2003*;
9. Okręgowa Izba Lekarska w Łodzi – styczeń 2004 r. Referat: *Uzasadnienie nowelizacji Kodeksu Etyki Lekarskiej*;
10. Katolickie Stowarzyszenie Lekarzy Polskich – Oddział w Częstochowie – 19 lutego 2004 r. Referat: *Problemy moralne lekarzy i pracowników służby zdrowia w konfrontacji z reformą służby zdrowia*;
11. VIII Międzynarodowa Konferencja w Częstochowie [Jasna Góra]: *Służba człowiekowi u kresu życia* – 1 lutego 2004 r. Referat: *Bolesne prawdy*;

12. Parafia św. Kingi w Częstochowie – kwiecień 2004 r. Referat: *Zdrowy styl życia; czy mamy wpływ na własne zdrowie?*;
13. Ogólnopolska Konferencja Naukowa w Częstochowie [Jasna Góra]: *Lekarz w służbie rodzinie* – 22 maja 2004 r. Referat: *Trudności lekarzy w kontaktach z rodziną chorego*;
14. IV Tydzień Duchowości Chrześcijańskiej w Częstochowie – 16 czerwca 2004 r. Referat: *Naśladować Chrystusa w cierpieniu*;
15. VII Ogólnopolskiej Sesji Popularnonaukowa w Częstochowie: *Środowisko a zdrowie-2005* – 2 czerwca 2005 r. Referat: *Środowisko – zdrowie – wolność*;
16. Zjazd Absolwentów Akademii Medycznej we Wrocławiu – 29 kwietnia 2006 r. Referat: *Dzielić się nadzieją*;
17. Kongres Polonii Medycznej w Częstochowie – 21-24 czerwca 2006 r. Referat: *O kulturę nadziei*;
18. V Tydzień Duchowości Chrześcijańskiej w Częstochowie – 24 czerwca 2006 r. Referat: *Cierpienie odpowiedzią na miłość Boga*;
19. Katolickie Stowarzyszenie Lekarzy Polskich – Oddział w Łodzi – 18 marca 2007 r. Referat: *Słowo w życiu lekarza*;
20. Instytucie Teologicznym w Częstochowie – Studium Duchowości Chrześcijańskiej – 5 maja 2007 r. Referat: *Współzależność duszy i ciała*;
21. Ogólnopolska Pielgrzymka Służby Zdrowia na Jasną Górę – 26 maja 2007 r. Referat: *Dar słowa*;
22. Uniwersytet Jagielloński w Krakowie – „Diametros” – Internetowa Ogólnopolska Konferencja Filozoficzno-Etyczna – 27 maja 2007 r. Referat: *Czy trzeba dziś kodyfikować zasady etyki*;
23. Międzynarodowy Kongres Biegańskiego w Częstochowie – 23-24 listopada 2007 r. Referat: *Lekarz wobec cierpienia człowieka*;
24. Ogólnopolskie Sympozjum Katechetyczne w Częstochowie – 12 stycznia 2008 r. Referat: *Współczesne wyzwanie biologii i medycyny wobec rozumu i sumienia człowieka*;
25. VII Międzynarodowy Kongres Polonii Medycznej w Częstochowie – 20 września 2009 r. Referat: *Opieka zdrowotna nad młodzieżą akademicką we Lwowie w latach 1922-1939*;
26. Instytut Teologiczny w Częstochowie – Konferencja naukowa: *25. rocznica śmierci Śp. Ks. Biskupa Dr. Stefana Bareły – Trzeciego Biskupa Częstochowskiego* – 12 lutego 2009 r. Referat: *Sylwetka bpa S. Bareły (1916-1984)*;
27. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – Konferencja naukowa: *100. rocznica urodzin III Biskupa Częstochowskiego śp. Stefana Bareły (1916-2016)* – 13 maja 2016 r. Referat: *Biskup Stefan Bareła i świeccy*.

Ks. dr Mikołaj Węgrzyn

Urodził się 19 kwietnia 1973 roku w Częstochowie. Kształcił się najpierw w rodzinnym mieście, gdzie kolejno ukończył: Szkołę Podstawową nr 19, VI Liceum Ogólnokształcącym im. J. Dąbrowskiego i Wyższe Seminarium Duchowne Archidiecezji Częstochowskiej. W 1997 r. uzyskał tytuł magistra teologii nadany przez Papieską Akademię Teologiczną w Krakowie na podstawie pracy pt. *Mowa św. Piotra przed Sanhedrynem według Dz 4, 8-12. Studium egzegetyczno-teologiczne*, napisanej na seminarium naukowym u ks. prof. dr. hab. Stanisława Grzybka. Po święceniach kapłańskich, które przyjął 17 maja 1997 r. z rak abp. Stanisława Nowaka, został skierowany do pracy duszpasterskiej. W latach 1999-2007 odbył studia specjalistyczne z teologii fundamentalnej w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, gdzie w 2007 r. zdobył stopień naukowy doktora teologii. Przedstawił wówczas dysertację pt. *Eklezjogeneza paschalna w świetle polskojęzycznej literatury posoborowej*, którą napisał po kierunku ks. prof. dr. hab. Mariana Ruseckiego (recenzenci: ks. prof. dr. hab. Czesław Stanisław Bartnik i ks. dr. hab. Jerzy Cuda). Od 2007 r. objął wykłady z teologii fundamentalnej w Instytucie Teologicznym w Częstochowie, przemianowanym w 2012 r. na Wyższy Instytut Teologiczny. Ponadto pełnił funkcję prorektora tej uczelni, a następnie wicedyrektora. Wszedł tam także do grona profesorów stałym i został dyrektorem Studium Liturgii i Muzyki Kościelnej. Prowadził też zajęcia w częstochowskiej Sekcji Licencjackiej Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.

I. Bibliografia

ARTYKUŁY NAUKOWE

1. *Refleksja nad zagadnieniem ekumenizmu w świetle nauczania Soboru Watykańskiego II*, „Veritati et Caritati” 3 (2014), s. 107-128 [współautor].

ARTYKUŁY POPULARNONAUKOWE

1. *Kilka szkiców*, w: *Bóg w naszych czasach*, red. J. Szymik, Katowice 2005, s. 208-213;

2. *Kocham, choć nie wszystko rozumiem* w: *Dlaczego kocham Kościół? Antologia wypowiedzi*, red. Z. Krzyszowski, Częstochowa 2001, s. 122-127;
3. „*Leksykon teologii fundamentalnej*”, „Niedziela” 46 (2003) nr 25, s. 15;
4. *Rok Eucharystii*, „Niedziela Częstochowska” 48 (2005) nr 19, s. 1.

HASŁA LEKSYKOGRAFICZNE

1. *Eklezjologia protestancka*, w: *Leksykon teologii fundamentalnej*, red. M. Rusecki – K. Kaucha – I.S. Ledwoń – J. Mastej, Lublin-Kraków 2002, s. 357-361 [współautor].

INNE

1. *Kapłan – artysta – rektor*, „Niedziela Częstochowska” 57 (2014) nr 42, s. 6 [wywiad].

II. Promowane magisteria

1. Gibas Małgorzata, *Wiara chrześcijańska w kontekście doświadczenia Auschwitz*, Częstochowa 2016;
2. Kufel Olga, *Znaczenie Zmartwychwstania Jezusa Chrystusa dla chrześcijańskiej Nadziei. Studium feologicznofundamentalne na podstawie nauczania Benedykta XVI*, Częstochowa 2011;
3. Laskowska Monika, *Ortodoksja i ortopraksja Gilberta Keitha Chestertona*, Częstochowa 2012.

III. Przynależność do towarzystw naukowych

1. Stowarzyszenie Teologów Fundamentalnych w Polsce.

IV. Udział w sesjach naukowych

1. Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie – Konferencji naukowa: *Ekumenizm – nagłym zobowiązaniem w zsekularyzowanym świecie* w – 13 grudnia 2013 r. Referat: *Dialog ekumeniczny – aporycznie otwarte pytania*.

Ks. mgr lic. Michał Wieczorek

Urodził się 14 maja 1977 r. w Radomsku. Po ukończeniu szkoły podstawowej i średniej w Radomsku wstąpił do Wyższe Seminarium Duchowne Archidiecezji Częstochowskiej w Częstochowie. W 2003 r. uzyskał tytuł magistra teologii w Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie na podstawie pracy pt. *Filozofia nauki Karla Raimunda Poppera w kontekście teorii ewolucji biologicznej* napisanej pod kierunkiem ks. dr. Włodzimierza Skoczego. Po święceniach kapłańskich, które przyjął 7 czerwca 2003 r. z rąk abp. Stanisława Nowaka, został skierowany do pracy duszpasterskiej. W latach 2007-2010 odbył studia specjalistyczne z prawa kanonicznego w Uniwersytecie Gregoriańskim w Rzymie, które ukończył stopniem naukowym licencjata prawa kanonicznego przedstawiając pracę pt. *Il sigillo sacramentale nella normativa latina e orientale* napisaną na seminarium naukowym u ks. prof. Janusza Kowala SJ. Po powrocie do Polski podjął studia doktoranckie na Wydziale Prawa Kanonicznego Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

I. Bibliografia

ARTYKUŁY NAUKOWE

1. *La tutela del sigillo sacramentale secondo le norme della Chiesa*, „Veritati et Caritati” 5 (2015), s. 349-364;
2. *Obowiązek rezydencji biskupa diecezjalnego w aktualnym prawodawstwie Kościoła*, „Veritati et Caritati” 6 (2016), s. 107-119.

INNE

1. *Sprawozdanie z Międzynarodowej Konferencji Naukowej z Prawa Kanonicznego nt. „Dignitas connubii a 10 anni dalla pubblicazione: bilancio e prospettive”*, „Veritati et Caritati” 3 (2014), s. 321-323.

II. Promowane magisteria

Brak

III. Przynależność do towarzystw naukowych

Nie przynależy

IV. Udział w sesjach naukowych

Brak